H [illegible]

[illegible]

[illegible]

1755

ENCHIRIDION PIARVM MEDITATIONVM IN OMNES DOMInicas Sanctorum festa, Christi passionem, & cætera, in sequenti pagina comprehensa.

IN GRATIAM PARtheniorum Sodalium, vitæque Religiosæ cultorum.

Opera & studio IOANNIS BVSÆI, Societatis IESV Theologi concinnatum.

Orabo spiritu, orabo & mente: psallam spiritu, psallam & mente. 1.Cor.1

LVGDVNI,

Apud HIERON. DE LA GARDE, via Mercatoriâ, sub Signo Spei.

M. DC. LVII.

Cum Approbatione.

INDEX MEDITATIONVM hoc opusculo comprehensarum.

REVERENDISS.
IN CHRISTO P.
ET DOMINO
D. STEPHANO
VVERBERO, MYSIENS. Episcopo, Reuerend. & Illustriss. D. D. Ioannis Suecardi, Archiepiscopi Moguntini. Princ. Elect. in Pontifical. Vicario, S. Theol. Doctori, &c.

IOANNES BVSÆVS S.

MIRARIS fortaßis, Reuerendiss. Domine, cur post tot piorum commentationũ libellos, à Societatis nostræ Patribus aliisque editos nouum moliar opusculum. Suscepti consilij causam ingenuè aperiam. Optarunt me eum iamdiu multĩ orationis mentalis amantes unum aliquem confici manualem libellum, in quo multæ & variæ, eæque breues Meditationes, quarum usus toto anni decursu seruiret, continerentur. Quæ enim hactenus in lucem prodierunt, aut proxiliores sunt, ut Petri Canisij, Ludouici Granatensis, Francisci Co-

 steri

ſteri, Hieron. Natalis, & Vincentij Bruni: aut æquo breuiores, & pauciores, vt Gaſparis Loartis, Androtij, Pinelli, & ſimilium. Itaque operæ pretiũ me facturum exiſtimaui, ſi ex dictis aliiſque auctoribus, maximè in Partheniorum Sodalium gratiam (quibus Congregationis leges non ſemel hoc pium exercitium commendant) multas & varias Meditationes breuiter in tria puncta diſtinctas in vnũ Opuſculum contraherem: tum vt exiguo ære, laboréque omnibus meditandi materia ſuppeteret, tum vt Patres ſpirituales, qui viam, rationémque commentandi aliis præſcribunt, vnum aliquem auctorem haberent, quem huius ſanctæ exercitationis ſtudioſis commendare poſſent. Cur autem hunc qualemcumque laborem ſub Reuerendiſſ. D.T. auſpicio & tutela lucem aſpicere voluerim, non nouæ, ſed antiquæ me promouerunt cauſæ, quas ante octennium in epiſt. dedicatoria ad quartam meditationum noſtri P. Bruni partem ex Italico idiomate in Latinum à me conuerſam commemoraui, nimirum conſtans tua, ſuique ſemper ſimilis, tum in hoc collegium Moguntinum, imò Societatem noſtram vniuerſam voluntas & beneuolentia, tũ in Sodalitatem D. Virginis Mariæ

Annunciatæ, quam totos viginti octo annos, quibus illa Moguntiæ floruit, velut Sol quidam virtutum tuarum radiis, cum omnium gaudio & gratulatione illustrati, fauor & propensio. Quo fit, vt vtroque nomine Reuerendiss. D. T. licet iam ad deuexam ætatem vergenti, non modo longiorem huius vitæ, pro Ecclesiæ Moguntinæ incolumitate, vsuram, verum etiam sempiterna alterius vitæ sæcula, omnes quotquot in collegio Moguntino degimus, ex animo optemus. Moguntiæ ipsis Annunciatæ Dominæ N. feriis. Anno ab eiusdem partu, M.DC.VI.

PRÆFATIO AVCTORIS AD PIVM LECTOREM.

De modo rectè meditandi.

HABES, pie Lector, in hoc Enchiridione, vti spero, affatim materiæ pro instituenda Meditatione: sed fortè modum quoque & rationem rectè fructuoséque miditandi à me reposces. Nec iniuria, quia sicut eximia est huius spiritualis exercitij nobilitas & præstantia, ita peculiarem quandam curam & peritiam, qua cum vtilitate tractetur, requirit. Exstant de hoc modo duo erudita & accurata, duorum Patrum Societatis nostræ scripta: alterum R. P. Francisci Arias Hispani, in Tractatu secundo de Profectu spirituali: Alterum R. P. Bartholomæi Riccij Itali, in Instructione de meditandi modo, nuper latinitate à me donatum, & typis Moguntinis expressum. Verum, quia vel illorum non suppetit copia vel non vacat omnibus ob prolixitatem perlegere, breuiter hic in epitomen redigam, quæ ab

ab vtroque fusissimè pertractata fuere. Ac primò exponam quid nomine meditationis intelligatur. Secundò, quæ sint eius partes. Postremò, quæ adiumenta, vt cum spirituali fructu perficiatur.

Quid sit Meditatio.

Meditatio, quam alij orationem mentalem appellant, est pia & affectuosa rerum diuinarum, aliarúmve consideratio, quæ hominem ad laudādum Deum, ad virtutes Christi, Sanctorúmque sectandas, ad bonum amplectendum, & fugiendum malum efficaciter promouet. Vocaui *(affectuosam)* quia non tam in actione intellectus, quàm in affectione voluntatis consistit, quatenus eius beneficio ad amorem Dei, odium peccati, & rerum caducarū contemptum permouemur. Vnde Propheta Regius in hoc orandi genere exercitatus dicebat: *In meditatione mea exardescet ignis*, hoc est feruor, animique promptitudo excitabitur, vt fugiam noxia, & amplectar vtilia; vt negligam temporalia & persequar æterna. Hoc cōmentandi exercitio Christus cū discipulis noctes insomnes in deserto & montibus duxit. Hoc B.V. Maria apud B.Lucā in corde suo conferebat quæ à Christo, vel de Christo dicta audierat. Hoc omne vitę

tempus S.Ioan.Bapt. in eremo,& post eum innumeri Anachoretæ, sine fastidio traduxerunt. Hoc vsi sunt Sancti omnes, Basilius, Hieronymus, August. Benedictus, Bernardus, Francisc. Dominicus, Ignatius, Xauerius,& quotquot fuerunt insigni sanctitate,& rerũ cœlestium contẽplatione admirabiles.

De partibus meditationis.

Partes meditationis sunt quatuor. Præparatio, Repræsentatio, Consideratio,& Colloquium vel Petitio.

1. Præparatio est, qua homo se ad meditandum componit. Cuius necessitatem Sap. Ecclesiast. cap. 18. iis indicat verbis: *Ante orationem præpara animam tuam, & noli esse quasi homo, qui tentat Deum.* Si enim cum Rege, Episcopo vel alio principe viro acturus primùm præmeditaris, quibus verbis vti velis, quanto magis id faciendum, quando cum Deo in meditatione es collocuturus?

Præparatio autem hæc duplex est: remota & propinqua. *Remota* est, prælegere pridie meditationis materiam. 2. Eam simulatque mane euigilas in mẽtem reuocare. 3. Cogitationes omnes & curas de studiis, aliisve negotiis temporalibus excludere. Meditatio siquidem mentem postulat quietam & tranquillam. *Propinqua* verò est, cum

iam

iam iam inchoanda est meditatio, primùm se aqua benedicta, si præsto sit, aspergere, & signo crucis munire. 2. vno passu à Meditationis loco ad spatiū Dominicæ orationis, Salutationisque Angelicæ consistere, & firmiter tibi persuadere, te coram diuino maiestatis throno, quem omnes Sancti circunstant, vt cum Deo colloquaris, compariturum. Tertiò, reuerenter in genua velut corā Deo prolabi, & mox humiliter postulare ab eo gratiā, omnes vires actionésque animi ad suæ diuinæ Maiestatis gloriam referēdi. Poteris quoque si velis B. Virginis, Angeli custodis, vel Sanctorum ad quos afficeris, auxilium implorare. Potes etiā meditationū puncta, si memoria forte exciderint, relegere.

Repræsētatio vel imaginatio est, qua homo ante pūctorum consideratione repræsentat, id est, ob oculos ponit locum, personas, earundémque actiones in mysterio meditationis expressas. Vt si mediteris de crucifixione Christi, imagineris te intueri montem Caluariæ, cruci Christum affigi, infinitam hominum turbam circunstare, sicut à pictoribus depingi solet. Similiter si mediteris de morte, fingas te aspicere teipsum, vel alium in lectulo decumbentem, pallidum, & morti vicinum. Hæc enim repræsentatio valet non w o...

solũ ad cauendas animi distractiones, sed etiam ad concitandum affectũ doloris, compassionis, metus, & similiũ. Et si in hac imaginatione diu hærẽdũ non est, sed tantum, quamdiu sentis te piè moueri ad amorem, pœnitentiam, lætitiam, vel aliud. Quod si materia meditationis sit de re, in qua nulla sit circunstantiarum, vt loci, vel personarum repræsentatio, statim à præparatione transeas ad considerationes.

3. Consideratio verò est operatio intellectus, qua homo sedulo expendit omnia, quæ in singulis punctis continentur, cum desiderio inde fructum aliquem spiritualem carpendi. Maximè autem discurrit, & ratiocinatur circa circunstantias, vt si meditetur de aliquo puncto passionis Domini, attendat. Quis sit qui patitur, nempè Filius Dei conditor cæli & terræ. Quid patiatur, nempè cruciatus maximos. Pro quo, nempè pro te vili & ingrata creatura. Qua de causa, nempè ad te liberandum à damnatione æterna.

4. Colloquium vel petitio. Vbi enim sedulo, quæ in punctis continentur expedieris, & te ad amorem, dolorem vel alium affectum, moueris & accenderis, facilè occurret, quid per colloquiũ à Deo petere debeas. Ordinariè autem petere potes maius lumẽ Deũ,

&

& teipsum cognoscendi, peccatorum remissionem, dolorem de iisdem, perturbationum animi expugnationem, in litteris & pietate progressum, denum virtutes omnes quæ Deo te reddant gratiorem. Potest autem hoc colloquium institui vel ad Deum vel ad singulas SS. Trinit. personas, vel ad Christum crucifixum. Ad B. Virg. quoque, aliosve SS. Patronos, imò & ad hos omnes. Schema harum omnium partiũ habes in Medit. de nouissimis.

De adiumentis ad rectè meditandum idoneis.

Primum est Locus idoneus, id est, ab omni strepitu remotus, iuuat etiam, sit sit obscurus.

2. Tempus certum & stabile, quod citra iustam causam non immutetur. Horæ autem aptissimæ ad meditandũ sunt matutinæ, ante inchoata studia, vel alia negotia. Conuenit autem in meditatione expendi integram horam, vel certè mediam.

3. *Situs corporis*, modestus & deuotus, vt genibus flexis. Quod si diu non potes, pedibus insistas, ita tamen vt ad genuflexionem paulo post redeas. Conuenit aliquando ad exemplum Christi, maximè si magnus aliquis motus insurgat prono corpore ad breue tempus meditari. Denique is

ſitus vſurpandus eſt,qui plus iuuet attentionem & deuotionem.

4. Vt ſi quo in puncto ſenſeris ſpirituali ſenſu vehementius moueri, non illico tranſilias ad aliud, ſed in eo nōnihil immoreris, donec guſtui ſatisfeceris. Et ſi ante percurſa tria meditationis puncta hora elabatur, non ſis ſollicitus ad cætera progredi, poteris enim id facere ſequenti vice repetitis breuiter iis,in quibus guſtum ſpiritualem ſenſiſti. Imò ſæpè vtile eſt,vnam eandémque meditationem, variato tantum colloquio repetere.

5. Quia vis meditationis potius in exercitatione affectus, quam intellectus poſita eſt,ſcire debes hunc affectū ordinariè debere eſſe leuem,quia diutius continuari poteſt,& capiti pectorive noxius non eſt.Quem diuina gratia adiutus facilè excitabis ſedula cōſideratione perſonarum SS. Trinitat. Chriſti, B.Virg. & circumſtantiarum, non verbis,ſed cordis affectu dulciter eos alloquendo. Quo affectu Angeli diuinæ maieſtatis conſpectu ſuſpenſi continenter canunt,*Sanctus,Sanctus, Sanctus.*

6. Si autem Deus aliquando immittat tibi vehementiorem affectum, v. gr. vt prorumpant lachrymæ, humiliter cum admitte, & quamdiu Deus dederit,

rit, continua. Sed hic diuturnus esse non debet, maximè si sponte à te cõcitatus sit, ne lædatur caput. Prodest autẽ plurimum hic affectus in quibusdam casibus. 1. Si confessionẽ generalem de tota vita, vel de toto anno facturus, optares te excitare ad cõtritionem veram & perfectam, quam Theologi dicunt valere ad expiandam omnem culpam & pœnam. 2. Si quando graui tentatione contra fidem, castitatem, vel vocationẽ pulsarere. Tertiò, Quando aduerteres te in studio pietatis vel vocationis tuæ omninò refrixisse. 4. Si quando aggrediendum esset opus magnum ad Dei gloriam, multis difficultatibus implicitum.

7. Quod si contingat te inter meditandum omni gustu, solatioque destitui, non ideò animum despondeas. Si enim tua culpa id acciderit, quia imparatus in meditationem irruisti, humilia te, culpam agnoscendo, & breui sequetur serenitas. Si verò non tua culpa, cogita permissum à Deo, vel vt disceres gustum illum, non studio nostro parari, sed dono Dei obtineri, vel vt Deus probaret an ex puro Dei amore sanctum hoc opus, & non consolationis tuæ causa exerceres. Itaque tempore desolationis dic: Ego non incœpi hanc meditationem meam

propter

propter meum solatium, sed ex mero amore Dei, quære eandem ex eodem amore perficiam.

8. Si verò multis agiteris distractionibus, nec ideò abrumpe meditationẽ: sed cogita, si obrepant te inuito, nullum admitti peccatum. Tantum vbi aduerteris tè distrahi, resiste illis, licet sæpius redeant: neque enim minus grata erit ob hunc laborem meditatio tua, quàm si cum deuotionis sensu eã perfecisses. Prodest etiam in hac pugna prosilire ad colloquia, & submisse agnoscere te tuis viribus nihil posse: vel etiam grauiter te accusare tanquã mortalium ignauissimum, qui nõ possis etiam ad breue tempus cum Deo loqui, & illico senties auxiliũ diuinũ.

9. Denique non parum ad fructuosam meditationem instituendam valet, si Deum in omnibus actionibus tuis, vt verè est, cogites præsentem: si crebro per diem iaculatorias vsurpes orationes, si libellos spirituales libenter lectites, si crebro sacram mensam confessione facta accedas, si familiaritate piorum vtare, si sensus externos, ac imprimis linguam coërceas, si caritatis & pœnitentiæ exercitia diligas, si bona proposita in meditatione facta opere compleas.

AD

AD SODALITATEM PARTHENIAM.

PRoxima quæ ſuperum Regi mortalia votis.
Suſtinet, & ſtygias Virgo refringit opes.
Vos iuuenum flores, vos illibata tueri,
Atque implenda Deo pectora ferre ſtudet.
Ergo velut triſtis quando inclementia cœli.
Tabificam ſpargit mœſta per arua luem:
Mater, qua teneri inferias timet anxia nati,
Quo ſeſe erepto viuere poſſe negat,
Illum adigit properè vitiatos linquere tractus.
Et fugere heu! Diuum quas premit ira domus.
Dein procul à terris quas turbidus inquinat Auſter,
Aut puris inceſtat deſidis aura lacus.
Libera rura iubet, vel apricos viſere colles.
Qua Zephyri aſsiduo murmure ſylua ſtrepit.
Sic illa æternam à vobis defendere peſtem,

Et

Et cupida innumeris eripuisse malis.
Heus, inquit, mea cura, quibus felicia serta.
Ex immortali plectere tendo, rosa:
O tandem inuisis animos abducite terris,
Quas auida obsedit pestilitate furor.
Non opus Abaridæ ventos superare sagitta,
Non opus est volucri Bellerophontis equo.
Secum habitans, curisque animum melioribus implens.
Et Calpe fugiet longius, & Meroë.
At nunquam euadet, qui terræ affixus inerti,
Contagiem, & certa semina pestis amat.
Repit humi quisquis stolidi vestigia vulgi.
Non Christi & Diuum signa sequenda ratus,
Plus hominum sannas, quam fata extrema Rogumque.
Æternum, atque Dei flebile Theta timet.
Si quemquam in vanas rerum somnique, gemellis
Comperies oculos deposuisse putres:
Illum Ariadneæ pone inter signa coronæ,

Pone apud Arcto languida plaustra senis.
Non arces ideo propius continget Olympi,
Semita Tænariæ quam metuenda specus.
At si quem Misere exosum discrimina vitæ.
Ad frugem & veniæ spem Metanæa vocat.
Proh: quam sublimem mortali è puluere raptum.
Nectaris implebit nobiliore nota.
Seu larga effusi miretur munera cæli.
Siue suo tinctum membra cruore Deum:
Siue inter sacræ mellita tragemata mensæ.
Cernat ad humanæ vocis adesse sonum.
Tum forte æterni delibans commoda sæcli,
Vanarum hæc inter decipietur ...,
Ite malæ pestes, dicet diuellere quotquot.
Me Domini amplexu noxia cura fuit.
Ambitio, Luxus, Sitis, auri insana Libido,
Lethi immortalis triste satellitium,

Ite,

Ite : æternarum meditatio feruida rerum
Me vehit, vt placidis lintea pulsa Notis.
Iam mihi decrescit tellus, quidquidque superbum
Fors leuibus spondet callida pectoribus.
Iam cælum, cælum aspicio, iam proxima vita est.
O! bene quod retro est vertere vela nefas.
Me nunc astringunt adamantia vincula Christo.
Vincula nō vlla dissoluenda manu.
Nec rerum Regina suis, simul indice signat
Hoc libro tāti clausa elemēta boni.
Vtimini. Auctorem meruit quæ gignere vitæ.
Exaudita, Deum spreta, dat exitium.

MEDITATIONES IN OMNES TOTIVS ANNI DOMINICAS.

MEDITATIO I.

In Festo Circumcisionis. Luc. 2.

1. Circumcisus est puer. Cōsidera primò summam Christi humilitatem, quod voluerit haberi peccator, cum non esset (nam propter peccatum originale tollendum circumcisio instituta erat) nos autem cùm simus peccatores, nolumus haberi. 2. Obedientiam, quod legi, cui non erat subiectus, parere voluerit; erat enim Dominus omnium, & venerat, vt legem illam tolleret. 3. Caritatem quod tam citò cœperit pro nostra salute profundere sanguinem. 4. Exemplum, vt prauos affectus, & occasiones peccatorum, maximè autem pugnantium contra castitatem circumcidamus, licet sine labore & dolore id non fiat.

2. *Vocatū est nomen eius Iesus, quod*

vocatum est ab Angelo, priusquã in utero conciperetur. Perpende qua de causa vocetur Iesus, id est, Saluator, cùm permittat se circumcidi, quasi egeat salute, nempe ob nimiam erga nos caritatẽ, voluit etiam cum suo incommodo nobis prodesse, profusione sui sanguinis nos à dolore liberare & saluare: voluit non otiosè hoc nomẽ, licet à Deo inuentũ, & ab Angelo annũciatum, vsurpare, sed summo labore passionis mereri. Vnde & Apostol. Phil. 2. dicit: *Propter quod exaltauit illum Deus & dedit illi nomen, quod est super omne nomen.* 2. Cogita quam venerãdum sit hoc nomen, quippe in quo *flectuntur genua cælestium, terrestrium, & infernorum.* Est enim nomẽ filij Dei, quatenus homo factus est. Deinde quã suaue & salutare sit. *Omnis enim qui innocauerit nomen Domini,* ait Propheta Ioel. 2. *saluus erit.* 3. Considera te non esse de Societate Iesu, nisi etiam studeas per labores & passiones fieri Saluator aliorum.

3. *Redditus est matri suæ Puer, quæ illi compatiebatur de sanguinis visa effusione.* Cogita primò plorasse puerum Iesum in circumcisione, non tam propter dolorem, quàm ob causam doloris, id est, tua peccata: ocellulosque suos coniecisse in matrem, vt ex

suaui

ſuaui eius aſpectu,aliquod caperet ſolatium.Secundò,perpende, quãto dolore maternum pectus,conſpectis lacrymis & ſanguine pueruli,fuerit obrutum,quot lacrymas ipſa fuderit dixeritque potius corde,quã ore.O dulcis Ieſu, quid eſt hoc?Ante octo dies vidi te in præſepio plorantem & trementem,& hodie video te ſanguinem pro mea ſalute profundẽtem.O quomodo creſcit indies caritas tua.

IN FESTO EPIPHANIÆ.

De tribus Magis Regibus, Matth.2.

1. TRes *Magi Reges ad puerũ Ieſum adorãdum venerunt ſtellæ duce,ita atteſtantes: (Vidimus enim ſtellam eius in Oriente, & venimus adorare eum.)* Conſidera primò ſummam caritatem pueri Ieſu,qui omnes homines vocat ad ſalutem, è vicino quidem infimos paſtores per nũcium Angelum:è longinquo diuites & nobiles per indicium ſtellæ, illos ex Iudæis, hos ex gentibus & quemque per congrua media vt Magos peritos Aſtrologiæ per ſtellam 2. Obedientiam Magorum, qui ad tam paruum indicium credunt, & conſtanter eiã in vrbe Hieroſolyma coram Herode audent quærere,vbi ſit rex Iudæorum natus? Vide quanto gaudio iter peragant, quantas gratias Deo agant.

Expen

Expende, an tu inspirationi diuinæ tam cito pareas.

2. *Procidentes adorauerunt eum, & apertis thesauris suis, obtulerunt ei munera, aurũ, thus, & myrrham.* Cõsidera primò, Magos supplices in terra prostratos prius adorare Christum & deinde offerre munera: prius offerre seipsos corpus & animam puero Iesu, quod munus longè fuit gratissimum. Sic olim Deus primum respexit ad Abel, deinde ad munera eius. Et tu quoque prius offer Deo cor & voluntatem tuam, deinde vero operũ bonorum fructus. 2. offerre aurũ Christo, vt regi, thus vt Deo, myrrham vt homini mortali & tu tria offer Iesu aurum caritatis, super omnia eum diligendo: thus deuotionis, omnia ad gloriã eius faciendo; & myrrhã mortificationis, passiones & cupiditates frænando. Religiosus si sis, offer aurũ, per votum paupertatis, omnem proprietatẽ refugiẽdo: thus per castitatẽ, corpus Deo consecrando, & myrrham per obedientiæ votum, voluntatem subiiciendo voluntati superioris. 3. Considera quanta consolatione puer Iesus, reges data benedictióne, porrectis ad osculum manibus & pedibus dimiserit. Quantoque gaudio B. Virgo & Ioseph exultarunt.

2. *Responso*

3. *Responso accepto in somnis, ne redirent ad Herodem, per aliam viam reuersi sunt in regionem suam.* Considera Magos, quia tã liberales in Christum fuere, (totos se cũ thesauris suis offerendo, nihilque de fide, ob vilitatem & paupertatem parentum, detrahendo,) noua gratia per miraculum ornari, ne redeant ad Herodem, id est, ne malorum consuetudine damnum capiant vt discas quãdo tu liberaliter te tuaq; obtuleris Deo, Deũ vicissim te nõ derelicturum, nec passurum vt mundi societatẽ requiras in maligno positi, sed potius facturum, vt per aliã viam mundo contrariam, id est, paupertatis, contemptus tui, & mortificationis ac crucis tendas in regionem tuam, id est, paradisum cœlestem, vnde omnes exulamus.

DOMINICA I. POST Epiphaniam.

De ascensu Christi in templum, anno duodecimo. Luc. 2.

1 N*Atus Iesus annos 12. è Nazareth, profectus est Hierosolymã*

Considera quanta deuotione Beata Virgo cum Iesu & Ioseph quotannis iuerit Hierosolymam ad celebrandũ Pascha, cùm fœminæ ad id non tenerẽtur, minus puer Iesus, vt discas multa facere, ad quæ nõ teneris, & libẽter

loca ſancta, precãdi cauſa licet remota, adire. 2. Cogita te videre puerum Ieſum iunctis manib⁹ & poſt eum B. Virg. & Ioſephum ardenter & multis horis orantes O vtinã ex illo feruentium precũ igne vna ſcintillula incideret in orationum noſtrarum frigus.

2. *Remanſit illic neſciis parentibus.* Conſidera intimum dolorem B. Virg. quando domum repetens veſperi non inuenit ſuum Ieſum quẽ putabat eſſe cum Ioſeph: quot gemitus ambo ediderint, quot lacrymas fuderint, neſciẽtes quò ſe verterent, quia erat nox, ſed nec cibum nec ſomnum ea nocte ſumpſerint. 2. Cogita, cùm te volueris diuino cultui dedicare, vel inſpirationi diuinæ ſatisfacere, poſſe parentes, ſi reluctẽtur, eorũque conſilia deſerere. Tunc enim Deo magis obediendum, quã hominibus. Deinde Chriſtũ aliquando, etiã piis, ſe, ſuaſq; conſolationes ſubtrahere, vt diſcas ſollicitè eũ, eiuſq; gratiã cuſtodire. 3. Vide Chriſtum in angulo aliquo tẽpli illa nocte ardenter orãtem, de die verò vel orãtẽ, vel pia loquẽtem inter pueros, vel panem oſtiatim emendicantem.

3. *Poſt triduum eum inuenerunt in templo ſedentem inter Doctores: & ipſe illis cauſam moræ percontantibus, reſpondit. (Neſciebatis quia in his*

quæ

quæ Patris mei sunt, oportet me esse.) Cogita quomodo B. Virgo, in reditu ab omnibus obuiis quærat de filio eoque conspecto, quantum gaudium obortum cum lacrymis; quomodo irruerit in oscula, nunc ipsa, nunc Ioseph, quas querelas deposuerint. Quomodo vicissim eos solatus. Quantum Doctores illum laudarint coram ipsis. 2. Disce Christum inueniri in templo, non inter cognatos, & carnales homines. Disce & humilitatem, vt non pudeat alios audire, & interrogare quæ nescis.

DOMINICA II. POST Epiphaniam.

De nuptiis in Cana Galilææ. Ioan. 2.

1. INuitatus fuit Christus cũ discipulis suis ad nuptias. Considera primò humilitatem Christi, qui non dedignatur ire ad nuptias inopum, defecerat enim iis vinum. 2. Mysterium, quia matrimonium est symbolum coniunctionis Christi cum Ecclesia, cuius tu es membrum vt scias, sicut post nuptias sponsa non potest amplius diuelli à sponso, sic nec te à Christo, eoque magis, si per votum castitatis eum in sponsum elegeris. 3. Scopum Christi; ideo enim adiit nuptias, vt fructum & temporalem & spiritualem eis afferret.

2. *Deficere*

2. *Deficere vinum mater Christum monuit.*(*Vinum non habent.*)Et *ministris dixit:Quodcumque dixerit vobis facite.* Cōsidera primò sicut olim B.Virgo per suam humilitatem,dicēdo:*Ecce ancilla Domini fiat mihi secūdum verbum tuum.*Luc. 5. causam dedit sūmo miraculo Incarnationis, vt Deus fieret homo,sic nūc per caritatem causam dedisse primo Christi miraculo, vt aqua fieret vinum. 2. Si sollicita fuit non solū de defectu vniuersali per aduentū Messiæ tollendo, sed & de particulari harum nuptiarū: sollicitam quoque fore de tuis defectibus corporalibus & spiritualibus tollendis,si eā euocaris.3.Quod ita sit sollicita de nobis, vt velit nos etiam cooperari,Nam dicit ministris.*Quodcumque,&c.*cooperamur autem,si libēter faciamus quicquid Christus nobis inspirarit, si voluntatem nostram cùm diuina in omnibus cōformemus.

3. *Aquam in vinum Dominus conuertit.*(Et *manifestauit gloriam suā, & crediderunt in eum discipuli eius.*) Cōsidera hoc primū miraculū Christi, typum esse vltimi miraculi facti ante passionem in institutione S.Eucharistiæ, quando panem in corpus suum, vinumque in sanguinem conuertit:vt discas huic potius sacro conuiuio,quā illi

illi nuptiali profano sæpe interesse. 2. Cõsidera te verum imitatorem Christi fore, si ita inter homines verseris, vt aquam primo in vinum conuertas, id est, peccatores coneris facere iustos, bonos meliores: deinde omnia ad gloriam Dei, non tuam agas: Et si aliorum sis magister, ac superior, discipulos & subditos, tua doctrina & sanctitate reddas in fide firmiores, & amore Dei feruentiores.

MEDITATIO II.

1. *Dicit Euãgelista. (Et mater Iesu erat ibi) id est, in nuptiis.* Considera illam ibi fuisse, antequã Christus aduenisset. Cur verò præuenit: nisi vt operam suam illis offerret in paradis nuptiis, & vt incitaret ad Christũ inuitandum? hoc est, vt caritatem perfectam, corporalem & spiritualem erga eos declararet. 2. Vbi B. Virgo est, vel colitur, ibi continuo adesse Christum cum suis sanctis. Non potest filius abesse à matre, nec magister à discipulis Gaude ergo si in sodal. B Virg. versetis. vel singulari deuotione eam colas; nam certus essẽ debes Christum tibi cum omnibus sanctis affuturum. 2. *Dicit eis Iesus (Implete hydrias aqua. Et impleuerunt eas vsque ad summum.)* Considera primò, licet miraculum ex sola Dei virtute pendeat.

Christum

Christum tamen nostrum quoque conatũ postulare, quamuis difficultatẽ nonnullã habeat coniunctã, erãt enim maximæ hydriæ, deinde conatum nostrum esse debere non qualemcumq;, sed perfectum, quia ministri implerũt eas ad summum, vnde vulgo dicitur, Deũ nemini deesse sua gratia, si faciat quod in se est 2. Nos habere hydrias sex implendas, animã, corpus, intellectũ, voluntatem, sens⁹ internos & externos, *thesaurũ enim gestam⁹*, vt ait Apost. 2. Cor. 4, *in vasis fictilibus*; sed implendæ sunt aqua cõtritionis & lacrymarũ, vt conuertãtur in vinũ gratiæ. *Cor enim contritũ & humiliatũ Deus non despicies*, ait Dauid Psal. 50. 3. *Architriclinus dicit sponso: Omnis homo primò bonum vinũ ponit, deinde quod deterius est.* Considera mores hominum mundi contrarios esse moribus & legibus veri spõsi Christi: illi enim primo vinum bonũ suis in hac vita apponũt, id est voluptates honores & opes: deinde verò deterius, nẽpe crucem conscientiæ, desperationẽ, damnationem æternã, Christus verò commẽdat suis paupertatem, fletum, crucẽ, tribulationes in hac vita, deinde verò thesauros magnos in cœlo ac æterna gaudia. Vide tu vtros malis sequi. B Augustin⁹ certè Christũ maluit

quam

quã mundũ, cùm diceret: *Hic vre, hic seca Domine, modo in æternũ parcas.*

DOMINICA III. POST Epiphaniam.

De Leproso, & Centurionis seruo. Matth. 8.

1. *LEprosus adorato Christo dixit: (Domine, si vis, potes me mũdare.)* Considera primò, Christum post descensum ex mõte, in quo multa dixerat de dilectione proximi, iã venire ad praxim, & exercere illam: vt discas doctrinam debere respondere cũ vita, Diligere enim debemus proximũ nõ tantum verbo, sed opere & veritate, vt loquitur B. Ioannes, 2 Vide quid faciat Leprosus, vt impetret sanitatẽ: humiliat se, fidem suã magnam opere adorationis protestatur, agnoscit, & fatetur se Leprosum, solique diuinæ voluntati se committit, dicens: *Si vis, potes:* vt discas tum orationem tuam fore efficacem, si humiliter petas, & cum resignatione, vt tãtum voluntas Dei fiat, siue sanus siue infirmus esse debeas: forte enim hic Lepros9 si infirmus nõ fuisset, Christũ non quæsisset.

2. *Et extendens Iesus manum, tetigit eum, dicens, Volo, mundare.* Considera primo Christũ cum verbo posset, tactu tamẽ voluisse eũ sanare vt doceret te nõ debere abhorrere à pauperi-

bus

bus vel ægris, quando potes eos iuuare. S. Martinus, & S. Franciſcus leproſum oſculati ſunt. S. Elzearius, & S. Margareta regina Scotiæ, etiam pedes eius lauere: Et eadē ratione nec deſiſtere à ſceleſtiſſimis hominib⁹ iuuādis. 2. cogita & te fieri leproſū, quādo animā tuam ſinis vel vno peccato mortali, vel multis imperfectionibus fœdari, & ideo te indigere etiā tactu frequenti ſanctiſſimæ carnis Chriſti in S. Euchariſtia.

3. *Dixit Ieſus mundato: (Vide nemini dixeris, vade, oſtēde te ſacerdoti, & offer munus.)* Conſidera, quantopere piis cauēda ſit vana gloria, quæ, ſicut vmbra corp⁹, ita ſolet ſequi bona opera; cum Ieſus, nec timuerit ſe peccaturū & potius debuerit promulgare hoc ſuum opus. 2. Quod pudere nos debeat peccata etiam turpiſſima & grauiſſima cōfeſſario, vel patri ſpirituali patefacere, vt oratione, conſilio, & impoſita ſatisfactione perfectè à lepra peccati liberemur. 3. Bonum eſſe, gratum erga Deum animum, teſtari etiam munere externo, offerendo illud in templo, vel gratias pro beneficiis acceptis Deo agendo. Deus enim ideo ſibi cupit aliquid de tua ſubſtantia dari, vel à te crebras gratias agi, vt tibi plura dare poſſit.

II. PARS

II. PARS.

De Centurione.

1. *IN vrbe Capharnaum, Centurio dixit Iesu, seruum suum iacere paralyticum, & malè torqueri.* Cōsidera primò caritatem Centurionis, etiā pro vili seruo solliciti. Et Christi humilitatem, qui non dedignatus illū respondit: *Ego veniam, & curabo eū,* vt discas, si superior sis, etiam viles subditos non respuere; & si non sis exemplo Christi, prōptè eis cùm potes, succurrere. 2. Expende, num tu quoque sis paralyticus. primo enim seruus peccati es & passionum, si eas non expugnes. 2. Iaces in lecto, si affectu sis immersus rebus mundi. 3. Et paralytic⁹, si in peccato mortali, quia nihil potes operibus bonis mereri. 4. Malè torqueris si excruciet te in aliqua re conscientia, & nimia sollicitudo rerum temporalium.

2. *Respondens Centurio ait: Domine non sum dignus. vt intres sub tectum, &c. nam & ego homo sum sub potestate cōstitutus, dicēs huic Vade, & vadit.* Considera, Centurionem eo ipso, quod indignum se reputat, factum dignum, vt Christus intraret nō domū, sed cor ei⁹. Vide quot virtutes hic declaret. Humilitatē, dum indignum se putat Christi præsentia. Fidem, dum credit absentem, verbo posse sanari,

Sapientiã, dũ à nemine doctus agnoſcit Deum, Dominũ omnium creaturarũ, cui creaturæ facilius obedire ad nutum debeant, quàm famuli ſui ſibi. O fides eximia, non gentilis, ſed Chriſtiani: non militis mundi ſed Chriſti.

3. *Chriſtus miratus tantas virtutes in homine gentili, prædixit multos gẽtiles vbique conuertendos, filios autẽ regni, id eſt Iudæos eiiciendos, in tenebras exteriores, vbi erit fletus & ſtridor dentium.* Conſidera primò Chriſtum miratum eius virtutes, nõ quod ignoraret, ſed vt declararet quanti faciendæ ſint eo, qui omnium rerum diuinarum eſt ignatus. Secũdò, vt diſceres non attẽdere Deum ad ſtatum, an Iudæus quis ſit, vel gẽtilis, religioſus vel ſecularis, ſed adveras virtutes. 2. Cõſidera non quia Chriſtianus, B.V. Sodalis vel religioſus es ideo te ſecurum de ſalute, ſed ſi humilitatem, caritatem, aliaſque Centurionis virtutes imiteris. Quo enim plura dona à Deo accepiſti, hoc grauius punieris, ſi eis vſus non fueris.

DOMINICA IV. POST Epiphaniam.

De ſedata maris tempeſtate. Mat. 8.

1. D*Ormiente Chriſto coorta eſt in mari vehemens tempeſtas.* Conſidera Chriſto dormiente in naui, Angelos aſcendiſſe & deſcẽdiſſe de cœlo

Vt accidit Iacob Patriarchæ dormiēti in Bethel. Gen. 28. 2. licet in naui Ecclesiæ, vel Religionis cum Christo sis, tamen ideò te non immunem fore à tentationibus dæmonis, mundi, & carnis, imò magis obnoxium, *Omnes qui piè viuere volunt*, ait Apostol. 2. Tit. 3. *persecutionē patientur* 3. Christum tum dormire, & permittere nos tentari, quādo nos in fide imperfecti, & tepidi in diuino seruitio sumus, vt primò agnoscamus nostram infirmitatem. 2. Vt eius auxilium inuocemus. 3. Vt cooperemur, & faciamus quod in nobis est. 4. Vt plus mereamur certando. 5. Vt consolatio sequatur maior post superatam tentationem.

2. *Excitarūt eū à sōno territi discipuli, quos de fidei leuitate arguit, (Quid timidi estis modicæ fidei?)* Considera, quāta cōsolatio sit homini Catholico, vel religioso, dū scit secū esse Christū, maximè si crebro communicet; quia in qualibet tribulatione potest eius auxilium inuocare. 2. Cogita meritò Christū discipulos arguere de nimio timore, & modica fiducia, quia omnes, etiā qui pij esse cupimus, in eo ferè delinquimus, quod nimis timidi simus, vt v. c. ne rideamur ab aliis, vel nimis pusillanimes, in graui tētatione superanda, nec plenè in diuina gratia

confidamus & ideo nec proficimus. 3. *Ventis & mari præcepit, vt conquiſcerent, & facta eſt ſtatim tranquillitas, vnde obſtupētes homines dicebant. (Qualis eſt hic quia venti & mare obediunt ei.)* Cōſidera quàm admiranda ſit Dei potētia, quod omnes creaturæ, licet rationis expertes, ac etiā furioſum mare, ad nutū obediat; ſolus verò homo ad imaginem Dei factus, rationis cōpos obedire aliquādo nolit. Hoc enim magis eſt ſtupendū quàm illud 2. quanta Dei ſit bonitas, vt licet culpabiles ſimus ſæpe & immorigeri, tamen ſtatim atque opē, eius implorauerim⁹, ſedet tempeſtatē tentationū dæmonis, mundi, & carnis 3. Cōſidera in hoc cōſiſtere perfectionē obediētiæ creaturæ erga creatorē, ſubditi erga ſuperiorē, quē loco Dei habet, vt ſtatim nulla mora interpoſita obediat & imperata exequatur.

DOMINICA V. POST Epiphaniam.

De bono ſemine & zizaniis. Mat. 13.

1. S*Imile eſt regnum cælorum homini, qui ſeminauit bonum ſemen in agro ſuo.* Conſidera regnum Dei eſſe intra nos, vt dicit Chriſtus: ager eſt anima noſtra quam primo aratro cōtritionis proſcinde. 2. Semen boni propoſiti de vita vel vitio emēdando

in eam iniice. 3. Orationibus feruentibus & lacrymis irriga. 4. Mortificatione quotidiana subiice, donec moriatur mundo, nisi enim granum mortuũ fuerit, ipsum solum manet. 5. In dies proficere stude, vt cum semen ad maturitatem spicæ venerit in hora mortis, illud in horreum vitæ æternæ ministris Angelis colligas.

2. *Cùm dormirent homines, inimicus superseminauit zizania, & abiit.* Cogita simul atque bonum aliquod propositum feceris, non defuturas tentationes illi contrarias. *Tentatio enim est vita hominis super terram,* ait Iob. Et: *Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum cœlorum. Act.* 14. Causa est, vt plus mereamur, & similes simus Christo multa passo. 2. Cogita eo magis tibi vigilandum, quod tres inimicos habes capitales & insõnes, dæmonem, carnem, & mundum. Vigilabis autẽ, si quotidie per examen cõscientiæ notes an aliqua zizania ab illis tibi immissa sint in cor, id est, cogitationes repugnãtes tuo bono proposito; easque statim eradica, ne si diutius hæreant, postea cogaris extirpare & triticum sancti propositi. 3. Aduerte inimicũ, vbi superseminauit, abire & deserere agrum; hoc enim proprium est mali seminatoris, vt deserat animã

& relinquat conſcientiam triſtem; boni autem, vt lætam & pacatam.

3. *Tempore meſsis meſſores zizania in ignem proiecere, triticum autem colligere in horreum.* Conſidera meſſores eſſe Angelos, vt Chriſtus exponit; & malos quidem zizania noſtra, id eſt, mala opera annotare, bonos verò bona, & in fine vitæ ea producere, in cõſpectum æterni iudicis, vt iuxta ea iudicemur. 2. Cogita quandiu in hac vita es, te poſſe eſſe meſſorem, quoties examinas conſcientiam, aut confiteris ſacerdoti, vt ſic zizania, ſeminata ex corde tuo extirpes. Si enim nos hic iudicauerimus, non vtique poſt mortem iudicabimur: ſi hic illa igne pœnitentiæ combuſſerimus, ibi, non conijciemur in ignem inferni.

DOMINICA SEPTVAG.

De operariis in vineam miſsis. Matth. 20.

1. Conſidera cur Eccleſia hoc die Alleluia, Gloria, & alia cantica læta omittat vſque ad Paſcha, nempè, quia dies ſunt luctus, & pœnitentiæ agendæ ob peccata toto anno, vel vita, quæ vltra 70. annos vix durat, commiſſa. Cuius typus fuere 70. anni Babyl. captiuitatis. Quia autem in pœnitentia labor ſubeundus eſt, ideò de operariis Euangelium proponitur.

2. Conſidera operarios variis horis

diei mitti in vineam à Domino, quia alij ad fidem, vel religionẽ initio, alij in medio vel fine vitæ vocantur. Item ad vitã æternã, alij iuuenes, alij senes, sed nullus mercedẽ accipit, nisi strenuè laboret, & perseueret vsque in finẽ. 2. Cogita, vineã tuam, esse animam tuam, vel proximi, cuius cultu, fac vitã æternam merearis 1. Vites sedulo amputa, id est, superflua rescinde. Habentes enim quod edamus, & vnde vestiamur, contenti esse debemus. 2. Alliga ad stipitem, id est, Christũ, implorãdo eius gratiam, sine qua nihil possumus facere. Liga vinculis boni propositi, regularũ sodalitatis, vel votis religionis, si id Deus inspirat. 3. Expone soli, & libenter fer pondus diei & æstus, sciens feruorẽ in bonis operibus Deo gratissimum. 4. Impingua pinguedine crebræ confess. peccatorũ & S. Eucharistiæ. *Pinguis enim est panis Christi. Ioan. 6.* vitam sustentans in æternum. 3. Considera nouissimos vltima hora vocatos eandem mercedem accepisse cum primis, vt discas Deum profectum nostrũ non mentiri diuturnitate temporis, quo ei seruimus, sed ex studio verarum solidarumque virtutum pura intentione, & zelo magno ac feruore, deinde quotidiano profectu, cõtemptu profundo sui & mundi, con-

formatione voluntatis cum voluntate diuina in omnibus, aduersis æquè ac prosperis. Vnde videmus miraculis claros factos etiam qui breui tempore sanctè vixerũt. 2. Cogita de illa Christi conclusione. *Multi vocati, pauci electi*, quam meritò timere debes, nisi paucis bonis te adiungas, id est angustam viam, de qua Mat. 7. dicitur quod pauci eam ingrediantur, teneas.

DOMINICA VII.

De semine in terram iacto. Matth. 13.

1. IEsus ad turbas dixit (*Exiit qui seminat seminare, semen suum.*) Considera Deum, qui nos ad laborem in vineam vocat, etiã semen suum, id est, gratiam & auxilia per varia media, quo bonitaté paternam erga nos declaret, communicare per pulchritudinem cęli & creaturarũ, per legem scriptam in cordibus, vel conscientiis, conciones, lectionem, inspirationem, exempla, leges Ecclesię regulas cuiusque status, vim sacramentorum, monita parentum & præceptorũ, morbos, bella, &c. tu vide, an omnibus vsus fueris; & si nullis, fore inexcusabilem. 2. *Et aliud cecidit secus viam, aliud supra petram, aliud inter spinas.* Considera semen bonum agro cordis tui per dicta media iniectũ, tribus de causis posse reddi infructuosum, 1. Si ad

conciones,& alia media, vel nō serio attendas,vel non animo proficiendi, aut ad te pertinere non putes, aut cōtemnas. 2. Si attendas quidem,sed cor durū & petrosum retineas,vt nolis veteres occasiones delinquēdi mutare, metu confusionis, irrisionis,vel afflictionis secuturæ. 3. Si paratus quidem sis ad omnia faciēda,sed animo nimiū intētus sis, opibus cōgerendis, domesticæ rei curandæ,venationi, aliisque recreationib', studiis litterarum profanis vel sacris,vt excellas alios. Hæc enim immoderata cupiditas,quasi spinæ,suffocat,spiritum pietatis,vt orandi,meditandi,se mortificandi ,&c

3. *Aliud cecidit in terram bonam, & ortum fecit fructum centuplum.* Considera primo , terram bonam esse cor bonum & optimum:vt Christus exponit:Nihil enim gratius,est Deo,quàm si ei seminâti offeras cor tuum id est, bonam volūtatem. Vnde Prou. 3. dicit, *Præbe fili mi cor tuū mihi.* Offer ergo ac roga,vt illud inflectat quò velit. 2. Cor bonū eos offerre, qui parati sunt Dei præcepta, & Ecclesiæ seruare, ne excidāt ex gratia Dei. Optimum autē, qui parati sunt non tantum declinare à malo,sed etiam facere bona,ad quę ex præcepto non tenentur, deinde & mala,id est,tribulationes,voluntarias

 pœnas,

pœnas, opprobria, & mortem pro Christo sustinere.

DOM. QVINQVAGESIMÆ.

De paßione Christi, & cæco. Luc. 18.

1. *CHristus prædixit 12. discipulis paßionem suam, (& ipsi nihil horum intellexerunt.)* Considera primò ab Ecclesia hoc Euangelium proponi, vt te deterreat à licentia peccādi, quæ solet esse his diebus cum mūdus prorsus insanit & cæcus est: nihil enim efficacius à peccato retrahit, quàm meditatio tā diræ passionis. 2. In transfiguratione tres tantum discipulos interfuisse, nunc verò omnes assumi, quia proprium est verorum discipulorum Christi ferre crucem & multa pati 3. ipsos nihil intellexisse, quia carni & mundo omnino contrarium est, contemni, conspui, flagellari, crucifigi, & è luto peccati resurgere.

2. *Cæco mendico clamante, licet turba vellet eum tacere, stetit Iesus, eum duci ad se iubet, petit quid sibi fieri velit.* Considera primò quando volueris vitam emēdare vel sanctius vitæ genus āplecti, statim tibi reluctaturum mūdum, carnē & dæmonē: sed tuum esse exemplo cæci non curare, sed fortius clamare. 2. Dum perſistimus in bono proposito, superatis difficultatibus statim adesse auxilium diuinum, & Christum

Christum stare,nosque ad se aduocare,licet cæci & mendici simus, id est omni virtute destituti & peccatis obsiti, modò ex parte nostra parati simus ad sordes vitæ anteactæ, vel defectus pristinos deserendos.

3. *Cum cæcus à Domino tantum petiisset,vt videret,mox vidit, eumque secutus est magnificans* Deum. Considera,tam bonum esse Dominum, vt beneficia sua velit nobis dare non tam secundum suam, quam nostram, voluntatem & petitionem, nempe vt sic dona sua,fiant etiã nostra merita. Vnde alibi dicit: *Petite & accipietis.* 2.cæcum non opes licet esset mendicus,sed tantum visum,petiisse,vt discas non honores,opes,voluptates petere,quia poti' excæcant sed tantum visum,id est,cognitionem Dei & tui, tuarum imperfectionum, & vanitatum mundi, notitiam præsentiæ Dei, & nouissimorum 3.cæcum visu recepto secutum Christum, & gratias egisse,vt discas tibi talem vitam post cõuersionem ducendam qualem duxit Christus, gratias sæpe agendas pro beneficiis,laudandum Deum, & alios eo pertrahendos, sicut exemplo cæci turba hic pertracta est.

FERIA

FERIA IV. CINERVM.

De ieiunio, & thesauro in cœlo.
Matth. 6.

1. CHristus dixit discipulis. (*Tu cũ ieiunas, unge caput tuum, & faciem tuam laua, ne videaris hominibus ieiunans.*) Considera ieiunium aliasque afflictiones corporis, etsi occultè fiant, videri à Deo in abscondito, esse illi gratas easque remuneraturũ in cœlo. 2. Bona opera vt mereãtur vitam æternã, debere fieri, primò humiliter, exclusa omni vana gloria, secundò liberaliter, omni remota tristia. *Hilarem enim datorem diligit Deus.* 2.*Cor.*9. Tertiò ad gloriam Dei & Christi; illud enim est *ungere caput* nostrum Christum, id est vnctũ Quartò cum bona intentione, v.c. ieiunare, vt satisfacias pro peccatis, vt Christum imiteris & Sanctos, vt ad orandum promptior. Hoc enim est *lauare faciem.*

2. *Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra, sed in cœlo; vbi fures non effodiunt, &c.* Considera qui sint thesauri in terra, nempe opes, honores, voluptates, existimatio nominis ob potentiam, eruditionem, & quicquid tolli nobis hic potest: thesauri verò in cœlo, sũt virtutes, & bona opera, quæ sola post mortem nos sequuntur in

cœlum

cœlum, iuxta illud. *Beati, qui in Domino moriuntur, opera enim sequuntur illos*. 2. inde sequi multa bona opera debere te facere, quia thesaurus nõ conficitur nisi ex multis. Vbi vide quibus maximè thesauri in cœlo promissi sunt, nempè qui multa patiuntur propter Christum, qui omnia propter eũdem relinquunt, &c. 3. *Vbi est thesaurus tuus*, addit Christus, *ibi est & cor tuum, Matth. 5. Matth. 19.* vt scias te, si verè thesaurum in cœlo habes, mentem sæpius debere attollere in cœlum, & vbique Deum quasi præsentem, qui est nobilissimus thesaurus tuus, contemplari.

3. Considera de ritu Cinerum. 1. Eos fronti aspergi, ad discendam humilitatem cordis. Sacerdos enim dicit: *Memento homo quia puluis es, & in puluerem reuerteris. Genes. 3.* Humilitas enim reo veniam petenti in primis necessaria est. 2. Benedicti sunt, vt benedictionem gratiæ cœlestis consequamur. 3. Vt nouissimorum crebro recordemur. 4 Vt vsque ad cineres, id est mortem in gratia persistamus.

DOMINICA I. QVADRAG.

De tentatione Christi. Matth. 4.

1. *Post baptismum secessit in desertũ Christus, & ibi per dies 40. & totidẽ noctes ieiunauit.* Cõsidera primò, quod

quod poſt teſtimonium de cœlo acceptum in baptiſmo, quod eſſet filius Dei, nihilominus quaſi pœnitentiæ agendæ cauſa in locum deſertum, & horridum ſecedat, vbi ſine cibo, lecto, & tecto in ſilentio inter beſtias, vt ait Marcus, viuens pro tua ſalute ſe afflixit; vt diſcas eum, qui incipit Deo ſeruire, debere carnem ſuam crucifigere cum concupiſcentiis. 2. ô anima mea agnoſce te eſſe vnam ex beſtiis iſtis: agnoſce, quoties indomito paſſionum tuarum impetu patientiam Chriſti læſeris, abiice te ad pedes ſolitarij Ieſu, deplora ſcelera tua, & oſculatis eius pedibus manſuetum eius vultum aſpice, ſi fortè te reſpiciat.

2. *Ter ab inimico tentatus eſt.* [*Accedens tentator dixit ei. Si filius Dei es, dic vt lapides iſti panes fiant. Mitte te deorſum. Hæc omnia tibi dabo ſi cadens adoraueris me.*] Conſidera extremam humilitatem Chriſti, quod non tãtum paſſus ſit ſe crebrius à dæmone tentari, diſcas licet ſanctus ſis, te non fore à tentatione liberum, ſed etiam permiſerit ſe à dæmone aſſumi, primò in pinnaculum templi, tum in montẽ excelſum, quod non videtur contingere niſi ſceleſtis hominibus, vt Magis, Sagis, &c. Deinde quod paſſus ſit ſe tentari turpiſſima tentatione, vt ſcilicet adoraret dæmonem.

3. *Angeli accesserunt, & ministrabant ei.* Considera Christum post tentationem fame debilitatum iacere in terra nuda, & vultu pallidũ, accedere mox plurimos Angelos, & ex cõpassione eum è terra leuare, congratulari ei de victo dæmone, parare magno studio mensam, vt comedat. 2. Cogita te videre Christum super saxo aliquo sedentem circumstantibus angelis, tibique ministerium angelorum affuturum, si libenter ieiunio, & aliis pœnis corpus castigaris, & tentationes mundi, carnis, dæmonisque viceris.

DOM. II. QVADRAGES.

De Cananææ filia. Matth. 15.

1. C*Ananæa Tyro & Sydone egressa petit filiam à dæmone sanari. Sed Christus ei nihil respondit. Apostoli dicunt ei. Dimitte eam, quia clamat post nos.* Considera, te si remissionem peccatorũ, & gratiam Dei obtinere velis debere, 1. Societatẽ malorũ, & occasiones peccãdi deserere. 2. Peccatum non excusare, sed exaggerare cùm Cananæa dicente filiam pessimè à dæmone vexari. 3. Perstare licet statim non exaudiare. 4. Seriò Sanctorum preces implorare. 2. Considera, licet Christus simularit se non audire illã, nõ id fecisse, quòd eam sperneret, sed vt ex constantia precandi clariùs

eius eluceret fides, humilitas, patientia, perseuerantia ad aliorum exemplum, & maius eius meritum.

2. *Cùm adorato Christo illa petiisset se iuuari & Christus respondisset, panem filiorum non dandum canibus, illa subdidit. (Catelli edunt de micis dominorum.)* Cōsidera quomodo mulier hæc à Christo,& Apostolis repulsa, non pudore suffusa nec metu consternata sit, sed confidens Christi bonitati, ad eius pedes se abiiciat,dicēs: *Domine adiuua me*,non dicit iuua filiā,quia se agnoscebat culpa sua morbi causam. 2. Vide quomodo Christus quo illa magis multiplicat preces, multiplicet repulsam, & quasi iratus vocet canem & indignam.Vide & humilitatem mulieris,quod nō indignatur, sed agnoscit se canem,& indignū pane integro. Et sapientiam miram, quod hoc ipsum nomen in suum commodum trahat,se non panem, sed micas tantum petere, vt catelli solent, vnde Christus stupens subiicit.

3. *O mulier, magna est fides tua, fiat tibi sicut vis.* O quam verè dixisti bone Iesu. *Regnū cælorum vim patitur.* Nam mulier hæc & vim intulit sibi, humiliter & patienter ferendo tam duram repulsam:& tibi, quòd vi quasi illata importunè gratiam petitam extorserit,

torserit: Et scio hoc licere imitari, quia Luc. 11. docuisti, importunè etiã instandum orationi, cupis enim precibus etiam cogi à nobis pro tua infinita bonitate, vt eo maiorem impertias gratiam, nam cum illa contenta fuerit micis, tu tamen respondes: *Fiat tibi sicut vis*, id est, quicquid petis à me habere, obtinuisti.

DOM. III. QVADRAG.

De dæmonio muto. Luc. 11.

1. D*Æmone ex muto & cæco eiecto, quidam dicunt, (in Beelzebub principe dæmoniorum eijcit dæmonia) alij aliud signum quærebant.* Cõsidera, licet tria beneficia hic collata sint, tamẽ ex inuidia hos pessimã in partem interpretari, illos extenuare, turbã solã mirari, vt discas inuidi & maligni ingenij esse optimè facta vel malè interpretari, vel extenuare, quod pij & simplices laudãt. 2. Bonis operibus, vel admonitionibus aliorum, nos non fieri meliores sed deteriores nisi securim ad radicẽ ponam*, id est, nos ipsos emẽdem*. Sicut enim bonis etiam pessima cooperantur in bonum, ita malis optima in malum: similes enim sunt araneis dulcedinem floris in venenum vertentibus.

2. *Iesus videns cogitationes eorũ, dixit eis Omne regnũ in se diuisum desolabitur, &c.* Considera Christum nõ

maledictum pro maledicto reddere, sed tantum honorem Dei rationibus quatuor tueri, vt discas, si quid contra personam tuam fiat, patienter propter Deum ferre, ac non petenti etiam condonare: si autem contra honorem Dei, fidei Catholicæ, religiosi status famam piorum quid dicatur, tunc non silere, sed defendere pro virili. Sic Moyses murmur contra se sapienter tulit, sed idololatriam, quæ erat contra Deum, seuerè puniuit. Sic mulier è media turba hic Christum & matrem eius beatos clamat.

3. *Mulier de turba dixit. Beatus venter, qui te portauit. Et respondit Christus: Quinimò, Beati qui audiunt verbum Dei, & custodiunt illud.* Considera fortitudinem mulieris, quod metu omni excluso Iudęorum calumniantium, gloriam Christi & S. matris elata voce tuetur, eligens potius contemni cum Christo; quam honorari à Pharisæis. 2. cogita Christum ob ingratitudinem aliorum mœstum, valde recreatum laude matris, & ideò omnibus aliis relictis conuertisse se ad mulierem & dixisse: Tu vocas meam matrem beatam quod me conceperit, sed ego beatiorem puto, quod verba mea audierit & custodierit sicut & tu nunc es, omnesque qui ea audita custodiũt,

D O M.

DOM. IV. QVADRAGES.

De multiplicatione 5.panum. Ioan.6.

1. CVm Iesus monte cõscenso subleuasset oculos, vidit turbam ingentẽ tendere ad se, rogantique de panibus respondit Andreas. Est puer vnus hic habens quinque panes hordeaceos, & duos pisces. Cõsidera Christum ex valle montem conscendere, vt doceat nos ad perfectionem vitæ spiritualis tendere, sed non sine labore ad eam perueniri. 2. modestiã Christi oculos semper demittẽtis nec subleuantis nisi in cœlum & ad populũ, vt discas duo maximè tibi respicienda, nempe salutem tuam in cœlo, & salutẽ proximorum. 3. si solo aspectu suo Christus attrahat turbam, quid faciet pręsẽtia in Eucharistia? 4. Christum in miraculo vti ministerio pueri, patria relicta dominum secuti, & quidem pauperis, quia hordeaceos habuit panes, vt scias puerorum & humilium opera Deo gratissima.

2. *Iesus gratiis actis panes 5. & 2. pisces quinq; millibus in fœno discumbẽtibus distribuit.* Considera fauorem tot millium hominũ, quod non soliciti de cibo Christum tam longè sint secuti, & summam Dei prouidentiam nunquam in se cõfidentes deserentis. 2. cogita, si Filius Dei dator omnium

bonorum gratias agit Patri pro quinque panibus, multo magis nos viles creaturas debere corde, voce, & opere pro tot beneficiis quotidianis gratias continenter agere. 3. Vides quanto amore panes pisceſque frāgat, & simplici turbæ diſtribuat, memor ſe aliquando panem cæleſtem in extrema cœna, in memoriam piſcis in cruce paſſionis aſſi diſtributurum, qui ſatiet in æternum 4. cogita illum digne nõ accipi, niſi à diſcumbente in fœno, id eſt, humiliter de ſe ſentiente, & carnem ſuam, *omnis enim caro fœnum*, ait Iſaias, mortificante & ſupprimente.

3. *Collegerunt duodecim cophinos fragmentorum.* Conſidera quando bona noſtra ſiue temporalia, ſiue ſpiritualia, etſi pauca ſint, libenter communicamus proximo, non perire, ſed creſcere, & multiplicari, vti multi magni eleemoſynarij experti ſunt.

2 Maiorem fuiſſe poſt ſaturationem collectionem fragmentorum, quam panum, vt ſignificaretur indeficientia conuiuij cœleſtis in vita æterna conſecutura vbi quiſque fragmento ſuo, id eſt, ſpeciali beatitudine ita ſaturabitur, vt nec eſuriat, nec ſitiat amplius.

DOM.

DOM. V. QVADRAG.

De immunitate Christi à peccato.

Ioan. 8.

1. DIxit Christus Iudæis: (*Quis ex vobis arguet me de peccato? Qui ex Deo est, verba Dei audit.*) Cõsidera, cùm à Christo dicaris Christianus, te conari debere, vt immunis sis à peccatis saltē mortalibus, & scire potius esse moriendū, quā in tale peccatum consentiendum, deinde deliberato, maximè si religiosus sis, nec consentire in venialia, imò etiam cauere imperfectiones quæ peccata nō sunt.

2. Examina teipsum, an verbum Dei exhortationes pias, & inspirationes diuinas libenter audias, iisque obsequaris; quia si secus fiat, non es in Dei gratia nec in numero prędestinatorū.

2. *Cum Iudæi dicerent eum esse Samaritanum & habere dæmoniū, respondit.(Ego dæmonium nō habeo, sed honorifico Patrem meum. Non quæro gloriam meam.* Considera patientiam Christi nihil respondentis de nomine Samaritani, quia tangebat contumelia personam ipsius, (nam reputabant eum indignum sua conuersatione, non enim Samaritanis coutebantur Iudæi, sicut nec nos nunc Iudæis, & Turcis) sed de dæmonio, quia tangebat gloriam Dei, mitissime

respondit. *Ego dæmonium non habeo.*
2. Cõsidera, si Christus propriam gloriam non quæsiuit, quanto minus tu debeas. Fac ergo omnia in Dei gloriam, & tunc Deus etiam honorificabit te, vnde vides quantum peccent, qui honoris sui cupidi, minimam etiam iniuriam vindicare non dubitant sanguine suo.
3. *Si quis sermonem meum seruauerit, non gustabit mortem in æternum.* Considera hanc promissionem esse eius, qui mentiri & fallere non potest; & quidẽ de morte spirituali animæ, Vide, quantum Dei beneficium sit in æternum non solum viuere, sed felicissimè viuere, talique cogitatione te obfirma, ne sermones Dei vnquam sciens transgrediare.

DOM. VI. QVADRAGES.
De ingressu Christi in Hierusalem. Matth. 21.

1. **P***Ræcepit primo Dominus adduci asinam & pullũ. (Soluite & adducite mihi: & si quis vobis aliquid dixerit, dicite, quia Dominus his opus habet, & confestim dimittet eos.)* Cõsidera primo, Christum pro suo triũpho, vilia præparare animalia nullo ornatu, etiam necessario, instructa, vt discas Christiani hominis triumphum & gloriam veram esse in amore contemptus

NES IN | *tẽpus sui*, humilitatis & paupertatis.
m non habe | Pauperum enim spiritu est regnum
ropriam glo | cœlorum. 2. in ipsa humilitate simul
co minus | *ostendere* suam potentiam, tum quod
in Dei glo | tãquam Dominus omnium iubet be-
honorifica | stias solui & adduci, non petita prius
m peccem | potestate à Domino earum, tum, quod
minimæ | mouit cor absentis, vt sponte eas di-
non dub | mitteret, vt discas nihil potẽtius esse
humilitate ad solutionẽ à peccatis, &
: seruau | Deum tibi conciliandum vt faciat,
eternam | *quod* petis.
nem esse | 2. *Discipuli fecerũt, sicut præcepit Ie-*
non po | *sus, & positis vestibus super asinam eũ*
tali an | *desuper sedere fecerunt.* Cõsidera, pri-
eficiat | mo obedientiã perfectam discipulo-
ere, sed | rum, tũ quod non disputarint de mã-
atione | dato, an esset iustum aliena tollere, tũ
ıquas | quod in re vili, vt ducenda asina cum
pullo per plateas, paruerint. 2. Simpli-
ES | citatem & deuotionem erga Christũ,
cles | quod ad honorãdum illum tritas ve-
stes suas exuerint, iisque strauerint
asinã, vt scias, licet Christus humiliet
se, nostrũ tamen esse illum honorare
*quantũ pos*sumus, & ideò tam splẽdi-
dè ornantur omnia in tẽplis. 3. cogita
amorem Christi in nos, qui tunc sinit
se portari ab asina, id est corpore no-
stro peccatis subdito, quãdo absoluti
sumus à vinculis peccatorum & ve-
stibus virtutũ apostolicarum ornati.

2. *Excepturus eum populus, cum veniret obuiam, vestimẽtis suis, & palmis arborũ sternebat viam, & canebat.(Osãna filio Dauid. Benedictus, qui venit in nomine Domini, Osanna in altissimis.*) Considera tunc te vestes sternere Christi pedibus, quando bonis temporalibus succurris pauperibus, per pedes Christi significatis: ramos vero oliuarum, cũ opera quæuis caritatis, & misericordiæ exerces; & palmarũ, cũ victoriam ex tentatione reportas. Canis autẽ Osanna, quãdo eius beneficia agnoscis, laudas, & prædicas. 3. Considera summũ honorẽ hunc paulo post à populo in summum dedecus mutatum. Hodie honorant eum suis vestibus, post spoliabũt eum propriis, & illudẽt veste aliena: nunc colũt ramis arborum, frondibus & floribus: tunc cruce, spinis, clauis & virgis cruciabunt: nunc clamant, *Benedictus*, tunc ridebunt eum, conspuent, & acclamabunt, crucifigatur: nunc honorificè in vrbem recipiunt; tũc cũ dedecore cruce onustũ eiiciẽt.

IN DIE PASCHÆ.

De apparitione mulieribus facta. Marci 16.

1. CONsidera quomodo anima Christi, postquã triduo solata est SS. Patres in lymbo, in sepulchrum ingressa

gressa corpus resumpserit, & summa luce illustratum fulgentibus imprimis manuum pedumque vulneribus eduxerit, vt nobis certam spem daret nos similiter resurrecturos, si hic exuto vetere homine in nouitate vitę ambulemus, & carnem crucifigamus cum concupiscentiis: passus enim est pro nobis, & resurrexit, vt sequamur vestigia eius.

2. *Summo mane ad monumentum profectæ sunt, Maria Magdalena, Iacobi & Solome inter se dicentes: Quis reuoluet nobis lapidem ab ostio monumenti?* Considera primò charitatem summam mulierum. Viderant Christum in cruce expirantem, sepulchro clausum reliquerant, idem milite obsessum sciebant, nec aliud quam incrementum doloris aspectu corporis secuturum norant: tamen extremū hoc officium illi deferre voluerunt, vt vngerēt. *Verus enim amor*, ait Chrysologus, *nihil asperum, difficile, vel impoßibile putat.* 2. Cōsidera eas, licet dubitarent quis reuolueret tam grandem lapidem, tamen pergere, quia in Deo fidebāt, vt discas etiāsi dū cœpisti vitā emēdare, vel mundū relinquere, difficultas in lapide pœnitentiæ monēdo occurrat vel timor vt nō perseueres in proposito, nō diffidere; fidē-

ti enim mox aderit Angelus, qui removeat lapidem, id est, omnem difficultatem.

3. *Viderunt lapidem reuolutum, & angeli dictum audierũt: (Iesum quæritis Nazarenum crucifixum? Surrexit, non est hic.)* Considera post Christum resuscitatum angelum reuoluisse lapidem & sedisse super eum, vt discas postquam semel exierimus è sepulchro peccati mortalis, debere deinceps sedere super lapidem, id est, carnem nostram comprimere, & subiugare, ne iterum nos detrudat, vel cõcludat in sepulchro. Christus enim ita surrexit. 2. Considera sepulchrum, in quo erat corpus Christi, designare altare, in quo mysterium corporis & sanguinis Domini conficitur. Vnde si dignè ad hoc vis accedere: vide vt exemplo trium fœminarum odorifera virtutum aromata, & suauis vnguentum orationis tecum deferas. 3. Angelica consolatione dignos, qui cum debita præparatione, & deuotè corpori Christi communicant, & ad loca sacra, vbi reliquiæ Sanctorum sunt, peregrinantur.

FERIA

FERIA II. PASCHÆ.

De apparitione duobus discipulis facta Lucæ 24.

1. CHristus apparuit duobus discipulis cum irent in Emaus & de ipso colloquerētur mæsti & tristes. Cō-sidera primo. cur Christus adiunxerit se illis: Id enim fecit quod essent afflicti. De Dño enim scriptum est, quod sit cum illis qui afflicto sunt corde. 2. quia de re pia loquebantur, nempe de ipso, promiserat enim se in medio fore, vbi duo vel tres in nomine suo congregarentur. 3. vt ostenderet se fidelē amicum piorum, qui neminē in necessitate deserat. O quoties etiā dū pecco Domine, non deseris me? 3. Cō-sidera eum apparuisse in habitu peregrino, vt credas tibi pia loquenti, vel agenti eū adesse, licet non agnoscas: deinde, vt discas peregrinū te esse in terra, cuius conuersatio sit in cœlo. 4. eū quærere, cur sint mœsti, non quod nesciat, sed vt ipsi infirmitatem suam fateantur, & sic rectius sanentur: sicut medicus ab ægro petit morbi causam vt congruam medicinam faciat.

2. *Redarguit eorum incredulitatem, & mysteria paßionis & resurrectionis ipsis exposuit* (*O stulti & tardi corde ad credendum in omnibus, quæ locuti sūt Prophetæ. Nōne hæc oportuit pati*

Chri

Christum, & ita intrare in gloriam suam? Considera hanc reprehensionē non ex ira, vt eos pudefaceret, sed ex magno amore profectam, vt errorem suum citius agnoscerent: stulti enim erant Iudæi, quod sine sanguine putarent se redimendos à Christo, cum legis sacrificia tam clarè id indicarint: stultior verò est seruus, qui aliā viam vult ingredi, quam Dominus. *Omnes qui pie viuere volūt in Christo*, ait Apostolus, *persecutionem patientur*. 2. Considera quanto cū amore IESVS medius inter istos duos incesserit, declarans illis scripturas, & simul donans lumen eas intelligendi & cor ad fidem accendens. O quam felix fuisset anima mea, si potuisset colloquium illud audire, & videre flammas ex ore Domini erumpentes.

3. *Cum Iesus fingeret se longius ire, coegerunt eum manere secum; Fracto autem pane disparuit: Ipsi autem subito in Hierusalem reuersi nunciauerunt Apostolis, quomodo vidissent eum, & in fractione panis agnouissēt.* Considera finxisse, vt probaret eorum amorem, & plus accenderet desideriū se retinendi atque hac caritate mererentur illuminari. Intus ardebant inter colloquium, sed fictionis folle flāma prodiit exterius, dum eum cogūt;

vt

vt discas pauperes & peregrinos rogare & etiam cogere, vt officium caritatis acceptent. 2. Cogita Deum, cum gratiam aliquam vis impetrare, velle non tãtum rogari, sed etiam cogi, pugnando scilicet viriliter contra difficultates, nam scriptum est, à violentis regnum cœlorum rapi. 3. Perpende discipulos non esse illuminatos, cum Christum audirent, sed dum hospitio recepto cœnam apponerent. *Non enim auditores verbi, sed factores iustificantur.* Deinde illuminatos in fractione panis, ad ostendendam S. Eucharistiæ efficaciam.

FERIA III. PASCHÆ.

De apparitione discipulis congregatis facta. Lucæ. 24.

1. STetit *Iesus in medio discipulorũ, & dixit; Pax vobis, nolite timere.* Considera, numquam Christum deserere nos quãdo in societate bonorum manemus, sed stare medium; vt ducem inter milites, patrem inter filios, caput inter membra, vt mœstos soletur. 2. precari pacem, etiam illis, à quibus erat offensus fugiendo; quia Deus est pacis & consolationis, *pacem*, non quam mundus dat, sed *quã* Angelus annunciauit hominibus bonæ voluntatis; pacẽ animæ cũ Deo cum

cum proximo,& cum se ipso, quę consistit in tranquillitate bonæ consciētiæ. 3 hortari, ne timeant Iudæos, qui occidere possunt corpus, sed eum, qui animam & corpus potest mittere in gehennam.

2. *Turbatis, quod putarent se spiritum videre dixit (Videte manus meas & pedes, quia ego ipse sum) & ostendit eis.* Considera antegresso terrore Apostolos in Christi notitiam venisse, quia initium sapientiæ est timor Domini: *Sine timore* enim, ait Sapiens, *nemo iustificatur. Eccl.* 1. Vide quantum laboret Christus, vt discipulos certos reddat de sua resurrectione: offert enim corpus suum, licet iam impassibile, videndum & tangendum: offert manus perfossas, vt incitet ad pugnam; latus, vt amorem sui alliciat: pedes, vt vocet ad perseuerantiam. Cicatrices retinuit, vt indicet nunquam se salutis nostræ depositurum memoriam.

3. *Deinde cum adhuc non crederēt, partem piscis aßi & fauum mellis comedit, & reliquias dedit eis.* Considera humilitatē & charitatem Christi, iam gloriosi & regis regum, quod dignetur cibum sumere cum pauperibus piscatoribus, vt eos lucrifaciat; vt discas beneuolè & humiliter etiā cum

cum pauperibus conuersari, si vis eos conuertere. 2. considera mysterium, assus enim piscis fuit sacra eius humanitas assata in veru crucis: fauus autem mellis, eius diuinitas sua dulcedine pascens animas electorum. Reliquiæ autem datæ sunt Apostolis, & nobis in sacramento Eucharistiæ, in quo iis quotidie verè & realiter fruimur.

IN OCTAVA PASCHÆ.

De apparitione discipulis facta præsente Thoma. Ioan. 20

STans Iesus in medio discipulorũ, dixit: Pax vobis. Sicut misit me Pater, & ego mitto vos. Accipite Spiritum sanctum. Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis. Considera, sicut Christus non est missus in mũdum, ad regnandum, sed ad patiendum, sic te siue sæcularis, siue religiosus sis, missum ad multa patienda pro Christo & ad magnos labores. 2. considera Dei bonitatem, quod quoad peccata non velit aliud iudicium institui in cœlo, quam illud ipsum quod hic à Sacerdotibus Apostolorum successoribus instituitur in terra. Si ergo vis effugere seuerum iudicium Dei futurum, ne reformides iudicium hominis peccatoris & infirmi, qui commiti tibi potest.

2. *Post*

2. *Post dies octo Thomæ dixit: Infer digitum tuum huc, & vide, &c. & noli esse incredulus, sed fidelis. Et respondit Thomas: Dominus meus, & Deus meus.* Considera incredibilem charitatem Christi, eŭdem laborem pro solius conuersione Thomæ, iam impendentis, quem ante pro omnibus Apostolis, vt certi essent de resurrectione, impenderat ostendens se bonum pastorem esse, qui relictis 99. quęsiuit vnam ouem in montibus errantem. Vnius animæ conuersio despicienda non est, cum Christus pro vna paratus fuerit mori. 2. Attende & sapientiam, quod Thomæ non soli, vt fecerat Petro, & Magdalenæ, sed coram Apostolis apparuerit, id enim fecit, vt & Apostoli plus firmarentur in fide, & in amorem Christi magis accenderentur 3. Cogita humilitatem stupendam Christi, quod voluit manus in latus suum mitti. O quomodo arsit cor Thomæ; cùm mitteret eas in tam ardentem fornacem, & ideo in genua mox lapsus eum adorauit, clamans, *Deus meus.*

3. Dixit Iesus Thomæ: *Quia vidisti me, credidisti. Beati qui non viderunt: & crediderunt.* Cōsidera, quātò solatio nobis esse debeat hæc sententia, quòd non minus beati simus nos,

qui

1 DIxit Iesus turbis : *Ego sum Pastor bonus. Bonus Pastor animã suam dat pro ouibus suis.* Considera omnes, qui curam habẽt aliorum, esse pastores vt superiores respectu subditorum; patremfamilias, domesticorum, magistros, discipulorum; confessarios pœnitentium; concionatores, auditorum; & quẽlibet respectu suarum potentiarum & membrorum. 2. Considera, tunc te bonum esse pastorẽ tui, vel tuorum, cum eos pascis & regis, verbo, exemplo, & cibo corporali & spirituali, Ouem verò bonã, cũ simplex es, humilis, innocens obediens, vtilis in omnibus aliis, & patiẽs in aduersis. 3. tunc animam tuam ponere pro ouibus, quando cõtra lupos, mu[illegible] & dæmonem, oues tuas intellectum, voluntatem, sensus cohibes, ne in peccatum consentiant,

3.

& potius vis mori, quam vt peccatum mortale, per viſum v. c. vel tactum committatur

2. *Mercenarius autem, & qui non eſt paſtor, viſo lupo dimittit oues, & fugit.* Cōſidera, tunc te eſſe mercenarium, quando in actionibus tuis bonis, vt concionibus, lectionibus, frequentatione templi quæris mercedē temporalem vel gloriam non Dei, ſed mundi, vt magnus fias ſcilicet. 2. quādo lupo veniente, id eſt, tentatione carnis vel mundi orta, non reſiſtis, non caſtigas vel mortificas carnem ieiuniis, ciliciis, vigiliis ſed fugis omnem pœnitentiam, & ſinis oues tuas vinci à malo tentationis & deuorari. 3. cogita te amittere nomen paſtoris & Domini, quia oues potius dominātur tibi quam tu illis. *Qui enim peccat, ſeruus eſt peccati. Ioan.* 8. ac proinde & carnis ſuæ, à qua per peccatum ſpiritus vincitur.

3. *Ego cognoſco oues meas, & cognoſcūt me meæ. Et alias oues habeo, quæ non ſunt ex hoc ouili, quas oportet me adducere.* Conſidera bonorum paſtorum eſſe cognoſcere & diligere oues, cognoſcique & diligi ab ouibus: itaq; bonum te tui paſtorem fore [illegible] bene cognoueris te ipſum tuarumque virium imbecillitatē, imperfectiones & lapſus

lapsus quotidianos, in eosq; per examen inquisieris: tunc autem te agnosci & diligi ab ouibus tuis, id est, potentiis animæ & corporis, quãdo orationi & voluntati subiectæ erũt. 2. cogita, si bonus pastor esse velis, vt studeas etiam ad ouile Ecclesię Catholicæ adducere hæreticos, & infideles doctrina, & exemplo vitæ sanctæ.

DOM. III. POST PASCHA.

Modicum & non videbitis me.
Ioan. 16

Dixit Iesus discipulis: *Modicum, iam & non videbitis me: & iterũ modicum, & videbitis me.* Considera Dominum hic prædicere passionem suam, quam Apostoli fugerunt; & resurrectionem, post quam iterum eum viderunt: solet enim Dominus ideo tristia prædicere, vt iacula præuisa minus feriant; & mox addere læta, nę tentationi succumbãt. 2. bonis & piis primum nunciari & euenire tristia, postea autem læta & iucunda: contra verò malis & mundanis, prius iucũda, tum tristia, peccatores enim consolationem suam quærentes in hoc mundo, post ardebunt ignibus sempiternis: pij verò qui hic persecutionẽ patiuntur, postea gaudebunt in cœlo in æternum.

2. *Cognoscens Iesus, quod vellent in-*

terrogare, quid sibi vellet Modicum &c. *Amen,* inquit, *dico vobis, plorabitis, & flebitis vos, mundus autem gaudebit: sed tristitia vestra vertetur in gaudium, sicut mulieris tristitia post editum partum.* Considera Domini bonitatem nos præuenientis, quando bonam habemus volũtatem aliquid petendi. 2. Officium pij hominis in hac lachrymarum valle, dum Dominum non videmus, esse, flere, & plorare, potius, quam gaudere, idque triplici de causa. 1. propter peccata, quia illis Christũ fugamus & crucifigimus. 2. Propter tẽtationes cõtinuas à carne, mundo, dæmone 3. ob passionem Christi, dum eã meditamur. Omnes enim hæ tristitiæ vertuntur in gaudiũ. quia salutẽ stabilẽ operantur, teste Apostolo. 3 Modicam esse tristitiam nostram, quia tempus huius vitę ita breue est, vt vmbræ, vapori & momento comparetur in Scriptura.

2. *Iterum videbo vos, & gaudebit cor vestrum, & gaudium vestrum nemo tollet à vobis.* Considera pro breui & momentanea tribulatione si patiẽter eam sustineas te recepturũ à Deo, non consolationem solum & gaudiũ, sed etiã regnum æternum. Nam dicit Paulus: *Id quod in præsenti est momentaneum & leue tribulationis no-*

stræ,

upra modum æternum glo-
ius operatur in nobis. 2. *Cor,*
ntrario mundum pro breui &
anea consolatione, quam ha-
eccato mortali, excruciãdum
æternis: vnde Iob ait, *Ducunt*
dies suos, & in puncto ad in-
scendunt. Et Abrahã ad Epu-
: *Fili recordare, quia recepisti*
n vita, & Lazarus similiter
c autem hic consolatur, tu ve-
iaris. Luc. 15.

.. IV. POST PASCHA.

do ad eum qui misit me.
Ioan. 16.

Ixit Iesus discipulis. *Expedit*
vobis vt ego vadã ad Patrem: si
non abiero, Paracletus non ve-
d vos. Considera Christum præ-
ate gloriosam suam ascẽsionem
lum & Spiritus & sancti post eã
onem: nẽpe in visibili forma, &
ore abundantia. vt disceres, sicut
ost passionẽ glorioso corpore &
ima ascendit in cœlũ, æterna fe-
te cũ sanctis ibi fruiturus: sic te
ctè vixeris, & pro Christo multa
s fueris, corpore & anima assu-
dũ in cœlũ. 2. Vt accipias magnã
tiã Spiritus sãcti, debere te animũ
trahere à lacte materno, hoc est
olationibus spiritualibus, quas so-

Deus initio conuerſionis tyroni concedere. & parare te ad deſolationum crucẽ ferendã:ideo enim Chriſtus diſcipulis carnalẽ præſentiã ſuam ſubtraxit,vt Spiritus ſancti gratia qua cũ gaudio etiã dura ferrent, fruerentur.

2. *Spiritus ſanctus arguet mundum de peccato,iuſtitia & iudicio.* Cõſidera,hoc fuiſſe ſignum Aduentus Spiritus ſancti in Apoſtolos,quod cũ ante timidi eſſent, & ad vocem ancillæ cũ Petro terrerentur,metu omni remoto Chriſtum prædicarint,& mundum,id eſt, malos homines audacter arguerint:Primò de peccatis,quod conuerti nollent. Secũdò de iuſtitia quod crederent quidem,ſed vitam non agerẽt sãctam.Tertiò de iudicio,quia in nulla re facilius peccant homines quam temerè iudicãdo de aliis. Vnde Chriſtus. *Nolite iudicare & nõ iudicabimini.*Cogita in te quoque fore Spiritũ Dei,ſi mundum de his argueris.

3. *Adhuc multa habeo dicere vobis, ſed nõ poteſtis portare modo. Cum autem venerit ille Spiritus veritatis,docebit vos omnem veritatem.* Cõſidera Dei bonitatem nõ plura nobis imponẽtis, quam ferre poſſimus,& ad captum omnium ſe accommodãtis:quod non facit caro & mundus, plura ſæpe exigens à ſuis, quam portare queant.

2.cogita

2. cogita, quamuis multũ nobis profecisse sæpe videamur, tamẽ multa adhuc deesse. 3. quanti te faciat Christus quod non solum seipsum totum, id est, corpus, animam & sanguinem, sed etiam Spiritum sanctum suum promittat mansurum tecum in ęternum, ne erres, vel labaris.

DOM. V. POST PASCHA.

Orandum esse Patrem, Ioan. 16.

1. IEsus dixit, discipulis: (*Amẽ, amẽ, dico vobis: si quid petieritis Patrẽ in nomine meo, dabit vobis.*) Cõsidera quãtopere Christ⁹ exoptet colloquiũ hominis spirituale, quod fit per orationem, sic vt præmium promittat cũ maxima asseueratione, nempe se daturũ quicquid petitur. Longe alius est mos Principũ huius sęculi, qui ad colloquium suũ non solum alios non inuitant, sed neminẽ ad illud admittũt, nisi diuites, & quidem ab aliis multis rogati. Argue, & tuam cæcitatẽ, quod pluris facias sæpe colloquium cum Principe terreno quam cum cælesti.

2. *Petite & accipietis, & gaudium vestrum sit plenum* Considera hinc colligi, quid petendum sit tibi à Deo, nempe vnde haurire possis gaudium plenum & perfectum, cum ergo gaudium perfectum & solidum non sit in bonis huius mũdi, diuitiis, honoribus,

voluptatibus, aliisque caducis rebus & temporalibus, ea vtique petenda non sunt, sed tantum bona æterna; hoc est, salus nostra, & quæ ad illa nos deducũt, vt Dei gratia, solidæ virtutes, humilitas, caritas, patientia, &c. aliaque excellentia: dedecore enim afficit magnum Principem, qui exigua dona ab eo postulat.

3. *In illo die in nomine meo petetis: & nõ dico vobis quia ego rogabo Patrem de vobis; ipse enim Pater amat vos, quia vos me amastis.* Considera optimam rationem orandi esse, petere à Patre cœlesti aliquid nomine Christi, vel per passionẽ & merita Christi, quia id indicat his verbis, Patri perinde esse, ac si Christus ipse pro nobis oraret. 2. Magno solatio nobis esse debere, quod discipuli Christi tã cari sint Patri cælesti, vt nec opus habeãt oratione Christi in cælo, licet Christus, vt homo etiã nunc tibi interpellet pro nobis vt docet non semel Apostolus Rom. 8. & Heb. 7. & 9. imò S. Ioan. 1. ep. c. 2. vocat eũ aduocatum nostrum

IN FESTO ASCENSIONIS

Marci 16.

1. CHristus recũbentibus vndecim discipulis exprobrat incredulitatem, mittit in totũ orbẽ ad prædicãdũ, promittit credentes signa facturos.

Con

Conſidera clementiam Chriſti toties quouis tempore,loco & occaſione ſe videndum exhibentis,vt crederēt reſurrexiſſe;dicitur enim duodecies apparuiſſe variis, & nunc in menſa, vt diſcas quouis loco,ſi inuocetur,nobis eum adeſſe. 2.Nota Chriſtum exprobrare incredulitatem, vt diſcas acri reprehenſione dignos, qui vacillant in fide, quia fides eſt fundamentum totius ædificij ſpiritualis, quo nutante omnia vacillant. 3. Expende,Apoſtolici ſpirit⁹ & officij eſſe nō vno loco, ſed vbique Euangelium prædicare:fidelium autem eſſe ſigna facere,id eſt dæmonia eiicere,linguis nouis loqui,ſerpētes tollere,ægris manus imponere, hoc eſt tentationes vincere, ſpiritualia loqui,detractores arguere, à peccatis alios auocare.

2. *Dominus Ieſus aſſumptus eſt in cælũ, & ſedet à dextris Dei* Cōſidera primo quāta affabilitate in monte Oliueti iā congregatos Apoſtolos, & imprimis matrem,Chriſtus ſit allocutus,& benedixerit; illi autem flentes ad eius pedes prociderint,eos oſculātes 2.Quomodo eleuatis manibus sēſim à terra eleuatus ſit,hilari & ſereno vultu corona regali ornatus, SS. Patrum è lymbo choro ſtipatus, cantantibus vndique Angelis,Apoſtoliſ-

que in genua proſtratis benedixerit, quomodo apertis cælis mox innumera turba Angelorum obuia ei proceſſerit, & ad thronum cæleſtis Patris adduxerit. Vide. vt Pater filium ſe reuerenter inclinantem amanter complexus ſit, & ad dexteram ſuam collocarit, vt diſcas, tecum idem agendum, ſi conſtanter in vita pia & ſancta perſtiteris.

3. *Duo viri in veſtibus albis tūc dixere Apoſtolis: Viri Galilæi. Hic Ieſus, qui aſſumptus eſt à vobis in cælum ſic veniet, ſicut vidiſtis eum euntē in cælum.* Conſidera, quomodo Deus per Angelos, *Act.* 1. illos ſtatim lætis miſceat triſtia, vt ſicut pij confirmantur in vita ſancta, quando cogitant de hac Chriſti aſcenſione & gloria, ita mali deterreantur à vita praua quando audiunt eum cum eadem maieſtate non benignum, ſed terribilem rediturum ad extremum iudicium.

DOMIN. POST ASCENSIONEM.

Cum venerit Paracletus. Ioan. 15. 16.

1. DIxit Ieſus diſcipulis: (*Cum venerit Paracletus Spiritus veritatis qui à Patre procedit, ille teſtimonium perhibebit de me, & vos teſtimoniū perhibebitis, quia ab initio mecum eſtis.*) Conſidera inde cōſtare te, vel alium Spiritum Dei habere, ſi nē-

pe

pe sit paracletus, id est, cōsolator afflictorū; verboq; & opere misericordiæ viscera miseris ostendat. 2. si veritatis ita sit amans, vt etiam mendacia iocosa & officiosa, omnesque fictiones horreat, non aliud corde, aliud ore loquatur omnis doli expers. 3. si exēplo Apostolorum posito omni metu, vbique veritatē fidei à SS. Patribus acceptam, pro talento accepto, dū occasio tulerit, cum zelo tueatur, nec patiatur iniuriosum aliquid dici, in Christum, Sanctos Ecclesiā & Christi Vicarium.

2. *Hæc locutus sum vobis, vt non scādalizemini. Absque Synagogis facient vos.* Cōsidera summam solicitudinem & amorem Christi in discipulos: tam sedulo & crebro eos monētis de futuris persecutionibus, & odio sūmo Iudæorū in eos secuturo, ne ideò vacillarent in fide, vel cogitarent se à Christo deceptos. Vt discas, si quando alios vel docebis vel eorum curā geres omnem laborem impendere, ne à fide, vel à sancta vita inchoata deficiant: monere etiā propriū piorū esse multa pati, idque Deum permittere, vt maior illis cedat corona in cælo.

3. *Venit hora, vt omn is qui interficit vos, arbitretur obsequiū se præstare Deo.* Cōsidera, sicut infideles hæretici putāt se rē gratissimā Deo facere.

si occidãt Catholicos, cum faciãt ingratissimã, ita te velle tendere in cõtrarium, & petere gratiam à Deo ita proficiendi, vt possis aliquando sanguinẽ data occasione pro fide Catholica profundere: quod constat, sacrificium Deo esse gratissimum vt Christ' hoc ipso sermone Ioan. 1. declarat dicens: *Maiorem caritatẽ nemo habet, quàm si animã ponat pro amicis suis.*

IN FESTO PENTECOSTES.

De missione spiritus sancti Act. 2.

1. D*Vm cõplerentur (ait S. Lucas) dies Pentecostes, erant omnes Apostoli, B. Virgo, & alij, pariter in eodem loco.* Considera, quàm ardentes fuerint die quinquagesimo, B. Virginis & reliquorum 120. preces imo Christi in cælo, qui promiserat se rogaturum pro illis: quanta ipsius Spiritus sãcti, qui est ipse amor, propensio vt totũ se effũderet pleno copiæ cornu in illos, innumerabilibus gemitibus à mane vsq; ad nonã horã interpellantes. 2. Quomodo tandem patefactis cæli cataractis, se cum ingenti vento, tonitru, imbre, luce igneq; effuderit, omnesq; mox incredibili gaudio gestierint, & igne interno accẽsi in Dei laudes eruperint 3. Cogita ideo Spiritum sanctum non potuisse diu ab illis abesse, quia pariter erant in eodem loco

non

non solum, sed cor vnum & animam vnam habebant: Spirit⁹ sanctus enim, vti est amor & vnio Patris & Filij, ità non potest non amare vnionem.

2. *Factus est repentè de cælo sonus, tanquam aduenientis spiritus vehementis, & repleuit totam domum, vbi erant sedentes.* Considera proprium esse Spirit⁹ sancti non tardè sed repẽtè omnia facere: Repẽtè creat animas, vocauit Apostolos, conuertit Paulum, latronem, S. Antonium, *Nescit tarda molimina*, ait Ambrosius, *Spiritus sãcti gratia* 2. Vehementer cum sono agere. Post ventum magnum solet sequi tonitru, fulgur, pluuia. Sic Spirit⁹ sanctus mouet corda ad cõtritionem, lachrymas, clamorem, pœnitentiam. 3. Totam animam intellectum, volũtatem, potentias cæteras replet, quãdo vacuæ sunt aliis terrenis desideriis. 4. Requiescit super humilem & quietũ, Isai. vltim. habentem pacem in conscientia suâ, & quasi sedentem.

3. *Et apparuerunt dispertitæ linguæ super singulos tanquam ignis, & cœperunt loqui variis linguis.* Cõsidera sicut quando domus intus ardet, ignis erũpit per fenestras & tectũ, sic quãdo cor Apostolorum erat accensum Spiritu sancto, ignis erũpit per capita eorum, quia Spiritus sanctus, sicut nec ignis,

ignis, poteſt eſſe otioſus, vt diſcas nō habere te Spiritum ſanctum, niſi quādo bonis & ſanctis propoſitis animi, reſpondent opera. Bonus enim homo de theſauro cordis ſui profert bona, ait Chriſtus Luc. 6. Et ideo Apoſtoli igne illo accenſi, non amplius timuerunt, ſed egreſſi cœnaculo palam omnibus Chriſtum annunciarunt, ita vt putarentur ebrij.

II. MEDITATIO DE EVANG.

Si quis diligit me. Ioan. 14.

1. CHriſtus dixit diſcipulis. *Si quis diligit me ſermonem meum ſeruabit: & Pater meus diliget eum, & ad eū veniemus, & manſionē apud eū faciemus.* Conſidera miram caritatem Chriſti imo totius S. Trinit. erga nos, licet peccatores & indignos; quod pro exigua dilectione noſtra, viciſſim velit nos diligere, ad nos quaſi cœlo relicto venire, nobiſcū colloqui, conuerſari & manere, modo à peccato mortali quo ſolo repellitur, abſtineamus. 2. incredibilē cæcitatē noſtram, quod tā facile ſermonē & mādata eius, cū grauia nō ſint, teſte S. Ioā. prçuaricemur, & calce quaſi S. Trinitatē ex domo cordis noſtri eiiciamus, cū non ſolū mandata, ſed etiā conſilia omnia Chriſti præſtare deberemus, vt gratiam tanto beneficio rependeremus.

2. *Pacem*

2. *Pacem relinquo vobis, pacem meā do vobis. Non quomodo mundus dat, ego do vobis.* Conſidera pacem nato Chriſto nunciatam ab Angelis, nunc vero teſtamenti loco eam Chriſtum relinquere diſcipulis, & poſt reſurrectionem eandem illis cōgregatis precatum, quia pax eſt genuinus effectus caritatis Dei & proximi, ex qua tota lex pendet & Prophetæ. 2. Chriſtū relinquere pacē, non mundi, neque carnis, ſed Dei & Spiritus, quę triplex eſt. Vna cum Deo, quando cauemus peccata, quæ ſola faciunt nos Deo inimicos. Altera, nobiſcū, quando caro obedit rationi & ſpiritui : & conſcientia eſt quieta. Tertia cum proximo, quādo iniurias nobis factas ignoſcimus, eique facimus, quod nobis factum vellemus. Mundi pax eſt contraria.

3. *Veniet Princeps mundi huius, & in me non habet quicquam. Sed vt cognoſcat mūdus, quia diligo Patrem, & ſicut mandatum dedit mihi Pater: ſic facio.* Conſidera, principem mundi, id eſt diabolum, qui eſt Princeps omniū malorū, nihil potuiſſe contra Chriſtū quia nullum in eo peccatū fuit, vt diſcas eūdē min? iuris habere in te, quo purior à peccato fueris. 2 nota Chriſtū loqui de mādato quod habuit redimēdi nos per paſſionē: tantus enim amor

amor fuit in illo obedientiæ, vt non solum voluerit pati pro nobis ex caritate, sed etiam optarit id sibi mandari. Vndè S. Bernard. ait eum perdidisse vitam ne perderet obedientiam. *Ad mil. templ. c. 13.*

FERIA II POST PENTECOST.

Sic Deus dilexit mundum. Ioan. 3.

1. IEsus dixit Nicodemo (*Sic Deus dilexit mundum, vt filium suum vnigenitum daret, vt omnis qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam æternam.*) Considera non vulgarem, sed ineffabilem fuisse dilectionē Patris erga nos, quod dederit nobis filiū suū: Primò enim hoc ipso dedit donū infinitum, & quo maius dare non potuit, quia dedit Deum, imò seipsum. 2. Ita dèdit vt non tantū homo haberet Deum; sicut Angeli sancti habēt Deū, sed etiā homo sit factus Deus omnipotens sapientiæ & scientiæ infinitæ in Christo. 3. Dedit eum mūdo id est, hominib' peccatoribus, suis inimicis. 4. Dedit illis, vt pœnas, quas luere debebant pro peccatis, in se susceperit, vt paupertatem, famem, sitim, flagella, mortem turpissimam. Quomodo autem tu tantum amorem rependes?

2. *Non misit Deus filium suum vt iudicet mundum, sed vt saluetur mūdus per ipsum.* Considera immensam

Dei clementiam & bonitatem,vt cum omnes homines à principio mundi nascantur in ira Dei, æterna damnatione digni, & inimici Dei,tamen ne unum quidem velit perire & iudicari,id est, damnari, sed omnes cupiat saluari, & reuera primum auctorem peccati Adamum protoplastum à salute non excluserit.

Lux venit in mūdum,& dilexerunt homines magis tenebras; quam lucem.Erant enim opera eorum mala. Considera, quod tā multi homines in mūdo è tenebris, id est, à peccatis infidelitatis,& aliis non emergāt ad lucem, id est, credant in Christum, vel Catholicam fidem suscipiant; non ex Dei voluntate accidere,quasi aliquos reprobarit, vel sufficiētia ad salutem auxilia non dederit, sed ex peruersa volūtate ipsorū,quia amāt magis vel hæresim suam, vel pristinum viuendi modum. 2. Considera, hominem esse causā sæpe impœnitētiæ:vt nō resipiscat, quādo tā diu se assuefecit malis operibus,vt callū obduxisse videatur.

FERIA III. PENTECOSTES.

Ego sum ostium. Ioan.10.

1. DIxit Iesus discipulis. *Qui nō intrat per ostium,fur est & latro: qui autem intrat,pastor est ouiū.*Cōsidera ostiū esse Christū eiusque doctrinam

nam & vitam, ouile esse Ecclesiã, religionem, vel sodalitatẽ aliam piam, oues esse subditos vel discipulos, qui ab alio reguntur vel docẽtur, qui debẽt esse simplices, obediẽtes, & amore sociis coniuncti, Pastorem esse superiorem, Præfectum. Magistrũ; fures & latrones mundum carnem & dæmonem, qui per ostium non intrant, quia docent contraria doctrinæ, & vitæ Christi, vt occidant animam & trahant ad æternam perditionem.

2. *Pastori ostiarius aperit, & oues vocem eius audiunt, & proprias oues vocat nominatim, & educit eas, ante eas vadit, & oues illum sequuntur, quia sciunt vocem eius, alienum autẽ fugiunt, quia non norunt vocem.* Considera, quæ sint proprietates boni Pastoris, 1. vt ostiarius id est, Spiritus sanctus ei viam aperiat, non caro, non gloria vel vtilitas propria. 2 vt subditi ei obediãt. 3. vt norit eos extrinsecus & intrinsecus, audiendo confessiones, ad se vocet, & alloquatur. 4. vt educat ad pascua concionum, frequentationis sacramentorum. 5. vt exemplo vitæ sanctæ praeeat. 6. vt eius doctrinam subditi probent. 7. detestentur contrariam hæreticorum, mũdi, dæmonis.

3. *Ego sum ostium, per me si quis introierit,*

quietas , orationi ac contem-
plationi diuinarum rerum vaces cum
Magdelena:siue egrediaris cũ Martha
ad iuuandum proximum , vberrima
pascua inuenies,quibus reficias spiri-
tum 2. si autem aliunde.i.obsequen-
do suggestionibus dæmonis , carnis,
sociorum malorum, irrepas in ouile,
spoliaberis omnibus donis & gratiis,
& insuper in anima perderis, quia il-
li sunt fures & latrones.

IN FESTO S. TRINITATIS.

De Nicodemo & regeneratione.

Ioan. 3.

Nicodemus Princeps Iudæorum cognitis miraculis Christi , no-cte eum adiit,instrui ab eo desiderans.
Considera, bona fortunæ nõ esse ma-gnifacienda , cum hunc Nicodemum nobilitas generis & doctrinæ præstã-tia (erat enim Pharisæus) impe-dierint quo minus palam auderet sequi Christum. 2. non sapientiam

F Christi

Christi,neque ruditatem eius,quia ex signis factis colligit Christum tãtum esse Prophetam, neque timiditatem statim reprehendentis, sed post detectam maiorem ignorantiam cum dixit: *Tu es magister in Israel & hæc ignoras?*

2. *Dixit ei Iesus Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest intrare in regnũ Dei. Quod natum est ex carne caro est, & quod natum est ex spiritu, spiritus est.* Considera, Christum præcipua fidei capitã hic tradere illi, vt de baptismo & S. Trinitat. Nominat enim Patrẽ, Filiũ, & Spiritum sanctum, de pœnitentia, de incarnatione, de signo crucis & passione, de Ascẽsione in cœlũ, de vita æterna. 2. Considera te, sicut dũ esses infans nõ potuisti saluus fieri, nisi per baptismum renascereris ex aquæ elemẽtaris ablutione, & gratia Spiritus sancti, sic neque nunc postquã relapsus es vel in vnum peccatũ mortale, posse te venire ad regnum Dei, nisi renascaris & renoueris per pœnitentiam ex aqua lacrymarum, id est, contritionis, & absolutionis sacerdotis qua cõfertur gratia Spiritus sancti. Deinde nisi secũdum spiritum, & non secundum carnem deinceps vitam instituas, *Quod enim est ex spiritu,*

ritu, spiritus est. Si spiritu viuimus, ait Apostolus, *spiritu & ambulemus*. Gal. 5.

3. *Sicut Moses exaltauit serpentem in deserto, ita exaltari oportet filium hominis, vt omnis qui credit in ipsum, non pereat*. Considera Christum loqui de sua crucifixione futura: nihil enim sæpius vel clarius præfiguratum, vel prædictum à Prophetis fuit, quàm Christi passio: & ideo Eunuchus reginæ Candacis intellecto loco Isaiæ de passione, mox cõuersus est, & à Philippo baptizatus. 2. expēde, cur Christus in extrema cœna Eucharistiam etiam confici voluerit in commemorationem suæ passionis, nisi vt discas nihil æque ad conuersionem peccatoris, & vitam sanctam instituēdam, ad pœnitentiam, ad gratias continenter Deo agendas posse mouere, ac meditationem crucifixionis Christi. Nec *mirum*, quia per illam omnes Prophetiæ impletæ sunt, & ideo dixit, *Consummatum est*. 3 Considera vocē *oportet*: nec enim tantū oportuit, quia prædictum fuit, sed quia ab æterno ita Filius Dei decreuerat, & Pater, vt fieret, ex mero amore in nos, mandauerat. O incredibilem S. Trinitatis *erga nos* indignos amorem!

MEDITATIO II.

De mysterio S. Trinitatis.

1. CONsidera cur Deus mysterium S. Trinitatis, & alia nonnulla, vt Incarnationis, Eucharistiæ, Resurrectionis noluerit à nobis intelligi, imo etiam rebus creatis naturales quasdã indiderit proprietates, quæ nullo ingenij humani studio capi in hac vita queãt. Nimirũ, ne si omnia caperemus, animo plus æquo extolleremur; & exemplo Luciferi, cum suis nimiũ de scientia elati, in barathrum ruéremus, vt essemus humiles, & ignorãtiam confiteremur, vt cognosceremus nos ipsos, vt captiuando intellectum plus subiiceremur Deo, soli illi tribuendo scientiæ, omniumque rerum gloriam, illaque subiectione, credendo illi plus mereremur sicut meruit Abraham: qui quo minus scire studuit quid præciperetur vel cur, hoc gratior Deo effectus est.

2. Considera quid credendum sit de S Trinitatis mysterio: nempe tres esse in diuinis personas re inter se distinctas, Patrem, Filium & Spiritum sanctum: vnam vero numero naturam Deitatis, ac similiter vnam omnipotentiam, æternitatem, immutabilitatem, immensitatem, maiestatẽ, gloriã, intellectum, voluntatem, sapientiam, boni

bonitatem. & cætera, quæ in Symbolo S. Athanaſij habentur. Quare tota Trinitas poteſt dici, Vnus Deus in natura, omnipotentia, &c. Trinus in perſonis. Vnde diſcis, quanti facienda ſit bonorum ſocietas, nam Deus cum natura vnus ſit, tamen ſocietatem habuit plurium. 2. ſocietatem eo perfectiorem eſſe, quo maior inter ſocios eſt vnio. Vnde in prima ſocietate Chriſtianorum poſt acceptum Spiritum ſanctum tanta erat vnio, vt omniū eſſet cor vnū & anima vna. At in Trinitate, non eſt ſolum intellectus, voluntas, potentia, ſapientia, bonitas, ſed etiam natura vna.

3. Conſidera omnes homines creatos eſſe ad imaginem & ſimilitudinē Dei, & Sanctæ Trinitatis, quia in omnibus vna eſt anima ſpiritualis, & tres ſpirituales potentiæ, intellectus, voluntas, & memoria, imo in omnibus creaturis veſtigium relucet S. Trinitatis. In omnibus enim eſt aliqua natura, vis vel potentia, ac operatio. Et quod eo plus eſt & mirabilius S. Trinitas exiſtit in omnibus creaturis etiam viliſſimis ſecūdum eſſentiam, præſentiam & potentiam, & niſi eſſet, omnes in nihilum reciderent. *In Deo enim viuimus, mouemur & ſumus*, vt dicit Apoſtolus. Quod certe

non facit, nisi quia intimo amore omnes creaturas quatenus bonũ aliquod in illis est, prosequitur. Cur ergo vicissim non amabimus, non cõplectemur creatorem & S. Trinitatem.

IN FESTO CORPORIS CHRISTI.

Ioan 6.

1. Dixit Iesus turbis, *Caro mea vere est cibus, & sanguis meus vere est potus.* Considera ineffabilem Filij Dei amorem erga hominem. Primò factus est homo, vt in vnam hypostasin se illi vniret. Deinde vt singulis hominibus esset arctissimè cõiũctus, excogitauit carnẽ suã dare nobis in cibum & sanguinem in potum, quid autem coniunctius tibi potest esse cibo, cum in substantiam tuã mutetur? 2. Nobilitatẽ huius cibi, nec enim in Eucharistia datur nobis panis de furno, nec panis Angelorum manna, sed verè caro Christi, imo totus Christus cum carne, sanguine, anima, diuinitate, & immortalis, vt nunc est in cœlo 3. Delicias eius: nam si manna mutabat saporem iuxta cuiusque voluntatem, quid erit in hoc, cuius manna fuit vmbra? In Christo fuere omnes thesauri sapiẽtiæ, ergo & deliciarum.
2. *Qui manducat meam carnem, & bibit meũ sanguinem, in me manet*

&

& Ego in illo. Considera eximium sacræ Communionis fructum, nempe, vt sicut palmes viti & mēbra corporis capiti, sic homo adhæreat Christo, & ab eo, sicut membra à capite vitam, nutrimentum, motum, & alia auxilia accipiat; imo vt sit velut spongia missa in magnum vas aquæ: Vt enim illa intus & extra abundat aqua; ita qui Christi sanguinem bibit, intus à Deo repletur & foris à Deo protegitur, quia in Deo manet, & Deus in ipso. Ac talis homo meritò nihil cogitare deberet nisi Deū; sicut qui in medio mari est, nihil videt vndiq; nisi mare.

3 *Non sicut manducauerunt patres vestri manna, & mortui sunt. Qui manducat hūc panem, viuet in æternum.* Considera hîc modum, quo ad dignam communionem parare te debeas, nempe, vt neque cum nausea, neque cum murmure, neque ex consuetudine, neque coactus ad illam accedas: hæc enim in veteribus sumētibus manna arguuntur, sed magno desiderio & fame imbibendi Spiritum *Christi*. Quo enim maiori cum fame & siti accesseris, hoc melius sapiet cibus: cibus autem, quo magis sapit, eo magis nutrit. 2. Considera, nullam aliam causam ariditatis tuæ, & parui profectus in vir-

tute esse quam quod non accedas cũ hac sancta fame: qui enim dignè accedit, viuet in æternum, id est, semper proficiet, & melior euadet.

DOMIN. POST TRINIT.

De diuite & Lazaro. Luc. 16.

1. Dixit Iesus turbis. *Diues splẽdide viuens & nihil mendico conferens, mortuus est, & sepultus in inferno.* Considera diuiti nullum nomẽ dari, quia impiorum nomina delentur de libro vitæ; & nulla eorum post mortem etiã in mundo remanet memoria. 2. tribus vitiis eum deditum fuisse; superbiæ, quia bysso indutus: intemperantiæ, quia splendide epulabatur quotidie, & auaritiæ, quia nec micas dedit pauperibus vt discas cauere pretiosas vestes in quocũq; statũ, lautitiã in cibo, & crebrã ebrietatem, deinde tenacitatem in dãdo aliquid egenis, vel aliis operibus misericordiæ præstandis ne periculum incurras damnationis. 3. fuisse sepultum in inferno, vt intelligas infernũ esse locum sub terra profundissimum, plenum tenebrarum & horroris, ex quo nulla sit redemptio vel reditus.

2. *Mendicus nomine Lazarus vlceribus plenus ne micam quidẽ à diuite exorans, post mortem ab angelis delatus est in sinum Abrahæ.* Considera, nomen

nomen piorum mendicorũ,quos mũdus non agnoſcit,apud Deum in perpetua vigere memoria,ſicut nunc viget Lazari in Eccleſia per 1500. annos. 2. conſidera,Lazarum hunc non ob miſerabilem hanc inopiam & miſeriam ſaluatum,ſed ob patiẽtiam in ea toleranda:vnde diſce amare potius paupertatem, quam diuitias, & paupertatem quidem voluntariam, quia pauperum ſpiritu Chriſtus ipſe dicit eſſe regnum cælorum.Item vilitatem veſtitus, vulgares cibos,ieiunia,aliaſque afflictiones carnis, ſanitatem non pluris facere,quam ægritudinem;quia vlcera plus profuere ſaluti Lazari, quam ſanitas diuiti

3. *Diuiti ex inferno imploranti opẽ Abraham, reſpondit: Fili recordare quia recepiſti bona in vita tua, & Lazarus mala, nunc autẽ hic conſolatur,tu vero cruciaris*:Conſidera,ſicut nullum bonum irremuneratum manet apud Deum, ſic nullum malũ manere impunitum, ſiue in hac vita, ſiue in futura.Deus enim eſt iuſtus iudex,reddens vnicuique ſecundũ opera ſua,vt ſępe Scriptura loquitur.Quo ſenſu Beatus Paulus dicit, quæ homo hic ſeminat,alibi meſſurum. 2. neminem poſſe ſimul hic lætari,& alibi,vt clare hic teſtatur Abraham. Nã diues

hic

hic lætatus, alibi cruciatur; contra Lazarus hîc cruciatus, alibi consolatione vera fruitur. Vnde & Dominus dixit: *Væ vobis diuitibus, qui habetis consolationem vestram. Væ vobis qui ridetis, quia lugebitis. Luc.6.*

DOM. II. POST TRINIT.

De cæna magna. Luc.14.

1. Dixit Iesus discipulis: *Homo quidam ad cænam magnam per seruum inuitauit multos.* Considera, hominem illum esse Christum Deum & hominem, cœnam verò gloriam cœlestem: vt enim cœna datur iis qui die laborāt, sic gloria illa dabitur illis qui strenuè in hac vita vsq; ad mortem pro nomine Christi sudarunt. Vnde sicut operarij post laborem anhelant ad cœnam, ita nos ad illam anhelare debere 2. Dici magnam, primò ob omnium rerum copiam, delitias, & satietatem ibi futuram. 2. Ob conuiuarum multitudinem, & varietatem, id est, omnes Angelos & Sanctos Prophetas, Apostolos, Martyres. 3. Ob durationem perpetuam in omni securitate. 4. Ob societatis iucunditatem; erunt enim omnes coniunctissimi, lætissimique, anima, & corpore splendidissimi.

2 *Et cœperunt simul omnes se excusare.* Considera triplex hominū genus

se

se excusare. Primi sunt ementes villas id est, qui magni, potẽtes, docti videri volunt. Secundi ementes iuga boum quinque, qui plus æquo opibus cõgerendis, vel eruditione comparanda se occupant. Tertij, ducentes vxorem, qui nimium dediti sunt carnis voluptatibus, ebrietati, ludis, suo iudicio & propriæ voluntati 2. Considera felices esse religiosos, qui per tria vota hæc impedimenta tria facile remouere possunt, primum per obedientiam, secundum per paupertatem, tertium per castitatem.

Tunc iratus paterfamilias iussit ... ex plateis, vijs, & sepibus quosque pauperes, debiles, cæcos & claudos conuocare, imo cogere, vt impleretur domus tota. Considera, sæpe valde periculosum esse inspirationi diuinæ, ... aliquando inuitamur ad vitam ... & sanctam, non satisfacere sed excusare; quia verendũ est, ne alius ... piat coronam nostrã, nobis exclu... Considera regni cœlestis conui... aptos esse *pauperes*, qui vel nihil ... rium habent, vt religiosi, vel di... s contemnunt, victu & amictu ... enti: deinde *debiles*, qui suis vi... s non fidunt sed gratiæ Dei. Tum ..., qui simpliciter credunt, quod ... sia; & suo iudicio non innitũtur.

Et

Et *claudos* qui nihil boni se posse facere putant, nisi iuuentur baculo diuini auxilij, ac denique *qui cogi se sinunt*, id est, ex alterius arbitrio & sub obedientia viuunt; qui malunt subesse, quam præesse.

NOTA.

Meditationem hanc paucis mutatis posse accommodari ad S. Eucharistiã, quæ cœna est, quia vesperi in cœna à Christo instituta, deinde in fine diei, id est vitæ Christi. Magna est, tũ quia loco cibi & potus caro Christi & sanguis, imo totus Christus Deus & homo manducandus proponitur, omne delectamentum in se habens, tũ quia nemo fidelis ab ea excluditur, & vsque in finem mundi vbique celebrãda est. Excusant autem se ab hac cœna superbiæ, auaritiæ, & luxuriæ dediti, id est omnes, propter hæc & similia peccata indigni. Admittuntur autem humiles, qui peccata sua confitentur, & vitæ emendationem diuina auxiliante gratia proponunt.

DOM. III. POST TRINIT.

De oue perdita. Luc. 15.

1. P*Harisæi & Scribæ murmurabãt contra Iesũ, quod reciperet peccatores, & manducaret cũ illis.* Cõsidera summã caritatem Christi, quod nullum peccatorem, quantumuis maxima

na iniuria ab eo affectus sit, con-
nnat. Deinde ad se per pœnitentiā
nigne recipiat: receptum etiam ad
nsam suam admittat, & cibo cor-
ris & sanguinis sui velut carissim ſi
cui intime deinceps velit adhære-
reficiat. 2. considera malitiam Pha-
rorum, qui bonitate Dei, & aliorū
no exemplo facti sunt peiores: vt
as ingenium mundi esse. murmu-
: & detrahere piis, si quid boni
nt, eosque irrisionibus, aliisque
dis impedire.

*Quidam oue vna ex centum per-
t imponit eam inuentā humeris, &
s ad gratulādū sibi inuitat. Idem
t mulier de drachma vnā ex decē
ita & inuenta.* Cōsidera, 99. oues
nouem choros Angelorum, quia
rant numerum hominum: ouem
litam autem esse hominem, quam
istus inuentam, quādo incarnatus
mposuit humeris, portans iniqui-
n omniū nostrûm & in cruce ex-
s. Adde tantam fuisse eius carita-
, vt pro te solo perdito paratus
it pati, nam Paulus sic loquitur de
*ui dilexit me, & tradidit semet-
n pro me. Gal.* 2. 3. Considera mu-
m illam esse B. Mariam, quæ ac-
a fidei magnę lucerna, euertit to-
domum animæ suæ, sic vt nullas
habetur

habuerit peccati sordes, crebrisque precib⁹ pulsās Dei fores, tandē inuenit drachmam perditam, id est, gratiā concipiendi Christum, qui hominem ad imaginē & similitudinē Dei formatum & signatū, liberaret à puluere peccati. Vnde Archangelus dixit: *Inuenisti gratiam apud Deum Luc. 1.*

3. *Mulier inuenta drachma ad congratulandū cōuocat amicas & vicinas. Dico autem vobis, inquit Iesus, quod ita gaudium erit coram angelis Dei super vno peccatore pœnitentiam agente.* Considera B.V. Mariam mox post conceptum Christū per montana cucurrisse ad cognatam Elizabeth, illamque ei congratulatā de benedicto fructu Ventris & inuenta drachma. 2. Cogita si Christus & mater eius volūt vt sibi congratulemur, quando aliquis ad fidem vel bonam vitā cōuertitur. Si Angeli gaudēt qui tamen non sunt eiusdē naturę nobiscū, quanto magis nos debemus gaudere, cum sit noster frater, eiusdē nobiscū naturę. 3. Cōsidera, ex hac parabola sequi nullū prorsꝰ posse desperare. Si enim gaudēt omnes Angeli in cœlo, si gaudet Deus ita vt cupiat sibi etiā ab alio cōgratulari, de cōuersione peccatoris, tāquā de inuēto thesauro perdito; qua de causa poterit quis vel cogitare de desperatione?

DOM.

DOM. IV. POST TRINIT.

Estote misericordes.

1. DIxit Iesus discipulis: *Estote misericordes sicut & pater vester cælestis misericors est. Nolite iudicare, & non iudicabimini: nolite condemnare, & nō condēnabimini.* Considera, hîc monita valde salutaria præscribi pro dilectione proximi. Primū est, vt in misericordia exercenda erga proximum imitemur patrem cœlestē, qui omnibus ad se clamantibus aures præbet, gratiam largitur, ignoscit, malos & ingratos præuenit, conuertit & saluos facit; vt sæpe abūdet gratia, vbi abundauit delictum. Alterum est, non iudicare illum, id est, curiosè in mores eius inquirere, facta eius, cū dubia sunt, in malam partem non interpretari, non malè suspicari, si superior non sis: ne & tu iudiceris à Deo omnium conscio. Tertium, nec condemnare, id est, illum æterna vel temporali pœna dignū dicere, sicut Pharisæi damnabant adulteram quam Christus absoluit, Luc. 7.

2. *Dimittite, & dimittetur vobis. Date, & dabitur vobis, mensurā bonam, &c. eadem enim mēsura remetietur vobis.* Considera. 4. monitum de dilectione, quod est ignoscere

contr

contra nos delinquenti. Si enim dimiserimus hominibus peccata eorũ, inquit alibi, dimittet & nobis pater cœlestis delicta nostra. Quintum est dare libẽter eleemosynam aliis. Diligere enim debemus proximum non verbo, sed opere & veritate. ait B. Ioãnes. Et vicissim à Deo dabitur nobis, nempe omne bonum corporale & spirituale *mensura conferta*, id est bona fortunæ; *coagitata*, id est gratiæ, *superfluẽs*, id est, bona gloriæ. Merces enim vitæ æternæ longè excedet bonorum nostrorum operum valorem.

3. *Quid vides festucam in oculo fratris tui, trabem autem quæ in oculo tuo est non consideras?* Considera hoc ad perfectionem secundi moniti pertinere, vt non occupes te vnquam in inquirendis, notandis, vel arguendis aliorum vitiis & lapsibus, sed per examen quotidianum conscientiæ, seuerè inquiras & animaduertas in proprios, qui sunt aliquando trabes, id est, mortales: quia non de alienis, sed de propriis reddemus rationem in die iudicij.

DOM. V. POST TRINIT.

Christus docet ex naui Petri. Luc. 5.

1. TVrba irruente, Christus ascendit in nauim Petri, & in ea pusillum à terra reducta sedens docuit turbam,

rā. Confidera quantò feruore turhæc accurrerit ad audiendum verm Dei, nos autē non ad audiendas is exhortationes, fed ad audiendas gas, & noua huius fæculi pari ferre fæpe feramur. 2. Chriftū docere naui Petri vt oftendat Romanā Ecefiam variis tempeftatibus in mari iius mundi agitandā, vt virtus eius agis elucefcat, & te idem paffurū, fi ea perfiftas. 3 Nauim reductā fuiffe terra. quia doctrina cōcionatoris & ta nō debet effe terrena, fed cœleft.

Vt ceffauit loqui, dixit Simoni:)uc in altū, & laxate retia veftra in ptura. Et refpondit. Tota nocte nihil cpimus, in verbo autem tuo laxabo ete. Rumpebatur autem rete ex copia ifcium. Confidera Chriftum in conione mouere corda, fed noftrum eft ooperari illi verbo & exemplo: Ducere nēpe in altum, afpirare ad cœleftia, & in nullo fibi parcere ad animas ucrādas. Laxare retia id eft diuinas fcripturas breues verbis, fed laxas myfteriis fi explicētur. 2. Nullum fructū ex concionibus etiam magno labore factis capi, fi fiant nocte, ideft, in ftatu peccati, ad vanam gloriā, frigidè citra voluntatem Dei & fuperiorū Si autē fiant in gratia & ad gloriā Dei, & fuperiorum nutu, maxim⁹ eft prouē us.

3. *Petro ex ſtupore in genua lapſo, & clamāti; Exi à me Domine, quia peccator ſum, dixit: Noli timere, ex hoc homines eris capiens. Et relictis omnibus eum ſecutus eſt.* Conſidera proceſsũ Petri in ſua conuerſione. Primò commodat ex caritate Chriſto nauē, & recipit piſcibus plenam. 2. Procidit ex humilitate in genua, & cõſtituitur piſcator hominum 3. cupit exire à ſe Chriſtum, & eo propius illũ Chriſtus accedit, nam relictis retibus ſecut⁹ eſt eum, vt numquã ab illo diſcederet, ſic ex paruis initiis peruenitur ad sũma, 2. Quales debeant eſſe piſcatores hominum, nempe humiles, & qui prius ſe ſinant capi à Chriſto quam alios capiant. Deinde, qui Chriſti, vitam & mores ſequantur contemptis huius mundi retibus, id eſt, opibus honoribus, & voluptatibus.

DOM VI. POST TRINIT.

De iuſtitia Phariſæorum. Mat. 5.

1 DIxit Ieſus diſcipulis: *Niſi abundauerit iuſtitia veſtra plus quã Scribarum & Phariſæorum, non intrabitiis in regnum cælorum.* Cõſidera, quanta fuerit iuſtitia Phariſæorum, crebrò ieiunabant, orabant in templo & plateis, decimas facultatũ ſuarum dabãt, gratias Deo pro beneficiis agebant, legem in fimbria veſtiũ geſta

gestabãt, vide an maior tua sit. 2. Cõsidera quam magna sit Euangelicæ legis perfectio, quæ legem Mosaicam quoad moralia non tollit sed perficit: prohibet enim non tantum externa opera mala, sed etiam internas cordis cogitationes, & affectiones prauas, quia fontes sunt malorum.

2. *Antiquis dictum est, non occides, Ego autem dico, irascẽtem fratri reũ esse iudicio: qui vero dixerit, raca, concilio; qui fatue, reum gehenna.* Considera in noua lege, eadem pœna digna censeri peccata interna & externa; nã non solum qui occidit, sed etiam qui irascitur in corde ita ad occisionem tendente & multò magis qui verbo probroso iram eandem declarat, mortaliter peccat, licet alius alio grauius peccet: & ideo primus iudicij, secundus concilij, tertius gehennæ reus dicitur. Si quis autẽ ex passione irascatur, vel asperius verbũ effutiat, peccatũ veniale est. 2. Cõsidera, ista peccata apud homines quidẽ leuia censeri, sed non apud Deum, *Non enim viæ meæ,* inquit ipse apud Prophetã, *sunt sicut viæ vestræ; & cogitationes meæ, sicut cogitationes vestræ. Isai. 55.*

3. *Si offers munus tuũ ad altare, vade & prius reconciliare fratri à te offenso, & tunc offer.* Cõsidera caritatis

fraternæ præceptum præponi cultui diuino. Quod si fieri debeat in sacrificio legis veteris, multo magis debet fieri in sacrificio Missæ, & communione Eucharistiæ, quæ est sacramentum vnionis. *Vnum enim corpus sumus*, ait Paulus, *qui de vno pane participamus*, 1. *Cor*. 10. 2. Nota, quod bona opera nostra, quæ tamen sunt Dei dona, Deus dignetur accipere loco muneris, dum tamen nihil prosint diuinæ eius maiestati.

DOM. VII. POST TINIT.

De septem panibus Marc. 8.

1. IEsus ait cõuocatis discipulis, *Misereor super turbam, quia ecce iam triduo sustinent me; & si dimisero ieiunos, deficient in via.* Cõsidera Christum consilio discipulorum vti, vt discas, siue superior sis siue non, non spernere consilia subditorũ & simplicium, cum cõstet Deum respicere humiles, & sapientiam dare paruulis 2. Nota nõ doctos & potẽtes sed humilem turbam sequi Christum, & quidẽ tanto desiderio proficiendi, vt triduo eum secuta sit, non cogitans de cibo: vt discas libenter laborare in instructione populi simplicis & puerorũ & magis anhelare ad cibum spiritualem animæ; quam corporalem: quia si ille desit, verè deficiem⁹ in via spirituali.

2. *Chri*

2. *Christus septem panibus, paucisque pisciculis benedictis, quatuor millia hominum pauit in solitudine.* Cōsidera nos huius mundi viam ad æternam patriā securos transire non posse, nisi à Christo reficiamur. 7. Spirit° sancti donis. Mundus enim hic desertum est, quia cogimur eum deserere, non habentes hic manentem ciuitatem, imo solitudo est, in quo nihil veri boni est, sed tantum vmbra, & vanitas vanitatum. Pauci pisciculi sunt exēpla paucorum Sanctorum. 2. Considera Christum per manus Apostolorum panes distribuisse vt scias Deum dona sua nobis per medios superiores communicare, & ideo ad eorum voluntatem & manus nobis maximè si religiosi simus, respiciendum est.

3. *Saturati sunt omnes, & sustulerūt, quod supererat de fragmentis, septem sportas.* Considera libertatem Christi, qui ita pascit liberaliter pios, vt semper satiet spiritualiter. 2. Debere nos reliquias mensæ colligere, ne pereant, sed aliis quoque distribuantur, hoc est, dona spiritualia nobis à Deo collata etiam aliis communicare. 3. Si quid largiamur corporale vel spirituale aliis, non fieri nos pauperiores, sed ditiores, sic vt pro 7. panibus plura panum millia accipiamus.

DOM. VIII. POST TRINIT.

De falsis Prophetis. Matt. 7.

1. IEsus dixit discipulis, *Attendite à falsis prophetis, qui veniunt in vestibus ouiũ, intrinsecus autem sunt lupi rapaces.* Considera bonitatem & sapientiam Dei, qui tantum malum, id est, falsos Doctores, tot animarũ peruersores non permitteret, nisi inde maius bonum colligeret: vt discas ex quouis malo commodum spirituale colligere. 2. Per falsos Prophetas non tãtum intelligi hæreticos, & hypocritas, sed omnes qui carnalia & suauia obtrudunt sub specie virtutis, vt est caro nostra, mũd⁹ & diabolus, caro enim prædicit, te non diu victurum si dure ipsam tractes, sed falso: quia sancti qui ieiunia maxima coluere, diutissime vixere. 3. Intrinsecus illos esse lupos rapaces, qui etiamsi intrinsecus ostendant vestem ouilem, id est, promittant incolumitatem corporis, tamen quærunt intus occidere animã.

2. *A fructibus eorũ cognoscetis eos. Non potest arbor mala bonos fructus facere, & ideo excindetur, & in ignẽ mittetur.* Considera, sicut quales hæretici huius temporis sint, opera ostẽdũt, vtpote quæ prorsus sunt carnalia, (cum ipsi refugiant omnia quæ carni & sãguini sunt molesta) sic etiã quales

les prophetæ sint caro & mūd°, ostē-
dunt effectus: reddunt enim cōscien-
tiam inquietā, feruorem pietatis tol-
lunt, agunt tentationes carnales, creāt
inconstātiam in vocatione &c. 2. Ex-
pende hominē comparari arbori: quia
sicut illa in terra plantata fructum cū
ramis producit sursum; sic homo, li-
cet in terra sit conuersationem debet
habere in cœlis, & fructus producere
cœlestes, alioquin excidendus & in
flammas æternas coniiciendus.

2. *Non omnis qui dicit, Dñe, Dñe, intrabit in regnū cœlorū, sed qui facit voluntatem Patris, qui in cœlis est.*
Considera neminem ad vitā ęternam
venturum, nisi fidem, vel vocationem
quam profitetur, opere cōpleat. Deus
enim volūtatem suam declarauit, im-
mediatè quidē in diuinis mediatè ve-
ro in humanis Ecclesiæ, & cuiusq; sa-
cræ religionis præceptis, & statutis. 2.
Deum nō tā ad externas ceremonias
& opera, ieiunia, cilicia, cātum in Ec-
clesia, quam ad cor purum respicere.
Hæc enim est voluntas Dei, ait Apo-
stolus, *sanctificatio vestra. Thes. 4.*

DOM. IX. POST TRINIT.

De villico iniquitatis. Luc. 16.

1. DIxit Iesus discipulis, *Diues qui-
dam vocat villicum qui dissipa-
rat bona illius, iubetque reddere ra-*

tionem villicationis. Conſidera diuitem illum eſſe Deum. cuius eſt *orbis terræ & plenitudo eius*; villicum eſſe quemcumque noſtrum; quia cuique villam animæ, corporis, fortunarum, ingenij, doctrinæ, bonorumque aliorũ naturalium & ſupernaturalium colẽdam dedit, quam ſi in Dei gloriam & laudem noſtram & aliorum ſalutẽ nõ coluimus, reddemus rationem in die iudicij, quia omnia iſta noſtra nõ ſũt ſed Dei. 2. Tum vocari nos à Dño, cũ concionibus morbis, bonis exemplis, internis inſpirationibus monemur ſtrictam aliquando reddendam rationem de villa male adminiſtrata, & de donis Dei male expenſis.

2. *Ait villicus intra ſe. Quid faciã fodere non valeo, mendicare erubeſco. Scio quid faciam, debitores mihi faciam amicos, detrahendo aliquid de ſumma debitorum.* Cõſidera hæc villicũ, vel peccatorem dicere, poſtquam interius commotus eſt ad pœnitentiam: poſt mortem enim cum reddenda ratio eſt, non erit fodiẽdi vel mẽdicãdi locus, quia nemo amplius poterit vel bonis operibus, vel precibus tunc quicquã mereri. 2 Debitores eſſe pauperes, & omnes illos, quib⁹ poſſum⁹ pro talento nobis cõcredito, ſiue opũ, ſiue doctrinæ & eloquentiæ, ſiue alio

alio prodesse:hos enim facimus nobis amicos,cum illis liberaliter quicquid possum' vel ex facultatib' nostris,vel ex doctrina,vel alio auxilio impertimus. quia impetram' remissionẽ peccatorum,& amici facti meremur vitã æternam.

3. *Et ego vobis dico, Facite vobis amicos de mãmona iniquitatis, vt cũ defeceritis, recipiãt vos in æterna tabernacula.* Cõsidera diuitias dici Mãmona iniquitatis, non quod natura sua malę sint,cũ omnes creaturæ Dei bonę sint:sed quia,Apostolo teste,*qui diuites fieri volũt, facile incidunt in tentationẽ & laqueum diaboli,& desideria multa inutilia & nociua,quæ mergunt homines in interitum.* 1. *Tim* 6.Quia pauperum piorum est regnum cœlorũ,Matth.5...Nos debere per eleemosynam, vel vnã magnam, (quam faciunt qui semel omnia dãt pauperibus ingrediendo religionem) vel plures minores. à pauperib' emere regnum cœlorum. Vnde colligis, quanti faciat Deus paupertatem spiritus,& opera misericordiæ.

DOM. X. POST TRINIT.

De fletu Christi super Hierusalem.
Luc 19.

1 *IEsus videns ciuitatem Hierusalem, fleuit super illam dicẽs: Quia si cognouisses & tu.* Considera Domi-

num inter ſummos honores hoc die (Palmarum) à populo ſibi delatos, lacrymari de Hieroſolymæ excidio poſt multos annos futuro, vt præbeat nobis exemplũ, ne rebus proſperè fluẽtibus obliuiſcamur afflictionum proximi · hoc enim facit ſocietas in vno corpore, vt ſi vnũ membrum patiatur, compatiantur cætera. 2 Eum fleuiſſe non ob ruinam materialem vrbis, ſed ob peccata, quæ cauſam ruinæ dederunt: vt nos quoque diſcamus deflere non tẽporalia damna, ſed peccata noſtra. Et rectè quia lachrymis temporalia dãna nõ poſſumus reſarcire, poſſumus autem damnum ſpirituale, vt eluto peccato, gratiam Dei recuperemus. 3. Conſidera omnia mala noſtra oriri ex defectu cognitionis: nam dæmon velat oculos peccatoris, ne grauitatem peccati cognoſcat, ita ea ignorata in ſuum exitium ruit.

2. *Venient dies, & circumdabunt te inimici tui vallo, & coangustabunt vndique.* Cõſidera id quidem ad literam intelligi de obſidione arctiſſima Hieroſolymæ, myſticè autem de morte peccatoris. Dæmones enim moriturum tanto numero cingũt, vt ſpes vix ſit euadẽdi. Coanguſtãt obiectis peccatis præteritis & futuris pœnis. Proſternunt quoque in terram, hoc eſt, in

de ſpe

desperatione adducunt, nec relinquũt lapidem super lapidem, id est, bonis omnibus quæ vnquam fecit, priuant. Causa est, quia non cognouit *tempus visitationis suæ:* quod non est aliud quam tẽpus huius vitæ, in qua visitamur, incitamur admonitionib⁹, exemplis, & legibus ad officium virtutis.
3. *Christus ingressus templum eiecit ementes & vendentes, dicens: Domus mea domus orationis vocabitur.* Considera Dominum ardentibus oculis seuerè ementes & vendentes obiurgantem, tũ etiam irruentem in mensas & euertentem, adiuuantibus discipulis; vt discas magno zelo vti, quando diuinæ maiestatis gloria vindicanda. 2. Si domus illa veteris legis, erat Dei domus orationis, in qua arca lignea seruabatur; quanto magis domus Dei & orationis erit domus nostra, in qua ipse Christus Deus & homo in Eucharistia est præsens; ac proinde in templis semper cum magna reuerentia est versandum, & orationi, non fabulis vacandum

DOM. XI. POST TRINIT.

De Pharisæo & Publicano. Luc. 18.

1. IES⁹ dixit discipulis: *Duo homines ascenderunt in templũ vt orarẽt. Vnus erat Pharisæus sic orans: Deus gratias ago, quod nõ sim sicut cæteri hominum,*

minum, ieiuno bis in sabbatho, decimas do. Cōsidera, quā sit terribilis in consiliis suis Deus. Quis enim nostrū nō præferat hodie Pharisæum, qui tā multa bona fecit, & de iis Deo gratias agit, Publicano, qui multa mala feceꝛat, & nihil boni? & tamē hic iustificat⁹ est prę illo. 2. Nota, in quo peccarit Pharisæ⁹, Primo, quia censuit se iustū, quod solus De⁹ scit. 2. Quia se laudauit: *Laudet te alienus*, ait Sapiens, *& non os tuum, Prou.* 27. 3. Quia cæteros cēsuit iniustos, cōtra illud. *Nolite iudicare.* 4. Quia cæteris se prætulit: cū Apostol⁹ doceat, quod in humilitate omnes superiores debeam⁹ arbitrari.

2. *Alter Publicanus stans à longe, nec oculos audebat ad cælum leuare, sed percutiebat pectus suum dicens: De⁹ propitius esto mihi peccatori.* Cōsidera quas De⁹ veræ humilitatis cōditiones in isto notarit, primo, quod nō ausus fuerit oculos ad cœlū leuare, reputās se esse nihil, & quid est homo licet iust⁹, respectu Dei, nisi puluis & cinis? 2. Quia cōfess⁹ est se nihil boni fecisse, nec habere, nec habiturū, nisi ex mera Dei gratia dicens. *Deus esto mihi propitius.* 3. Quia non modo nulli se prætulit, sed indignum etiam censuit, vt prope alios staret. 4. Quia se accusauit, vt peccatorē. *Iustus enim*

sui

ſui accuſator eſt, ait Sapiens, *Pro.* 18. 5. quia & intus ſuam indignitatem agnouit, percutiens pectus.

3. *Amen dico vobis, deſcendit hic iuſtificatus ab illo, quia omnis, qui ſe exaltat humiliabitur, &c* Cõſidera, quantum malum ſit ſuperbiæ, reſpectu cæterorum vitiorum, vt nempe ſimul & ſemel omnia bona opera deſtruat: vt nihil ſint, nec proſint: cætera enim vitia ſingulas tantum virtutes tollunt; vt ira patientiam, auaritia liberalitatem. Cõtra, humilitas, etſi nulla bona, imò multa mala coniuncta habeat, omne bonum ſibi conciliat.

2. Conſidera, quam humiles deinceps eſſe nos conueniat, animo, verbo & opere, & propter arcanum Dei iudicium: ſemper pauidos, nunquam de bonis operibus gl riantes, ſed omnium minimos iudicantes

DOM. XII. POST TRINIT.

De ſurdo & muto. Marc. 7.

1. QVi dum adducunt Chriſto ſurdum & mutum, precantes, vt imponat illi manum. Conſidera ſurdũ ſpiritualiter eſſe, qui aures claudit cõcionibus, monitionibus, & inſpirationibus Dei & conſcientiæ. Mutum, qui os claudit ad agendas Deo gratias, ad confitenda ſacerdoti peccata ad colloquia pia, ad iuuandum proximum.

2. Si

1. Si sanari velimus ab vtroque malo, non debere solum nos ipsos Dominũ orare, sed etiam sanctis vti intercessoribus, vt multiplicatis oratoribus facilius impetretur venia.

2. *Christ' eum de turba seorsum duxit, in digito aures inseruit, expuens tetigit linguam, suspiciens in cælum ingemuit, & ait, Epheta, ac sanat' est.* Considera, quibus ritibus vsus sit Domin', vt discas quomodo & tu à peccatis curari debeas. Primo enim opus est, vt prauam societatẽ, & occasiones peccandi deseras. 2. Vt gratiam Spirit' sancti, qui per digitum in S Scriptura designatur implores, 3 Vt sapientiam ea tãtũ loquẽdi obtineas, quæ ad ędificationem sunt, vt enim saliua ex capite defluit, sic sapiẽtia ex intellectu. 4. Vt doleas de peccatis, & de cœlo expectes indulgentiam 5. Vt peccatũ per cõfessionem publicam, vel priuatam aperias, & opera Dei prædices: sic enim desines esse surdus & mutus.

3. *Et præcepit illis, ne cui dicerent; illi autem tanto plus prædicabant, dicentes: Bene omnia fecit.* Considera, primo à Christo hic nos discere, quãtum studium ad conseruandam humilitatem cõferre debeamus, nempe ex parte nostra, bonorum operum, quæ facim', laudem & vanam gloriam fugiendo

giendo. Secundo à turba, quod grati esse debemus pro beneficiis à Deo acceptis, & zelum habere in tuenda Dei gloria, alteriusque honore ac fama bona, nos ipsos potius aliis postponendo. 2. Considera, & tecum omnia bene fecisse hactenus Dominum, ideóque ab eo laudando & benedicendo numquam cessat.

DOM. XIII. POST TRINIT.

De Samaritano & Leuita. Luc. 10.

1. DIxit Iesus Discipulis: *Beati oculi qui vident quæ vos videtis; multi enim Reges & Prophetæ ea voluerunt videre, & non viderunt.* Cõsidera, sicut beatiores Prophetis erãt Apostoli, quod non solum oculis mẽtis vel fidei viderẽt Christum, sed etiã corporis: ita te quoque multis millib' fidelium Christi beatiorem esse, qui occasionem non habent tam multa bona videndi & audiendi (vt qui inter Turcas, vel hæreticos viuunt) sicut tu habes: & ideo pro tanto beneficio quotidie gratias age.

2. *Legisperito tentanti Christum, quid faciendo vitam æternam possideret, respõdit: Si Deum toto corde, anima, & virib' diligeret, & proximum suum sicut seipsum.* Considera tibi quantumuis probo, nũquam defuturos vel dæmones, vel homines qui

finistris

ſiniſtris ſuſpicionibus,vel vexationibus tuam probent patientiam. 2.Perpende,quam perfectè,ardenter,& pure , excluſo omni vano amore rerum creatarum, opum,honorum, & voluptatum,diligere debeas Deum. Deinde,an reuera proximum,id eſt,quemlibet hominem tua ope indigentem, ſiue fidelis ſit,ſiue infidelis diligas ſicut teipſum;non ſolum corde & verbis, ſed opere & veritate,vt exigit S. Ioannes,& S.Iacobus.

3. *Legiſperito quærenti quis eſſet proximus,Chriſtus reſpondit. Quidam in via à latronibus vulneratus eſt.Trãſiens illac Sacerdos & Leuita nihil iuuerunt,ſed Samaritanus,infundens oleum & vinum, iumentoque impoſitum duxit in ſtabulum, & ſtabulario commendauit.* Conſidera quemlibet mortaliter peccantem incidere in latrones , nempe dæmones , & ſpoliari omnibus gratiæ donis , ac vulnerari etiam in naturalibus, nec poſſe curari , niſi à Samaritano , id eſt cuſtode, Chriſto,qui nec *dormiẽs,nec dormitãs cuſtodit Iſrael, Pſalm.*120,Soli enim Dei gratiæ tribuenda eſt hominis cõuerſio.Is autẽ peccatori nõ modo oleũ miſericordiæ ſuæ infundit, ſed etiam vinum iuſtitiæ monẽs ad pœnitentiã, & ita impoſitum corpori ſuo , *Deus enim*

enim posuit in eo iniquitatem omniū nostrum, Isai. 53. duxit in stabulum, id est, Ecclesiam & stabulario, id est, Ecclesiæ ministris, duos denarios, id est, potestatem. Sacramentum Baptismi & pœnitentiæ administrandi, vt curetur à peccatis, impertiuit.

DOM. XIV. POST TRINIT.

De decem Leprosis Luc. 17.

1. *CHristo occurrente, decē Leprosi steterunt à longe, & clamarūt: Iesu præceptor, miserere nostri.* Considera per leprosos decem designari omnes peccatores vel transgressores præceptorum Decalogi, vel certè qui incurabiles quasdam retinent imperfectiones. Vt enim leprosi suo fœtido anhelitu alios corrumpunt, ita imperfecti & leues sua conuersatione aliis obsunt, 2. Vt in leprosis multa minuta & fœda, erumpunt vlcera, & semper sitiunt ita in imperfectis noui semper defectus oriuntur, & nullis voluptatibus vel recreationibus satiantur. 2. Considera vt tales mundentur debe stare à longè, i. valde se humiliare, & indignitatem ac fœditatem suam agnoscere. 2. Toto corde auxilium Dei inuocare.

2. *Christus iussit, vt ostenderent se sacerdotibus, & dum irent, mundati sunt.* Considera Christum mittere le-

 prosos

prosos ad sacerdotes antequam eos curasset, vt discas morbos animi non tantum confiteri Deo, sed etiam sacerdoti. Curati vero sunt in via, dum irent, vt discas quanta sit virtus fidei & obedientiæ, & ideo libenter inspirationi diuinæ parere.

3. *Vnus videns se mundatum rediit, & voce magna supplex Christo gratias egit, & hic erat Samaritanus & alienigena.* Considera leprosum hunc, quia gratus fuit; maiora dona meruisse, nempe sanitatem animæ, Christus siquidem ei dixit. Vade, fides tua te saluum fecit: cæteri nouem, quia ingrati, anima & corpore perierunt. 2. Considera vnum tantum ex decem saluari & veram esse sententiam Christi. *Multi sunt vocati, pauci vero electi. Matt.* 2. Et saluari quidem alienigenam præ aliis, vt scias Deum non esse acceptatorem personarum, sed omnibus gratiam suam inpertiri, qui eam non respuunt.

DOM. XV. POST TRINIT.

De duobus Dominis. Matth. 6.

1. IEsus dixit discipulis. *Nemo potest duobus Dominis seruire, non potestis Deo seruire & Mammonæ.* Cōsidera hic per duos dominos, intelligi duos contrarios, Deum & dæmonem, qui dicitur Mammon, id est,

Deus

Deus diuitiarum. Hi enim contraria suadent. Deus vult cœlestia appeti, carnem domari, superflua nostra dari pauperibus: dæmon verò vult appeti temporalia, carnem deliciis nutriri aliena rapi. Si ergo vis Deo seruire, necesse est vt cœlestia quæras, nõ carnis illecebras, non opes, honores voluptates, quas Deus vult contemni.

2. *Ideo dico vobis, ne solliciti sitis animæ vestræ, quid manducetis, neque corpori vestro quid induamini.* Cõsidera hic Christum quatuor vel quinque argumentis probare nos debere solicitudinem de rebus ad vitã susten. tandam necessariis reiicere in solum Deum omnium bonorum auctorem, iuxta illud: *Iacta super Dominum curam tuam, & ipse te enutriet. Psal.* 49. Vnde discis, quãta vanitas sit mũdanorum, qui à manè ad vesperam nulli rei, nisi victui curando student, ac si Deus non esset in cœlo solicitus de nobis suis filiis. Et contra, quanta felicitas religiosorum, qui victu & amictu parco contenti, Deo se totos consecrarunt.

3. *Quærite primum regnum Dei, & iustitiam eius, & hæc omnia adiicientur vobis.* Considera, tum primò quærere nos regnum Dei, cum operã damus, vt simus in Dei gratia, & mãdata

eius obseruemus; per hæc enim peruenitur ad regnum Dei. Deinde, cùm quicquid cogitamus loquimur & facim^s, ad Dei gloriam, & salutem animæ nostræ facimus. 2. Considera, vbi id fecerimus, nobis etiam in amictu & victu necessaria, modo solicitudinem aliquam moderatam nō negligamus, minimè defutura, nam anxiam tātum & immoderatam solicitudinē rerum temporalium damnat Dominus.

DOM. XVI POST TRINIT.

De filio viduæ Naim, Luc. 7.

1. *CVm Iesus appropinquaret portæ ciuitatis Naim, ecce defunctus efferebatur filius viduæ.* Cōsidera horam mortis omnibus etiā iuuenibus & sanis esse incertam, & ideo vigilare debere. 2. Te tantum in vita mundo gratum fore, post mortem autem foras statim exportandum, & ideo non mundum, sed sanctam vitam, operaque bona amplecti debere cum Christo: quia illa te post mortem non deserēt. 3. Defunctum spiritualiter significare peccatorem, ob peccatū mortale defunctū Deo, eúmque efferri à 4. baiulis, quorum duo antecedunt, nempe cōsuetudo peccādi, & praua societas duo sequuntur, spes scilicet vitæ longioris, & præsumptio de misericordia Dei.

2. *Do*

2. *Dominus viduæ dixit, Noli fiere & portatoribus stantibus tetigit loculum dicens: Adolescens, surge. Et resedit, locut⁹ est, & matri redditus.* Cõsidera in hoc exemplo quibus modis peccator, vel aliquis multis imperfe-ctionibus obrutus resipiscat. Primò, Deus calamitate vel fletu illius ad misericordiam mouetur. 2. Per gratiã & desiderium pœnitentiæ tangit eius cor. 3. Per contritionem ex peccato surgit. 4. Loquitur, accusando se in confessione. 5. Verbis Christi & sacerdotis absoluentis vitæ gratiæ restituitur. 6. Peccatores stant, id est, deseruntur omnia quæ in peccato eum fouebant 7. matri Ecclesiæ restituitur.

3. *Accepit omnes timor, & magnificabant Deum, dicentes, Quia propheta magnus surrexit in nobis.* Considera, sicut inter miracula corporalia nullum maius est excitatione mortui, ita inter spiritualia nullum esse maius conuersione peccatoris, & ideo sicut homines illi Naimitæ hoc facto profecerunt in reuerentia & religione erga Deum, eumque laudarunt & glorificarunt, sic Angeli in cœlo gaudent super peccatore pœnitentiam agente.

DOM. XVII. POST TRINIT.

De Hydropico. Luc. 14.

1. *CVm introißet Iesus in domum Pharisæi sabbatho manducare panem, ipsi obseruabant eum.* Considera, benignitatem Christi non refugientis consortium hominum improborum qui ad calumniandum eum obseruabant, vt suo colloquio possit eos ab errore & peccatis deducere: vnde disce, non esse semper eorum conuentum fugiendum, sed laborandum, vt nostro exemplo, verbóq; meliores fiant, & si pusillanimis sis, ora Deum, vt audeas ex zelo coram talib⁹ aliquid boni dicere. 2. Nomine panis indicari sobria debere esse conuiuia. Certè scriptura panem & aquam appellat initium vitæ hominis & experientia docet 100. annis vixisse, qui sobriè penè solo pane contenti vixere. Quod si tibi non liceat per superiores sic viuere, saltem paucis contentus viue, & respue ferculorum copiā.

2. *Hydropicum ibi præsentem sanat, & probat sanari posse sabbatho, sicut asinum in foueam lapsum licet extrahere.* Considera rursus Christi caritatem, quod quauis data occasione etiā, tempore prādij sanet hydropicū, etsi sciret Pharisæis illud displicere. 2. Quod argumentis conatur probare, se posse

posse illis benefacere. 3. Quod occultè conatur eorum hydropisin, id est, inflationem & fastum mentis sanare, & ideo de humilitate exemplũ subiungit. Considera secundo Pharisæos nihil respondere potuisse, quid ergo respondebunt in die iudicij, quando strictissimè omnia inquirentur?

3. *Cum vocatus fueris ad nuptias, recũbe in nouissimo loco. Quia omnis qui se exaltat, humiliabitur.* Considera, Christiani hominis esse, non solum ciuiles mores seruare, sed etiam alios, quamuis prandij tempore, docere. Etsi hęc regula, quod humilis exaltandus sit, fallax sit in mundo, vbi humiliantes se sæpè manent inglorij & contempti, infallibilis tamen est in conspectu Dei, quia *Deus*, ait B. Petr. *superbis resistit, humilibus autem dat gratiam.* 3. Considera neminem dignius interesse cõuiuio cœlesti S. Eucharistiæ, quam qui humilis est, dicens cum Publicano, *Domine propitius esto mihi peccatori.*

DOM. XVIII. POST TRINIT.
De mandato magno in lege.
Matth. 22.

1 *Legis Doctori roganti, quod est mandatũ magnũ in lege, respondit Iesus: Diliges Dominũ Deum tuũ*

ex toto corde tuo, anima, mēte, hoc est maximum & primum mandatum. Considera tunc ex toto corde diligi Deum, quando omnes cogitiones in eum reflectimus: tota anima, cum affectiones omnes in eum cōuertimus; tota mente, cum omnes quinque sensus facimus ei seruire, denique cum nihil diligimus, nisi propter ipsum. 2. Considera, cum aliquem diligis, te libenter cum eo colloqui, eius domum adire, secreta patefacere, cū eo comedere, & munere donare. Sic fac cum Deo, Libenter in oratione & meditatione cū eo colloquare, templū, quod est eius domus, crebro accede, peccata eius vicario confitere, sæpe communica & teipsum, quo munus ei gratius dare non potes, omniaque opera bona offer ad eius gloriam; & vicissim maiora recipies.

3. *Secundum autem simile est huic. Diliges proximum tuum sicut teipsum* Considera, proximum non esse tantū amicū vel Christianū, sed omnes homines tā notos, quam ignotos, amicos quam inimicos, fideles quā infideles: omnes enim ad imaginem Dei creati sunt, & vnius parētis nostri Adæ filii. Pro quibus omnibus orare debemus, offensas condonare, bona temporalia & spiritualia precari: quia

pro

pro omnibus, etiã crucifixoribus suis Christus mortuus est: Expende quàm longè absis à perfectione huius dilectionis, 2. Considera, tam necessariam esse istam dilectionem, vt sine illa nec Deus rectè diligatur, *Qui enim non diligit fratrem, quem videt, Deum quem non videt*, inquit B. Ioannes *quomodo potest diligere?* 1. *Ioan.* 4.

3. *In his duobus mandatis tota lex pendet & prophetæ.* Considera, id à Christo dici, non quod alia præcepta & documẽta nõ sint, sed quod omniũ quæ præcipiuntur, consuluntur, prohibentur, promittuntur, & docẽtur in prophetis, totaque Scriptura finis sit dilectio Dei & proximi, vt si illa à quibuscumque tandem operibus etiã optimis absit, nihil prosint ad salutem. Qui finis, quo facilior est, & naturæ humanæ conuenientior, (amanti enim nihil difficile) eo studiosius eũ propositũ habere debemus. Quid facilius, & iucundius quam diligere?

DOM. XIX POST TRINIT.

De Paralytico. Matth. 9.

1. CHristus *paralytico in lecto iacẽti, ob fidem deportantium eũ dixit. Confide fili, remittuntur tibi peccata tua.* Considera Christum nõ rogatum, primo ei remittere peccata, vt discas prius in te aliisque sanitatem

nitatem animæ quærere, quam corporis. Deinde, peccata sæpe esse causã morborum. Considera bonum esse te versari in societate multorum pioru͂, vt si non tua fide & operibus, illorum saltem pietate & precibus sanitatem spiritualem impetres, maxime si paralyticus sis, id est, multis imperfectionibus obnoxius.

2. *Iesus videns cogitationes blasphemas Scribarum, ait. Quid est facilius dicere, dimittuntur tibi peccata tua, an dicere, surge & ambula?* Considera, exemplo Christi nos doceri, vt quoties praua menti obrepit cogitatio, debere reprehensione nostri ipsam mox repelli, dicendo, Vt quid cogitas malum in corde tuo? 2. Seruum Dei contra maledicos & detractores non aliis armis vti, quam boni operis exemplo, vt hic Christus fecit sanans paralyticum, vt ostenderet se posse remittere peccata, quod Scribæ putabant blasphemum

3. *Tunc ait paralytico. Surge, & tolle lectum tuum, & vade in domum tuam.* Considera paralyticu͂ intelligi spiritualiter peccatore͂, operibus meritoriis destitutu͂ vel otio turpi in sua vocatione marcentem. Is primo Deo confidens à vitiis vel imperfectionibus antiquis debet surgere, per bonu͂

propositum vitæ emendandæ. 2. Tollere lectum, id est, corpus suum cogere, seruire iustitiæ, quod prius seruiuit iniquitati, castigaréque illud ieiuniis, disciplinis, &c. 3. Vadere in domum suam, id est, bonorum operum exercitio de virtute in virtutem proficere donec perueniat ad domum, id est ad patriam cœlestem.

DOM. XX. POST. TRINIT.

De veste nuptiali. Matth. 22.

1. *Dixit Iesus discipulis parabolam. Rex ad nuptias filij sui inuitauit multos, sed quidam, se excusarunt alij vero inuitatores occiderunt.* Considera, Deum fecisse nuptias filio suo quando carnem humanam ex B. Virgine assumpsit, ad quas & tu es inuitatus. Hic qui intersunt, id est, Christum per fidem viuam recipiunt, ij fiunt filij, amici & domestici Dei, hæredes regni, fratres & socij indiuidui, donorum Spiritus Sancti, & omnium carismatũ cœlestium participes. *Qui enim adhæret Deo*, ait Apostolus, *vnus Spiritus est cũ eo, 1. Cor. 6.* Cõsidera duo genera hominum se excusasse visentes villam, & negotiatores, id est homines superbos & auaros, qui aucupandis honoribus, vel cumulãdis huius sæculi opib' sunt addicti.

2. *Rex*

2. *Rex vero iratus perdidit hom. :i-das, & ex viis publicis alios, tã bo nos quam malos, inuitari iuſsit, donec impletæ eſſent nuptiæ diſcumbentiu m.* Conſidera quis ſit exitus eorũ qu ad has nuptias venire negligunt, vel :tiam inuitatores ſuos re ipſa occid int vel ſaltẽ moleſtè ferunt: vt ſunt omnes concionatores, qui ad pœnitentiam, & ſacramenta alia homines inuitãt, poſt breues enim huius ſæculi voluptates, æterna eos manet damnatio & perditio. Mali in mundo riden : & vexant pios crebro cœleſtes has nuptias perſacram communionẽ frequẽtantes : ſed poſtea ipſi vexabuntur à dæmonum exercitu inferno. 2. Conſidera, in locum illorum, alios inuitari ex publicis viis, id eſt, pauperes ſpiritu & humiles, qui locũ ſuperborum & locupletum ſuppleant, quia ad has nuptias nulli aditus datur, niſi veram colat humilitatem, & fidei coniunctam retineat caritatem.

5. *Rex videns hominem non veſtitũ veſte nuptiali, ait, Amice, quomodo huc intraſti, at ille obmutuit, Tunc Rex dixit miniſtris : ligatis manibus & pedibus, mittite eũ in tenebras exteriores.* Conſidera, eum qui veſte nuptiali caruit, licet interfuerit nuptiis, damnari. Sunt enim aliquando hypo-

critæ

critæ,qui videntur foris pij,cum aliis orāt cõfitentur,cõmunicant, ſed ſine veſte nuptiali,id eſt, non ſyncerè, & cum pura intentione Deo placendi, vitamque emendandi,ſed fictè,vt tātum placeant hominibus, vel vt nequitia eorum non pateſiat. Vt diſcas talis ſemper intus eſſe in conſcientia qualem exterius verbis & operibus eſſe oſtendis,tunc enim eris non tantum inter multos vocatos,ſed etiam inter paucos electos.

DOM. XXI. POST TRINIT.

De Reguli filio. Ioan. 4.

1. *Regulus rogat Ieſum vt deſcendat,ſanetque filium ſuum incipientem mori.* Conſidera vanitatem omnium quæ in mundo ſunt ; quid enim nobilitas & opes profuere Regulo,vt à morte liberaret filium 2. Dei ſapientiam tam variis, miriſque modis homines pertrahentem ad ſalutem:occaſione enim huius lethalis morbi factum eſt,vt & Regulus quæreret Chriſtum , & tota eius familia conuerteretur;vt merito morbi inter dona Dei ſæpe ſint reponendi, & optandi potius quàm horrendi.

2. *Dixit Ieſus ad eum,niſi ſigna & prodigia videritis,non credetis.* Conſidera Chriſtum duriuſcule alloqui Regulum , tum quod fides eius eſſet

im

imperfecta; credebat enim ab eo quidem filium sanari posse, sed præsente; & ideo secundo petiit, vt descenderet: tum diuites qui in hoc mundo suas habeant consolationes, & sæpe tantas, vt non nisi increpationibus excitari queant ad curandam salutẽ.

2. Expende, num aliquid tuæ quoque fidei desit; si enim verè crederes Dei promissionibus de vita æterna, & cõminationibus futuri iudicij, purgatorij & inferni longè ardentior esses in exercitatione pietatis omniumque bonorum operum.

3. *Dicit ei Iesus, Vade filius tuus viuit. Credensque Regulus sermoni ibat: & postquam ex obuiis seruis cognouit filium reualuisse eadem hora credidit ipse & domus eius tota.* Considera, te esse illum Regulum; quia regendas habes potentias animi tui internas & externas, omniaque mẽbra, vt subsint Deo, & rationi. Filius tuus est anima tua, quæ dum lapsa est in peccatum mortale, aut lapsui proxima est, mox clamare debes ad Dominum, & si firmiter credideris, quod solo nutu te iuuare queat non solum anima à peccato liberabitur, sed etiam gratiam consequere alios conuertendi.

DOM. XXII. POST TRINIT.

De Rege rationem ponente cum seruo.

Matth. 11.

1. R*Ex quidam seruo suo, decem millia talenta remisit, eo quod prociderit in terram dicens. Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi.* Considera, Regem esse Christum, seruum esse quemuis hominem, qui à Deo creatus est, Christi sanguine redemptus, & in vineam vitæ præsentis conductus vt Christo seruiat. Hic autem decem millia talenta debet, quãdo decem præcepta transgreditur, quia nullo modo homo satisfacere potest vel pro vnius præcepti transgressione, sed eget mera Christi regis misericordia, quam consequetur, si ex parte sua humiliarit se, pœnitentiam egerit, & proposuerit emendationẽ. 2. Cogita quoties per relapsum homo debitũ illud decem milliũ talentorũ renouarit, & tamẽ ex ineffabili misericordia Dei, non dimidiam, sed integrã veniã impetrarit, quoad culpæ offensã, & aliquando etiam quoad pœnam, dum fuit contritio vel indulgentia plenaria pœnitentiæ coniũcta.

2. *Ille seruus abiens, conseruo suo debitũ 100. denariorum, licet hic procidens rogasset pro patiẽtia, non dimisit, sed in carcerem misit. Quo cognito*

Rex iratus tradidit seruum suum tortoribus, donec vniuersum debitũ redderet. Considera crudelitatẽ serui, nolentis dimittere debitum; cũ hoc nẽpe decem coronatorum, nullũ fuerit respectu prioris, quod erat 120 vasorum auri, vt discas, te quoque crudelem fore, si iniuriam non remittas proximo, cum hæc nulla sit respectu iniuriæ per peccatũ Deo factæ. 2. Cõsidera, quid mouere te debeat, vt libẽter iniuriam illatam remittas proximo. Primo, quia Deus præcepit diligi proximum 2. Dei longanimitas in tolerandis impiis & inimicis donec se emendent, idque in annos multos. 3. Quia efficeris hoc actu filius Dei, *Diligite*, inquit Chistus, *inimicos vestros & eritis filij altißimi*, *Matth.* 5. 3. Perpende, ingratitudine irã Dei prouocari, & pœnas peccatorum augeri, 3. *Sic & Pater meus cœlestis faciet vobis, si non remiseritis vnusquisque fratri suo de cordibus vestris.* Considera quanti faciat Deus dilectionem proximi, quoad condonationem iniuriæ, vt suam scilicet dilectionem & misericordiam ei neget, ac præterea in æternas flammas eum detrudat 2. non sufficere illi, vt ore tantum fiat remissio, sed ex corde, vt nullã auersionem sẽtiat in animo, nec recorde-

tur

tur amplius iniuriæ. Nam etiam in veteri lege ſcriptum eſt. *Non quæres vltionem, nec memor eris iniuriæ ciuium tuorum. Leu. 9*

DOM. XXIII. POST TRINIT.

De numiſmate cenſus. Matth. 22,

1. *PHariſæorum diſcipuli cum Herodianis miſsi vt Chriſtũ caperẽt in ſermone, aiunt. Magiſter ſcimus, quia verax es & viã Dei in veritate doces, nec reſpicis perſonam hominum.* Conſidera, quod ſit ingenium improborũ hominũ, nẽpe alios malos ſibi adſciſcere. 2. Quod per ſe nequeũt, id per alios moliri. 3. Cõſilia inire cõtra bonos. 4 Fictè agere. 5. adulari & laudare. 2. Contra nota piorum & Chriſti imitatorum eſſe, vt ſint Magiſtri, id eſt, auctores bonorum operũ aliis verbo, & exemplo, deinde veraces, nõ ficti, qui ſcilicet promiſſa præſtent. 3. Viam Dei docentes in veritate, non tractando nugas, ſed pia colloquia vſurpando, ſolidas virtutes proponẽdo, & exercendo. 4. Neminem timentes, niſi ſolum Deum, ac omnibus liberè veritatem prædicantes, laudando bonos, increpando malos.

2. *Petentibus an cenſus dandus eſſet Cæſari, reſpondit Ieſus, Quid me tentatis hypocritæ? Oſtendite mihi numiſma cẽſus. Et obtulerunt denarium*

signatum imagine Cæsaris. Considera, Dominum adulatoribus non abládiri, quia solent non laudari, sed suam quærere vtilitatem; vt discas non diligere fauores humanos. 2. Fictos & fraudulentos non posse diu latere. 3. Recte nos facere, quando ex ipsorum verbis eos redarguimus: nam quia dixerunt Christum non esse acceptatorem personarum Illis non pepercit, sed hypocritas vocauit. 2 Considera, contra tentationes dæmonis, carnis & mundi quæ sit imago impressa animæ nostræ; nempe Dei, ad cuius imaginem creatus es, & in Baptismo reformatus adiuncto signo crucis, cum subscriptione. *Declina à malo, & fac bonum*, quod in Baptismo promisisti Et si religionem ingressus es, cũ inscriptione *Serua paupertatẽ, castitatem, & obedientiã*, quia vouisti.
3. *Tunc ait illis: Reddite ergo, quæ sunt Cæsaris, Cæsari, & quæ sũt Dei, Deo.* Considera, nos per libertatem à peccato & dæmone, quam habemus per Christum, non eximi ab obedientia superiorum, tam secularium, quam spiritualium, tum quia illi vigilant pro nobis in temporalibus & spiritualibus: tum quia Christus, licet verè Dominus & superior omniũ, eximi noluit: iussit enim didrachma pro se

&

& Petro dati, ne ſcandalizaret 2. Hic Cæſarē anteponi Deo, quia Deo obedire nequit, qui rebellis eſt Imperatori vel ſuperiori ſuo immediato; ſicut neque Deum diligere poteſt, qui proximum odit.

DOM. XXIV. POST TRINIT.

De Principis filia, Hæmorroiſſa. M. 9.

1. *PRinceps Synagogæ cum adorato Chriſto petiiſſet manum imponi filiæ defunctæ, ad domum eius ſecutus eſt, & eiecta turba cũ tibicinibus, manum apprehendens eã excitauit.* Conſidera, tria feciſſe principem illũ, primò ſe publicè ad pedes Chriſti abiecit. 2. impensè eum rogauit pro filia. 3. credidit tactu manuũ poſſe ſaluari: ſic ſi quid exorare velis à Deo, primò valde humilia te coram Deo, *Oratio enim humiliantis ſe penetrat nubes, Eccl.* 35.2 ora non tepidè, ſed cum affectu. 3. cum fiducia te impetraturum nihil hæſitans, vt docet B. Iacobus 2. Conſidera Chriſtum omiſſa concione mox ſurrexiſſe, vt prōptè operã, cum exigitur, proximo accōmodemus etiã in temporalibus. Magdelena enim & Martha ſunt ſorores. 3 Conſidera per eiectam turbam moneri nos, ſi velĩmus à praua vita reſurgere, malã ſocietatē deſerēdã, & deſideria inutilia.

2. *Mulier ſanguinis fluxum diu paſſa,*

retro tetigit fimbriam vestis Christi dicens intra se. Si tetigero, salua ero. Considera ex multis Christum secutis hanc mulierem tantum fuisse sanatam, quia non pari fide & deuotione cum hac secuti sunt. Nos ergo, qui toties adim⁹ altare Domini sanctum, videamus vt debita deuotione adeamus, ne tangendo Christum nullum referamus fructum. 2. Hanc mulierem non sanatam cum proposuit tangere vestem Christi, sed cum tetigit, vt discas, non satis esse propositum facere vitæ emendandæ, sed reipsa emendãdam. 3. Eam fimbriam, id est, extremam tantum partem vestis Christi attigisse. Fimbria illa est Christi Passio respectu totius vitæ quam si solam humiliter meditando & imitando tangamus, valebit ad omnes infirmitates nostras curandas,

3. *At Iesus conuersus dixit illi. Confide filia, fides tua te saluam fecit.* Cõsidera Christum sanitatem restitutam non suæ virtuti sed fidei mulieris tribuere, vt doceret nos in bonis operibus nostris non quærere laudes nostras, sed solam Dei gloriam. 2. Hac amabili loquẽdi formula eum declarare voluisse, quam benigne, non vt iudex seuer⁹ sed vt clemẽs Pater peccatorẽ humilem & compunctum recipiat.

cipiat. Deinde vt nouum ſolatium illi afferret, intelligeretque ipſa ſe etiam ſpiritualiter in anima ſanatam: ideo enim vocat filiam.

DOM. XXV. POST TRINIT.

De abominatione deſolationis.

Matth. 24.

1. Dixit Ieſus Diſcipulis, *Cũ videritis abominationem in loco sãcto, tunc qui in Iudæa ſunt, fugiant ad montes, & qui in tecto, non deſcendant: & qui in agro, non reuertãtur tollere tunicam ſuam.* Conſidera nos hic doceri, quid agere debeamus, quando eſt talis deſolatio, hoc eſt, cum ſacra negliguntur, imagines deiiciuntur, Miſſa abolctur, Catholici expelluntur, vt nunc fit toto fere Oriẽte, & magna parte Europæ. Primò qui in Iudæa ſunt, id eſt, conſtantes manent in confeſſione fidei Catholicæ, debent fugere ad montes, id eſt, contemplari cœleſtia, & in bonis cœleſtibus ſpem ſuam figere. 2. Manere in tecto, id eſt omnia terrena calcare & contemnere, nec ſolliciti eſſe de temporalibus. 3. in agro manere, id eſt, in agro & vinea Domini excolenda perſiſtere, & aliquos ſaltem ad fidem conuertere.

2 *Væ prægnantibus & nutrientibus in illis diebus. Orate autem ne ſiat*

fuga veſtra hyeme vel Sabbato. Erit tunc tribulatio magna, ſed breuiabũtur dies illi. Conſidera, quam periculosè multi hoc tempore fideles, vel inter Turcas, vel hæreticos verſentur maximè qui infantulos nutriunt, id eſt, in fide non ſunt fortes, vt pro Chriſto ferant ludibria & verbera: quotidie enim videmus, quam multi eam ob rem leuiter deficiant. 2 orandum eſſe ſæpe Deum, ne in iſto frigore exercitiorum pietatis, ieiuniorum aliarumque pœnitentiarum, vel in Sabbato, id eſt, negligenti frequentatione concionum, & officiorum diuinorum in templis, multi fugiant, & à vita ſancta deſiſtant. 3. Conſidera, magnam quidẽ perſecutionem hactenus paſſam Eccleſiã Catholicam, ſed ſperandum, non diu duraturam, propter electorum preces & opera bona.

Si quis dixerit, Ecce hic eſt Chriſtus, aut illic, in deſerto, vel penetralibus, nolite credere. Sicut enim fulgur exit ab Oriente, & paret vſque in Occidentem, ita erit aduentus filii hominis Conſidera, hinc manifeſtum ſignum dari Eccleſiæ hæreticæ, ſi in aliquo angulo orbis eſſe dicatur, vt in Germaniæ parte, vel Angliæ, ſordes enim ſunt in angulis. Catholica autẽ Eccleſia toto orbe ſpargi debet, & ſicut

lumē,ab Oriente in Occidentem tendere, vnde & nostro seculo, in vtraque in Orientali & Occidentali viget, vbi nullus est hæreticus. 2. Considera, aduentū Christi ad iudicium, subito futurum, & ideo conueniens esse, vt omnes vigilemus (nihil enim illo est incertius) & in Ecclesia Catholica, sanctaque vita perseueremus.

DOM. XXVI. POST TRINIT.

De extremo die iudicij Matth. 25.

1. DIxit Iesus Discipulis. *Cū venerit filius hominis in maiestate sua, & omnes Angeli cum eo, congregabuntur ante eum omnes gentes, & separabit eos sicut Pastor segregat oues ab hædis.* Considera in extremo die iudicij, præuio signo triumphali crucis, tubis clangentibus è cœlis proditurum inter Angelorum exercitus Filiū Dei medium incredibili maiestate fulgentem; tum ad magnam vocem: *Surgite mortui venite ad iudicium*, resurrectionem omnium secuturam, angelosque separaturos bonos, quorū splendida erunt corpora, à malis quorum erunt obscura & tetra; his ad sinistram, illis ad dexteram locatis. 2. Cōsidera quanto pudore tū afficiendi sint mali, cum omnia illorum scelera occultè licet & cogitatione tantū cōmissa, omnibus patefient. Contrà verò

quanto cum gaudio & securitate iudici se sistent, qui peccata sua confessi sunt.

2. *Tunc dicet Rex stantibus ad dexteram. Venite benedicti Patris mei, posidete paratum vobis regnũ à constitutione mundi. Esuriui enim, &c. quod vni ex minimis fecistis, mihi fecistis.* Considera bonitatem & amorem iudicis erga saluandos. Primò enim iubet eos *posidere regnũ*, velut illud, quod ratione hæreditatis filiis debetur. 2. Dicit illud iis ante mundũ conditum, id est, ab æterno præparatum. 3. Pro minimis operibus vt visitatione infirmorum & vinctorum. 4. Quod sibi reputet factum quod pauperrimis & vilissimis factum est. 5. Quod minimos illos vocat fratres suos 6. Considera, iudicem tantum facere mentionem operum misericordiæ, non quod alia quædam præstantiora non sint, sed quod homines illa magnifaciant, & Deus maximè illis moueatur ad misericordiam aliis præstandam.

3 *Tunc dicet & his, qui à sinistris erunt. Discedite à me maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo & Angelis eius. Esuriui enim, & non dedistis mihi manducare,* &c. Cõsidera, quomodo iudex post electos tam

tā copiosa mercede remuneratos, terribili vultu in sinistram conuerso, hæc dicturus sit, quantusque terror, & confusio omnium consecutura, clamantiū ad montes *Cadite super nos à facie sedētis in throno. Apoc. 6.* Acriùs certè vox illa eos cruciabit, quā ipse infernus. Quid enim infelicius excogitari poteſt, quam diuelli à Christo, vnico summo bono, & in æternū ardere tartareis flammis? 2. Considera, cur dicat flammas paratas diabolo & Angelis eius. Nempe, quia hominibus parauerat regnum æternum, pro illis passus & mortuus, solisque angelis malis, nunquam conuertendis ignem æternum. 3. Considera, ex verbis illis, *Esuriui, & non dedistis, &c. Matt. 3.* Colligi reprobos non solum condemnandos ob patrata mala opera, sed etiam omissa bona, quæ poterant & debebāt facere, iuxta illud Christi. *Omnis arbor, quæ non facit fructum bonū, excidetur, & in ignem mittetur.*

DOM. I. ADVENTVS DOMINI.

De ingressu Christi in Hierusalem. Matth 21.

Vide Meditationem Dominicæ Palmarum.

DOM.

DOM. II. ADVENTVS.

De signis iudicij extremi. Luc. 21.

1. Dixit Iesus discipulis. *Erunt sign[a] in sole, luna, & stellis, arescen[-] tibus hominibus præ timore, &c.* Cō[n-] sidera superiore Dominica proposit[um] esse aduentum Christi & humilem & iucundum: nunc verò alterum in fin[e] mundi futurum gloriosum & terribi[-] lem ad iudicium, vt tam amore, quam timore stimulemur ad bonū; & vt dis[-] camus, non posse nos venire ad glo[-] riosū Christi aduentum, vt cùm ill[o] cōregnemus, nisi in hoc mundo priu[s] nos humiliemus, & cum eo compatia[-] mur. 2. Considera, ideo hic astrorum cœlestium mutationem dici præmit[-] tendam iudicio, imò dissolutionē or[-] bis totius; vt omnes clarius intellig[e-] rent, quam horribile id sit futurum. Multi enim cogitatione hac territi peccatis abstinēt, vt Hieronymus, qu[i] dicebat, auribus suis semper insonar[e] vocem, Surgite mortui, venite ad iu[-] dicium.

2. *His fieri incipientibus, respicit[e] & leuate capita vestra quoniam ap[-] propinquat redemptio vestra.* Conside[-] ra primo, quod boni tunc monentu[r] sperare & gaudere, quando maxim[æ] sunt afflictiones, quia illorum est, pe[r] multas tribulationes intrare in regn[um]

De

Dei. Quo impij magis dolent de futuris imminentibus malis, eo piis magis esse gaudendum de impendentibus bonis: & ideo iudicij dies piis non erit horribilis, sed iucundissimus pro quo certamine coronabuntur. 3. Considera quod tunc incredibile gaudium piis afferet redemptio ipsorum, hoc est, liberatio corporis à morbis, inordinatis passionibus, omniq; corruptione, deinde ab omni tentatione dæmonis & mundi, metuque damnationis. 4. Illud gaudium venturum de cœlo, vt scias nullum solidum gaudium esse expectandum in terra.

3. *Et dixit illis similitudinem. Videte ficulneam, & omnes arbores, cum producunt fructum, scitis, quoniam prope est æstas. Et vos cum hæc fient, scitote quia prope est regnum Dei.* Cõsidera Dominum præcedentia signa conferre cum arboribus pullulantibus, vt discas tanto pulchriores fore creaturas post iudicium quanto arbores in æstate florentes, sunt aridis in hyeme venustiores. 2. Notatum nos esse regno cœlorum proximos, cum instar arborum bonorum floremus, & fructibus abundamus.

DOM. III. ADVENTVS.

De S. Ioanne Baptista in vinculis. Matth. 11.

1. *IOãnes in vinculis auditis Christi operibus mittens duos de Discipulis ait illis. Tu es qui venturus es, an alium expectamus?* Considera Ioannẽ licet vinctũ nõ de sua liberatione, sed discipulorum salute solicitum, vt recte in fide & vita sancta instituantur; vt discas in afflictionibus nihil de consuetis precibus aliisq; officiis pietatis detrahere. 2. Ioãnem non misisse, quod ipse dubitaret de Christo, an esset Messias, sed vt ignorantiæ missorum consuleret, & per conspecta miracula eos ad Christum traheret, sciẽs se breui moriturum; vt discas, cum per te nõ potes, vel audes monere vel docere, debere saltem per alium.

2. *Iesus respondit: nunciate Ioanni, quæ audistis, cæci vident, &c. pauperes euangelizantur, & beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me.* Considera Christum non fateri palã, se esse Messiam venturum, sed tantum se opera facere quæ in Scriptura tribuuntur Messiæ, vt discamus neminẽ facilè se debere commendare: sed id tantum dicere ad Dei gloriam, quod satis est ad salutẽ alterius promouendam. 2. Dicere quemuis superiorem,

&

& magiſtrum, vt prius facto præſtent. quod volunt ſubditis mandare per verba. Chriſtus enim hic maluit factis, quam verbis reſpondere 3. Nota, Chriſtum occultè corripere diſcipulos Ioannis cum ait, *Beatus qui non fuerit ſcandalizatus in me*, nam ob zelum in magiſtrum nondum credebant in Chriſtum, vt nunquam palam occultos peccatores cõfundamus, ſicut & alias Chriſtus cum Iuda fecit, quem rectè arguit.

3. *Illis abeũtibus, Ieſus dixit ad turbas. Quid exiſtis videre, Arundinem vento agitatam, mollibus veſtitum? Prophetã? imo pluſquam Prophetam.* Conſidera Chriſtũ non laudaſſe Ioannem coram diſcipulis, tum vt notam adulatoris effugeret; tũ vt ne ex laudibus occaſionem raperent, licet ſine cauſa, eum Chriſto præferendi, vt diſcas coram hæreticis & improbis, prudenter & parcè de laudibus Sanctorũ loqui, ne calũniandi anſam accipiãt. 2. Conſidera hic auſteritatem veſtit⁹ laudari & eremitarum, aliorũque religioſorum duram vitam probari: cõtra verò improbari molles & pretioſas veſtes. 3. Conſtantiã auſteritati & paupertati coniungi, quia nulli cõſtãtiores ſunt in fide & veritate tuenda contra mundum, eiuſque principes

quam

quam qui mundum eiusque opes & pompam seriò contempserunt. 4 Turbis & simplicibus hominibus sępe vitas quoq; aliorum Sanctorum priuatim & publicè recensendas.

DOMIN. IV. ADVENTVS.

De Iudæorum legatione ad Ioannem. Ioan. 1.

1. *MIserunt Iudæi Sacerdotes & Leuitas ad Ioannem, vt interrogarent eum, tu quis es?* Considera cur tanti nominis fuerit S. Ioannes, nempe quia eius natiuitas fuit admiranda, quia à puero in eremũ secessit ibique duram vitam, soli Deo vacans vsque ad virilem ætatẽ egit; quia pœnitentiam prædicabat, veritatis & iustitiæ amantissimus: vt discas tales virtutes imitari, si ad perfectionem Christianæ vel religiosæ vitæ aspiras.
2. Considera vitæ sanctitatem non solum apud Deum, sed etiam apud improbos & hæreticos suscipi, & in honore haberi: erant enim isti legati ex Pharisæis, vt paulò inferius dicitur, qui erant inter Iudæos quasi hęretici.

2. *Et confessus est, quia non sum ego Chrtstus, nec Elias, nec Propheta. Ego sum vox clamãtis in deserto. Dirigite viam Domini sicut dixit Isaias.* Considera summam humilitatem Ioannis: nam cũ potuisset si voluisset, reputari Christus,

Christus, noluit tamē id fieri, imo noluit haberi Elias & Propheta, cum verè posset: Nam Christus Matt. 11. vocauit eum Eliam & Ioan. 1. plus quam Prophetam: vt discas humilis esse, nec de iis quæ verè habes, vt nobilitate, generis doctrina & sanctitate, te iactare, sed hæc omnia celare, quamdiu sine mendacio fieri potest. Secundò, considera eum importunitate missorum coactum indicare, licet valde obscurè, se esse eum, de quo locutus esset Isaias. Sed quantus erat ille? *Vox*, inquit, *clamantis in deserto*, noua humilitas. Quid enim vanius, vel fragili⁹ voce, quæ statim maximè in deserto loco prolata, euanescit? Verè autem erat vox, quia toto corporis habitu, totaq; vitę conuersatione nihil aliud quā clamabat, & inuitabat homines ad pœnitētiā, & dirigebat viā ad Christū. Hinc discimus non ore tantū, sed vitę piæ exemplo etiā prædicari veritatē.

3. *Quid ergo baptizas, instant illi, si non es Christus, nec Propheta? Respondit; Ego baptizo in aqua: medius autē vestrum stetit, quem vos nescitis, cuius ego non sum dignus corrigiam calceamentorum soluere.* Considera. S. Ioannem perstare in humilitate, secundū illud Eccles. 3. *quāto magnus es, humilia te in omnibus, & coram Deo inuenies*

uenies gratiam. Sciens inter virtutes, vt alicubi August docet, illã esse primam, mediam, & vltimam, ac ideo maxime imitandam. Considera, sicut Ioannes humili responsione, insidiosas istorũ quæstiones euasit, & Christi gloriam defendit, sic sola humilitate laqueos omnes dæmonis te posse euadere, vt docuit S. Antonius. 3. Etiamsi non cogitemus vel nesciamus, tamen in medio nostrûm stare Iesum obseruantem quid agamus,

IN FESTO NATIVITATIS CHRISTI.

De Christi Natiuitate. Luc. 2.

1. **B***Eata Maria cũ Ioseph sposo suo Nazareth proficiscitur Bethlehem, (descendit autem & Ioseph à Galilæa in Bethleem, vt profiteretur cum Maria deponsata sibi vxore prægnante*) Considera vtriusque obedientiam & humilitatem: Maria enim existens mater regis regum, nõ dedignatur cum tanto periculo (sciebat enim se proximam partui) obedire regi terreno & gentili, deinde patientiam in ferẽdis itineris longis laboribus, & quã pia inter se misceant colloquia. 2. cõsidera eos in Bethlehẽ, id est, domũ panis ex Galilæa, id est, volubilitate ptofe . bis, vt inscriberẽtur in catalogum familiæ Dauid: vt discas

tibi

discas tibi desertis trāsitoriis & volubilibus huius mundi deliciis, sæpe adeundā mensam panis viui, qui descēdit de cœlo, quo nomen tuum inscribatur catalogo Sanctorum in cœlo.

2. *Factum est autem, cum essent ibi, impleti sunt dies vt pareret, & non erat ei locus in diuersorio.* Considera, quomodo B. Ioseph, cū sub vesperam Bethlehē intrassent, obeat domos, vt locum quietis inueniat: quanto angore percellatur, dum non inuenit, cū ab omnibus repellitur. Vide & B Virginē per cæcas tenebras errantem partim, partim præ defatigatione in saxo aliquo sedentem, & dolenter expectantem, si quis forte misereatur. 2. Considera quomodo post plateas omnes angulosque decursos cogantur in semiruptum stabulum, vel speluncā obscuram in qua noctu à pauperibus locari solent bestiæ, diuertere. 3. Expende, B Virginem simulatque stabulum intrauit, mox aduertisse hunc esse paradisum secundo Adā præparatū, hoc regium esse palatium Christo nascituro erectum, hic esse thronum regium ex quo verus Salomon, veram sapientiam in humilitate, & inopia fundatam docere debuit.

3. *Et peperit filium suum primogenitum, & pannis eum inuoluit; &*

 reclinauit

reclinauit in præsepio. Considera, B. Virginem cum magnam partẽ noctis orationibus & sanctis suspiriis consũpsisset, tandem stupore sapientiæ Dei & gaudio incredibili abreptam ex purissimis vteri visceribus, sine vllo dolore, saluis virginitatis claustris infantulum Iesum genuisse. 2. Cõsidera conspecto infantulo, quanta lux mox oborta sit in stabulo, quam suauis angelorũ concentus auditus, quanta lætitia secuta B. Virginẽ & Ioseph, quomodo certatim in oscula puelluli irruerint, quã suauibus vicissim ocellulis puer eos aspexerit. Quã promptè B. Virgo materna officia mox exhibuerit, panniculis pauperculis eũ inuoluendo, pectori astringendo, purissimo lacte nutriendo. 3. Considera, non in puluino molli, non in cunis, sed in vili, duro, & frigido præsepi infantem collocatum: Hæcque omnia non alia de causa à Deo facta, quam vt cõfunderet sapientiam huius seculi, doceretque non esse vera bona quæ mundus admiratur, sed paupertatis amorem, per passionem, afflictionem & omnium rerum despicientiam.

II. PARS MEDITAT.

De Pastoribus ibid.

1. Pastoribus reuelatur Christi natiuitas per Angelum. (Euãgelizo *v obis*

vobis gaudium magnum, quia natus est vobis hodie Saluator.) &c. Considera angelum Domini accepta licẽtia à puerulo Iesu, non ad reges vel sapiẽtes, sed ad simplices & vigilãtes super gregem, pastores mitti, qui sua humilitate & vigilantia id meruerũt: *Cum simplicibus enim*, ait Sapiens, *est sermocinatio eius. Et, Qui mane vigilauerit ad me inueniet me*. 2. Cõsidera Christum summum pastorẽ prius sua luce illustrare superiores & pastores aliorum, quam subditos vt subditi libentius sinãt se eorum nutu dirigi maximè noctu, id est, in maioribus fidei & morũ difficultatibus. 3. Perpẽde quod dicit, *Natus est vobis Saluator*, puer enim natus est nobis, ait Isaias, & filius datus est nobis. Quo dono quid potest esse præstantius.

2. *Et hoc vobis signum inuenietis infantem pannis inuolutum & positum in præsepio.* Considera quod signũ angelus det, vt Christus inueniatur in corde nostro, nimirũ vt sicuti infãtes, simus expertes peccati & doli. 2. Si necessariò tantum amictu & victu contẽti simus. 3. Si duritiem lecti, & alias austeritates nõ refugiamus. 2. Cõsidera quãto gaudio pastores perfusi fuerint hoc nuncio, quam cito desertis ouibus in Bethlehem se contulerint,

quam humiliter Christum natum adorarint, quam pie manus pedesque eius osculati, quę munuscula pastoritia obtulerint, quantum puerulus simpliciũ hominum consuetudine, quo potuit modo illis arridens, oblectatus fuerit. O felices pastores, quibus fas fuit videre, quod tot Reges & Prophetæ optarunt videre, & non viderunt.

3. *Et subito facta est cum Angelo multitudo militiæ cælestis laudantiũ Deũ, & dicentium: Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis.* Considera, quid gloriosius esse potuerit, quam in loco tam vili & abiecto triumphum agere cœlites, aurem suauissimo concentu cõplere. Sed si expẽdas, quantæ dignitatis persona sit infantulus iste pauperculus, nempe filius altissimi, facilè intelliges eum dignũ omni veneratione & gloria: Si verò cogites causam huius abiectionis, nempe peccata nostra, non miraberis hanc humiliationem. Per hanc enim, & aliam longè maiorem secutam, vsque ad mortem crucis, reconciliati sumus Deo, & pax æterna donata omnibus hominibus bonæ voluntatis, hoc est, qui voluntatem suam parati sunt conformare diuinæ, eiusque præceptis obedire. 2. Considera quanto cũ gaudio Angeli reuerterint

rint in cœlum, totamque Hierusalem cœlestem nouo nuncio exhilararint: ac denique quomodo anima B. Virginis his omnibus notatis & auditis tantum non lætitia liquefacta fuerit.

DOMIN. INFRA OCTAVAM Natiuitatis.

Erant Ioseph & Maria mirantes. Luc. 2.

1. *ERant Ioseph & Maria mater Iesu mirantes super his quæ dicebantur de illo.* Considera miratos fuisse parentes tã mira dicta & facta circa puerum, cum in puero nihil viderent singulare, quod non omnibus infantibus cõmune esset; ad te docendum, quod etsi corporeis oculis nihil videas eorum quæ credis esse, tamen fidẽ adhibendam Ecclesiæ, hoc est, tot SS. Patribus testificantibus, quid sit credendum. 2. Considera, mores Christi infantis; & ad eos tuos quoque compone, quia infans factus nõ fuisset, nisi aliquid in eius infantia, imitatione dignum foret. Et dictum Christi est: *Nisi efficiamini sicut paruuli, non intrabitis in regnum cælorum.* Et B. Petri. *Quasi modo geniti infantes lac concupiscite.*

2. *Simeon dixit ad Mariam: Ecce positus est hic in ruinam, & resurrectionem multorum, & in signum cui con-*

tradicetur, & tuam animam trãsibit gladius. Considera, Simeonem hic inter summa gaudia vaticinari de afflictionibus futuris tum Christo tũ matri, vt intelligamus in hoc mundo nõ esse pura gaudia, sed multas tribulationes expectandas, si velint esse veri discipuli Christi. 2. Hoc nuntio & excitatam fuisse B. Virginẽ ad multa cũ filio suo perferenda, & participem gloriæ illius factam quæ erat pati & mori ex obedientia Patris. Tã nobiles enim sunt afflictiones pro Christo toleratæ, vt Christus, sicut eam maximè dilexit, ita etiã voluerit eam præ omnibus hominibus affligi; ac gladium crucis transire animam eius. Vnde & martyr martyrum à sanctis vocatur.

2. *Puer autem crescebat, & confortabatur, plenus sapientia, & gratia Dei erat cum illo*. Considera, in puero Iesu quatuor hic laudari. primò, quod plenus esset sapientia rerum omniũ diuinarum & humanarum, & ideo Doctore nõ egebat. 2. Quod plenus esset gratia apud Deum & homines, quippe omni macula peccati immunis: & omnibus virtutibus donisque cælestib⁹ ornatus. 3. Quod quotidie cresceret, vt corpore, ita variis sapientiæ effectibus prodendis. 4. Quod maiores semper vires spiritales accipere videretur: Vt

discas

discas & tu quotidie in his virtutibus progressum facere, quia in virtute nõ progredi est regredi, & deficere.

MEDITATIONES

DE FESTIS

SANCTORVM.

Toto anno secundum ordinem mensium Calendarij occurrentibus.

IN FESTO PVRIFICATIONIS Beatæ Virginis Mariæ.

De Purificatione B. Virginis, & pueri Iesu præsentatione. Luc. 2.

D*Etulerunt parentes puerum in templum, vt præsentarent eum Deo, tanquam primogenitum, offerentes pro eo consuetum munus par turturum, aut duos pullos columbarum.* Considera pueri IESV humilitatem semper crescere, natus erat vt pauper, circumcisus quasi peccator, nunc

offertur vt seruus quinque siclis redimendus 2. Parentum paupertatem, qui quoniam agnum emere & offerre non poterant, offerunt pár columbarum. Sed sine mysterio id factum non est, quia vmbræ & typo præferri debuit veritas: puer enim erat verus agnus, qui tollit peccata mūdi, & seipsū tūc Deo offerebat pro salute nostra, paratus suo tempore pati. 3. Expende quid duo pulli significēt: nēpe nos qui Deo nos sæpe offerremus, debere esse simplices omnis doli expertes, charitate magna preditos, (sūt enim colūbæ sociales) & fœcūdos in bonis operibus.
2. *Simeon veniens eadem hora in tēplum, accepit eum in vlnas suas, & benedixit Deum, & dixit: Nunc dimittis seruum tuum Domine.* Considera, quāta reuerentia puerum in medio templi à B. Virgine exceperit, quā deuotè manātibus præ gaudio lachrymis, illum sit osculatus, & pectori suo applicuerit; quot laudes de eo dixerit, quod eo viso paratus fuerit mori. Qui enim Christū diligit, facilè vitā hanc & omnia tēporalia contemnit. 2. Ob quas virtutes meruerit videre & recipere, 1. Quia erat in eo Spiritus sāctus, cui parens venit in tēplum: secundo, quia iustus, id est, ab omni peccato liber, & omni virtute ornatus: tertio,
quia

quia timoratus timore filiali,præſentem enim quaſi Deum ſemper cernẽs timebat peccare: quartò, expectans conſolationem Iſraël, id eſt, aduentũ Chriſti. Non poteſt enim Deus iis deeſſe, à quibus auidè expectatur. Has virtutes & tu ſequere ſi quando cum fructu vis Chriſtum non in vlnis,ſed ore & corde recipere in S.Euchariſtia.

3. *Anna ſuperueniens confitebatur Domino, & loquebatur de illo omnibus, qui expectabant redemptionem Iſraël.* Conſidera, Deum nullam habere acceptionem perſonarum, ſexus, ætatis,conditionis, ſed tantum virtutis: ſecundò, ideo ſenes duos hic in exemplum proponi, vt diſcas in virtutum ſtudio perſeuerandum vſque in finem vitæ,quo dignus ſis recipere Chriſtum, & in æternum retinere: tertiò,vide ob quas virtutes meruerit videre Chriſtum. Primò, quia annis fere octuaginta caſtè vixerat: Secundò, quia non diſcedebat de templo: Tertiò, orabat die ac nocte. Quartò, ieiuniis, aliiſque pœnitentiis affligebat corpus ſuum. Quintò, omnibus laudes Chriſti annunciabat.

IN FESTO S. MATTHIÆ APOST.
Matth. 11.

1. IEsus dixit: Confiteor tibi Pater, quia abſcondiſti hæc à ſapientibus & prudentibus & reuelaſti ea paruulis. Conſidera Ieſum exultaſſe ſpiritu, cum hæc verba proferret vt refert Beatus Lucas, id eſt, ingenti ſpirituali gaudio æterno Patri qua homo erat, egiſſe gratias, quod fidei Chriſtianæ myſteria, non huius ſeculi ſapiētibus, qui omnia ratione & intelligētia metiuntur, neque prudentibus, qui non quærunt niſi quæ ſua ſunt, id eſt; opes, honores, & voluptates carnis patefaceret, ſed tantum paruulis, id eſt, humiliter de ſe ſentientibus & iudicium ſuum Deo ſubiicientibus, vti erat B. Virgo quæ licet eſſet mater Dei, tamē ſe vocabat ancillam: vti S. Matthias, cæterique Apoſtoli, qui gloriabantur ſe non aliud ſcire, quam Ieſum & hūc crucifixum. 3. Conſidera, primariam quidem huius rei cauſā non eſſe aliā, quam diuinam voluntatem: ſubiunxit enim hic Chriſtus. *Ita pater quoniam ſic placitum fuit ante te*, tamen quia illa voluntas non poteſt non eſſe ſapientiſſima, & rationi maximè congruens, poteſt & illa addi cauſa, quoniam homo, ſicut & Lucifer angelus per faſtum & ſuperbiā ſalute exciderat,

rat, debuiſſe contrario antidoto humilitatis ſaluti reſtitui.

2. *Venite ad me omnes qui laboratis, & onerati eſtis; & ego reficiam vos.* Conſidera Domini bonitatem neminem omninò à gratia & ſalute excludētis, ſi paruulus in oculis ſuis & humilis eſſe velit. Vult enim omnes homines, ait B. Paulus, ſaluos fieri, & ad agnitionem veritatis venire. 2. Conſidera, inuitari maximè eos, qui laborē ſuſtinent & difficultatem in ſuperandis tentationibus dæmonis, mundi & carnis: & onerati ſunt vel pondere grauium ſcelerum vel magnarū multarumque imperfectionum, omnes enim paratus eſt reficere, vel liberādo eos à dictis laboribus & oneribus vel communicando gratiam, vt tribulationes fortiter ferant. 3. Cōſidera nos quoque debere cooperari Chriſto, nempè venire, non corporeo motu ſed ſpirituali, vtpote per mentis conuerſionem deſiderium Deo placendi, dolorem de peccatis, propoſitum emendandæ vitæ & imitationem virtutum, humilitatis & manſuetudinis, nam ſubdit.

3. *Tollite iugum meum ſuper vos, & diſcite à me quia mitis ſum & humilis corde, & inuenietis requiem animabus veſtris. Iugum enim meum*

ſuaue

suaue est,&c onus leue. Considera, non satis esse, vt credamus in Christum,& onere peccatorum liberi simus, sed opus esse, non tam onus, quam iugum doctrinæ Euangelicæ, & diuinorum præceptorũ, ac si religiosus sis, etiam consiliorũ in humeros nostros suscipere, quod non graue est, sed leue; non amarum, sed suaue, sicut auiculis suaue leueque est iugum alarum, quia earum ope volant: Vnde S. Ioannes disertè dicit: *Mandata eius grauia non sunt*,& Rex Dauid: *Quam dulcia faucibus meis eloquia tua?* Considera, leuia & suauia reddi omnibus, qui verè Deum diligunt,& in eius gratia sunt. Amanti enim nihil difficile. 2. Qui spiritum sequuntur, non carnem. Spiritus autem promptus est, caro autem infirma. 3. Qui cogitant quanta merces parata sit in cœlis. 4. Qui oculos in Christi vitam & passionem coniiciunt. 5. Qui cum Christo humiles sunt,& mites corde.

IN FESTO ANNVNCIATIONIS B. V. Mariæ.

Angelus nunciat B. V. ipsam concepturam filium. Luc. 1.

1. ANgelus Gabriel B. Virginem in Nazareth salutans, diuiniq; Verbi conceptionẽ ei nuncians, dixit, Aue gratia plena,&c. Ecce concipies

in

in vtero & paries filium. Conſidera Angelum B.Virginem nō in publico, ſed domi in cubiculo recluſam, & in rerum diuinarum meditatione ſuſpēſam inueniſſe: vt diſcas, ſi angelica cōſolatione frui velis cōtinere te domi, & orationi vacare. 2. Cōſidera, quanto ſplendore Angelus cōplerit virgineū cubile, quanta ſubmiſſione & reuerētia eam ſalutarit dicens: *Aue gratia plena*, nec mirum. quia alios ſanctos tantum Deus ornarat quibuſdā donis gratiæ, hanc autem compleuit omnibus. Si autem gratia plena erat ante Chriſti conceptionem quantum gratiæ poſt conceptionem acceſſerit. 3. Conſidera, vocari plenam gratia apud Deum, vt nos ad eam tanquam patronam, aduocatam, & mediatricem perfugium haberemus, vt ſicut per eam Chriſtum habuimus, ita ſciremus & cætera dona per eius interceſſionem deinceps obtenturos.

2. *Maria turbata eſt hoc ſermone, & cogitabat qualis eſſet cogitatio, addēs: Quomodo fiet illud, quoniam virum non cognoſco?* Conſidera eam turbari, quoniam proprium eſt caſtarum virginum ad præſentiam virorum turbari: Deinde quia tanta laude ſe indignam putabat. Sācti enim & humiles, quo plus laudantur, hoc magis pudefiunt.

fiunt. Solent enim inquirere non in virtutes suas, sed in defectus, vt eos emendent. Turbata est, sed non perturbata: nam cauta & prudens expendere cœpit qualis esset salutatio, antequam responderet. 2. Considera zelum castitatis B. Virginis, licet enim firmiter crederet perfici debere, quidquid Deus per angelum promisisset, nempe se parituram, tamen modi ignara percunctabatur, quomodo, cum voto se obstrinxisset de seruanda virginitate, parere posset; nec ante mater Dei esse consensit, quam inuiolatam fore virginitatem suam cognouit.

3. *Cũ Angelus dixit, Spiritus sanctus superueniet in te, &c. Maria respondit: Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum.* Considera, præsentem cum Angelo quasi assistere S. Trinitatem, & expectare dilectæ filiæ suæ responsum, obseruareque humilia verba ex eius ore egressura: ipsã verò post sermonem Angeli positis humi genibus, manibus vero oculisq; in cœlum sublatis humiliter & cũ lachrymis respondisse, *Ecce ancilla Domini, &c.* vt discas quamprimum ad diuinum seruitium vocaris, & re sedulo discussa, aduertis vocationẽ esse à Deo, non diu cunctari. 5. Considera, B. Virginem paucis his verbis magnas virtutes

virtutes nobis imitandas expressisse, primo obedientiam promptam in rè ardua dum ait, *Ecce*.2. Humilitatem, dum sciens se electam in Dei matrē, vocat *ancillam*.3. Charitatem ardentem & zelum pro salute aliorum, dū ait, *fiat mihi*.4. fidem, cum ait, *secundum verbum tuum*, firmissimè enim credebat, promissum Angeli complēdum, & verè prolatis his verbis illico concepit in vtero Deum hominem.

IN FESTO SS PHILIPPI ET Iacobi Minoris Apostolorum.

Ioann. 14.

1. IEsus dixit discipulis. *Non turbetur cor vestrum. Creditis in Deū, & in me credite*. Considera, hominem in fide vera, & cultu pietatis constantem nullam habere causam tristitiæ vel perturbationis. *Hæc enim est victoria, quæ vincit mundum, fides nostra*, ait B. Ioannes Et ideo B. Philippi, & S. Iacobi aliorumque Apostolorum in summis tribulationibus, adeo non sunt animi turbati, vt etiam gauderent, quod illis digni facti essent. Imò S. Iacobus ex pinnaculo templi deiectus pro suis interfectoribus orabat.

2. *In domo Patris mei mansiones multæ sūt. Si minus dixissem vobis. Vado parar*

parare vobis locum. Considera Christum his verbis Apostolos,& nos animare ad multa pro ipso perferenda,q. d.Estote bono animo,nihil frustra pro me patiemini, siquidem tam varia in cœlo parabo vobis pręmia quam fuerint vestra merita , quia ibi quisque recipiet secundũ sua opera.Vnde teste B.Paulo:Sicut Sol claritate à Luna & aliis stellis differt,sic & sancti differẽt inter se.2 Considera,si velis ad locum beatitudinis ante constitutionem mũdi imo ab æterno tibi aliisque electis paratum venire, necesse esse,vt illum cum Christo tibi præpares. Christus eum præparauit sua passione, ascẽsione & missione Spiritus sancti:tu vero similiter bonis operibus & passione. *Christus enim passus est pro bonis, nobis relinquens exemplum.*

Considera virtutes Apostolicas Iacobi fratris Domini, imitatione dignas. Vinum & siceram ab infantia nõ bibit, carnibus & piscibus abstinuit, lintea tantũ veste vsus, non oleo vnctus,nõ balneo vsus,ita sępe in genua procumbens, vt callum obduxerit ad modum cameli;tã sanctus, vt fimbriã vestis populus conaretur attingere,vt solus intraret sãcta sanctorum, nonagenarius pro Christo lapidatus,& fullonis fuste enectus.

IN

In festo Inuentionis Sanctæ Crucis.

Vide Meditationem in Euangelium I. Dominicæ S. Trinitatis.

IN FESTO S. IOANNIS Baptistæ.

De S. Ioannis natiuit. Luc 1.

1. *Elizabeth impletũ est tempus pariendi, & peperit filium. Vicini autem & cognati cõgratulabantur ei.* Cõsidera nullum sanctorum esse post Christum & B. Virg. in quem æque oculos coniicere debeamus, ac in S. Ioannẽ Baptistã, cuius laus non solũ est crebra apud S. Lucã & Euãgelistas verum etiam apud Sanctitatis omnis auctorem Christum, nunc illum præferentẽ inconstanti populo, nunc Patribus & Prophetis, nunc omniũ mulierum filiis, nunc inter angelos ponentem, vt dubitare nõ debeas laude dignissima, quæ de eius virtutibus scribuntur. 2. congratulati sunt B. Elizabeth amici & cognati, quod tãdem eius voto satisfactum esset vt sterilis pareret filium, secundum angeli prædictionem, & quidem prædictionem tam magnificam; Dixerat enim eum fore magnum, coram Domino, non coram mundo, replendum Spiritu sãcto ex vtero, vinum & siceram non bibiturum, filios Israël conuersurum,

 &c.

&c. vt discas gratulari proficienti in virtute, non autem proficienti in opibus & vanitate sæculi.

2. *Die octauo circumcisus est puer, & cum cognati vellent eũ vocari Zachariã, mater & pater Zacharias ex instinctu Angeli, vocari iussere Ioãnem.* Considera Ioannem fuisse circumcisum, non quod opus haberet (erat enim in vtero sanctificatus) sed vt exemplo Christi obsequeretur legi, nullique offendiculum præberet. Considera 2. non esse illi impositum nomen paternum, sed Ioannis, id est gratiæ Dei, ipse præcursor erat futurus auctoris legis & gratiæ, & digito eundem demõstraturus *Lex enim & Prophetæ vsque ad Ioannem.* 3. illud in circumcisione impositũ vt intelligamus signum esse gratiæ Dei in nobis habitãtis; si à corde nostro omnes carnales cupiditates rescindamus, eo quod in vno corde non possit simul versari Christus & mundus.

3. *Et factus est timor super omnes vicinos eorum in corde dicentium, quis puer iste erit; Et Zacharias repletus est Spiritu Sancto Prophetans, Benedictus Deus Israël, &c.* Considera populum propter miranda, quæ acciderunt in natiuitate B. Ioannis mente sciscitari, qualis tandem futurus sit? Sed

Sed Angelus id aperuit, fore scilicet magnum coram Deo, seueram vitam acturum, magno zelo improbos reprehensurum, & ad pœnitentiam adducturum, alios etiam pertracturum ad vitam perfectam; vt scias has virtutes esse imitatione dignissimas. 2. Zachariam patrem S. Ioannis post linguam solutam, mox erupisse in laudes Dei, vt disceremus, cum gratia aliqua spirituali vel temporali donati sumus statim nos debere suæ diuinæ maiestati ore opereque gratos exhibere: sic enim gratiam acceptam conseruabimus augebimusque.

MEDITATIO II.

De vita & virtutibus in Euangelio expressis.

1. CONsidera, cum Christus clarè dixerit Matthæi 11. *Inter natos mulierum non surrexisse maiorem Ioanne Baptista:* ob quasnam virtutes tantum præconium meruerit, & inuenies præcipuè tres, humilitatem scilicet, vitæ seueritatem, & charitatem in Deum & proximũ propter hæc enim tria pij etiam apud vulgus hominum sanctitatis opinionem conciliare solent: Primo ergo expende in quo declararit humilitatem, declarauit autẽ primo in eo, quod cum multi etiam Pharisæi & Sadducæi baptismi ob eo-

ſuſcipiendi cauſa confluerent, palam faſſus ſit poſt ſe venturum aliũ, cuius nõ eſſet dignus corrigiam calceamẽtorum ſoluere: cogitarãt enim multi in corde ſuo, fortè ipſum eſſe Meſſiã, deinde cum Chriſtus ipſe aduenifſet, humiliter reſtitit dicẽs: *Ego à te debeo baptizari, & tu venis ad me?* 2. Cum Iudæi ad eum miſiſſent legatos, Sacerdotes & Leuitas, rogatum, an eſſet Meſſias, Elias, Propheta: negauit ſe eſſe, cum tamen ſine mendacio potuiſſet ſe Eliam & Prophetam vocare, nam Chriſtus ita eum vocauit. Cum verò iidem vrgerent, quis ergo eſſet, reſpondit, ſe eſſe *vocem clamantis in deſerto*, quia nihil fragilius. 3. Cum eius diſcipuli rurſum iactarent, reſpondit: *Chriſtum oportet creſcere, me autem minui. Qui de cælo venit, ſuper omnes eſt. Qui de terra eſt, de terra loquitur.* Ecce ex humilitate vocat ſua dicta terrena, Chriſti cæleſtia. 4. Humilitatem etiam vili victu & amictu, cum tamen nobili ſtirpe eſſet oriundus, declarauit.

2. Conſidera vitæ auſteritatem. Primò in habitatione, quia à prima pueritia in ſolitudine vixit vſq; ad annũ ætatis trigeſimum. 2. in victu, quia cibus eius fuit locuſtæ & mel ſylueſtre, potus aqua. Vinum enim & ſiceram

ceram non bibit, teste Angelo. 3. in vestitu, qui fuit ex pilis camelorum, cum zona pellicea. Adiunge duritiem lecti nempe terræ, continuas quasi vigilias, preces, meditationes rerum diuinarum noctu diuque Vnde SS. Patres eum vocāt Principem, & Patriarcham eremitarum & omnium monachorum, nam egressus è solitudine, discipulos, quos collegit, docuit ieiunare, cùm tamen Christus id non exigeret à suis discipulis.

3. Considera charitatem & zelum, quod omnes hortaretur ad pœnitentiam, confessionem peccatorum, baptismum, & fructus pœnitētiæ dignos, id est, ad bona opera. 2. quod milites, publicanos, mulieres, & alios quosuis homines instituerent quomodo viuere deberēt. 3. quod discipulos collegerit, vt eos postea mitteret ad Christū, vti misit Andræam Apostolum. 4. quòd vbique nō tam sui quam Christi honoris rationem habuerit, & illi testimonium præbuerit. 5. quòd liberè Saducæos & Phariseos hypocritas arguerit, & progeniem viperarum vocarit, & ignem inferni, veram non agentibus pœnitētiam, minatus sit. 6. quod Herodem regem reprehenderit, & pro veritate sanguinem fuderit.

IN FESTO APOSTOLORVM Petri & Pauli.

De remuneratione confeßionis Petri. Matth. 16.

1. C*Hristus quærit ex discipulis, quem dicant homines filiũ hominis? Respondẽt, alii Ioannẽ Baptistã, alij Eliam.* Considera humilitatem Christi, quod dum scit Petrum cõfessurum se esse filium Dei viui, vocat se filium hominis: vt discamus semper submisse de nobis sentire & loqui: si quam autẽ meremur laudẽ, illam ab aliis potius enunciandam, iuxta illud *Laudet te alienus & non os tuum.* 2. Cõsidera ideo varias fuisse opiniones de Christo in turba hominum, quia inter se erant diuisi & nullum certum caput vel Doctorẽ sequebantur. Apostoli vero quia ducem & caput habebant Petrum, in opinione de Christo consensere, vt discas si errare nolis, libenter subiicere iudicium tuum Ecclesiæ summo Pontifici superiori.

2. *Vos autem quem me dicitis esse? Respondens Simon dixit: Tu es Christus filius Dei viui. Tunc Iesus, Beatus es Simon Bariona quia caro & sanguis non reuelauit tibi.* Considera, quod Dominus, in quæstione posita discrimen faciat inter homines, & discipulos quasi non homines essent,

inquit

inquit Hieronymus, sed Dij quidam, vt ostendat, honorificè loquendum de ministris Ecclesiæ deinde plura exigi ab his, & religiosis qui maiora dona à Deo acceperunt quàm à plebeis, iuxta illud. *Cui multum datum est multum quæretur ab eo.* 2. Considera dum Christus laudans Petrum ob professionem fidei, vocat beatum, simul occasionem præbere non efferendi se, quia addit: non carnem & sanguinem sed Patrem cælestem id ei reuelasse: vt discas moderate semper, cum opus est homines laudare, ne locus sit vanæ gloriæ.

3. *Ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam, Et dabo tibi claues regni cælorum, &c.* Considera, Christum hic Simonis nomen mutare in Petri, & cùm nomine nouo facere prius Petram, ac deinde fundare super eũ Ecclesiam, vt vtraque re moneretur cõstantiæ in confessione fidei facta tuẽdæ & conseruandæ, ac vt sine trepidatione primatum licet rem arduam, in se susciperet, sciẽs; nec inferni portas contra petram præualituras. Quo discas cum arduum aliquod officium tibi à superiore imponitur, non defutura præsidia diuinitus, quibus illud sustineas cum fructu. 2. Consi-

deres summum Christi amorẽ in nos & Ecclesiam, quod Apostolis, eorumque duci & capiti imprimis, tam admirandam reliquerit potestatem in terris, vt scilicet in potestate eorum esset aperire & claudere cœlum, ac quod proprium est Dei solius remittere & ligare peccata. Et, quod amplius est, eandem potestatem ratam esse voluerit etiam in simplicissimis sacerdotibus, licet malis. Quid hoc cogitari potest mirabilius.

MEDITATIO II.
De S. Petri vita.

1. CONsidera, cùm Sanctus Petrus princeps Apostolorũ fuerit, cur à Christo illi principatus fuerit delat⁹ nec dubiũ, quin ob eximias virtutes, quas deprehẽdes imprimis, tres, fidẽ, humilitatem & ardentem charitatem Fidem ostendit excellentem in eo quod Christo rogãte discipulos, quid de se sentirent, ipse solus mox dixerit: *Tu es Christus filius Dei viui*, ob quam professionem ei promissum est, quod caput Ecclesiæ esset futurus. Deinde Christo ãbulãte super aquas, & ipse insiliit in aquas fidens potentiæ Christi, & super eas ambulauit. In quem locum scribens Hieronymus. In omnibus locis, inquit, ardentissimæ fidei inuenitur Petrus. Ad hæc cum tota

tota nocte laborans nihil cepisset piscium. *In verbo tuo*, inquit ad Iesum, *laxabo rete*, & tot capti sunt vt ruptū sit rete. Post resurrectionem verò, cum eo stante in littore, Ioannes diceret, *Dominus est*. Petrus tunica succinctus abiecit se in mare.

Considera eius humilitatem. Nam apud Lucam conspecto miraculo capturæ piscium, in genua procidens se Christi præsentia indignum cēsuit, & dixit. *Exi à me, quia homo peccator sum* In lotione etiam pedum horrore concussus. *Domine*, inquit, *tu mihi lauas pedes* ? Post ascensionem Christi scilicet iam pastor summus, & passus est se mitti ab aliis Apostolis in Samariam, & apud Simonem Coriarium hospitatus est, & palam à B. Paulo reprehēdi sustinuit, memor scilicet dicti Christi *Qui maior est in vobis, fiat sicut iunior, & qui præcessor, sicut ministrator*. Denique crucifigendus ex humilitate capite in terram verso petiit affigi, ne æquaretur Christo.

2. Considera summum eius amorem in Christum & zelū nam Ioannis 2. cū Christus tertio ab eo rogasset. *Diligis me plus his?* respōdit, *Domine tu scis, quia amo te*. Declararat autem sæpius, vt cū relictis retibus secutus esset Christum, 2. cum Christo narrante

rante se occidendum, eum increpauit,& dixit, *Absit à te Domine, non erit tibi hoc.* 3. cum nocte qua captus est Christus, dixit, *Et si omnes scandalizati fuerint in te, ego non scandalizabor in te*, cum pro defensione Christi Malcho resecuit aurem, cum, captum vsque in atrium Principis sacerdotum secutus est, cum post negatum Christum fleuit amare. Clemens Romanus scribit eum quoties gallum cantantem audiret in genua procidisse, & fleuisse. 4. Cum Christo dicente *non habebis partem mecum*, si non lauero pedes tuos obtulit & manus & caput 5. cum expiscatus est ex Ioanne, quis traditurus esset Christum: Nam si sciuisset, ait Chrysostomus, dentibus discerpsisset, 6. Cum ex zelo post acceptum Spiritum Sanctum primus prædicauit Christum, & initio 3. millia, post 5. millia conuertit. Ananiam & Saphiram, quia promissa non seruarant extinxit, claudum sanauit. Cornelium gentilem baptizauit cum tota domo. 7. cum passus est pro Christo. *Maiorem enim charitatem nemo habet, quam qui animam dat pro amicis suis.*

MEDITATIO III.

De S. Paulo Apostolo.

1. COnsidera, quęnam præcipuè virtutes emicuerint in sancto Paulo Apostolo, quod post B. Petrum tāti fiat in Ecclesia, & inuenies ternas maximè emicuisse, Humilitatē, Amorem erga salutem proximi, & Desiderium ardens patiendi pro Christo cum fortitudine singulari coniunctum. Humilitatem ostendit statim in conuersione sua, cum de cœlo vocatus, dixit, *Domine quid me vis facere?* diuinæ voluntati se subiiciens, & Ananiæ institutioni. 2. cum ad Corinthios scripsit. *Non indicaui me scire aliquid, nisi Iesum, & hunc crucifixum.* Et: *nouissime omnium Christus tanquam abortiuo visus est & mihi. Ego enim sum minimus Apostolorū, qui non sum dignus vocari Apostolus. Gratia autem Dei sum id quod sum.* Et, *Nihil minus fui ab iis, qui supra modum sunt Apostoli, etsi nihil sum.* Et ad Timoth. *Iesus venit in hūc mundum peccatores saluos facere, quorum primus ego sum.* 3. cum vocat se *seruum & vinctum Iesu Christi* 4. cum, licet à Deo doctus, post annos aliquot prædicationis venit Hierosf. ad Apostolos, vt conferret cum illis Euangeliū, ne forte in vanū curreret.

Considera

Considera flagrantem amorem erga salutem proximi, quem ostendit ita scribens Romanis. *Veritatem dico in Christo. Optabam ego ipse anathema esse à Christo pro fratrib. meis.* Et ad Corinthios. *Cum liber essem ex omnibus, omniū me seruum feci, vt plures lucrifacerem: omnibus omnia factus sum, vt omnes facerem saluos.* Et *Ego libentissimè impendam, & superimpendar ipse pro animabus vestris, licet plus vos diligens, minus diligar.* Vnde cum nullam mercedem ab illis ob prædicationē recipere vellet, sed propriis manib⁹ nocte laboraret, ita scripsit. *Bonum est mihi magis mori, quā vt gloriam meam quis euacuet* Deinde ex carcere scripsit Philomeni pro Onesimo seruo furace, vt eum recipiat in gratiam: *Tu*, inquiens, *illum vt mea viscera suscipe.*

Considera amorem eius in Christum, & ardens desiderium pro eo patiendi, quod declarat, ita scribēs Romanis. *Quis nos separabit à caritate Christi. Certus sum quia neque mors neque vita, neque angeli, neque instātia, neque futura, neque altitudo, neque profundum, neque creatura alia, poterit nos separare à charitate Dei, quæ est in Christo Iesu.* Et Galatis. *Mihi absit gloriari nisi in cruce*

Domini

Domini nostri Iesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo. Ego stigmata Domini Iesu in corpore meo porto, Christo confixus sum cruci. Et Corinthiis. *Placeo mihi in infirmitatibus, in contumeliis, in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis pro Christo. Ter virgis cæsus sum, semel lapidatus sum, ter naufragium feci, &c.* Et tandem pro Christo passus est.

IN FESTO VISITATIONIS B. Virg. Mariæ.

De Maria cognatam suam visitante. Luc. 1.

1. EXurgens *Maria abiit in montana cum festinatione, & intrauit in domum Zachariæ, & salutauit Elizabeth.* Considera ardentem B. Virginis caritatem, postquam Christum in vtero concepit, quod cum sola inter domunculæ suæ secretum viuere consueuisset, nunc eam nec ætas tenella, nec virginalis verecũdia, nec montiũ asperitas retardauit, quo minus inuiseret cognatam Elizabeth. 2. profundam humilitatem, quod cum esset facta mater Dei, ac ideo dignissima quæ visitaretur, non verita est se demittere, instar ancillæ, ad visitandam Elizabeth longè se inferiorẽ. 3. diligentiã in itinere perficiẽdo, & feruorem,

uorem, qui cum magna festinatione & pedes in comitatu aliquot pauperum virginum, imò Angelorum multorum, cum summa modestia & alacritate per aspera montium cucurrit. *Nescit tarda molimina*, ait S. Ambrosius. *Spiritus sancti gratia.*

2. *Vt audiuit Maria salutationem Elizabeth exultauit infans in vtero eius, & repleta Spiritu sancto, exclamauit : Benedicta tu inter mulieres. Vnde hoc mihi, vt mater Domini veniat ad me?* Considera quam beati sint, qui visitantur à Maria, nam eius præsentia & S Ioannes in vtero existẽs repletus est Spiritu sancto, & ipsa Elizabeth, ac Ioannes quidem rationis vsu diuinitus in eo accelerato, præ gaudio exultauit, tẽtās ex vtero egredi, vt Christum cum matre videret. 2. Considera, quomodo S. Elizabeth ruat in amplexus B. Virg. dicens : Benedicta sis arbor, benedictus & fructus ex tali arbore productus Vnde ergo merui, vt tu Dei mater venires ad me, cũ ego potius vtpote serua & ancilla tua debebā venire ad te. Sed humilitas tua voluit præuenire me, sicut postea est præuenturus filius tuus filiũ meum, cum petet ab eo baptizari. 3. Considera, si Elizabeth ob aduentum B. Virg. exclamat. Vnde hoc mihi?

quid

quid nos dicere debeamus, qui sumus pleni peccatis, cum toties domũ animæ nostræ ingreditur filius Dei in S. Eucharistia.

3. *Et ait Maria. Magnificat anima mea Dominum, & mansit cum illa quasi mensibus tribus, & reuersa est in domum suam.*

Considera quãto hoc laudum præconio Maria rubore suffusa fuerit, quomodo se contra deiecerit, & cum ignem cordi inclusum amplius coërcere non posset, oculis in cœlum sublatis, gloriam omnem in Deum trãstulerit, dicẽs: *Magnificat anima mea Dominũ*, à quo omnia bona sunt mihi hactenus collata. Infans quoque Ioannes ob meã præsentiam exultat, ac spiritus meus exultauit in Deo salutari meo 2. Considera, quantis lætitiis incesserint duę illæ beatę matres, quibus laudibus, qua gratiarũ actione Deum pro suę conceptionis beneficio sint prosecutæ, quanta caritate & studio B. Virgo omnia seruilia ancillarum officia per totos tres menses ibi exhibuerit, quomodo se mutuo humilitate & caritate pręuenerint, ac denique, quanta cum consolatione B. Virgo tãdem domum, vt concursum hominũ in natiuitate Ioannis futurũ fugeret reuenerit. O anima mea, vtinam comitari

comitari potuisses Mariam per illos mõtes, vtinam licuisset videre suaues illos sãctarum matrum amplexus, inaudire mutua salutationis officiosæ verba, nõ dubito quin cum sacra Virgine accinuisses sacrum canticum, *Magnificat*. Nũc autem, quia corpore non potes, spiritu saltem te misce tãtis gaudiis, abiice te ad pedes nunc huius, nunc illius, & in vtero B. Mariæ adora sponsum: in vtero vero Beatæ Elizabethæ sponsi amicum.

IN FESTO MARIÆ Magdalenæ.

De conuersione eius. Luc. 7.

1. *CHristo inuitato & accubãte in Pharisæi domo, ingressa est mulier quæ fuerat in ciuitate peccatrix, deferens alabastrinum vas vnguento plenum*, Considera bonum Iesum ex summa benignitate, & ardenti animas iuuandi zelo nunc inuitatũ adire conuiuia, nunc se vltro inuitare vti fecit bono Zachæo, nec aliã ob caussam, quam ad conuertendos peccatores. Et quamuis Pharisæi criminati illum essent, quod pranderet cũ peccatoribus, nunc tamen & Pharisæum adire, vt eius redargueret superbiam.

2. Considera discumbente Iesu Mariam Magdalenam peccatricem omni abiecto pudore irruere in locum con

conuiuij, omnia gemitibus complere & iucunda turbare colloquia, quod graue quidem fuit Pharisæo, sed non Christo: ferebat enim in vase sui cordis vnguētum odoriferum humilitatis & contritionis, valde Deo gratum, quia cor contritum & humiliatum, ait Dauid, Deus non despicies.

2. *Stans vero, cœpit pedes eius rigare lacrymis, & capillis suis abstergere, deosculari, & vngere.* Considera eius humilitatem retro stantis, quia non audebat se in cōspectum Christi dare, sed nec mutire; quia crebri singultus vocem intercludebant. Silentium certè non ad cœlum solum pertingens, sed & cor Dei penetrans. 2. nota quomodo tacta dolore cordis distracto capitis ornatu ruat ad pedes licet ex via sordibus plenos, quanto imbre lacrymarum perfundat, quam extergat capillis sedulo, quoties oscula cum suspiriis imprimat, quanta copia vnguenti tingat. 3. Considera, quam patienter Christus toleret omnia, quanta cum voluptate aspiciat, quam efficaciter radiis suæ gratiæ illustret eius animam & lauet, quantum cōuiuarum silentium, quam Angeli gaudeant ibi præsentes, super peccatrice pœnitentiam agente.

3. *Criminatam eam à Pharisæo defen-*

dit Christus, & ait ad ipsum. Remittuntur ei peccata multa, quia dilexit multum, & ad ipsam. Fides tua te saluam fecit, vade in pace. Considera bonitatem Iesu, quod cum Pharisæus iniuriam fecerit, & Christo, iudicans eum non esse prophetam, & mulieri, vocans peccatricem, Christus neglecta sua iniuria patrocinium suscipiat famæ mulieris concipitque eũ se plus à muliere ob officia amoris præstita diligi; quam ab ipso, qui nec caput suum vnxisset, quod tamen hospitibus fieri non solebat. 2. Cogita quantam lætitiam, pacem & tranquillitatem animi senserit Magdalena, auditis verbis Christi. *Remittuntur tibi peccata tua, & fides te saluam fecit.* Tanta enim cõsolatione cor eius colliquescere cœpit, vt statim se è cõspectu Christi proripuerit. . Considera in hoc conuiuio tria fuisse conuiuia. Primò Pharisæus pauit Christũ, vt discas, & tu eum pascere sanctis desideriis & piis operibus. Secundò Magdalena pauit eundem corde contrito, vt tu quoque dicas, *Cor mundum crea in me Deus.* Tertiò, Christus pauit Magdalenam pane gratiæ & amoris diuini, vt deinceps sorderẽt illi mundi illecebræ: quo & tu quoque talem panem de cœlo postules.

IN

IN FESTO S. IACOBI.

De petitione matris filiorum Zebedæi. Matth. 20.

1. MAter filiorum Zebedæi, cum à Christo petiisset, vt vnus filiorum ad dexteram eius, alter ad sinistram sederet. Respondit. *Nescitis quid petatis.* Considera cæcitatem discipulorum Christi, qui cum omnibus relictis illi adhæsissent, & eo ipso puncto temporis de passione sua loquentem audissent, iam per matrem petitionem proponũt ambitionis & proprij amoris plenam: vt scias ne in religionis quidem statu te à talibus cogitationibus & tentationibus fore securum, si carnem & sanguinem consulas & nõ alios spiritu Christi præditos. 2. Considera quam benignè & sapienter Christus eis respondeat. *Nescitis*, benignè, quia texit turpem lapsum pallio ignorantiæ, verè quia pompam externam tantum temporalis regni præ oculis habebant & non aduertebant, quot curæ, pericula & labores sub eo delitescerent: deinde quia eorum petitio cum Christi doctrina & exemplis è diametro pugnabat Verè nescit quid petat, qui extra Deum aliquid quærit; quia deserto fonte claro accedit ad turbidos riuulos, relictis æternis quærit fluxa. Deum

mare illique per obseruationem, mandatorum & consiliorum seruire vere regnare est.

2. *Christo rogante possent-ne secum calicem bibere, Respondere, Possumus. Tū Christus, Bibetis quidem, sed sessionem petitam dare non est meum, sed Patris. Et audientes decem, indignati sunt.* Considera, quanta sit vis affectuum humanorum vt quando se offert spes alicuius dignitatis, non experta virium imbecillitate, contemptis omnibus impendentibus periculis ad eam homo adspiret, & dicat, possum, cum non possit. 2. Considera quàm prudenter, ne causam mœroris daret aliis discipulis, petitionem eorum, nec probet, nec renuat, sed ita respondit vt sperare potuerint se sessione illa non temporali, sed spirituali potituros. 3. Considera ideo reliquos decem indignatos, quia vtique res odiosa est, velle anteponi & imperare aliis, indeque disce tutius esse versari in loco humili, in quo nullus est inuidiæ locus.

2. *Dixit Christus discipulis. Principes gentiū dominantur eorū. Quia autem inter vos vult fieri maior, sit vester minister: sicut filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, & dare animam suam.* Considera munus eorum

rum qui ad dignitatē prælati, & superioris vel magiſtri vocati ſunt eſſe, vt ipſi non tam dominentur, quā ſeruiāt ſubditis, eorum bonum anteponendo proprio: ac ideo maiores eſſe, quo plus ſe ſubmittunt, & maiores labores & affectiones pro ſalute ſubditorum vſque ad mortem ſuſtinent. 2. Conſidera quomodo Chriſtus tota vita ſua miniſtrauerit, & ſe demiſerit, ac animā ſuam poſuerit pro tua ſalute, & inuenis exemplar perfectiſſimum, quod imiteris, ſi velis eſſe eius diſcipulus. 3. Conſidera quam longè diſcedant à ſpiritu Chriſti, qui non alia de cauſa ad Prælaturas & dignitates aſpirant, niſi vt aliis imperent, magnas opes congerant, & lautè viuant.

IN FESTO S. LAVRENTII. Martyris.

De grano frumenti. Ioan. 12.

1. IEſus dixit diſcipulis. *Niſi granum frumenti cadēs in terram, mortuū fuerit, ipſum ſolum manet: Si autem mortuum fuerit, multum fructum affert* Conſidera, licet nomine huius grani primario deſignetur Chriſtus, granum purgatiſſimum ab omni peccati palea, quod mortuū in terra crucis ſalutis æternæ fructum peperit: ſecundario tamen deſignari ab Eccleſia myſticum eius membrum S. Lauren-

tium, qui ſicut granum, concuſſione flagelli perſecutionis purgatus eſt ab omnibus terrenis affectionibus; vt diſcas nõ ſpernere tribulationes, quia purgant ſæpè nos à multis peccatis. 2. Conſidera, mortuum fuiſſe in terra, tum quia carnem ſuam in hac vita prorſus ſpiritui ſubdidit, & mortificauit, contemptis omnibus mundi delitiis, tum quia conſtanter per atrociſſima licet tormenta, pro Chriſto mortem oppetiit. 3. Multum fructum attuliſſe, tum quia ſua paſſione maximam gloriam in cœlo & in terra obtinuit tum quia ſuo exemplo & conſtantia plurimos ad Chriſti fidem conuertit, & vt ſimilia paterentur, autor fuit.

2. *Qui amat animam ſuam, perdet eam, qui vero odit, in vitam æternam cuſtodit eam.* Conſidera eum amare animam, qui amat huius mundi commoda, opes, honores, voluptates præ Chriſto: odiſſe autem qui contemnit, vti fecit S. Laurẽtius, qui deſertis omnibus opibus, deſerta Hiſpania licet iuuenis ſeruiuit Xiſto Papæ Romæ. 2. Xiſto ad ſupplicium rapto, exclamauit: *Quo progrederis ſine filio pater?* cui reſpondit. *Maiora tibi debentur certamina. Poſt triduum ſacerdotem ſequeris Leuita.* 3. omnes facultates Eccleſiæ diſtribuit in pauperes, Chriſtianis ante paſſionẽ ſuã latentibus in

cryptis pedes abluit, cæcum ſanauit, multos conuertit & baptizauit, craticulæ affixus tortores irriſit, tyranno dixit: *Aſſatum eſt ſatis, verſa & mãduca*, quia ſegnior erat ignis, inquit B. Leo qui foris vſſit, quam qui intus accendit. Flammis corporeis ſuperari caritatis Chriſti flamma non potuit.
3. *Si quis mihi miniſtrat me ſequatur, vbi ſum ego, & illic & miniſter meus erit Si quis mihi miniſtrauerit, honorificabit eum Pater meus.* Conſidera, illũ miniſtrare Chriſto, qui eius mandatis & monitis tanquã obediẽs famulus obedit: 2. qui eius vices ſi ſacerdos vel ſuperior ſit, ſedulo obit. 3. qui pauperibus & afflictis operibus miſericordiæ, vel corporalibus vel ſpiritualibus ſubuenit. Teſtatus eſt enim ſibi fieri, quod vel omnino in eius nomine fiet: quæ ſi nos quoque faciamus, verè Chriſtum velut ducẽ, & magiſtrum noſtrum ſequimur. Perfectiſſimè autẽ ſequutus eſt S. Laurẽtius, qui tã fidelis fuit miniſter, vt etiã ſanguinem pro eo profuderit & exẽplum eius in paſſione ſecutus. 5. Cõſidera quantum præmium in cœlo S. Laurẽtio & omnibus qui aliquid pro Chriſto patiuntur, aut Chriſti mẽbris per caritatẽ ſerio miniſtant, paratum ſit, quãtus honor & gloria ſine dubio

maior quam mens nostra excogitare queat.

IN FESTO ASSVMPTIONIS B. Virg. Mariæ.

De Christo recepto in domum Marthæ. Luc. 10.

1. M*artha excepit Christum in domũ suam, cuius soror Maria sedens secus pedes Domini audiebat verbum illius.* Cõsidera, Mariæ Magdalenæ non tribui domum: quia qui contemplatiuæ vitæ se dedicant in religione, debẽt aspernari omnes huius mundi possessiones & curas solique Christo adhærere. 2. Christum in eam recipi domum, vbi Maria coniuncta est Marthæ, vt significetur perfectiorem vitam eos profiteri, qui non solum vitam contemplatiuam in meditando orandoque sequuntur sed etiam actiuam, iuuando proximum anima vel corpore, cõcionibus, lectionibus, confessionibus, visitatione infirmorum & vinctorum. 3. Considera, quo quis humilior est, & ad Christi pedes se abiicit libentius, hoc magis capacẽ cœlestis doctrinæ eius reddi.

2. *Marthæ conquerenti, se solam in ministerio relinqui, dixit Dominus, Martha sollicita es, & turbaris erga plurima.* Considera Marthæ ministerium & sollicitudinem, licet duplici nomine

nomine sancta fuerit, tum quia erat virtus caritatis & hospitalitatis, tum quia erat solicitudo de ipso Sācto Sāctorum pascendo, tamen reprehensiūcula non caruisse, quia nimia erat, & mentem inquietam reddebat: vt discas, si secularis sis, ita rei domesticæ curandæ inuigilare, ne turbes mentē,* negligas officia pietatis: si vero religiosus, ita circa profectū in literis sollicitus sis, vel aliā rē, vt ne tuā salutē negligas. 2. Cōsidera, Marthæ spiritualē aliquam inuidentiolā obrepsisse quasi moleste ferret sororē solam diuino Christi frui colloquio, vel etiam sinistrum iudicium, quasi otiosa esset, præstaretq; eam secū laborare, quā Christū molestare: vt discant omnes pietatis studiosi vtrumq; vitiū cauere: facile enim solent peccare seculares, vt putent clericos & monachos esse homines otiosos. Et religiosi, qui laborāt in proximis iuuandis, vt putent contēplatiuos, quales sunt eremitæ Benedictini, & Carthusiani, parum esse Ecclesiæ vtiles.
3. *Porro vnum est necessarium, Maria optimam partem elegit, quæ nō auferetur ab ea.* Considera vnum simpliciter nobis omnib' esse necessariū, vt primum quæramus regnum Dei, id est, salutem animæ nostræ, vti quęsiuit

Magdalena,

Magdalena; cætera enim omnia non absolutè, sed secundum quid sunt necessaria, vt victus, amictus, eruditio, &c. quatenus promouent ad salutem. *Quid enim prodest homini*, ait Christus, *si vniuersum mundum lucretur, animæ vero suæ detrimentū patiatur?* 2. Considera, bonam quidem partem cum Martha eligere sæculares, qui ita domesticas res curāt, vt Christo seruire suo tempore non negligant: Cleros autem meliorem, quorum cura præcipua est diuina peragere officia: Religiosos optimam qui omnium rerū temporalium abiectione diuinis precibus & contemplationibus pro sua aliorumq; salute promouenda, vacāt.

MEDITATIO II.

De dormitione & Assumptione B. Virginis.

1. Considera quāto gaudio B. Virgo exultarit cognita hora dormitionis, vixerat enim in terra, velut in longo exilio. 2. Quomodo ante mortē miraculosè Apostoli adfuerint, quāto honore eam affecerint, quā ardentes preces cum ea fuderint, quantū vtrinque ex mutuo cōspectu gaudiū exortum. 3. Quānta pace & vultus serenitate inter angelicos cōcentus & Apostolorum gemitus anima euolarit, quanta cum gloria filij sui brachiis: in

foribus cœli excepta, & ad thronum Patris cœlestis.

2. Considera, quanta cum gloria & splendore. iussu Patris cœlestis comitantibus Angelis, paulo post de cœlo delapsa sit, vt omnium laborum socium corpus suum assumeret. Cogita quantus mox B. Virginis splendor, venustas, gloria apparuerit: si enim alij iusti splendebunt sicut Sol, quantũ splendebit omnium iustorum Princeps mater Dei, quæ nullo vnquam peccato animam obscurauit. 3. Perpẽde, quam mirabili Angelorum aliorumque sanctorum comitatu in cœlum euecta sit, quis concentus Angelorum, quæ laudes animarum sanctarum quam gloriosus in cælum ingressus fuerit.

3. Considera, quantum gaudium fuerit Christo videre & complecti carissimam suam matrem, quam amanter manu apprehensam in lucem cœli inaccessã introduxerit, quomodo supra omnes thronos Angelorum & sãctorum euexerit, & sanctissimæ Trinitati præsentarit. 2. Quomodo benignè recipiat eam Pater cœlestis vt filiam, Filius vt matrem, Spiritus S. vt sponsam: quomodo in splendidissima sede ad dexterã filij eam omnes tres collocent, & pretiosissimam coronam 12. stellis,

stellis, quasi margaritis fulgentē eius capiti iidē tres simul imponant, tota cœlesti curia faustis acclamationibus, hymnisque suauissimis applaudente.

IN FESTO S. BARTHOLOMÆI.

De oratione Christi in monte.

Luc. 6.

1. *CHristus exiit in montem orare, & erat pernoctans in oratione Dei. Et die facto elegit ex discipulis duodecim, quos & Apostolos nominauit.* Considera admirabilem deuotionem, & profundam reuerentiam, qua cum multis lachrymis, nunc genibus flexis, nunc pronus Deo Patri pro nostra salute & Apostolis eligendis supplicarit: vt discas multò magis tibi pro eadē salute tua esse feruenter supplicandum, nec magnum aliquod opus aggrediendū, nisi rē Deo prius commendaris, & maximè si quis tua opera in Prælatum & ministrum Ecclesię, vbi respectus humani facilè hominem fallunt, sit eligendus. 2. Considera 12. electos à Christo vocatos Apostolos, id est, nuncios, quæ vox est humilitatis & obedientiæ, vt velut Dei legati humiliter & promptè quæ à Christo didicissent, annunciarint.

2. *Cum autem de monte descendisset, multos sanauit à languoribus suis, & qui vexabantur à spiritibus immundis,*

dis, curabantur. Et quærebat turba eum tangere, quia virtus de illo exibat. Conſidera Chriſtum poſt electos Apoſtolos ſtatim deſcendiſſe de monte, vt diſcas ea, quę in monte contemplationis & rerum diuinarum meditatione in cubiculo didiciſti, & facere propoſuiſti in opus conuertere. 2. Vt operã tuam ſtrenuè communices omnibus, qui morbo aliquo corporali ſpiritualive laborant, ac piis moribus rationeque viuendi tota tam bonum exemplum præbeas, vt tua conſuetudine oblectentur, & intelligant virtutem à te exire, id eſt, ſibi tuam doctrinam & conuerſationem ad ſalutem animæ prodeſſe.

3. Conſidera S. Bartholomæum duabus maximè virtutibus nunc commemoratis excelluiſſe: nam primò cẽties interdiu, & centies noctu ſcribitur flexis genibus Deum orare ſolitũ. Deinde in citeriore India, Lycaonia & Armenia Euangelium prædicauit, virtutes ſuas omnibus, donec ſanguinem pro Chriſto profunderet, probauit.

IN FESTO NATIVITATIS B. Virgin. Mariæ.

De Genealogia Chriſti. Matth 1.

1. *LIber generationis Ieſu Chriſti filij Dauid, filij Abraham. Abraham genuit Iſaac, Iſaac genuit Iacob.*

Conſide

Considera quanta fuerit B. Virg. nobilitas: maiores enim eius fuerunt, & splendore generis inde à Patriarcha Abrahã, & veræ sapientiæ ac religionis opinione, & sãctitate ac virtutum præstantia in toto mũdo illustrissimi. Quibus Deus visibiliter legẽ dedit, & familiariter locutus est, & in omnibus rebus semper auxilio fuit. 2. Cõsidera B. Virg. suis virtutibus progenitoribus maiorem conciliasse splendorẽ, quàm ab illis acceperit, vnde sicut pretiosa gemma annulo aureo inserta, auget eius splendorem, sic naturæ gratiæque dotes totam eius stirpem clariorem reddiderunt.

2. *Iacob genuit Ioseph virum Mariæ, de qua natus est Iesus, qui vocatur Christus.* Considera Euangelistam post tot Patriarchas, Prophetas, & Reges nominatos (vt indicaret omnium virtutum & perfectionum summam) nominasse Mariã Virginem Dei matrem, qua nihil sublimius dici potuit. Quid enim sãctius illa esse potuit vel debuit, ex qua prodiit Sanctus sanctorũ Iesus, & conditor & Saluator mundi? 2. Considera eam non solum esse natam matrem Iesu, sed etiam nostrã: nam postquam Iesus ex illa natus, nascendo fuit factus noster frater, illa pariter facta est nostra mater, mater

inquam,

inquam gratiæ, quia nobis per filium suum esse spirituale gratiæ comparauit, mater misericordiæ quia materno pietatis affectu conatur nobis in omnibus ærumnis, & maximè in hora mortis adesse.

3. Considera, quantam lætitiam eius ortus attulerit toti mundo. Et primò Angelis, dum vidēt natam illam quæ eorum ruinas sit restaurata. 2. Hominibus tunc limbi carcere inclusis, dū intelligant aliquando finem fore suæ captiuitatis 3. Eius parētibus Ioachim & Annæ, quod filiam edidissent, quæ futura erat mater Dei. 4. Omnibus peccatoribus, nō solum quia ipsa prima fuit quæ nasceretur immunis ab omni peccato etiā originali, sed quia patrona & aduocata futura erat omnium peccatorum. 5. Toti Ecclesiæ sāctæ quia sponsi eius parens nata est, regina mundi, fenestra cœli, porta Paradisi, scala ad cœlum pertingēs, stella matutina: stella illa, de qua dixit Prophet. *Orietur stella ex Iacob*. Exultemus ergo & dicamus cum Ecclesia. Natiuitas *tua Dei genitrix Virgo gaudium annunciauit vniuerso mundo, ex te enim ortus est Sol iustitiæ Christus Deus noster, qui soluens maledictionem & confundens mortem, donauit nobis vitam sempiternam.*

IN

IN EXALTAT. S. CRVCIS.

De crucifixione Christi. Ioan. 12.

1. *Dixit Iesus turbis: Nūc iudiciū est mundi: nūc Princeps huius mūdi eiicietur foras: & ego si exaltatus fuero à terra, omnia traham ad meipsum.* Considera summam sapiētiam & potētiam Dei, quod ea re, qua nihil erat contemptius & infirmius in mundo, nempe patibulo crucis, omnem potentiam diaboli principis mundi, id est, peccatorum fregerit, & mundum totum à peccato & faucibus inferni & diaboli vindicauerit, id est, iudicādo liberauerit: vt discas humilitate & contemptu sui omnes tētationes dæmonis & mundi frangi. 2. Considera tātum esse beneficium nobis præstitum per exaltationem Christi in crucem & mortem tantamq; caritatem demonstratam, vt non modo allici, sed etiam trahi quodammodo, licet inuiti, in eius amorē debeamus. Et tanta est vis passionis, si serio perpendatur, vt non tam moueat quam impellat hominem peccatorē ad cōuersionem & pœnitentiam, ac mortē etiam dū opus est, vt accidit martyribus, libenti animo perferendam

2. *Respōdit turba, Audiuimus ex lege, quia Christus manet in æternum, & quo modo tu dicis, Oportet exalta-*

ri

ri filium hominis? Conſidera turbam, id eſt, homines mundi, mundanarumque rerum vt opum, honorum, voluptatum, & vitæ carnalis amantes non intelligere, quæ ſunt ſpiritus Dei, paupertatem, contemptum ſui, paſſiones, mortem, & ideo non potuerunt capere hæc in Chriſtum conuenire: at qui Chriſti ſunt diſcipuli illi ſciunt per paupertatem, opprobria & multas tribulationes perueniri ad veras opes, honorem, vitam, ipſamque æternitatem Si enim granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, multum fructum affert. Sic Heraclius Imperator hoc die, non cum gemmis & auro ſplendidus eſſet, ſed cum vili habitu, nudiſque pedibus indutus eſſet, meruit crucem ipſam Chriſti à Perſis recuperatam, in montem Caluariæ, referre.

2. *Adhuc modicũ lumen in vobis eſt, Ambulate dum lucem habetis, vt non vos tenebræ comprehẽdant, & qui ambulat in tenebris, neſcit quò vadat.* Conſidera, modicum lumen in iis eſſe qui cum Apoſtolo Paulo dicere poſſunt. *Non iudicaui me ſcire aliud, quam Ieſum & hunc crucifixum,* ſicut modicum erat in dicta turba, quomodo enim ſequetur Chriſtum clamantem. *Qui vult venire poſt me, ab-*

 neget

neget ſemetipſum, & tollat crucem ſuam & ſequatur me. Ideo ſolere nos frontem, totumque corpus ſæpe inſignire cruce. vt hoc lumen in omni actione noſtra præferatur, alioqui enim facile nos tenebræ, & tenebrarum Princeps ſuis tentationum laqueis eſſet comprehenſurus.

IN FESTO S. MATTHÆI Apoſtoli.

De eius vocatione ad Chriſtum. Matth. 9.

1. I*Eſus videns Matthæum ſedentem in telonio, ait: Sequere me, & ſurgens ſecutus eſt eum*. Conſidera potentiam & clementiam eximiam Dei, quod hominem immerſum peccatis, & huius mundi curis, (vt ſunt telonarij) dignetur extrahere tam ſubito ex peccatorum luto, & ad ſummam vitæ Apoſtolicæ perfectionem vocare ab vno extremo ad alterum; vt diſcas nullum eſſe peccatum vel imperfectionem, nullum etiam peccati ſtatũ, ex quo Deus, ſi eum vocantem ſequi velis, non poſſit velitque te extrahere.

2. Conſidera promptam obedientiam Matthæi, omnibus opibus negotiiſque poſthabitis Chriſtum inſequentis. Cogita, quoties te Chriſtus vocet, vt eum ſequare. vt in hac illáve virtute te exerceas, hoc vel illud bonum opus

opus facias, & tamen ſanctam eius inſpirationem reſpuis, vel ſi admittas, tamen exequi differs. Ora ergo Deum, vt ſemel perfectè omnibus cupiditatibus prauis renuncies, & Chriſto ſoli aurem præbeas.

2 *Diſcumbente eo in domo, ecce multi publicani & peccatores diſcumbebant cum Chriſto, & rogabant diſcipulos, cur cum peccatoribus manducaret eorum Magiſter.* Conſidera tantas fuiſſe Chriſti virtutes cum ſumma humanitate coniunctas, vt etiam mali homines ſponte ſe ei adiungerẽt. Inſtrue & tu ita vitã, vt non ſolum ſcãdalo nulli ſis, ſed etiam modeſtia, pietate & comitate ad tuum colloquium alios allicias, & cõuerſatione tua meliores reddas. 2. diſce non curare oblocutiones, ſicut nec Chriſtus curauit, nam detractor ſibi ſoli nocet, ſicut qui candelam emungit, digitos ſuos tãtum vrit, & aliis prodeſt. 3. diſce eos qui cum Matthæo ſequuntur Chriſtũ, & deſerunt mundum. lautum apponere conuiuium Chriſto, quia nulla re magis delectatur, quam perfectè ſui & mundi contemptu.

3. *Euntes diſcite. Quid eſt? miſericordiam volo & nõ ſacrificiũ. Non enim veni vocare iuſtos, ſed peccatores.* Conſidera rurſum ineffabilem Chriſti

clementiam & charitatē, quod ei quasi gloriæ suæ oblito potius cordi sit erga peccatores misericordia, quam fuerint omnia sacrificia in honorem eius oblata, imò non propter iustos, quos tamen imprimis complecti deberet, sed propter peccatores de cœlo descenderit, humanam naturam assũpserit & contumeliosissimam mortem oppetierit. Considera, quam caritas & passio Christi efficax fuerit in conuersione peccatoris Matthæi, vt & ipse Christi discipulus insignis, Apostolus & Euangelista factus sit, & postquam in Æthiopia longe lateque fidē Christi propagasset, vicissim pro Christo, tempore sacrificij incruenti in ara peracti sanguinem profuderit.

IN FESTO S. MICHAELIS Archangeli.

De imitandis paruulis. Matth. 18.

1. *Rogantibus discipulis, quis esset maior in regno cælorum, Christus statuit paruulum in medio illorum, dicens: Nisi efficiamini sicut paruuli, non intrabitis in regnum cælorum.* Considera quam congruenter in hoc festo præsens legatur Euangeliũ, quia sicut superbus Lucifer ob vsurpatum diuinum honorem ex paradiso præceps ruit in profundum inferni: sic humilis S. Michael cum toto bonorũ

Angelo

Angelorum exercitu, subiiciendo se creatori suo ad summam beatorum gloriam est euectus, vnde æternum decretum Dei est, neminem venturum ad Angelorum gloriam, nisi eandem cum illis humilitatis viam calcauerit.
2. Considera, si Angeli, licet beati, non dedignantur se ad ministerium hominum dimittere, velut paruuli. (*Omnes enim*, teste Apostolo, *sunt administratorij spiritus*,) & societatem nobiscum inire, vt restaurent suas ruinas, quanto magis homo homini se debet submittere, fraternè vnicuique seruire.

2. *Quicumque humiliauerit se sicut paruulus ille, hic est maior in regno cœlorum.* Considera bonitatem Domini, tam facilè medium præscribentis, vt simus in regno cœlorum maiores, quia vt scribit S. Bernardus serm. 2. de Quadragesima, *Nihil est facilius volenti quam humiliare seipsum*. 2. nota paruulorum proprium esse, vt sint malitiæ doliqque expertes, corpore menteque puri, non vendicare iniurias, omnibus credere: submittere se maioribus, eosque reuereri, id imitare, & humiliaueris te sicut paruulus.

3. *Videte ne contemnatis vnum ex his pusillis, quia Angeli eorum in cœlo semper vident faciem Patris mei,*

qui in cælis est. Considera quam graue peccatum sit, paruifacere pusillos, maloque exemplo offendiculum illis præbere: si enim ea re offenditur Angelus eorum custos, qui semper versatur in conspectu Dei, verēdum est, ne non aduocatum tuum, vt solet, sed accusatorem agat. 2. Considera, Angelos vt si continenter in nobis custodiendis & ministrandis sint occupati, non ideo abstinere ab assidua diuinæ faciei contemplatione: vt discas licet aliquando litterariis vel aliis occupationibus ad salutem proximi spectantibus sis distentus, non debere tamen obliuisci orationis, & contemplationis rerum cœlestium.

IN FESTO SS. SIMONIS ET Iudæ Apostolorum.

De dilectione mutua & persecutione.

Ioan. 19.

1. DIxit Iesus discipulis: *Hæc mando vobis, vt diligatis inuicem. Si mundus vos odit, scitote quia me priorē vobis odio habuit. Si de mundo fuissetis, mundus quod suum erat, diligeret.* Considera, cur Christus tam sedulo mādet & commendet discipulis suis dilectionem mutuam, quia videlicet inquit S. Gregorius, omnia alia præcepta in sola caritate solidantur. Vt enim multi rami ex vna radice prodeunt,

deunt; sic multæ virtutes ex vna caritate generãtur nec habet aliquid viriditatis ramus boni operis, si non manet in radice caritatis.2.Cõsidera magno solatio esse debere pietatis studiosis, si ob pietatẽ videant,se multis malis hominibus exosos quia ea in re ducẽ & antesignanũ habent Christum saluatorẽ suũ & conditorẽ,quis autem miles tam vecors sit,qui nõ velit similis esse suo Imperatori?Deinde ponere etiã in lucro,quia si patienter odiũ istud ferant,certum argumentum habent,se nihil habere cum mũdo commune,quia mundus nihil suum,id est, nullam cupiditatem opum, honorum & voluptatum inuenit in illis.

2. *Non est seruus maior Domino suo. Si me persecuti sunt, & vos persequentur, si sermonem meum seruauerunt, & vestrum seruabunt.* Considera, multis modis te esse seruum Christi. 1. quia homo es & ad imaginem Dei creatus.2. quia Christianus, quia te pretioso sanguine suo ex seruitute peccati & dæmonis redemit. 3. quia sponte te abiurata pompa Sathanæ in baptismo ei consecrasti.4 quia totũ te si religionem es ingressus,in holocaustũ ei & superioribus obtulisti,ac ideo plusquã alij obligatus es eum imitari etiam in patiendo 2. Considera ideo

Christum præmonere de persecutionibus suos discipulos, vt intelligant tunc veros discipulos,& seruos Christi se futuros, si Christum maximè in passione imitentur. *Omnes qui pie viuere volunt*, vt docet Apostolus, *persecutionem patientur*, à mundo scilicet, dæmone & carne.

3. *Si non venissem & locutus eis non fuissem, peccatum non haberent: similiter si opera non fecissem in eis, quæ nemo alius fecit, nunc autem excusationem non habent.* Considera, cum Christus per sua beneficia spiritualia toties nos visitarit, fit quod Christianis parentibus orti à Catholicis præceptoribus instituti simus & quotidie tot diuinas inspirationes, conciones & exhortationes sanctissimaque exempla Sanctorum miraculis illustrium, vel sanctitate conspicuorum, habeamus & videamus, inexcusabiles nos fore in die iudicij, si de fide Catholica aliquando dubitemus aut vitā Christiano homine dignam non instituamus. 2. Considera, cum Iudæi, quibus locutus est Christus, & corā quibus miracula fecit, ideò inexcusabiles sint, quia pertinaces in sua sententia manserunt, & putarunt Messiam non posse esse tam pauperem & abiectum, vt ille erat, quantum à pertinacia, & propri●

proprio iudicio abhorrere debeas, maximè cum periclitatur fides vel charitas.

In Festo omnium Sanctorum.
De octo Beatitudinibus. Matth. 5.

1. *IEsus in monte sedens, eleuatis oculis in discipulos ait: Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cœlorum.* Considera, Christum ideo in monte istas beatitudines docuisse, vt indicaret eas capi non posse, nisi ab iis, qui perfectionis maioris desiderio desertis vitæ sæcularis vallibus, sectantur Iesum per iuga virtutum. 2. Considera eum vt bonum architectum perfectionis Christianæ altissimum ponere fundamentum, nempe Paupertatem spiritus, in qua duæ Principes virtutes continentur, contemptus opum & illecebrarum huius sæculi, & contemptus sui vel paupertas voluntaria, & vera humilitas. 3. cogita paupertatis voluntariæ prꝗmiū esse regnum cœlorum, quia merito cœlestia debentur illis qui contēnunt terrena & certè qui ob Christū bonis terrenis se exuunt, vt religiosi, etiam in hac vita incipiunt possessores esse cœlestium delitiarum.

2. *Beati mites, quoniam ipsi possidebunt terram.* Considera, rectè paupertati addi mansuetudinē, quia propriū est

est pauperum pati iniurias & opprobria, & ideo homini pio mansuetudo necessaria est, qua mala omnia sustineat,& vincat in bono malū. 2. Considera, pauperibus spiritu, id est, humilibus promissum est cœlum & mitibus possessio terræ, superbis & iracūdis quid aliud superest, nisi infernus? 3. *Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur.* Considera, non esse beatos, qui lugent rerum temporalium iacturam, sed qui lugent pro suis vel aliorum peccatis. 2. ob diuturnum huius vitæ exilium. 3. ob pericula varia salutis. 4. ob dilationē gloriæ, hi enim & in hac vita, & in futura solidam consolationem percipiunt. 2. Considera, si qui in hoc mundo tristes sunt, gaudent in altero, quem exitum habituri sint, qui risui & recreationibus per omnem vitam dediti sunt. *Extrema gaudij*, ait Sapiens, *luctus occupat.*

II. PARS.

4. *Beati qui esuriunt & sitiunt iustitiam, quoniam ipsi saturabuntur.* Considera, postquam peccata nostra luximus, proximum esse vt magno desiderio aspiremus ad diuinorū præceptorū obseruationem, & virtutum omniū studium, neque enim satis est declinare à malo, sed opus est quoque facere bonum. 2. Cōsidera non satis esse nos
velle

velle iustitiam, sed esurire & sitire illam, id est, acri cupiditate, & magno feruore promouere illam in se & aliis *ut qui iustus est iustificetur adhuc*. Sic enim futurum est, vt Deus vicissim nos esurientes impleat omnibus bonis & donis non in hac vita solum, sed etiam in cœlesti.

5. *Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur*. Considera, misericordia cum nomen habeat à corde, tum verè nos esse misericordes, cum ex animo compatimur miseriis proximi. 2. misericordiam Christianam latè patere: est enim exercenda non in corporalibus tãtum, sed etiam spiritualibus bonis communicandis, nec tantum erga amicos, sed etiã inimicos & persecutores: hæc enim facit nos similes Deo, qui solem suum oriri facit super bonos & malos. 3. misericordes vicissim à Deo misericordiam consecuturos, quia in die iudicij illis dicet Dñs. *Venite benedicti Patris mei: Esuriui enim, & dedistis mihi mãducare*. 6. *Beati mũdo corde, quoniam ipsi Deum videbunt*. Considera, quam bene munditia cordis iungatur misericordiæ, si enim pura intentione non des eleemosynam, vel in peccato mortali existens, amittis misericordię meritum. *Si enim pauperibus*, ait Paulus, *distri*

distribuero omnes facultates, caritatem autem non habuero, nihil mihi prodest. 1.*Cor.*13. 2. Considera, Deum aliis virtutibus alia promittere præmia sui ipsius, nec enim aliud est, videre Deum, quam frui illo, & illum possidere. Nec mirum, cum enim sit ipsissima puritas, libenter se communicat mentibus verè puris, id est, à peccatis & prauis cupiditatibus sæculi, quales imprimis sunt, eorum qui castitatem Deo vouerunt.

III. PARS.

3. *Beati pacifici, quoniam filij Dei vocabuntur.* Cōsidera, puritati cordis rectè subiungi pacem, quia quando cor purgatum est à sordibus peccati, mox experitur in se *pacem*, quæ iuxta Apostolum, *exuperat omnem sensum. Phil.*4. & præsentis gratiæ manifestum est signum. 2. Considera, pacem esse animorum & voluntatum coniunctionem. Pacifici ergo erūt qui hanc coniunctionem procurant cum Deo, cum proximo, cum conscientia sua 4. cum passionibus, cum quibus non est vera pax, nisi subigātur. 3. hos filios Dei dici, quia similes sūt Christo, qui est Deus pacis. 2. quia Dei officio funguntur, & Christi. *Ipse enim est pax nostra, qui fecit vtraque vnum*, id est, hominem cum Deo vniuit,

uit, & nihil aliud quam concordiam, dilectionemque mutuam discipulis commendauit.

8. *Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum cælorum.* Considera, meritò hanc beatitudinem omnium esse vltimam, quia est omnium virtutum, omnisque perfectionis fastigium, & velut gemma, & crux aurea appensa catenæ aureæ ex multis annulis conflatæ; pati enim pro Christo est donum supra omne donum, quod Deus non impertit nisi suis carissimis. Vnde B. Iacobus scripsit *patientiam opus* perfectum habere. 2. Considera, idcirco sanctos homines, non in aliis virtutibus & donis quæ possunt hominem inflare, sed in contumeliis & persecutionibus perpessis gloriari. *Absit*, inquit Apostolus, *mihi gloriari nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi.*

2. *Beati estis cum maledixerint vobis homines, & persecuti vos fuerint, & dixerint omne malum aduersum vos mentientes propter me: gaudete & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cælis.* Considera, nihil piis maiorem lætitiam afferre, quam dum multa & grauia patiuntur pro Christo, tum quia sciunt se fieri Christo

ſto ſimillimos, tum quia copioſiſſima remuneratio illis in cœlo parata eſt. Vnde Apoſtolis dicitur in Actis. *Ibāt gaudentes à conſpectu Concilij, quia digni habiti erant pro nomine Ieſu contumeliam pati.*

MEDITATIO II.

De feſto omnium Sanctorum.

1. CONſidera quanta gloria fruantur Sancti in cœlo,quorum feſtum hodie agitur,quæ ſolet diſtingui in præmium accidentale,& eſſentiale. Accidentale conſiſtit in poſſeſſione omniū bonorum,quæ non ſunt Deus, vt nihil deſit, quod oblectare queat. Quidquid enim homo optare poteſt, illic pleniſſimè habebitur. Primo quoad cibum & potum plena ſatietas. 2. Veſtitus lumine glorioſo refulgens. 3. Palatia & gemmis & margaritis conſtructa. 4. Summus honor, & gloria. 5. Perfecta omniū rerū cognitio. 6. Ciues & ſocij nobiles, diuites, & noſtri amantiſſimi. 7. Plena victoria, dæmonis, mundi & carnis, nullum incōmodum, nulla triſtitia. 8. Occupationes iucundiſſimæ, colloquia continua cū Deo, Dei matre omnibuſque Sanctis, diuinas laudes & hymnos cum mirāda vocum harmonia concinere, mūdū cū Chriſtò adminiſtrare, imò regnare. Et hæc quidē erunt omnibus Sanctis commu

cōmunia,pręter quæ quędam peculiaria gaudia & triūphi cedunt Martyribus,Virginibus,& iis qui alios salutis viā docuerūt, iuxta cuiusque meritū.
2.Considera prædicta omnia nihil esse, si conferantur cū præmio essentiali, quod consistit in immediata visione Dei. Ex ea enim visione multa in anima fiunt.1.plena Dei possessio, vt omnia sint plena Deo etiā in corpore. 2. similitudo Dei, vt potius sancti dicantur Dij,quam homines:sicut carbo ignitus vocatur ignis.3.perfecta visio eorum quæ in Deo sunt, vt sapientiæ, iustitiæ, bonitatis, caritatis, omnipotentiæ, pulchritudinis, licet non possint comprehendi. 4. summa dilectio Dei, & intima adhæsio. 5. ineffabile gaudium & spiritualis delectatio. 6. plena satietas, & ornatus in omnibus animæ potentiis,& corporis membris.
3. Considera, cum sancti ad tantam euecti sint gloriam, quāta veneratione sint à nobis colendi,& inuocandi, vtpote non de sua, sed nostra tantum salute soliciti. 2. quantum in nobis desiderium excitare debeamus,vt aliquando ad illos perueniamus,& tantis bonis fruamur. Sed quia ad tanta præmia non peruenitur, nisi per magnos labores, iam nunc statue vestigiis Christi & sanctorum insistere,
licet

licet mundus rideat, caro reclamet, dæmon rugiat.

IN COMMEMORATIONE animarum.

1. Considera, quam graues pœnas sustineant animæ fideliũ defunctorum in Purgatorio, nam S.Scriptura vocat pœnam ignis, & Patres, vt Aug. Greg. Beda dicunt pœnam esse intolerabiliorem quauis pœna huius vitæ, quæ Martyribus vel latronibus inflicta fuit, vt S. Laurentio, S.Vincentio, S.Bartholomæo & aliis. 2.Cõsidera diuturnitatem in pœnis quæ non ad vnum diem sed ad multos annos sæpe durant, Beda indicat quasdam animas vsque ad diem iudicij in iis manere. Et Ecclesia anniuersaria sacra celebrat etiam pro iis, qui ante 100. vel 200. annos obierunt.

2. Considera, vt in fide Purgatorij firmior sis & in pietatis studio constantior.1.coinquinatum nihil vel immundũ siue lethali, siue leuiore peccato, posse intrare regnum cœlorum, vt est in Apoc.2. quam pauci sint,qui peccatorum venialium expertes sint, aut pro peccatis lethalibus & venialibus licet remissis satisfecerint.3.quãta Dei sit misericordia & patiẽtia quod post hanc vitam (cum nec merendi, nec

nec peccandi amplius tempus est) voluerit nos purgari ab his maculis, & precibus viuētium iuuari. 4. Quis status tuæ sit conscientiæ, an syncere omnia peccata mortalia & singula confessus fueris, an vt debes de eis dolueris, an satisfeceris, an nō hoc genere orationibus & aliis bonis operibus animas defūctorum iuueris? iisque merueris tibi post hanc vitam etiam auxilium aliorum.

3. Considera quare tenearis meritò animabus illis hoc die & alias subuenire. 1. Quia seipsos iuuare nequeunt, nisi solutione peracta vsque ad vltimum quadrantem. 2. Quia sunt in carcere, quos Dominus iubet visitari. 3. Quia lex naturæ postulat, vt quod nobis fieri vellemus, aliis faciamus. 4. Quia sunt omnes nostri fratres, & filij Dei, sunt enim in gratia & iusti. 5. Quia implorant opem nostram iunctis manibus, vti quibusdam sanctis apparuere. 6. quia multa præsidia nobis suppetunt, quibus iuuari queunt. Primum est sacrificium Missæ. 2. Orationes. 3. Eleemosynæ. 4. Ieiunia, disciplinæ, peregrinationes, si hæc faciamus in gratia.

IN FESTO S. MARTINI EPISCOPI.

De lumbis præcingendis. Luc. 12.

1. Dixit Iesus discipulis: *Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris.* Considera lumbos præcingere eum, qui tam mente, quã corpore alienus est à carnalibus desideriis, & carnem suam, vt loquitur Apostolus, crucifigit cũ vitiis & concupiscentiis. Lucernas verò ardentes gestare in manib' eos, qui & in bonorum operum exercitatione sunt seduli & ardentes, & aliis suo exẽplo quasi luce præclara auctores sunt, vt ea imitentur, *prouidentes bona,* vt suadet P. Paulus, *non tantum coram Deo, sed etiam coram omnibus hominibus.*

2. *Beati serui, quos Dominus inuenerit vigilantes: præcinget enim se, & faciet illos discumbere, & transiens ministrabit illis.* Considera, non satis esse colere puritatẽ mentis & corporis, bonisque operibus vacare, & alios ad eadem incitare, sed etiam perseuerare idque cõtinenter vt cũ Domino placuerit venire, & nos ex hac vita euocare siue per repẽtinum, siue diuturnũ morbum, parati simus. Si enim paratos nos inuenerit, ad vitæ æternæ nuptias euocabit, & nobis omnia delitiarum genera, quæcumque mente

excogitare poterimus, affatim subministrabit.

3. Considera S. Martinum vere fuisse lucernam ardentem & lucem. Primũ enim quoad virtutes eius toti orbi notas, emicuit in eo humilitas, quia adolescens miles famulo suo sæpe inseruiit, & calceos detraxit, leproso in porta Parisiensi osculum dedit, & moriturus nec vilia quidem stramẽta sibi passus est supponi, dicens: *Non decet filij Christianũ nisi in cinere mori. Si aliud exemplum vobis relinquo, ipse peccaui.* 2. Caritas quia in porta Ambianensi nudo pauperi mediã clamydem discidit, in qua Christus ei nocte apparuit. In patriã abiit, vt parentes cõuerteret & incidẽs in latrones, quia contempsit mortem, vnũ latronum cõuertit. 3. Zelus fidei Catholicæ, nã decennis inuitis parentibus ad Ecclesiam confugit, vt baptizaretur, deinde adolescens miles factus, cũ soli Christo militare statuisset, nec Cæsaris Iuliani iram, nec aulicorum curans irrisiones, sæculari militiæ renunciauit: tantus Arianorum hostis fuit, vt virgis aliquando ab vrbe pulsus sit, duodẽnis eremum petiisset, nisi ætas obstitisset Oculis ac manibus in cœlum semper intentus, inuictum ab oratione spiritum non relaxabat.

Dum ſacrum faceret, globus igneus apparuit ſuper caput eius. In menſa Cæſaris, prius ſuo ſacerdoti ſocio poculum obtulit, quàm Cæſari. Cum dæmon purpuratus ei, quaſi Chriſtus appareret, reſpondit: Dominus non dixit ſe purpuratũ, vel diademate renitentem venturum. Et in morte aſtãti ait: Quid hic aſtas cruenta beſtia, nihil in me funeſte reperies. Cum diſcipuli dicerent, cur nos pater deſeris: Domine, inquit, ſi adhuc populo tuo ſum neceſſarius, non recuſo laborem, fiat voluntas tua.

IN FESTO PRAESENTATIONIS B. VIRG. MARIAE.

Meditatio de Euangelio, eadem cum feſto Natiuitatis B. Virg.

De hiſtoria Præſentationis B. Virginis à Ioachimo & Anna parentibus factæ.

1. CONſidera, quomodo ſapiens & humilis virgũcula (in qua ratio ætatem, erat enim tremula, præuenerat) oculis humi defixis, complicatis in pectus manibus, deſiderio adeundi templi Hieroſolymit. ardens in via inceſſerit, & celerrimè 15. gradus à nullo adiuta ſtupẽtibus omnibus aſcẽderit: vt diſcas bonũ eſſe à prima ætate ſeruire Deo, & de virtute in virtutem aſcendere

ascendere, hoc est, quotidie proficere, in studio bonorum operum feruere, fortiter omnes difficultates superare, amare templum & societatem piorũ.
2. Considera, qua deuotione pij parentes B. Virginem totã hilarem vultu obtulerint Deo & Sacerdotibus, eã in altare sublatam: quam gratum diuinæ maiestati munus fuerit. Si enim sacrificia taurorum & vitulorum grata fuere Deo, multo gratius fuerit huius puellæ, quæ omnes homines gratia & sanctitate superauit. Omnes fere qui in infantia à parentibus Deo oblati sunt, magni sancti postea facti sũt, nec alia de causa puto, quàm quia Deo gratissima fuit eorum oblatio.
3. Considera, quomodo B. Virgo flexis genibus cũ lacrymis in ara obtulerit seipsam, quam grata fuerit Deo & Angelis talis oblatio. Si enim Angeli gaudẽt super vno peccatore pœnitẽtiam agente, quanto magis super hac seipsam in holocaustũ offerente, quæ nunquam peccauit? Obtulit autem se perfectè, nempe mundo prorsus renũciãs, & totam se ad nutum diuinæ voluntatis resignans, parata reliquũ vitæ in paupertate, nihil proprium habendo transigere: offerens quoque se in minimam ancillulã matris Messiæ venturi. Deinde considera quomodo
 dimissis

dimiſſis parentibus cum ſummo ſuo gaudio incluſa fuerit cubiculo tēpli, & per vndecim ānos in eo noctu diuq; ſeruiēs Deo inter Angelos vixerit.

IN FESTO S. CATHARINÆ Virginis & Martyris.

De decem Virginibus. Matt. 25.

1. DIxit Ieſus diſcipulis. *Simile eſt regnum cælorū 10. Virginibus, quæ cum lampadibus obuiam exierūt, ſponſo & ſponſæ.* Conſidera, ſi clericus vel religioſus ſis, primo quam grata ſit virginitas vel caſtitas, quam Deo vouiſti, quia eam Chriſtus & B. Virgo coluere, aliiſque ſuaſere, vnde & agnus immaculatus in Apocalypſi dicitur verſari in comitatu virginum, ſecūdo te debere geſtare lampadem, id eſt, cor habere apertum ad cogitāda cœleſtia, clauſum vero ad terrena, lampas enim ſupernè patet, infernè clauſa eſt. *Virgo*, inquit Apoſtolus, *cogitat quæ Dei ſunt, vt ſit ſancta corpore & ſpiritu.* Tertio obuiam ire ſpōſo Chriſto, cui animam tuam per votum irreuocabile deſponſaſti, & ſpōſę B. Virgini, vel religioni tuæ obuiam ibis, ſi omnes cogitationes, deſideria, & actiones ad eius honorem & gloriam, animæque tuæ ſalutem dirigas, & ſemper quaſi præſentem cernas.

2. *Prudētes virgines acceperunt oleū*

ſecum

ſecum in vaſis ſuis cum lampadibus, fatuæ ſecus. Conſidera ad concinnandam rectè lampadem ne facile extinguatur, requiri primo vitri claritatem & nitorem. 2. Ellychnium ſufficiens, 3. Vas oleo plenum. 4. Flammæ ardorem. 5. Splendorem. Sic Virgo, vel religioſus debet primo eſſe mente & corpore purus. 2. Animam ſuam pia aliorum exhortatione, lectione, crebraq; communione paſcere, vas cordis ſui habere plenum oleo caritatis & deuotionis in Deum: nam vt oleum flammam efficit & fouet in lampade, ſic oratio deuota diuini amoris flammam excitat & conſeruat, iuxta illud Prophetæ, Pſal. 33. *In meditatione mea exardeſcet ignis* 4. debet ardens eſſe in omnibus operibus bonis: nam tepidi ex ore Domini euomuntur. Apoc. 3. 5. Bono exemplo aliis prælucere, vt videant opera eius bona, & glorificent Patrem cœleſtem.

3. *Eædem ſponſo veniente, quia paratæ erant, intrauerunt cum eo ad nuptias, & clauſa eſt ianua* Conſidera tres eſſe ianuas, quas Dominus in hoc mundo apertas tenet hominibus vt ingredi cœlum poſſint, quæ poſt iudicij diem omnino claudentur, vt nulli amplius pateat in eas ingreſſus. Prima eſt miſericordiæ & ve-

niæ, quæ paret omnibus habentibus lampadem fidei cũ oleo pœnitentiæ. Secunda eſt gratiæ, ad merendum & proficiendum in virtute, quæ etiam patet omnibus iuſtis ſe exercentibus in bonis operibus. Tertia eſt gloriæ, quæ pat et omnibus quidem, ſed in gratia,& bonorum operum exercitio vſque ad aduen tum ſponſi, qui eſt in cuiuſque morte perſeuerantibus. *Qui enim perſeuerauerit vſque in finem hic ſaluus erit*. 2. Conſidera claudi ianuam omnibus, qui licet fidem in Chriſtum habuerint, caſtitatem Deo promiſerint, multos annos in religione tran ſegerint,& multis bonis operibus illuſtres fuerint, non tamen vſque in finem perſtiterunt.

IN FESTO S. ANDREAE Apoſtoli.

De vocatione Apoſtolorum, Matt.4.

1. *AMbulans Ieſus iuxta mare vidit duos frat res, Petrũ & Andræam mittentes rete in mare.* Cõſidera quòd viderit eos non tã corporaliter, diuino nempe oculorum coniectu, quo eos ab æterno ad Apoſtolicum minus elegerat Verè felix coniectus qui ex peccator ib⁹fecit iuſtos,& ex hominibus vilibus mundi Principes, ex piſcatoribus Apoſtolos. Cõſidera, illos fuiſſe fratres, quia capita

Ecclesiæ suæ esse noluit, nisi se mutuò diligentes. *In hoc cognoscent omnes*, inquit alibi Christus, *quod discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad inuicem*. Vis ergo Deum in te oculum defigere, cura vt colas concordiam & vnionem fraternam. Cōsidera eos vocatos ex mari, vt exemplo Domini discerent animas ex tempestuoso huius seculi naufragio extrahere. Vnde non deseruerunt piscandi officium, sed melius reddiderunt.

2. *Ait illis: Venite post me, vt faciam vos fieri piscatores hominum: & illi continuo relictis retibus, sicut postea Iacobus quoq; & Ioannes, secuti sunt eum*. Cōsidera subito secutos relicto opere imperfecto, vt videas quā obedientiam exigat à religioso Deus, qui Apostolicā perfectionem sequi conatur, nempe vt nulla interposita mora pareat superiorum mandato. 2. Cōsidera horum exemplo tria esse relinquenda sequenti Christum. 1. Retia, id est, opera peccatorum, quibus homines velut funib⁹ & retibus illaqueātur. 2. Nauem, id est, possessiones mūdi & omnia temporalia. 3. Affectum erga parētes & cognatos: quod significatum est hic, cū Ioannes & Iacobus patrem Zebedeum reliquerūt. O quā felix est relictio & desertio, quæ cum

tanto

tanto bono imò cum thesauro omnium bonorum commutatur.

3. *Vidit alios duos fratres reficientes in naui retia sua, qui & secuti sunt eum.* Considera, hoc exemplo moneri cócionatores, qui sunt hominũ piscatores, vt aliquando relicta nonnihil piscatione animarum, vacent retibus reficiẽdis, id est, colligendo spiritui & emendandis defectibus, vt renouato spiritu postea maiore fructu redeant ad piscationem animarum. 2. Cõsidera Petrũ, qui designat feruentẽ actionẽ, prius vocatum quam Ioãnem, qui significat contemplationem: vt discas non perueniri ad perfectionem contemplationis, nisi per antegressam sedulam sui mortificationem.

IN FESTO S. NICOLAI Episcopi.

De lumbis præcingendis. Luc. 12.

1. Dixit Iesus discipulis: *Sint lumbi vestri præcincti.* Considera, S. Nicolaum exemplo prius quã sermone supra naturã docuisse, quo modo præcingendi sint lumbi. Nam cum infans adhuc sugens esset, in cunis iacens, quartis & sextis feriis ac semel tantum sub vesperam vbera materna suxit, qua infantuli sobrietate docuit, quam castus, quã magnus in Ecclesia Dei esset futurus. Eandem enim ieiu-

nandi

nandi cõſuetudinem tota vita tenuit, Sed & quotidie ſemel tantũ comedit, idque veſperi, & vno contentus ferculo à carnibus quoque ſemper abſtinuit. Lectionem item ſacram menſæ adhibuit. 2. Conſidera, hoc exẽplo eũ docuiſſe quã ſalutare ſit pueros ab infantia bonis aſſueſcere operibus, tũ quia opera illorum, vt mundiora, ita ſunt chariora, tum quia plerumq; durant in ſenium. *Quod enim noua testa capit*, vulgo dicitur, *inueterata ſapit. Et lucernæ ardentes in manibus veſtris.* Conſidera, per lucernas intelligi exempla virtutum, quibus B. Nicolaus præluxit, in quibus emicuit exẽplum caritatis ardentiſſimum, nam auro multo clam in domum cuiuſdã noctu proiecto, patris inopiam & triũ puellarum virginum opprobriũ quæ per proſtitutionem corporis coactæ fuiſſent nefandũ quæſtum facere, ſuſtulit. Deinde Epiſcop⁹ factus pauperibus viduis & orphanis, aliiſq; conſilio, pecunia, & labore nunquam defuit, nihil ſibi reſeruans niſi vitæ neceſſaria, & ſupellectilem oportunam Imò adoleſcẽs, adhuc facultates omnes in pauperes erogauit. Deinde fuit lucerna ardens ratione humilitatis ſingularis. Nam ideo noctu aurum in alienam domum iniecit, vt opus tam

præſtans omnibus ignotum maneret. Ad hæc, ratione religionis & deuotionis ſingularis. Nam Hieroſolymã cauſa viſendorum locorum ſacrorum peregrinatus eſt. Primus in templum orandi cauſa ſe conferebat, poſtremus exibat, eoque indicio Mireæ in Lycia ab Epiſcopis congregatis electus eſt Epiſcopus, cum diuinitus moniti eſſent eligendum eum, qui primus templum mane iniret.

Vide Meditationem in feſto S. Martini.

IN FESTO CONCEPTIONIS B. V. MARIAE

De immaculata eius conceptione.

1. CONſidera, quomodo B. Virgo ante conſtitutionem mundi à Deo electa fuerit,& prædeſtinata, vt eſſet Dei mater,& tam excellenti puritate niteret, quanta nulla ante ipsã creatura nituiſſet,aliiſque innumeris dotibus ornaretur, quæ variis vaticiniis in veteri lege ſunt præmonſtratę, vt intelligeremus eam ſuper omnes alios ſanctos colendam,& ad eam in omnibus neceſſitatibus corporalibus & ſpiritualibus refugiendũ. 2. Cõſidera ſi hæc ab æterno de ea facta & dicta ſint,eo quod in vtero filiũ Dei eſſet deportatura,quãta puritate,quib' virtutũ dotibus & nos ornati eſſe debeamus,

beamus, qui eundem Dei filium in ſanctiſſimo Sacramento toties realiter in ore & vtero ſrecepimus, imo quotidie, ſi Sacerdotes ſimus, manibus tractamus.

2. Conſidera, cur parentes B.Virginis Ioachim & Annam licet iuſtos tamen permiſerit eſſe pauperes & ſteriles, ac ideo coram mundo contẽptos. Nempe, quia conueniebat nihil cum mũdo commercij, habere, eos, ex quibus naſci debebat ea virgo, cuius fructus futurus eſſet ipſe Magiſter & Doctor paupertatis, humilitatis, & cõtemptus ſui. Sic enim radix germini & fructus arbori reſpõdit. 2. Conſidera, quanto gaudio hac cõceptione affecti ſint Angeli in cœlo, Patres ſancti in Lymbo parentes B.Virginis Ioachim & Anna; intellexerun: nim hoc ipſo ſpem iniectam breui reſtituendas Angelorum in cœleſti Hieruſalem ruinas, & totius humani generis liberationem à tyrannide dæmonis, & peccati ſeruitute ſecuturam.

3. Conſidera, conceptionẽ fuiſſe ſingularem & nunquam à condito mũdo, auditam, nempe omnis peccati etiam originalis expertem. Si enim B. Virgo cõcepta fuiſſet in peccato, aliquando ſerua fuiſſet diaboli, & rea æternæ dãnationis: Quis autẽ credat

filium

filium Dei puriſſimum in cuius poteſtate erat eligere & condere matrem, qualem vellet, voluiſſe concipi à matre, quæ aliquando dæmoni infeſtiſſimo ſuo hoſti fuiſſet ſubiecta? 2 Conſidera, ideo ab Eccleſia ſanctā hanc conceptionem B. Virg. ſolemniter celebrari, atque vt pluris meritum paſſionis Chriſti faciamus. Meruit enim Chriſtus, vt mater ſua contra curſum ordinarium humanarum generationum, ſine peccato conciperetur, ac vt nos in dies maiori puritati operam daremus, & per crebras confeſſiones aliaque præſidia quadantenus eius puritatem imitaremur.

IN FESTO S. THOMÆ Apoſtoli.

Vide Meditationem in 8. Paſchæ.

De conuerſione eius ab incredulitate. Ioan. 20.

1. THomas *vnus ex duodecim, non erat cū eis, quando venit Ieſus. Dixerunt ergo alij diſcipuli: Vidimus Dominum.* Conſidera, Thomam non potuiſſe videre Chriſtum poſt mortē rediuiuum, quia aberat à domo in qua congregati erant Apoſtoli, vt intelligas multis cōſolationibus doniſque ſpiritualib⁹ deſtitui eos, qui à bonorum ſocietate ſe temerè ſegregāt.
2. Conſidera Thomam, licet ad Apoſtolos

ſtolos tandem rediiſſet, ne quidem ipſis affirmãtibus, ſe vidiſſe Dominũ voluiſſe credere, vt diſcas quantum damnum ſpiritualis profectus homo faciat, ſi vel ad breue tempus in mundo vel ſocietate carnalium hominum verſetur, nempe vt plane impudens & arrogans reddatur, & iudicia aliorum fide dignorum contemnat, ac tandem fide excidat.

2. *Niſi videro in manibus eius fixuram clauorum, & digitum mittam in eam, non credam.* Conſidera, Thomæ ſimiles in hac parte eſſe, tum ſeculares, tum religioſos: illos quidem, quando in pietate conſtantes manẽt, donec proſperè eis omnia cedunt, cũ verò perperã à pia vita deſciſcũt. Hos vero quando in officio manent quã diu conſolationes ſpiritales affluunt, iis autẽ ſublatis tepeſcunt, ſicut accidit huic Apoſtolo Thomæ Nam ante paſſionẽ cum cæteri Apoſtoli diſſuaderent Chriſto ne in Bethaniam iret, ob periculum lapidationis, Thomas ſpiritu ardens dixit: *Eamus & nos, & moriamur cum eo.* Et tamen cum aliis capto Chriſto aufugit, & fortè lõgius, quam alij, quia tardius comparuit. 3. conſidera ex commemorato iam dicto apparere quanto amore erga Chriſtum flagrarit, eoque exemplo

plo nos doceri oblata occasione libẽter pro Christo, eiusque fide & Euãgelio mori, sicut & ipse tandem mortuus est, idque in locis totius orbis remotissimis vt in India Oriẽtali extrema, quod forte factum fuit, tũ vt maiorem charitatem erga Deum demõstraret, tum vt lapsum suum hoc labore accuratius deleret. 2. Cõsidera, cum Christus post vltimam cœnam dixisset. *Vado parare vobis locum*, & addidisset. *Quo vado scitis, & viam scitis*, Thomam respondisse: *Domine nescimus quo vadis.* Vnde intelligis eum tam humilem fuisse, vt non erubuerit palam ignorantiam suam fateri, deinde exemplum dedisse, vt non oscitanter, sed diligenter sensum verborum Christi scrutemur, & à peritioribus percontemur.

IN FESTO S. STEPHANI Protomartyris.

Christus prædicit occidendos Prophetas. Matth. 23.

1. DIxit Iesus turbis & Principibus Sacerdotum: *Ecce mitto ad vos Prophetas, sapientes & scribas, & ex illis occidetis.* Considera ineffabilem Dei bonitatem erga suos, quod cũ sciret se, Stephanũ, Apostolos paulo post talia passuros, (non enim prædixisset, nisi sciuisset) tamen & ipse prædicare perrexerit

perrexerit & Apostolos miserit, vt discamus dũ docemus, concionamur, vel aliud bonum opus aliis præstamus, non statim despondere animum, vel prouinciam docendi relinquere, si fructus non respondeat. 2. Considera eiusdem sapientiã, cur sciens prudens tanta mala permiserit, vt videlicet Iudæi, suum Messiam, imò ipsum creatorem suum; (quo nullum atrocius malum excogitari potest) in crucem agerent, Stephanum lapidarent, Iacobum Apostolum gladio trucidarent, Apostolos flagellarent: permisit autẽ, quia maxima bona inde elicere norat. Diligentibus enim Deum omnia cooperantur in bonum. Ex Christi enim morte secuta est salus mũdi, ex morte reliquorum conuersio multorum, magnum meritum ipsorum, ędificatio posterorum, & multitudo miraculorum, & nominatim ex oratione S. Stephani pro lapidantibus facta, teste S. Augustino, conuersio B. Pauli.

2. *Hierusalem, Hierusalem, quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas, & noluisti?* Cõsidera incredibilẽ caritatem Christi erga Hierosolymitanos, quod eos tum, cum omni amore essent indignissimi, imo capitales sui inimici, vocet filios; quod

 se

se non patrem vel dominum eorum, sed matrem vocet, & talem quidem matrē, quæ perinde eos amet, ac gallina pullos, (nihil enim intensius & tenerius amare solemus, quam fœtus paruulorum hominum & bestiarum.) Vt inde discāt omnes superiores quāto amore subditos interi⁹ & exterius prosequi debeant, licet malos & immorigeros, vt eos iuuent. 2. Cōsidera, gallinam in eo maximè amorem erga pullos ostendere, quod clamore, & rostro eos defendat cum periculo vitæ suæ contra rapaces miluos; deinde quod vt illos alat, se fame conficiat, & macie cōsumatur, demum & alis cōtra æstum, frigus, aliaque incommoda contegat, vt discant, qui alios regēdos & erudiendos habent, sæpe monere, vt caueant à laqueis dæmonis, labori non parcere, vt illi proficiant in literis & virtute duabusq; alis veritatis, & disciplinæ eos in officio continere.
3. *Ecce relinquetur vobis domus vestra deserta.* Considera quam graui pœna tandem mulctentur à Deo, qui postquam multis beneficiis affecti sūt tamē iis cōtemptis in sua improbitate obstinatè persistunt, vt scilicet non solum deserantur ipsi, sed etiam posteri eorū & è medio tollatur domus orationis, nempe templum, hoc est
omnis

omnis cultus diuinus tollatur, ac proinde & omnia spiritualia subsidia. 3. Cogita, si magnis multisque beneficiis à Deo hactenus affectus sis, & maximè si ad Ecclesiasticum, vel etiã religiosum statum te vocarit, quo maius beneficium nulli contingere potest, an vocationi tuæ facias satis, si enim secus fiat, verendum erit, ne & domus tua, id est, anima, quæ est templum Spiritus sancti omnibus spiritualibus præsidiis, propter ingratitudinem destituatur.

IN FESTO S IOANNIS APOSTOLI & Euangelistæ.

Christus Petrum vult se sequi & Ioannem manere. Ioan 21.

1. DIxit Iesus Petro, *Sequere me, Petrum autem secutus est & discipulus, quem diligebat Iesus, qui & recubuit in cœna super pectus eius.* Considera Christum simul atque Petrum summum suæ Ecclesiæ Pastorem præfecisset, ab eo exigere, vt etiam in anima pro ouibus ponenda se sequatur qui & paratum se ostendit, mox Christum discedẽtem è loco secutus: vt discant, qui ad prælaturas & regimen aliorum vocantur non ad quietẽ & honores, sed ad labores & passionem se vocari. 2. Considera, Ioannem si non reipsa quoad mortem saltem

 volun

volũtate & opere citra mortem secutum Petrum & Christum: nã in Actis Apostolorum incarceratus & flagellatus est Romæ etiam à Domitiano in feruentis olei dolium iniectus, calicẽ veneno infectum ebibit, in Pathmo exulauit, cum matre Dei metu mortis posito sub cruce Christi stetit, Christus matrem ei sub cruce commendauit. Denique charissimus Christo fuit ob castitatem & caritatem, quam vnã omnibus vsque ad mortem commendauit, dicens: *Filioli diligite inuicem, & sufficit.*

2. *Cùm vidisset Petrus Ioannem sequentem dicit Iesu: Domine hic autem quid? Et respondit: Sic eum volo manere, donec veniam, quid ad te? tu me sequere.* Considera hic Christum curiositatis vitium, vt aliàs in Martha, Ioanne & Iacobo, reprehendere in S. Petro, quod plus æquo sollicitus sit de obitu S. Ioannis; id enim pendebat ex iudicio solo diuino nempe in hãc linguæ intemperãtiam lapsus quod plus æquo amaret S. Ioannem, optaretque eum suæ passionis socium. Vnde disce, si curiositatis vitio deliquerit in hoc genere, is qui iam erat summus Pontifex constitutus, & eo ipso, curã susceperat S. Ioannis velut ouis, quantum delinquant illi, qui aliorum curã, nõ

gerunt,

gerunt. 2. Conſidera modeſtiā S. Ioannis, nihil de ſuæ vitæ exitu ſoliciti, nihil ex Domino percunctantis, quia in ſola Chriſti prouidentia & voluntate acquieſcebat, ac cum Dauide dicebat: *In manibus tuis ſortes meæ, vt iumentum factus ſum apud te, & ego ſemper tecum*. Vt diſcas neglectis hominum perſuaſionibus animum ſeruare liberum & æquabilem, & libenter illud amplectare quod Domino viſum fuerit, dicendo, *Fiat voluntas tua.*

3. *Exiit ſermo, diſcipulum illum non moriturum, & tamen non dixit Ieſus, non morietur, ſed ſic volo eum manere.* Cōſidera humilitatem S Ioannis, qui cum ex reſponſione Chriſti natam illam opinionē aduerteret ſe non moriturum, non dubitauit illam cōfutare in ipſo Euangelio à ſe ſcripto dum quaſi negat illam ſententiam, verbis Chriſti ſubiectā, ne vana gloria efferretur: cogitans ſe non meliore conditione fore quam Chriſtum, & B Virginem, qui mortui fuiſſent. Conſidera, quare Chriſtus ambiguè locutus fuerit, vt certa de exitu S Ioannis nō potuerit ex verbis elici ſententia, nempè vt doceret noſtrum non eſſe curioſè ſcrutari, & ſcire futura. 2. Vt ſuperbiā humani ingenij ſupprimeret, & ſcirēt

 homi

homines sine singulari auxilio Spiritus sancti non posse intelligere sacrarum scripturarum mysteria.

IN FESTO SS. INNOCENTIVM.

De fuga in Ægyptum. Matth. 2.

1. A*Ngelus in somnis dixit Ioseph, Surge & accipe puerum & matrem eius, & fuge in Ægyptum.* Considera Christum à primo ortu suo cœpisse pati ęrumnas & persecutiones, vt discas, si discipulus Christi esse velis, paratus esse ad tentationem, & cum actu pateris, tũc verè discipulum esse, vt loquebatur S. Ignatius. *Omnes,* inquit Apostolus, *qui in Christo pie viuere volunt, persecutionem patientur.*

2. *Qui consurgens, accepit puerum & matrem eius nocte & secessit in Ægyptum.* Considera, promptissimam obedientiam Ioseph, mox licet nox esset, surgentis & totam rem B. Virg. indicantis: cogita, vt commota primo sint tenellæ Virg. viscera, vt se illico collegerit, & ad iter, vt erat obediẽtissima, pararit, quomodo puerulum excitarit, & ploranti compassa sit, cogitans has dolorum esse primitias quas sanctus Simeon prædixerat. 2 Considera quã magna in Dominum fiducia, cuius se voluntati deuouerãt, exilium hoc susceperint, & pauculis panibus & pãnis in asinũ cõiectis, (in pauper-

tate enim tãta facile erat se parare)in viam alacriter se dederint. Quæ enim causa timendi erat de infelici successu, si Deus iter illud mandabat, si Deũ brachiis suis portabant? 3. Considera an te quoque adiungere velis in viã, & rogare B. Virginem, vt oneris sui in deportando filio velit participem facere. Et si illa assenserit cogita tu ipse qui soles fugere labores, & amare quietem, quanto corporis sudore tam longam peregrinationem thesaurum pretiosum deportando confecerit.

3. *Et erat ibi vsque ad obitum Herodis, vt impleretur prophetia. Ex Ægypto vocaui filium meum.* Cõsidera B. Virg. vbi in Ægyptum peruenit, non ibi inuenisse aut regium palatiũ tanto filio dignum, aut commoda ad fessos artus refocillandos necessaria. Si enim inter ciues suos in Bethlehẽ, obtinuit aliud nihil, quam stabulum & præsepe, in quo illum collocaret, quid melius obtinuerit apud barbaros & infideles? Vt ergo paupercula erat & peregrina ita & in vilẽ se domunculã vel tuguriũ receperit, & labore manuum suarum, vna cum Iosepho, quotidianum victum comparauerit. 2. Considera, quãta cura toto hoc exilij septennio, dilectum filium suum educarit, quaq; cautione &

reuerentia contrectarit, quem sciebat suum esse Dominum & Deum, quanta religione flexis genibus eum è cunis subleuarit, & in easdē reposuerit, quāto gaudio affecti sint ambo parentes, quando eum, iam ætate crescentem, per domum ambulantem, de diuinis rebus loquentem, & orationi vacantem viderunt & audierunt.

II. PARS.

De nece innocentum, & reditu ex Ægypto pueri.

1. Herodes *videns, se illusum à magis, iratus occidit omnes pueros in Bethlehem à bimatu & infra.* Cōsidera, quid non ausus fuerit scelestus ille rex, vt regiam dignitatem quam habebat non amitteret. Quę enim tyrannis immanior esse potuit, quàm tā copiosum fundere sanguinem, tot infantes innoxios iugulare, tot matres resistentes & abscondentes filios, cōfodere? tot patres orbare filiis hæredibus? *O cæca*, ait B. Leo, *stultæ emulationis impietas, quæ perturbandum putas diuinum tuo furore consilium! Dominus mundi non temporale quærit regnum, qui præstat æternum.* Hinc disce, quousque amor inordinatus progrediatur, & certo tibi persuade te quoque in eundem impacturum scopulum, nisi mortificationi

tuarum

tuarum passionum operam dederis.
2. Considera quanta Dei bonitas reluceat in istorum, infantium gloria: vt quod Deus eorum mortem non solum pro sacrificio, sed etiam pro martyrio acceptarit: vbi non fuit votum occisi, sed necessitas, non desiderium morientis, sed crudelitas occidentis, non meritum, sed infortunium. Omnia enim suppleuit diuina gratia, mutans miseriam in coronam, & casum in meritum, vt discas in imperfectionibus tuis, si pusillanimis sis, non desperare: Deus enim paratus est, modo bona in nobis voluntas sit, imperfectum nostrum supplere.
2. *Defuncto Herode Ioseph ab Angelo iussus rediit in terram Israël, & audiens Archelaum regnare abiit in Galilææ, & habitauit in Nazareth.* Considera Dei prouidentiã erga suos in medio persecutionum eorum recordantis & suo tempore iuuantis. Cogita quantũ hoc nuncio sancti illi recreati sint: qua alacritate iter ingressi, lacrymantibus AEgyptiis, qui eorũ sanctitatẽ cognorant. Vide puerũ Iesum iam grandiusculum, propriis pedib⁹ cũ baculo in manibus non sine fatigatione ambulantem Vide eos in summo æstu sæpe humi sine vmbraculo in locis desertis sedẽtes, destitutos

tos neceſſario cibo potuque, noctu verò ſpelunca aliqua & in nuda terra recubantes. 2. conſidera Ioſephum reuerſum in terram Iſraël, licet ſciret Deum eſſe protectorem ſuum, tamen noluiſſe redire in Iudæam, vt diſcas homines iuſtos, licet de ſua ſalute ſecuros nō debere ſe obiicere periculis, & Deum tentare, ſed ex parte ſua, quando poſſunt, declinare: ſicut & ideo fugit Ægyptum.

IN DEDICATIONE Eccleſiæ. De Zachæo. Luc. 19.

1. *IEſu perambulante Iericho, Zachæus publicanorũ princeps, quærens videre Ieſum, aſcendit arborem, quia ſtatura puſillus erat, & præ turba non poterat videre.* Conſidera quam bonus & ſuauis ſit Deus, quam promptus ad præbendam homini occaſionem, vt peccare deſiſtat. Nunquam Zachæus quæſiſſet Chriſtum niſi ipſe prius dignatus fuiſſet ambulare per Ierico: ſed ex parte noſtra cũ Zachæo facienda ſunt tria, cum Deus nobis gratiam offert. Primo enim debemus negotia & lucra temporalia relinquere. 2. duo impedimenta remouere, nẽpe, ne timeamus turbam, id eſt, ludibria hominum, nec ſimus nimium in perferẽdo labore conuerſionis animo puſilli, ſed alacriter aſcẽdamus arborẽ crucis.

crucis. *Qui enim vult venire post me*, ait Christus, *tollat crucem suam*. Sycomorus significat ficum fatuam & rectè: quia crux Iudæis fuit scandalum & gentibus stultitia.

2. *Iesus eo viso dixit: Zachæe festinans descende, quia hodie in domo tua oportet me manere: & festinans descendit, & excepit illum gaudens.* Considera quia Zachæus magno desiderio & deuotione dulci Christi aspectu perfrui cupiebat, ideo Christum neglecta turba qua stipabatur in eũ solum intendisse oculos. *Ad quẽ enim respiciam*, ait apud Isaiam 66. *nisi ad pauperculum, & contritum spiritu?* Deus enim, quoties vel initia bonæ voluntatis in aliquo deprehẽdit, mox illi obuiam procedit, imò præuenit, & benignam manum porrigit ad extrahendũ à peccato non secus, quã filio prodigo pœnitẽti sponte occurrit pater. 2. Considera, liberalitatem Christi, qui longè plus tribuit Zachæo, quam ille vnquã expectarit, nõ enim solũ se videndum illi præbuit, sed etiã diuersari voluit in eius domo vt & ipsi & toti familiæ eius gratiæ suæ thesauros impertiret. 3. Considera Zachęum cucurrisse, & cum festinatione ex arbore descendisse, vt discamus non esse segnes in admittendis diuinis inspiratio

pirationibus, & exequendis. Deinde cum gaudio illum excepisse, vt nos in animæ domum sæpius eum sacramentaliter, ac cum gaudio spirituali recipiamus.

Cum Zachæus stans dixisset, se dimidium bonorũ dare pauperibus, &c. ait Iesus: *Hodie salus domui huic facta est.* Considera, vt salutem à Deo consequamur opus esse, vt primo per opera pœnitentiæ satisfaciamus Deo, deinde proximis, si quid illis debeamus, vel restituendo aliena, vel iniurias condonando, deinde etiam pauperibus aliquid dispensemus; multum, si multum habemus, si parum, parum; si nihil, saltem condoleamus, & bonis verbis solemur. 2. Considera, Christũ vbicumque receptus est, magnum aliquod donum contulisse, vt in domo Zachariæ, Archisynagogi, Pharisæi Simonis, & nunc Zachæi. Recipe ergo & tu, si ditari velis, eum crebrius in domum animæ tuæ, cum occasio est communicandi.

MEDITATIO II.

De dedicatione templi spiritualis.

Nota tam magnificè vbique celebrari dedicationem templorum materialium, vt nos quoque magni faciamus dedicationem templi spiritualis animæ nostræ, quæ est templum Spiritus

Spiritus S. quod Deus potius sibi dedicari cupit, quam ligna & lapides.

1. Considera, dedicationem Templi materialis exterius bifariam cognosci. Primò ex vexillis binis è turri expositis. Turris animæ nostræ est intellectus, quia vt ex turris forma templum, sic ex intellectu anima rationalis cognoscitur. Tum autem anima est dicata Deo, quando in eius turri sunt duo vexilla, cognitio Dei & cognitio sui. Nouerim me, ait Aug. nouerim te. Notitia enim beneficiorum Dei, & propriorum defectuum, teste S. Thoma aptissimum est instrumentum, vt quis sit deuotus & cõsecratus Deo. 2. cognoscitur ex panibus dulciariis ante fores templi vendi solitis, tũ vt his crepundiis paulatim allicerẽtur fideles ad frequentanda templa, & dedicationem spiritualem faciendam Deo per preces, tum vt significaretur adultos, qui crepundia illa non curant, eo die pascendos cœlesti pane corporis Christi, omni saccaro dulciore, & animas suas debere templum facere Christi & Spiritus sancti. Si ergo sæpius Deum in animam receperis per Eucharistiam, verè & illam Deo dedicaueris.

2. Cõsidera dedicationem templi materialis cognosci, interius ex ornatu altarium,

altarium, & parietum vt, cum altare maximè summum refulget auro & argento: parietes verò imaginibus. Altare spirituale animæ est bona voluntas, qua omnes debemus nos Deo totos in holocaustum offerre. Hæc auro, argentoque fulget, cum caritate in Deum & proximum ardet. *In his enim duobus tota lex pendet & prophetæ.* Aurum hoc purius est, quo igni excoquitur sæpius: sic voluntas melior est, Deoque gratior, quo crebrius excoquitur igne contritionis & confessionis. *Parietes*, sunt opera bona, qui debent esse ornati imaginibus, id est, fieri ad imitationem Christi & Sanctorum. Christus enim dicit. *Exēplum dedi vobis*, (agēs de humilitate) *vt quemadmodum ego feci & vos faciatis.* Et Paulus: *Estote imitatores mei, sicut & ego Christi.* Idcirco Festa Sanctorum celebrantur, Martyrologium quotidie legitur, Quoquo mense sancti eliguntur.

3. Considera eandem dedicationem exterius cognosci ex pauimento templi, quando floribus & graminibus tegitur. Pauimentum nostri templi spiritualis est corpus nostrum terrenum. Pauimentum facile sordidatur, quia hominum pedibus calcatur, & ideò sępè vertitur. Corpus quoque nostrum sordidum

sordidum est, & radix omnium peccatorum. *Scio*, inquit Apostolus, *quod non sit in carne mea bonum: non enim quod volo bonum, hoc facio, sed quod nolo malum, ago.* Sed vt illud quoque dicetur Deo, verrendum est sæpe scopis confessionis, pœnitentiarum, & mortificationis. Ornandum quoque flore castitatis & virtutum graminibus; virtutes enim à viriditate nomen habent.

Finis Meditationum de Festis.

MEDITATIONES DE PASSIONE Domini nostri Iesu Christi.

ADMONITIO.

Quid in singulis meditationibus de Passione considerandum.

1. *Quis patitur?* Christus, verbum, Sapientia Patris.
2. *Quid patitur?* spinas, verbera, sputa, crucem.
3. *Pro quibus hæc patitur?* pro nostra, hominumque salute.
4. *Cur patitur?* semper ne patiatur homo.
5. *A quibus hæc patitur?* ab amica stirpe suorum.

6. Sed

6. *Sed quando patitur?* quando fuit iuuenis.
7. *Hæc vbinam patitur?* medio telluris in orbe.
8. *Quomodo tanta tulit?* proferat ipse modum.

MEDITATIONES De Passione Christi.

MEDITATIO I.

De lotione pedum. Ioan. 13.

1. CHristus ante institutionem Sacramẽti, cœna facta, sciens quia à Deo exiuit, & ad Deum vadit surgit à cœna, ponit vestes, linteo se præcingit, mittit aquam in peluim ad lauandos discipulorum pedes.* Cõsidera, primò quis sit, qui seruile, omniumque vilissimum ministerium hoc eluendi sordidos pedes suscipiat, nempe Christus qui à Deo exiuit, qui est filius Dei, Deus de Deo, creator mũdi. 2. quãta sedulitate solus, nullo iuuãte, vt abiectissimus seruus id suscipiat, surgit à cœna, licet rusticum videatur tempore mensæ iisdem manibus tangere cibos & pedes sordidos: abiicit summã vestem, vt expeditior sit, præcingit se, petit peluim ab hospite, aquã quærit, fundit in peluim, ipse aquam apportat,

apportat, vt omnes partes officij seruilis expleret; vt discas vilissima officia etiam perfectè ex humilitate cōplere.
2. *Venit ergo ad Simonem Petrum, qui dixit, Domine, tu mihi lauas pedes? non lauabis in æternum. Tum Iesus: Si non lauero, non habebis partem mecum. Et Petrus: Domine, non tantum pedes , sed & manus & caput.* Considera, quam attoniti fuerint simplices discipuli, cum viderent Dominum suum & Deum, in cuius nomine omne genu flectitur, procidentem ad suos pedes, cū viderent nunc ad huius, nunc ad illius pedes prorepere, sordes abluere , linteo extergere , & magno affectu osculari : non dubiū quin præ stupore conticuerint, & vberrimè lachrymarint. 2. Considera eum lotionē cœpisse à Iuda, vt hoc exemplo eū ad pœnitentiam commoueret, & nos doceret quomodo cum inimicis agendū sit : imitatum exemplum medicorum, qui, dum plures ęgros habent, incipiūt à maximè ægro. O rem stupendam videre Deum maiestatis abiectum ad pedes sui capitalis inimici, tam duri & obstinati , vt nullam emiserit lachrymulam. 3. Cōsidera Petrum, qui vltimo loco sedit, vti erat humillimus, & ardentissimus, non potuisse se cōtinere, & non ex alienatione , sed ex mera

reuerentia surrexisse & exclamasse: Tu Domine, conditor cœli & terræ quem aliàs confessus sum filium Dei viui, mihi piscatori, conditione abiectissimo, mihi misero peccatori, & seruo indignissimo lauabis pedes? Quod enim ex reuerentia ita sit locutus, inde liquet, quod statim se totum lauandum obtulerit, dum aduertit, ni pareat, se Deum offensurum.

3. *Lotis pedibus Iesus dixit: Si ego Dominus & magister laui pedes vestros, & vos debetis mutuo vobis lauare. Exēplum dedi vobis, vt quemadmodum ego feci, & vos faciatis.* Cōsidera, cur Christus lauerit pedes, non vt sordes pedum ablueret, sordes enim pedum manuumve nō coinquinant animam, sed vt doceret primo, quomodo quis præparare se debeat ad s. Eucharistiam, nempe aquis lachrymarum & pœnitētiæ, vt exponit Cyprianus & sedulo totius conscientiæ examine, hoc est, à capite vsq: ad pedes. 2. Vt exēplum humilitatis daret, in officio seruorum vel ancillarū abiectissimo nec nos puderet siue maioribus siue minorib⁹, aliquādo seruire. 3. Vt mutuas offensiunculas, quæ aliquando etiam inter pios & religiosos homines incidunt libenter condonemus.

MEDITATIO II.

De institutione S. Sacramenti Eucharistiæ. Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22.

1. *Accepit Iesus panem & gratias agens benedixit, fregit, deditque discipulis, dicens: Accipite & comedite, Hoc est corpus meũ, quod pro vobis tradetur. Hoc facite in meã cõmemorationem.* Cõsidera stupendum Dei erga nos amorem: Dum enim Iudas molitur proditionẽ, principes Sacerdotũ crucẽ & mortẽ parant, Christus sollicitus est, vt testamẽti loco nobis relinquat pretiosissimã hæreditatẽ, non regnum, non opes, non honores, non scientiam, non aquam de petra, non mãna de cœlo, non Angelũ, vel Archangelum, sed seipsum, Deum & hominẽ, quo nihil præstantius esse vel excogitari potest. Et seipsum, non vt regem tantum & Dominum, patrẽ, fratrem, sponsum, aduocatum, sodalẽ, magistrum, sed in cibum & potum, vt quam arctissime illi coniungeremur, & sicut cibus in substantiam corporis nostri, sic nos corpore & anima transformaremur in ipsum, quo diuinæ cõsortes naturæ & filij Dei efficeremur. 2. Considera Christum accepto pane gratias agere Deo, vt scias, quãdo sanctum hoc sacramentum sumis,

prius tibi agendas gratias pro tanto beneficio, & per preces animum ad Deum eleuandum.

3. *Deinde accepto calice gratias egit dicens: Bibite ex hoc omnes. Hic est sanguis meus noui testamenti, qui pro vobis, & pro multis effundetur in remissionem peccatorũ.* Considera Christum hoc mysterium instituisse, vt esset Memoriale & quasi compendium omnium mirabilium operum suorũ. Nam in aliis rebus vnã aliquam proprietatem diuinam, in hac autem ostẽdit multas, vt potentiam infinitam, mirabilem sapientiam, & ineffabilem bonitatem. Potentiam, quod sub specie pànis & vini totus cum corpore, sanguine, anima & deitate cõtineatur. Sapientiam, quod tam suauem & cõmodam rationem excogitarit se nobis vniendi, nempe per cibum & potum, quo nihil libentius sumimus, frequẽtius, auidius; vt scilicet libenter sæpè & auidè ad Eucharistiã accederemus. Bonitatem denique quod secum omnia bona spiritualia & vitam æternam donauit. *Qui manducat enim hũc panem,* ait ipse, *viuet in æternum.* Considera secundo sub specie vini dari nobis totum Christum vti sub specie panis, vt recordaremur semper passionis vel effusionis sanguinis Christi in

Cruce,

Cruce, per vinum significatæ & Calicem, dignissimè enim communicat qui cum desiderio perfectè imitandi Christum etiam in passione communicat.

3. *Dico vobis, quia nõ bibam à modo de hoc genimine vitis, vsque in diem illum, cum bibam nouũ in regno Patris mei.* Considera id dictum à Christo, vt nos doceret conuiuium Eucharisticum in hac terra, esse pignus & arrhabonem cõuiuij cœlestis alterius vitæ, in quo apponetur vinum præstantissimum & nouum, mittendum in vtres nouos corporum immortalium & gloriosorum, quo omnes beati ab vbertate domus Domini inebriabuntur, hoc est, summo gaudio in æternum fruentur, & omnium præteritarum ærumnarum & vanitatum huius mundi obliuiscentur.

MEDITATIO III.

Christus proditorem inter cœnam indicat. Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. Ioan. 13.

1. IEsus turbatus est spiritu, & dixit: *Vnus ex vobis me tradet, qui manducat mecum, & intingit manũ in catino: & contristati discipuli singuli dicunt: Nunquid ego sum Domi-*

 ne.

*ne.*Conſidera miram Chriſti manſuetudinem,permittentis manũ proditoris in eadem ſecũ patena,& ne pudore eum afficeret generatim tantũ admonentis. Turbari autem ex mera compaſſione, quod vel vnus ſuorum periret. Tã enim angitur vnius interitu ouis,quam omnium,vt diſcas nõ prodere peccata aliena,quãdo occulta sũt,vel minus nota:deinde ſi ſuperior ſis laborare, ne vel vnus pereat. 2.Conſidera,quid egerit,Chriſtus, vt Iudã à ſcelere reuocaret.menſæ adhibuit, pedes lauit , allocutus eſt,clarè ſatis dixit ſe prodendum ab vno, qui manũ ſecum ponat in catino,minat' eſt damnationem æternam. *Væ illi, per quem filius hominis tradetur.* Sed nihil iuuit , quia cor eius obdurauerat.

2. *Simon innuit Ioanni vt exploraret quis eßet proditor: & Ieſus ei recumbenti in pectus ſuum, aperuit, fore illum cui panem intinctum porrigeret Quo porrecto intrauit in Iudam Satanas:& continuo exiuit. Erat autem nox.*Conſidera Iudæ iniectã prius cogitationem de proditione,tum Satanam ipſum ingreſſum,vt diſcas primis dæmonis ſuggeſtionibus reſiſtere, ne per conſenſum ingreſſus cor omni illud gratia ſpoliet. 2. Ne noctu

&

& in abdito quicquam faciamus, quod non audeamus facere corã omnibus: aut certè, si religiosi simus, nullum etiam pium opus faciamus quod non patefactum velimus superioribus vel patribus spiritualibus; nam sæpè Sathan trãsfigurat se in Angelum lucis.
3. Considera solum Ioãnem quem diligebat IESVS ob singularem castimoniam, in pectore Christi recubuisse, vt discas tum te multorum donorum cœlestium capacem futurum, cum purus mente & corpore fueris, ac sæpius non in sinu Christi recubueris, sed Christum ipsum ore & corde in Eucharistia sacra susceperis.
3. *Cum exisset Iudas, dixit Iesus: Nunc clarificatus est filius hominis, & Deus clarificatus est in eo, & continuo clarificabit eum.* Considera, quã dissimilia sint Dei & hominum iudicia. Homines enim claritatem in honoribus, opibus, & rebus secundis huius vitæ collocant: Deus autem in ludibriis, opprobriis, paupertate, afflictione, & crucifixione, cõtumeliosissima. Vnde & Apostolus ait: *Absit mihi gloriari nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi.* 2. Considera clarificatum Christum, quod morte & passione sua victoriã obtinuerit cõtra dæmonem,
 peccatum,

peccatum, mortẽ & infernum; vt discas vere te gloriosum futurum, si humilitate, patientia, pœnitentiæ operibus omnes tentationes dæmonis viceris, à consuetudine peccandi discesseris, ac tuas prauas cupiditates expugnaris. *Qui enim dominatur animo suo*, ait Sapiens, *est melior expugnatore vrbium*

MEDITATIO IV.

De itinere in hortum Gethsemani. Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. Ioan. 18.

1. EGressus Iesus cũ discipulis trãs torrentem Cedron, venit in hortum Gethsemani, & ait: Sedete hic donec vadam illuc, & orem.* Considera quanto cum desiderio, & promptitudine fuerit ad hortum, vt tandem opus redemptionis, ad quod tota vita tantopere anhelarat, inchoaret. Nam apud Beatum Lucam dixerat: *Baptismo habeo baptizari, & quomodo coarctor, vsque dum perficiatur?* Anhelabat nimirum primo voluntate sua: *Oblatus est enim quia voluit.* Volenti autem vel amãti nihil difficile: deinde duplici igne amoris vno in Patrẽ, qui illi mandarat, vt pateretur; altero in nos, vt pro nostra salute moreretur; *Maiorẽ enim charitatẽ nemo habet, quã vt animã suam quis ponat pro amicis*

amicis suis. Quantam ergo habuerit, qui posuit pro inimicis?

2. *Iesus assumpto Petro, Iacobo, & Ioanne, cœpit mœstus esse, pauere & tædere, & ait: Tristis est anima mea, vsque ad mortem.* Considera, Christū tristari cœpisse nō tam de pœnis suis sibi impendentibus: quam de totius orbis peccatis, qui mœror iam vehemens fuit, vt solus ad mortem inferēdam suffecerit: vt discas compati proximorum damno, & vicissim inanis mundi gaudia pro amore Dei contēnere. 2. Considera, si quando tædium in actionibus pietatis exercēdis obrepat, nō putemus idcirco eas suo spirituali fructu destitui, sed post tædium porro progrediamur cum Christo & mox solatiū etiā angelicū non deerit.

3. *Et ipse auulsus est ab eis, ac progressus pusillum, quantum iactus est lapidis, positis genibus procidit in faciem suam super terram.* Considera quam inuitus relinquat suos: auulsio enim violentam abstractionē significat. 2. Nota orandi ritum; figit humi genua quasi reus capitis ob scelera nostra proiicit se in terram velut immolandum pro nostra salute, & velut omnium mortalium indignissimū, ac vero dignissimum, qui omnium pedibus proteratur: vnde discim' in tribu-

lationibus

lationibus primum ad Deũ esse, omnibus impedimentis abiectis, recurrendum: deinde vsurpandam sæpe hãc humillimam ceremoniam. 3. Cõsidera quam grauia fuerint peccata nostra, quæ humeris Christi imposita ita pondere suo illum in terram depressere, vt non potuerint amplius.

MEDITATIO V.

De oratione Christi, & agonia.

Luc. 22.

1. O*Rauit Iesus tertio & dixit: Abba pater si poßibile est, trãsfer hunc calicem à me: veruntamen, non mea; sed tua voluntas fiat.* Considera, Christum cũ multis lachrymis, & clamore valido, vt loquitur Apostolus, cum geminatione vocis, *Pater, Pater*, eandem orationem iterasse: vt discas quo maior impendet afflictio eo maiori cum affectu, & diutius orãdum, idque cõditione semper adiecta, si Deo ita placuerit. 2. Considera sũmam Christi resignationem in re grauissima; nam licet maximè horreret futura tormenta & mortem, tamen in iis ferẽdis voluit paternam potius sequi voluntatem, quam suam. & ita sequi voluit vt etiam optarit sibi mandari totam passionem, quo ex obediẽtia moreretur, vt discas in omnibus te conformare diuinæ voluntati, & obedientiam

obedientiam maximi facere.

2. *Et surgens ab oratione bis, dum dormirent, dixit Simoni: Sic non potuisti vna hora vigilare mecum? Vigilate & orate, vt non intretis in tẽtationem.* Cõsidera, quantis angustiis premat ur bonus IESVS. Orat Patrem, & silet, quærit à discipulis leuamen & dormiunt & dormit eorum princeps, qui paulo ãte præ aliis gloriatus erat. *Et si omnes scandalizati fuerint*, &c. Heu qualis hortus est hic Gethsemani: in hortis aliis sunt delitiæ, in hoc vero mœror & pauor. O quam acerba sunt horti huius poma! 2. Considera Christum abrumpere orationem, vt videret quid agerent discipuli, vt discas si superior sis vel aliorum curam geras, non ita tuæ saluti intendere vt aliorum negligas: & si officio suo nõ faciant satis, liberè quidem sed amãter corripias, simul infirmitatem eorum excusando, vt hic fecit Christus. *Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma.*

Et factus in agonia, sudore sanguineo decurrente in terram, prolixius orabat. Et apparuit Angelus de cælo confortans eũ. Considera causam huius sudoris; nimirum eousque creuerat desiderium patiendi pro nostra salute in Christi pectore, vt pretiosus

eius

eius sãguis, qui ex timore mortis decurrerat ad cor;intus bulliret & quærens violentum exitum tandem per poros & venas guttatim eruperit primum in vestes, deinde per illas in terram. 2. Tantam vim sanguinis effusam, vt præ debilitate non potuerit se erigere: itaque accurrit Gabriel Archangelus, eumque è terra leuauit. Vide hic faciem Christi deformatã ex puluere sanguine mixto, capillos sãguine concretos, Gabrielem sedulo abstergentem omnia: eumque confortantẽ, vt in pedibus consistere posset. Hic orandi feruor, Domine prorsus damnat meũ languorem & pigritiam, dum ne vnã quidem lachrymulã in oratione mea exprimere valeo.

MEDITATIO VI.

De proditione Iudæ. Matth. 26. Marc. 14.

1. *ORatione peracta Christus discipulis dixit: Dormite iam & requiescite. Sufficit, Surgite, eamus. Ecce qui me tradet prope est.* Considera, Christum cognita volũtate Patris per Angelum, ilico omnẽ metum abiecisse, conspectoque hoste nõ quæsisse latebras, vt mercenarium, sed vt Pastorem bonum etiã obuiam processisse. 2. Aduerte, verba Christi ad discipulos Surgite, satis dormistis, non permittit

Iudas

Iudas vos amplius dormire, ruite in vltimos amplexus, quia iam moriendum eſt. Accede Petre, cui commiſi meas claues, accede Ioannes, & reliqui, ſolemini matrem meam mœrore confectam: vide quomodo eos amplexus benedictionem vltimam eis tribuat: nullam amplius daturus, quia manibus ligandus. Cogita quantus omnium ſtupor, & lachrymarum effuſio hic fuerit.

2. *Iudas antecedens turbam gladiis fuſtibuſque armatam appropinquauit Ieſu, dicens: Aue Rabbi, & oſculatus eſt eum. Dixitque Ieſus: Amice ad quid veniſti? Oſculo filium hominis tradis?* Conſidera, Iudam Apoſtolum Domini, & qui miracula fecerat, hic factum ducem miniſtrorum dęmonis; vt diſcas quam grauis lapſus ſit eorũ, qui poſt magna à Deo accepta beneficia, vocationem ſuã, vel pietatis curſum ſemel inchoatum turpiter deſerunt. 2 Conſidera quibus modis Chriſtus pro ſua immenſa benignitate conetur Iudæ pectus emollire, primo lenitate, præbens oſculum. 2. Significatione beneuolentiæ, vocans amicum. 3 Correctione, qua facti turpitudinem exponit, dicens: *Oſculo filium hominis tradis?* vt diſcas, ſi tanto amore complexus eſt inimicum, quanto amplexu

plexurus ſit amicos, qui toto corde eum quærunt eique ſeruiunt? Deinde, vt diſcas, inimicis nihil vnquam precari mali vel aſperius loqui, ſed quodam amoris affectu iis condolere.

Ieſus dixit turbæ. Quem quæritis? Reſponderũt Ieſum Nazarenum. Dixit Ieſus: Ego ſum. Quo dicto, retrorſum corruerunt in terram. Et cum ſecundo idem reſpondiſset, ait: Si me quæritis, ſinite hos abire. Conſidera, quam diſſimilis fuit primus Adam ab hoc ſecundo, idq; in horto. Ille enim audita voce diuinæ iuſtitiæ. *Adam vbi es,* abſcondit ſe: hic vero audita voce humanæ iuſtitiæ manifeſtauit ſe, dicens: Ego ſum Ieſus. Sic enim amat ſalutem noſtram, vt nomen Ieſus, id eſt, Saluatoris cælare, non potuerit. 2. Conſidera, ſi amabilis vox, ego ſum, tam formidabilis toti Satanico exercitui cum Iuda fuerit, vt ſupini in terram ruerint, quid in die iudicij futurum ſit, quando in maieſtate ſua terribilem illam contra inimicos ſuos detonabit ſententiam, *Diſcedite maledicti in ignem æternum* 3. Nota mirum amorem Chriſti, quod in tantis periculis, nec ſine ſuo incommodo, ſollicitus eſt de diſcipulis, vt dimittantur.

MEDITA

MEDITATIO VII.

De captiuitate Christi. Matth. 28. Marc. 14. Luc. 22. Ioan. 18.

1. *TVnc accesserunt & manus iniecerunt in Iesum & tenuerunt eum.* Cõsidera, quomodo viles & barbari nebulones in agnum innocentẽ cum ingenti clamore petulanter irruant: alij in capillos, alij in barbam: alij caput benedictum pugnis, alii fustibus cædant alij brachia crassis funibus tam arcte stringant, vt sanguis erumpat è venis: alij catenam ferream in collum iniiciant, omnes vt rabidi canes insultent. O miserabile spectaculum! onustum videre catenis & funibus creatorem cœli & terræ, qui solus nos à vinculis liberare potest, videre ligatas manus, tot miraculorum effectrices: Tractari vt latronẽ, qui omnium animas à morte æterna liberauit. 2. Cogita Christum ligari, vt te peccatorum vinculis soluat, & ex dæmonis laqueis expediat.

2. *Petrus abscidit auriculam serui summi sacerdotis, qua curata Christus dixit. Mitte gladiũ tuũ in vaginã, calicem quem dedit mihi pater, nõ vis vt bibam illum? Deinde ad turbã dixit. Tanquam ad latronem existis comprehendendum, sed hæc est potestas tenebrarum.* Cõsidera primo cur Petrus

trus tam temerarius fuerit, nēpè quia in oratione obdormiit. 2. Benignitatē Christi bonum pro malo reddentis hosti, dum sanat auriculam Malchi. 3. Studium obediendi : quid enim aliud est *non vis vt bibam calicem?* quam, vis vt Patri non obediā? malui enim, inquit Bernardus perdere vitam, quā obedientiam 4. Obstinationē Malchi & turbæ duplici miraculo nihil motę.
5. Considera rem indignam, nempè Christum seu latronem tradi, non solum in manus Iudæorum, sed etiam principis tenebrarum. Iob quidē diabolo vexandus datus est, sed ne vitam tolleret; at Iesus sine exceptione tartareæ potestati traditur, vt in vitam & famam eius rabiem exerceant.
3. *Tunc discipuli omnes relicto eo fugerunt.* Considera his discipulis similes esse, qui tantisper seruiunt Christo & pietati, dū res benè fluunt? Vbi vero tentatio oritur, & afflictio, ab instituto pietatis studio recedunt. 2. Considera, eos in hanc tentationē incidisse, vt fugerent, quia consilio Christi non paruerunt, cum pręmonuerit, *Orate ne intretis in tentationē.* Imò prædixerit eos fugituros. *Omnes scandalum,* inquiens, *patiemini in me ista nocte.* Vnde discimus in magnis afflictionibus superandis non esse fidendum nostris viribus,

viribus, sed ardēnti orationi instandū. Nec enim pro se opus habuit oratione Christus, ne fugeret, sed vt nobis exemplum daret, doceretque quanti sit facienda oratio.

MEDITATIO VIII.

De ductione Christi ad Annam. Ioan. 18.

1. *ET adducunt Iesum ad Annam primum, qui interrogauit Iesum de doctrina & discipulis. Et respondit. Interroga eos qui audierunt, palam locutus sum in templo, & Synagoga omnia.* Considera, quomodo rabidi illi ministri in tenebris per vias inuias, per spinas & sordes indignè raptent (vti ad domū Annæ pertrahant) innocentē hunc agnum, quot iniuriis & verberibus afficiant, ac subinde præ debilitate in terram relapsum pugnis & calcibus exagitent, vt surgat. 2. Cōsidera quomodo corā truci & fastuoso Pontifice manibus in terga reuinctis oculisque humi deiectis astat is, cui omni potestas data erat in cœlo & terra; quamque modestè Annæ per calumniam doctrinam eius examinanti respondeat; vt discas non tristari, si aliquando alij peruersè de te loquantur & sentiant, modo tu nullius erroris conscius sis, deinde vt alieno potius testimonio, quam proprio

R doctri

doctrinæ vel vitæ integritatem defendas.

2. *His à Christo dictis vnus aßistens ministrorum dedit alapam Iesu, dicēs. Sic respondes Pontifici?* Cōsidera indignum facinus, quod cœlum horruit, & terra obstupuit, percutitur Dominus à seruo, creator à creatura, Dominus vniuersi à verme & luto, coram quo tremunt cœli & inferorū potestates. O Angeli cœlestes, cur tantam in Dominum vestrum iniuriam non vindicatis? 2. Considera hanc alapam armata militis manu impactam Christo, tanta vi vt vestigia in vultu relinqueret, miraculúmque sit Christum vti corpore tenerrimum, & iam sudore sanguineo, & impotenti tractione fractum, non illico concidisse mortuum. Et interim Christus non aliud respondet, quàm.

3. *Si male locutus sum, testimonium perbibe de malo: sin autem bene, quid me cædis?* Considera è contrario nos tali iniuria affectos continuè de vindicta cogitare, cum tamen minimè tā innoxij esse possimus, quam Iesus. 2. Considera Dominum ideo respondisse huic vili nebuloni, quia fuit vna ex grauissimis iniuriis quas passus est: nā postea grauiter sæpè cæsus, imò crucifixus, nihil quæstus est, imò pro crucifixori

fixoribus suis orauit 3. Considera, hūc sensum responsi esse. Si male locutus sum, ecce aliam maxillā, percute illā. Nam Ieremias ait, *Dabit percutienti se maxillam:* nec enim sibi satisfactionē fieri honoremque restitui petiuit, sed vt temerarium illum conuerteret, ad maiora paratum se demonstrauit.

MEDITATIO IX.

Mittitur Christus ab Anna ad Caypham. Matth. 26. Marc. 14.

1. *TVnc duxerunt eum ad Caypham Principē Sacerdotū, vbi Scribæ, & Seniores, & Pharisæi conuenerant, vbi Christo tacente ad falsa testimonia, ait Cayphas: Adiuro te vt dicas si tu es filius Dei Et respondit: Ego sum.* Considera, cur taceat Christus ad calumnias nempè, quia responso dignæ non erant. 2. ne ansam daret obstinatis hominibus grauius peccandi. 3 vt doceret nos patienter ferre opprobria, maximè cum conscij nō sumus obiectorum, & patienter tolerata reddant nos coram Deo meliores. 2. Cōsidera, cur non taceat ad adiurationem Cayphæ; cum tamen sciret se ex responso grauiora passurum: nempe vt doceret nos, vbi Dei honos agitur non licere nobis vel cum vitæ periculo, veritatis professionem omittere.

2. *Dico vobis*, addit Christus, *Vi-*

debitis filiũ hominis sedentem à dextris virtutis Dei. Quo audito Cayphas scissa veste sua ait. Blasphemauit, & omnes clamarunt reum esse mortis. Considera, hæc verba à Christo subiuncta, partim, vt clarior esset confessio suæ diuinitatis vt sensus sit: Et si nũc me tam contemptũ esse videatis, quam Propheta prædixit, *Erit vultus eius, quasi absconditus & despectus:* tamen veniet olim dies quo videbitis me iudicem viuorum & mortuorum ad dexteram Maiestatis Dei sedentẽ: Partim, vt eos mentione nouissimorũ terreret & à cœpto reuocaret 2. Considera, patientiam Christi ad barbarã illam mortis sententiam contra ipsũ vitæ auctorem. Mirum est terram non se aperuisse, & omnes istos absorpsisse. Vnde disce, proprium esse mundi damnare eos qui verum dicunt, & inculpatè viuunt; nostrumque esse cum Christo nõ curare eiusmodi clamores, etiamsi omnes contra nos insaniant.

5. *Tunc qui tenebant Iesum, expuerunt in faciem eius; & velauerunt, dicentes: Prophetiza, quis te percussit? alij palmas in faciem dedere, & alij blasphemarunt.* Considera homines spuere volentes, ad sordidissimos domus angulos se cõuertere: scilicet impij illi sordidius nihil æstimarũt facie,

in

quam desiderant Angeli prospicere 2. Considera, istos non tot excogitare iniurias, quin Christus omnes cum silentio ferat & plures ferre paratus sit. Aspice faciem Christi ex colaphis & alapis totam liuidam, inflatam & fœtidis sputis conspurcatam, impletúmque illud Isaię, *Et nos putauimus eum quasi leprosum, & percussum à Deo & humiliatum.* 3. Considera, quàm longè distemus à vita & moribus Christi, quippè qui ne verbulum quidem contra honorem nostrum dici feramus & tamen Christus voluit nos suos esse imitatores.

MEDITATIO X.

De trina negatione Petri. Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22 Ioan. 18.

1. PEtrus foris, in atrio rogatus primo ab ancilla ostiaria, tũ ab aliis an esset discipulus Christi, tertio negauit se nosse hominem. Considera, quomodo in corde Petri certarit timor & amor: timor nempè mortis, & amor magistri sui. Amor sequi Christum cogebat, timor se occultare cogebat. Tãtũ vero creuit timor: vt cederet amor, & sic Christum negauit. Ergo qui stat, videat ne cadat: si enim vertex Apostolorũ, cuius erat cęteros fratres confirmare, cecidit; quid aliis fiet? Si colũna trepidat ad vocẽ vilis ancillulæ,

quid faciet ad verbera principum. 2. Conſidera principiis obſtandum, ne lapſus ſequatur grauior. Petrus primò vanè gloriatus eſt ſe non ſcandalizãdum, tum obdormiuit contra conſiliũ Domini in horto, hinc fugit, demum negauit ter Dominum, & quidem cum iuramento & execratione.

2. *Et continuo gallus iterum cantauit: & conuerſus Dominus reſpexit Petrum.* Conſidera, in quo mœrore & dolore animi fuerit Chriſtus, dum vidit ſe à Iuda vẽditum, à diſcipulis derelictum, & nunc tam turpiter à principe omnium negari. Doluit proculdubio plus de hac negatione, quam de omnibus opprobriis ſuis & tormentis, dixitque: *Conſiderabam ad dexteram & videbam, & non erat, qui cognoſceret me.* Quid mirum ſi à ſiniſtra inimicorum nemo Chriſtum agnoſcat, ſi à dextera Petrus negat. 2. Conſidera, quomodo tandem gallo canente, miſericordia motus Dominus oculis quæſiuerit Petrum, quo inuento, ſic eum tacitè oculi affati ſint. Sic me Petre negas? vbi fides, vbi fidelitas? vbi tuus in me amor? vbi promiſſa magnifica de nõ me deſerẽdo? Iſti corpus ſatis torquẽt, tu animã pergis cruciare? Hæccine reddis Saluatori, qui te è vili piſcatore cõſtituit principẽ populi?

3. *Et recordatus Petrus verbi Iesu quod prædixerat de gallo, egressus foras fleuit amare.* Considera, sicut nix ad intuitum Solis liquefieri solet, sic algens cor Petri ad intuitum Christi post galli cantum in lachrymas liquescere cœpisse, & dixisse; *Domine quid me vis facere?* estne adhuc spes veniæ post tam turpem lapsum? Vnde discimus nunquam despondere animum, quantumuis in religione etiam sanctissima viuamus, & per fragilitatem in peccatum etiam graue incidamus: sed oremus tantum vt Deus miseriam nostram respiciat. 2. Considera, quamprimum cogitatio de resipiscendo iniecta est, statim deserenda esse loca, cœtusque hominum, vbi occasio est delinquendi, sicut Petrus deseruit statim aulam Cayphæ. Difficile enim est inter improbos tueri probitatem. 3. nota ad pœnitentiam veram requiri intimam cordis contritionem, & perfusionem lachrymarum. Certè S. Petrus dicitur, tantum calidarum effudisse lachrymarum, quoties galli cantum audiret, vt canales in maxillis ex guttis decurrentibus apparuerint.

MEDITATIO XI.

De ſuſpenſione Iudæ. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 22.

1. *IVdas videns Chriſtum ad mortem condemnatum, pœnitentia ductus retulit triginta argenteos, dicens: Peccaui, tradens ſanguinem iuſtum.* Conſidera, quod homo licet in piorũ cœtu ſit, ſi imperfectionibus initio obſiſtere negligat, progrediatur, vt pudore ſcilicet abſterritus pedem referre non velit: nota & dæmonis aſtum, qui faſcinat initio oculos, ne turpitudo peccati appareat: poſt verò ita turpitudinem exaggerat, vt deſperet. 2. Conſidera, quanto pretio venditus ſit Chriſtus, nempe 30. argenteis, cum multæ beſtiæ tam vili pretio non vendantur. O res ſtupenda. Homo emi debuit sãguine filij Dei. Et Deus venditur. 30. denariis! Et quibus? inimicis crudeliſſimis. A quo? à proprio diſcipulo, fure, & ſui ipſius ſuſpenſore.

2. *At principes Sacerdotum dixerunt. Quid ad nos? tu videris: Iudas verò proiectis argenteis in templo abiens laqueo ſe ſuſpendit.* Conſidera Petrum commiſſo peccato veniam meruiſſe, quia malorum conſortium mox deſeruit. Contra Iudam deſperaſſe, quia ad malos rediit, & hinc diſce eos qui in hominum gratiam Deum deſerunt,

deserunt, sæpè etiã in hac vita ab ipsis deseri. 2. Considera malæ conscientiæ grauem carnificinam, vtpote, quæ nec confusionem, nec laqueum meruit. 3. quam malè perire soleant apostatæ, vel à fide, vel à religione. 4. Iudam suspensum crepuisse medium vt est in Actis, & viscera eius diffusa, vt qui viscera caritatis amiserat, amitteret viscera sua, & qui multa possidere studuerat, etiam sua intestina perderet.

3. *Principes autem Sacerdotum consilio inito emerunt illis agrum figuli in sepulturam peregrinorum.* Considera præposteram istorum religionem, qui non verentur pretio sanguinis inficere gazophilacium, similes qui grauem Dei offensam parui faciunt, res autem parui momenti, magni. 2. Considera Dominum noluisse pretium sanguinis sui in alium vsum verti, nisi charitatis, vt in sepulturam peregrinorum. Ipse enim est figulus, qui finxit mundum de nihilo, inquit B Hieronymus. Ager est mundus. Sepultura est pacata conscientia, quam soli illi habent, qui peregrinos se agnoscunt in terra, & conuersationem habent in cœlis.

MEDI

MEDITATIO XII.
De mißione Christi ad Pilatum.
Ioan. 18. Luc. 23.

1. *MAne facto adducunt Iesum à Caypha in prætorium: Iudæi non introierunt, ne contaminarentur.* Considera Dominum qualibet hora aliquid pati. A vespera vsque mane tota nocte vexatus: & rursus à mane vsque ad vesperam. Hora prima accusatus, tertia damnatus, sexta crucifixus, nona mortuus, ad vesperam sepultus, nec mirum, quia nos quouis tempore nouis peccatis & imperfectionibus eũ offendimus. Considera, summo mane ad necem Domini festinari: ingenium enim diaboli est, præcipites homines agere ad malum, ne cunctando sentẽtia mutetur. At contra conuenit nos, veloces esse ad bonum, quia *nescit tarda molimina,* inquit Ambr. *Spiritus sancti gratia.*

2. *Exiit ergo Pilatus foras, rogans quam accusationem haberent, & responderunt. Si non esset hic malefactor, non tibi tradidissemus eum.* Cõsidera, Pilati humanitatem, qui cum interpretari potuisset sui contemptum, ad quem, vt immundum ingredi recusarent, cessit tamen eorum superstitioni, melior nobis, qui contempti contemptum reddimus, & à punctis honorum

nos

nos diuelli nullis precibus patimur. . Considera Christum, licet apud varios iudices variè accusetur, tamen se neque defendere, nec accusare, vt indicet se velle haberi malefactorem & reum, & tanquam reum subire mortem; iniquitates enim nostras ipse portauit, ipse vt verus peccator periculo maledictionis se exposuit, vt nos hæredes faceret suæ benedictionis. O charitas ineffabilis!

3. *Accusarunt autem eum, dicentes: Hunc inuenimus subuertentem gentem nostram, & prohibentem tributa dari Cæsari, & dicentem se Christum regem esse.* Considera, quousque excæcarit Iudæos odium & inuidia, vt cum nihil haberent accusatione dignũ in Christo, impudenter mentiantur corã suo magistratu: sciebant enim eum & regnum fugisse, & obedientiã docuisse, & tributum soluisse, & soluendum docuisse. 2. Expende, an sit subuertere gentem, cæcos, claudos, leprosos aliosque ægros sanare, dæmones expellere, mortuos excitare, multa hominũ millia in necessitate pascere, meretrices & publicanos conuertere, vitia arguere, & virtutes prædicare filios Israël, sicut gallina congregat pullos suos, ad pacẽ & concordiã conuocare, omniũ se facere seruũ, vt om-

nes

nes faciat regni cœleſtis hæredes? Hinc diſce non mirari, ſi facta à te optimè aliquando peſſimè alij interpretentur.

MEDITATIO XIII.

De examinatione Pilati. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 18.

1. *Pilatus ingreſſus prætorium, rogat Ieſum: Tu es Rex Iudæorũ? Qui reſpondit: Regnum meum non eſt de hoc mundo. Tum ille: Ergo Rex es tu? Ieſus: Tu dicis, quia Rex ſum ego.* Conſidera, vt Chriſtus Pilato ſincerè agenti clarè reſponderit: Iudæis autẽ inſidiantibus niſi adiuratus, reſpõdere noluerit, quia fictum deteſtatur Dominus. 2. Conſidera Chriſtum nõ negare regnum ſuum eſſe in hoc mundo, quia vtique in illo Eccleſia & nobis regnat, ſed *de hoc mundo*, quia non eſt ſimile regnis mundis, quæ multo ſatellite defenduntur, florent opibus & pompis, ſed conſiſtit in ſplendore animæ, paupertate ſpiritus, humilitate, obedientia, mortificatione paſſionum, caritate, & commune eſt etiam pauperibus & mendicis, ſanis & ægris. Si ergo Chriſti ſubditi eſſe volumus, talibus virtutibus inſtructi ſimus.

2. *In hoc natus ſum, vt teſtimonium perhibeam veritati. Dicit ei Pilatus: Quid eſt veritas? mox exiuit, dixitque Iudæis.*

Iudæis: Ego nullam in eo inuenio causam. Considera cur Christus in mundũ venerit, nempe vt ab erroribus, idololatria & peccatis liberaret, vt doceret vanitatem rerum quas mundus admiratur; vt discas tum te esse de regno Christi, cùm à vanitatibus huius sæculi abhorres, cum studes alios ad veram fidem, & sanctam vitam conuertere. Hæc enim omnis Iudæorum in Christum causa fuit, quod veritatem doceret, & vitia eorum redargueret. 2. Considera, Pilato ante auditũ à Christo responsum egresso, similes esse eos, qui cum aliquid de humilitate, abnegatione sui, mansuetudine vel alia perfectione vitæ Christianæ legunt, vel audiunt dissimulant, vel ad se non pertinere existimant. 2. Considera, etiamsi causam mortis non inueniat Pilatus, & falsam inueniant Iudæi, duas tamen veras esse causas, nempe multitudinem & grauitatem peccatorum nostrorum, & immensam Christi caritatem, qui sanguine suo peccata nostra expiare voluit.

Tunc dixit Pilatus: Non respondes quicquam? non audis quanta Sacerdotũm principes contra te dicant testimonia? Iesus autem tacuit, mirãte præside vehementer. Considera, quas tenebras animis Principũ illorũ offuderit

inui

inuidia, videntes enim Pilatum inclinari ad liberationem Christi, omnia complent clamoribus, quod totam commouisset Galilæam, obiicientes benefacta eius pro criminibus. Mouerat certè à tenebris ad lucem, à morte peccati ad vitā. 2. Cōsidera Christi patientiam, inter tot clamores nullum verbum asperius gerētem, nullo nutu impatientiam prodentem. Quæ quæso amoris flammæ ardebant in pectore illo, quas tanti iniuriarum torrentes non potuerunt extinguere. 3. Considera, Pilato sæpius Christum respondisse, ad calumnias autem Iudæorum tacere, sic vt Pilatus miraretur eius patientiam quanta ex malitia peccabant. Vnde discimus, cum lacessimur iniuriis, plus tacendo quam respondendo profici.

MEDITATIO XIV.

Pilatus mittit Christum ad Herodem. Luc. 23.

Pilatus Iesum remisit ad Herodem regem, qui tum Hierosolymis erat, qui eo conspecto grauisus est valde, cupierat enim eum videre & signum ab eo fieri. Considera, quemadmodū barbari milites contumeliosissimè per mediam vrbē Iesum reptarint, multisque probris & sannis coram tota vrbis fece affecerint; vt discas patienter

eius

eius exemplo ferre, quæ à Superioribus alioquin piis, ſi religioſus ſis, nōnunquam tibi contingunt, ſi ab vno officio ad aliud, ſiue vilius, ſiue dignius, ſiue leuius, ſiue grauius promouearis, etiamſi ſenſualitati tuæ repugnare videantur. 2. Conſidera, nihil profuiſſe Herodi, quod optaret videre Chriſtū, quia cupiditas illa non oriebatur ex deſiderio emendandæ vitæ, ſed ex curioſitate fingens Chriſtum eſſe magnum aliquem, qui mira ſpectacula edere poſſet. Vt diſcas, nec tibi prodeſſe, ſi libenter audias verbum Dei, vel legas ſpirituales libros vel alios, niſi ſtudio proficiendi id facias, & non vt doctus habearis.

2. *Herodes interrogabat Ieſum multis ſermonibus; at ipſe nihil ei reſpondebat: & Principes Sacerdotum conſtanter accuſabant eum.* Conſidera, cur Herodi, licet regi, interroganti, non reſponderit Chriſtus. Primò quidem, ne curioſitatem eius, ex qua ſola more aulicorū interrogabat, probare videretur. 2. Quia margaritæ, id eſt, myſteria diuinitus communicata, non ſunt proiiciendæ porcis. 3. vt doceret nos in concionibus non hoc quærere, vt audientium curioſorum intelligentiā paſcamus, ſed potius, vt ad emendationem vitæ affectus commoueamus,

2. Conſi

2. Conſidera, ſicut Iudæi conſtantes erant in accuſando, ita Chriſtum conſtantem fuiſſe in patienter omnia tolerando, vt doceret nos in patientia continua poſſidere animas noſtras.
2. *Spreuit autem illum Herodes cum exercitu ſuo & illuſit, indutum veſte alba, & remiſit ad Pilatum. Et factus eſt eius amicus, cum ante eſſet inimicus.* Conſidera, quam ignominiosè ex conſpectu Herodis abſtractus ſit, quãtis ludibriis à tanto numero militum exceptus ſingulis excogitantibus nouam illudendi rationem, ac velut ſtultus alba veſte indutus, cogita quanto riſu, quot ſordibus petitus, nec enim ſtulti aliter tractari ſolent. In hoc ſpeculum intuentur, qui tantum ſtudium in ſacco ſtercorum, & nido vermium, mollibus & pretioſis veſtibus ornãdo ponunt. 2. Cõſidera, ſi Chriſtus ne fatui quidem habitum recuſauit, neminem Chriſtianum, maximè autem religioſum, qui paupertatem vouit, pudefieri debere, ſi abiectum & ſimplicem habitũ geſtarit 3 Conſidera hanc Chriſti illuſionem occaſionem temporalis dediſſe amicitiæ inter Pilatum & Herodem initæ, mortem vero fore vere cauſam ſpiritualis amicitiæ Iudæorum & gentilium in vno Eccleſię corpore iungendorum, vt diſcas affli-

ctiones

ctiones ob Christum perpessas mult commoda temporalia & spiritualia nobis conciliare.

MEDITATIO XV.
De Barraba Christo prælato.
Luc. 23.

1. CHristo ab Herode reuerso, Pilatus dixit Iudæis: Nullam causam mortis inuenio in eo sed nec Herodes. Considera Herodem, tametsi in Christo nihil viderit morte dignum, non tamen liberasse innocentem de manibus Iudæorum, sed ad gratificandum Presidi cognitionem causæ detulisse ipsi. Ita fit, vt hominibus omnes studerent placere, nullus Christo. 2. Cōsidera à tot iudicibus hactenus in vitam Domini inquisitum, nihilque inuentum, quod mortem, aut vincula mereretur. Tu quoq; sic vitā institue, vt omnes inferni dęmones nihil suum in morte tua inueniant.

2. *Barrabas cum ob seditionem & homicidium commissum missus esset in carcerem, liceretque præsidi die solemni Paschæ vinctum dimittere, petiit à plebe hunc ne an Iesum dimitti vellet, & clamauit: Non hunc, sed Barrabam.* Considera, incredibilem Christi patiētiam, qui cùm esset Deus verus de Deo verò, cōsubstātialis Patri, per quē omnia creata sūt, passus est

cum IESV. Quid enim abſurdius, quā iudicem ſequi ſentētiam accuſatoris, & furioſo gladium præbere. 2. Conſidera, Euangeliſtas ideo tam diligēter narrare, quod Pilatus variis viis conatus ſit liberare Chriſtum, tū vt cōſtaret, quam iniquè damnatus eſſet, quem prophanus iudex ſola æquitate motus toties dimittere tentauit, tum vt ex ratione damnationis importunè per vim extortæ, appareret Chriſtū non tam ab hominibus, quam à Deo Patre ad crucem tractum fuiſſe.

MEDITATIO XVI.

De viſo vxoris Pilati. Matth. 27.

1. *SEdente Pilato pro tribunali, miſit ad eum vxor eius dicens.* Conſidera valde opportune nuncium illū ab vxore miſſum, nempe cum iam ad ferendam ſentētiam maritus paratus eſſet, vt res non caſu ſed diuino conſilio facta videretur. 2. Conſidera Deū ita voluiſſe condemnari Chriſtum, vt cum in toto populo nullum patronū, nullum inter Scribas & Seniores aduocatum inueniret pro ſe, omnibus tamen modis & omnis generis perſonarum ſententiis, virorum & mulierū, eius innocētia teſtata redderetur. Ac diſcas Deum nūquam permittere piorum famam ſic opprimi ab impiis,

quin ſemper maneant aliqui, qui eorum innocentiam tueantur.

2. *Iuſsit vxor Pilato dici, Nihil tibi & iuſto illi*, id eſt, ne te eius negotio immiſceas, nec eum condemnes. Cõſidera Deum humanitatem Pilati, qua conabatur eripere Chriſtũ è manibus Iudæorum, voluiſſe remunerari ſpeciali gratia, vt nempe mitteret Angelum noctu ad vxorem, deinde, vt vxor nuntium mitteret per medias turbas, qui moneret eum contra quẽ ageretur, eſſe iuſtum hominem, imo Chriſtum & deterreret à condemnatione, ſed quia non paruit, inexcuſabilis fuit. Tanti mali cauſa eſt metus offendendi Cæſarem. 3. Conſidera, ſicut prima mulier à peruerſo angelo inducta fuit, vt cauſam daret lapſus Adami. & perditionis generis humani; Ita Deum per bonum Angelum nunc mouiſſe mulierem, vt abduceret virum ſuum à grauiſſimo lapſu perdendi autorem generis humani. Vnde & putatur credidiſſe ac ſaluata.

Multa enim paſſa ſum hodie per viſum propter eum, id eſt multa ſomniaui, quæ me ſolicitam anxiamque reddiderunt. Conſidera multos Patres arbitrari terrores hos mulieri per quietem iniectos à dæmone, vt impediret Chriſti paſſionem. Aduerterat

enim

enim Christũ esse Messiam, tũ ex responsis Pilato datis, tum, quia Patres in limbo exultabãt de vicina liberatione;& ideo metuebat suas vires minuendas. Vnde colligis quanta fuerit malitia hominum, vt ne dæmon quidẽ eos ausus fuerit à cœpto reuocare, sed opem,à muliere quæsierit. Alij tamen malunt à bono Angelo factum.

MEDITATIO XVII.

De flagellatione Christi. Matth. 27. Marc. 15. Ioan. 19.

1. *CVm tertio Pilatus protestaretur nullam se causam mortis inuenire,& Iudæi clamarent crucifigendum Iesum, apprehendit eum, & congregata tota cohorte flagellauit.* Considera hactenus sponsum animæ tuæ,vt te sibi despõsaret,variis modis irrisum,consputum, verberatum,nũc autem ventum esse ad vulnera,vt qui tibi honores suos,libertatem,aliaque corporis bona dedit, nunc etiam sanguinem propinaret,visurus qua tu vicissim liberalitate sis vsur' 2. Cõsidera Christum à Pilato prętorianis militibus tradi,qui totam cohortem, id est,666.milites conuocarunt : vbi attende miram eorum petulantiã,Christi vero incredibilem confusionem & patientiã. Primò enim eum toto corpore coram tanta multitudine denu-

dant: Tum sacrum corpus columnæ alligãt brachiis in altum erectis. Stat agnus inter lupos: nemo pro eo loquitur, nullus miseretur. Tale spectaculum non fuit à condito orbe, vt flagella caderent in humeros Dei.

2. Considera, quam grauis & acerba fuerit flagellatio. Veteri quidem lege cauebatur ne vltra 40. verbera infligerẽtur, hac addita causa, ne quis tot plagis fœdè laceratus expiraret. At gẽtilis miles nec hac lege tenebatur, nec commiseratione vlla mouebatur, sic vt 5400. verbera, vt nonnullis sãctis reuelatũ est, illi inflixerint: quod non videtur improbabile, quia Pilatus eum flagellari voluit, vt Iudæorũ rabies viso Christi corpore misere dilaniato aliquantũ mitesceret, Deinde quia flagellatio ideo præmittebatur crucifixioni, ne nuditas corporis crucifixi aliquem ad turpitudinẽ moueret, & ideo totum erat deformandum. 2. Cõsidera internis oculis quãta vi, tum virgis, tum nodosis funibus corpus discerpant, sanguine vbertim in terram defluente: auribus excipe multiplices ictus, cachinnos & sannas cædentium, vide quoque in angulo aliquo latitantem B. Virg. & cum gemitu singulos ictus numerantem.

3. Considera Christum dum à columna

na solueretur, instar trunci prolapsum in terram, tã enim erat fractus & debilitatus ex flagellatione, vt pedibus insistere non posset. Aspice enim in pauimento reptantem sanguinolentũ, vt veste se cooperiat. Vt autẽ in pedes ægrè se erexit, cogita eum sic te allocutum, Fili mi hæc passus sum libenter amore tui. Expende quam parum respondeas huic meo amori, tũ quod tam impatiẽs sis in paucis flagelli alicuius ictibus perferendis, tum quod quotidie nouis peccatis & imperfectionibus me flagellare non desistis.

MEDITATIO XVIII.

De coronatione Christi. Matth. 7. Marc. 15. Ioan. 19.

1. *Milites Præsidis exuentes eum circunderunt ei clamidẽ coccineam: Et plectentes coronam de spinis, posuerunt super caput.* Considera non sine verecundia virgineum corpus iterum nudari, & cum ingenti dolore vulnera omnia quibus vestis eius inhærebat fontibus nouis scaturientibus renouari, tum purpura regia tanquam regni affectatorem eum per summum ludibrium indui.

2. Considera coronam spinis aculeatam ei imponi, & hastis transuersè nositis in benedictum caput adigi spinas (quæ longitudinem ferè digiti mi-

nimi æquant in illis regionibus? videas exire aculeos ex fronte, & temporibus magnaque vi penetrare cranium; quantus hic dolor, quãta acerbitas. A condito orbe auditum non est tali supplicio aliquem affectum. Et mirum est vel dæmonem tale quid potuisse excogitare.

2. *Arundinem ei in dextera dant, eadem percutiunt, dant alapas & genu flexo aiunt: Aue Rex Iudæorũ.* Considera, nullam intermissionẽ vel quietẽ benedicto Iesu ab impiis ministris dari rursum iniurias in domo Cayphę illatas renouari & recentibus augeri, vt dum scurriliter ab improba illa turba in hæc verba poplite vno flexo irridetur. Tune omnium bipedum abiectissime, miser, mendice, Rex esse concupisti? vnde tibi hoc deliriũ? Sed qualis Rex es, tale nunc accipe sceptrum, nempe inanissimum & vanissimum. Et rursum dum sceptro illo caput cæditur, spinæ altius in caput deprimuntur. Quo exemplo discimus, quam aspernanda sit omnis humana gloria, & quanto desiderio contemptus nostri quærendus.

3. *Exiuit ergo Iesus portans spineam coronam, & purpureum vestimentum, & dicit iis Pilatus: Ecce Homo. Ego nullam causam inuenio. Ac Pontifices*

tifices clamarunt.Crucifige eum. Considera, miserabile spectaculum. Egreditur mitis Iesus deducta purpura, portans loco diadematis coronam spineam, ligatis manibus, arundinem in dextra pro sceptro tenens, vultu liuido, sputo, sanguine, & vibicibus deturpato. Pilatus verò sperans Iudæos hoc diro spectaculo molliendos, dicit: *Ecce homo*, ecce quem vos dicitis filium Dei se facere: Ecce miserum regem, qui vix videtur homo. 2. Considera, cæcitatem Pilati. Iterum protestatur Christum esse innoxium, & tamen tã fœdè eum tractauit, vt vix hominis speciem retinuerit. Certè nec canem quis ita tractaret. 3. Considera, si teste Pilato Innocẽs est Christus, vnde hæc illi contigerint. Nimirum ex superbia tua irrisiones, ex auaritia nuditas, ex ebrietate sanguinis effusio, ex libidine spinæ, ex ira vulnera, ex inuidia liuores, ex acedia funes & vincula. Si ergo Pilatus non potuit Pontifices excitare ad commiserationem, te saltem excitet. Hæ spinæ enim pro te perferuntur, hic sanguis tibi propinatur, hæc mala tibi donantur. vt iis quasi pharmacis peccata tua tollas.

MEDITATIO XIX.

De aliis accusationibus Christi coram Pilato. Ioan. 19.

1. *AD clamorē Pontificum respōdit Pilatus: Accipite eum vos & crucifigite. Tum illi: Secundum legem debet mori, quia filium Dei se fecit.* Considera quod sicut impij Pontifices conspecto Christo sanguinolento non aliter in eius necē inardescebant atque canes viso sanguine feræ, ita conueniat te accendi in amorem passionis Dñi, contemplatione dolorum eius vt in meditatione tua exardescat, ad imitandum, ignis deuotionis. 2. Considera Iudæos verū dicere, sed non ad mentem suam. Omnia enim veteris legis sacrificia passionē & mortem filij Dei adumbrauerunt, & Prophetæ clarè prædixerunt: illi autē volebant Christum mereri mortem ob blasphemiam quod faceret se filium Dei, vt discas Deum aliorum malè facta vel dicta in bonum tuum commutare, quo & tu ex malis semper bona elicias.

2. *Pilatus rogat Iesum, Tu quis es? eoque tacente, Mihi,* inquit, *non loqueris? an nescis me posse dimittere te? Respondit Iesus; nullam potestatem haberes, nisi data esset desuper, & ideo qui tradidit me plus peccauit.* Considera tacuisse Iesum, ne sanctum cani daret

daret:iam enim immani flagellationē indignum se responso reddiderat, tū vt nos doceret non loqui, nisi cum necesse est: necesse autem non erat Christo loqui, quia iam ante dixerat, regnum suum non esse de hoc mūdo, & si plus dixisset intellectus nō fuisset, cū nec Angeli capiant eius generationem. Considera Pilati, superbiā, quod taciturnitatē Christi sine causa reputet sui contemptum; facile quippe indignatur homo superbus, quia nec minimum quid potest ab aliis tolerare. 2. Quod non agnoscat omnem potestatē se à Deo habere, cum tamē sine eius voluntate, nec folium arboris commoueatur Imò docet Cyprianus nec posse Diabolum quicquam in hominem, nisi Deus permiserit.

3. *Exinde quærebat Pilatus dimittere eum. Iudæi autem clamant: Si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris: Tum producto Iesu, dixit: Ecce Rex vester. Respondent Pontifices: Non habemus Regem nisi Cæsarem.* Considera, Pilatū audita mentione peccati, serio de Christo dimittendo cogitasse, ne se maiori crimine obstringeret: sed postquā de honore suo apud Cæsarē agi vidit, rurs' animo cōcidit, similis illis qui veritatē tuentur, quamdiu id vidēt sine suo dispēdio fieri posse: sed si

turbe

turbo aliquis se immittat, vela conuertunt. 2. Considera Iudæos, quia repudiato Christo vero Rege, Cæsarem Regem suum esse voluerunt, in tot mala, & perpetuam seruitutem incidisse; nec secus succedere omnibus, qui abiecto iugo suaui seruitutis Christi, ad mundum redeunt: quippe cum perpetua fiant mundi mancipia, & cum mundo pereant.

MEDITATIO XX.

De Christi D. N. condemnatione. Matth. 17.

1. *VIdens Pilatus quod nihil proficeret, sed magis tumultus fieret, aqua lauit manus, dicens: Innocens ego sum à sanguine iusti huius, vos videritis.* Considera, Iudæis nos fieri similes, quando nullis neque rationibus, neque monitionibus in re ad salutē vtili vel necessaria acquiescimus; Pilato autem, quādo in aliorum gratiam cōtra conscientiā quid facimus, & culpam totā in alios retorquemus. 2. Considera, Pilatum bis falli, cum putat se innocentem, primo ex ceremonia externa lauandi manus, non enim aqua, sed lachrymis peccata purgantur: secundo, quod iustum inuitus damnet: non innocēs esse non potest, inquit B. Leo, qui eisdem labiis mittit Iesum in crucem, quibus eum pronū-

ciauit

ciauit innocentem.

2. *Et respondit vniuersus populus dicens: Sanguis eius super nos, & super filios nostros.* Cōsidera cæcum furorem inuidiæ, nō negant Iesum esse iustum, sed vt timido præsidi animum addant, se & posteros suos grauissimis malis adstringunt. 2. Considera, quāta sit insania, malū sibi imprecari, cuius grauitatē ignores. Si enim quodlibet aliud peccatum igne æterno excruciandum est, pro quo delendo hic sanguis fusus est, heu qualis gehenna manebit peccatnm illud, per quod hic sanguis fusus est! his similes sunt, qui nihil pendentes grauitatem pœnarū inferni, pergunt Deum offendere. 2. Qui res arduas nulla consideratione, quod rationem reddituri sint apud Deum, suscipiunt.

3. *Tunc Pilatus volens satisfacere populo, adiudicauit fieri petitionem eorum*, hoc est, vt crucifigeretur. Cōsidera, quam iniquum & præposterum fuerit hoc Pilati iudiciū à Iudæis Iesum traditum, appellarat hominē iustum protestatusq; erat se nihil causæ in eo inuenire, & iā crudelissimæ eorum voluntati illum tradit. 2. Cōsidera quam humiliter mitis Iesus absque vlla contradictione funestam sententiam exceperit, nec secus, quam si de

omnibus

omnibus criminibus obiectis serio conuictus esset. 3. considera quomodo lata sententia, Satanici satellites irruerint in Iesum, & omni genere iniuriarum obruerint. Iam crux & feralia instrumenta, id est claui & alia parata erãt. Iam totis artubus exultabant omnes Pontifices, Scribæ, Seniores, populus. Sola mœstissima Domini parens cum discipulis tota in lacrymas soluta est.

MEDITATIO XXI.

De crucis baiulatione.

1. *ET apprehendentes Iesum, eduxerũt eum vt crucifigerent: & baiulans sibi crucem exiuit in Caluariæ locum* Considera, Iudæorum crudelitatem inauditam, quod Christo iam fatigato membrisquę omnibus fracto ingentem illam trabem crucis imponunt, perinde ac si vellẽt eum in ipsa via occũbere Ac vbi quæso legimus vel pessimum latronem suum gestasse patibulum? Omnibus supplicio afficiendis instrumenta abscondi solent, quibus occiduntur: at Christo etiam gestãda cum summo dedecore imponuntur. 2. considera & quasi præsens aspice, quomodo tanto pondere onustus procedat, oculis lãguidis, facie tota sputis adhuc & sanguine plena, trepidãtibus & vacillantibus genibus ac

tandem toto corpore septies in terrã corruente, quibus casibus nouo vulnere humeros vulnerauerit, & alia ex flagellatione accepta renouauit.

In via Simonem Cyreneũ angariauerunt, vt tolleret crucẽ eius. Considera, non satis esse, si Christus crucem suam baiulet, eamque nos sola fide & meditatione aspiciamus: sed opus est, vt nostram quoque crucem in ferẽdis iniuriis, mortificãdis passionibus carneque castiganda ieiuniis, disciplinis, aliisque pœnitentiis feramus, iuxta illud Christi; *Si quis vult venire post me, abneget semetipsum & tollat crucem suam quotidie, & sequatur me.* Considera Simonem hunc non spõte sua, sed coactum huic cruci humeros submisisse, vt discas in ferenda cruce requiri, vt vis inferatur naturæ, & carni semper spiritui reluctanti. 3. Considera vtilitatem, quam Simon iste licet inuitus portans crucem, tanquam laboris mercedem reportarit: nam eius nomen toto orbe diuulgatum est, patria eius innotuit, & filij eius non modo Christiani facti sunt, sed etiam fama celebres.

3. *Iesus ad mulieres flentes conuersus: Ne flete,* inquit, *super me, sed super vos, & filios vestros. Si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet?*

Considera,

Considera, Dominum non voluisse se defleri, sed populum, vt ostēderet potius nobis esse flendū de peccatis, quæ mortis illius fuere causa, deinde, quia multis mors Christi maiorem damnationem erat illatura, vt improbis. Secundò, Considera, si viride lignum id est, is qui in mundum venit sine peccato, nō egressus est sine flagello, quomodo nos qui in peccatis nati sumus, & in illis viuimus, sine flagello & cruce poterimus ad vitam æternā peruenire? Tertio considera, quam triste & acerbum fuerit Virgini matri spectare vnicum suum vitæ solamen, tam miserè derelictū, curuumque inter duos latrones incedētem, & inter clamores populi tam immaniter tractari. Videre ibi erat duos soles, cum se mutuo aspicerent, deficientes.

MEDITATIO XXII.

De Christi crucifixione. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.

1. *ET venerunt in locum qui dicitur Golgotha, qui est Caluariæ locus, & ibi crucifixerunt eū.* Considera quam molestus fuerit Christo istius montis ascensus, qualem sibi vim intulerit, teneroque & exhausto iā corpori, ne saluti tuæ deesset, & in monte cœlis viciniore Deo Patri se sistēs holocaustum pro peccatis tuis, in odorē suauitatis

suauitatis offerret.2.Confidera genus mortis crudelissimæ. Primũ enim vestibus omnibus exuitur violẽter, quo facto omnia sine dubio vulnera sunt renouata, stabatq;ibi mansuetus Iesus totus sanguineus. Detruditur in trabẽ humi iacentem, clauis obtusis perforãtur manus & pedes O dolor incredibilis! manus enim plenæ sunt venis & neruis: augetur dolor violenta extensione brachiorũ pedumque vt respõdeant foraminibus. Tum eleuatione, & concussione crucis in scrobem effossam demittitur, ac demum diuturnitate temporis, nempe trium horarum, quibus in cruce pependit.

2. Considera quanta ignominia hoc genere mortis affect⁹ sit Christus: nullum enim id temporis erat vilius & seruilius. Patitur in monte & stipite eminẽti, vt omnibus esset ludibrio: in loco suppliciis publicis destinato vt improb⁹ haberetur. Inter duos latrones, vt omnium sceleratissimus reputaretur. In ipso meridie, vt omnes adessent. in die solẽni Paschæ, quo tota natio Hierosolymam confluebat. In vrbe totius Iudeæ principe, quam sex ante diebus cum triũpho intrarat. Et in tanta ignominia adhuc verbis probrosis ab omni genere hominũ excipitur. Demum nullũ genus tormenti

nullum infamiæ fuit, quod Christus expertus non sit.

3. Considera causam, cur hoc genus mortis Christus elegerit. Prima est, quia nullũ erat acerbius, diuturnius, ignominiosius, & ad salutem tibi parandam accommodatius. 2. vt tanquã hostia in altum sublata, mediatorẽ se inter Patrem cœlestẽ, & genus humanum interponeret, reconcilians ima sũmis. 3. Vt eminus te oculis quæreret, inuentum expansis brachiis exciperet, in sacris vulnerib⁹ recõderet, manibus insculptum ob oculos semper haberet, & capite inclinato oscula（retur, deniq; vt mentẽ tuam à terrenis auelleret, & ad cœlestia attolleret.

MEDITATIO XXIII.

De duobus latronibus cum Christo crucifixis Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.

1. ET *crucifixerunt cum eo duos latrones, vnum à dextris & alium à sinistris.* Considera execrandam Iudæorum improbitatem, quod Redẽptorem mundi crucifigant vt latronẽ, incredibilem vero Christi humilitatem, quod talis voluerit haberi, & vt talis mori, idque nostra causa, vt qui vere malefactores sumus, & latrones, hoc est animæ nostræ occisores, dum peccamus, libẽter confusionẽ & pœnam

aliquam pro peccatis sustinea-
2. Cōsidera, sicut Christus in vita
auit societatem Iudæ, in morte
latronum, sic te debere tolera-
umilium & pauperum conuer-
nem: & sicut ille sua societate
m fecit ex improbo probum, ita
os nostra consuetudine alios fa-
e debere meliores.
Medium autem Iesum. Considera
æos hac ignominia conatos nomē
risti delere, vt pro Messia latronū
nceps haberetur, sed Christus hanc
rum malitiam, ad suam conuertit
oriam. Nam cum tres sint cruci affi-
, ipse tamen solus cū cruce sua toto
rbe factus est gloriosus 2. Inter pec-
atores moriens omnium pretia per-
oluit. 3. Neminem, quamuis deterri-
num latronem à salute excludit. 4.
udex erit in extremo iudicio omniū
onorum & malorum: bonos reprę-
sētat latro ad dexterā, malos latro ad
sinistram. 2. Considera æquè bonum
atq; malum latronē cum Christo cru-
cem sustinere, vt scias neminem licet
bonum à cruce ferenda exceptum.
3. *Et impleta est Scriptura, quæ di-
cit: Et cum iniquis reputatus est,
Isa* 53. Considera, id tanto tempore
prædictum, vt intelligeretur, nō casu,
sed diuina etiam voluntate accidisse.

Christus quoad diuinitatem medius erat inter diuinas personas, quoad humanitatem medius inter Angelos, & homines ceterasq;creaturas. Quoniã verò omniũ hominum iniquitates in se susceperat, conueniebat vt licet nõ esset, tamẽ inter iniquos medi',id est, omniũ iniquissimus reputaretur.

MEDITATIO XXIV.

De crucis Christi titulo. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.

1. *Scripsit autem & titulum causæ eius Pilatus, & posuit super crucem eius.* Considera Pilatum quidem id fecisse, vt ob affectatum regnum putaretur crucifixus, sed longè aliam causam fuisse Dei, nempe vt inuenires omnem salutem in Iesu, omnes flores virtutum in Nazareno, & omnem in rege securitatem. Titulus enim erat, *Iesus Nazarenus Rex Iudæorũ.* 2. Vt cognosceres ex tabula domui præfixa, quæ disciplinæ hic doceantur. Solent enim ludimagistri valuis indicem lectionũ præfigere. Hic enim discis saluari, virtutes omnes sectari, teipsũ regere, mundũ & diabolũ & carnẽ vincere, confiteri peccata, laudare Deum, corpus castigare, cruce te cõsignare in omnib' actionibus, & dicere: Titulus triũphalis liberet me ab õnib. malis.

2. *Et erat superscriptio scripta Hebraicè,*

braicè, Græcè & Latinè. Considera variis linguis titulum scriptum, quia omnium intereſt, hunc regem crucifixum agnoſcere, imò B. Paulus non iudicat ſe aliud ſcire quã Ieſũ crucifixum. Ideo enim id edito loco figitur, vt eminus videas, & legas & intelligas, ac ſpretis aliis Dominũ ſequaris. 2. Quia omnibus linguis laũdãdus eſt Meſſias crucifixus, ſicut & nunc hic ſolis trib⁹ in diuinis Eccleſiæ officiis tanquã cruce Dominica conſecratis, laudatur. 3. Quia Chriſt⁹ hac re docere voluit, neque ſapientiam cœleſtẽ, quę Hebraicè in Bibliis, nec vllam ſcientiam vel eloquentiam humanam quæ Græcè vel Latinè conſcripta eſt, valere, niſi ad crucifixi gloriam referatur.

3. *Dicunt Pilato Pontifices: Noli ſcribere Rex Iudæorum: ſed quia dixit. Rex ſum Iudæorũ. Reſpondit Pilatus, Quod ſcripſi, ſcripſi.* Conſidera, Iudęos, id eſt, omnes impios & mũdanos, qui addicti sũt voluptatibus huius ſæculi & carnis non poſſe ferre nomẽ regni Chriſti crucifixi, ſicut nec crucis: probos autẽ in ſola cruce cũ D. Apoſtolo gloriari, & cum aliquando & dęmone, mundo vel carne tentatur, vt crucem ſemel ſuſceptam in baptiſmo, vel religioſæ vitæ ingreſſu deſerant, cum Pilato dicunt: Quod ſcripſi, ſcripſi.

Quod voui, seruabo. Sicut cœpi, perseuerabo. Si enim Pilatus quod semel scripsit, mutare non vult, cur tu quod semel promisisti, mutes?

MEDITATIO XXV.

De vestium Christi diuisione. Ioan. 19. Luc. 23. Matth. 27.

1. *Milites, cum crucifixissent Iesum, acceperunt vestimenta eius, & tunicam.* Considera Christi paupertatem, habentis pauculas tantum vestes ad tegendam nuditatem, arcendumque frigus necessarias. Et tunica quidem inconsutilis à matre Dei Christo infantulo fuit contexta, quæ cum eo crescente crescebat, sicut filiis Israël in deserto, vt discas omnẽ superfluitatem vestium fugere. 2. Cõsidera liberalitatem Christi; corpus dederat, sanguinem profuderat, nunc etiam externa bona id est, vestes tibi donat, nihil præter clauos, spinas, sputa, & concretum corpori cruorem sibi seruans: Tu si perfectus Christi imitator esse velis, nudus ad nudum Christum aduola.

2. *Et fecerunt quatuor partes, sorte missas, quam quisque tolleret.* Considera, milites per irrisionem portionẽ aliquam vestis sibi sumpsisse, tanquã Regis Iudæorum ornatum: vt tu quoque vel fimbriam vestium eius seriò colligas.

igas, hoc est, quicquid passionem
isti quoquo modo attingit in pre-
habe, vt sunt sacramenta eius, ver-
eius, signum crucis. 2. Considera,
s cum militibus vestes Christi di-
lere, cum inter nos non satis con-
nimus, aut cum aliis discordiæ
casionem præbemus.

De tunica inconsutili per totum xere: Non scindamus eam, sed sortiamur de illa cuius sit. Considera vt
er vestimenta significantur variæ
ominum societates, & particulares
ccclesiæ, quæ possunt per hæreses di-
uidi, sic per tunicam inconsutilem
ignificari Ecclesiam Catholicã Ro-
nanam, quæ non potest diuidi, sed
vnam tantum fidem retinebit, & est,
de super contexta per totum, id est, to-
to orbe diffusa. Tu caue ne ab tunica
excidas. 2. Considera tunicam incon-
sutilẽ esse verum & perfectum amorẽ
in Deum, hic enim verè inconsutilis
est, & in alios amores diuidi non po-
test. Deus enim solus vult amari; non
admittit in sui amore riualem.

MEDITATIO XXVI.

De irrisionibus Christi in cruce, Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23.

1. T*Ranseuntes blasphemabant mo-
uentes capita sua: & dicentes:
Vah qui destruis templum Dei, & in*

 triduo

triduo illud reædificas; Saluum fac temetipsum. Considera feritatem populi, Principum, & militum, nec in summo quidem agone Christi ab iniuriis abstinentium, & cum peccata non inueniant, etiam beneficia & miracula ei exprobrantium, vt quod infirmos sanarit. Contra perpende, quã grauiter hæ blasphemiæ mansuetum Christi cor pupugerint: cum soleant maledicta in calamitosum coniecta ipsa calamitate esse acerbiora.

2. *Similiter & principes Sacerdotum dicebant. Si filius Dei, si rex Israël est, descendat nunc de cruce, & credemus ei. Confidit in Deo, liberet eum nunc, si vult: dixit enim, quia filius Dei sum. Alios saluos fecit, se non potest.* Considera cæcam Iudæorum stultitiam, quia enim filius Dei fuit, ideo non debuit relinquere obedientiam Patris sed bibere totum calicem, quẽ dederat illi Pater. Deinde, quia rex Israël, fuit non debuit descendere, cũ scriptum sit, *Dominum à ligno regnaturum. Psal.95.* Et si regnet, nõ debet imperij sui sceptrum nempe crucem deserere: similiter si seipsum saluum facere velit & alios, debet persistere in cruce: quia qui perseuerarit vsq; in finẽ hic saluus erit: vnde discis in vitæ sanctæ proposito, etiamsi difficile

nonnunquam

nonnũquã fit, perseuerare vsq; in finẽ.
3. *Illudebãt autem ei & milites aceto oblato, dicẽtes: Si tu es Rex Iudæorum saluũ te fac.* Considera, ab impiis nullam in hac vita cognosci, nisi corporis salutem & cõmoditatem, ignaris pro animæ salute hæc Christũ facere, & vt nos eadem via per multas tribulationes in cœlum tẽderemus. Considera Christum ad omnia opprobria nihil respondisse, vt nos doceret amore Christi illa patienter ferenda, nec loquendum nisi cum honos Dei, vel salus animæ id exposcit, & ideo locutus est bono latroni, non malo.

MEDITATIO XXVII.

De primo verbo Christi prolato in cruce. Luc. 23.

1. IEsus autem dicebat. Cõsidera Iesum hæc septem verba extrema cũ clamore valido protulisse, copiosisq; lacrymis sanguine de capite defluente mixtis. Lacrymæ orationẽ rigabãt, sanguis exornabat, clamor aures patris penetrabat. Hæc & tu admitte, ac expẽde, his enim sanctificata sũt 7. Sacramẽta, & impetrata 7. Spiritus sancti dona, ac depulsa 7. capitalia vitia. 2. Cõsidera, quis dixerit hæc verba? Fili⁹ Dei. Cui? Patri. Vbi? in arbore crucis. Quando? proximus morti. Quomodo? manibus expãsis in cruce stans,

ſtans, & ſanguine madens. Pro quibus? pro ſuis crucifixoribus & omnibus peccatoribus Quid petiit? remiſſionem peccatorum. Coram quibus? etiam coram hoſtibus, vt teſtes eſſent condonationis factæ.

2. *Pater dimitte illis*. Conſidera verba ſingula. *Pater* quod eſt miſericordiæ nomen, non iuſtitiæ, vt *Dominus*, q. d. ô Pater agnoſce me filium. Pater filio nil recuſat. Itaque quam carum habes me filium, ſic nunc me orantē exaudi. Cum enim ideo crucem hanc aſcenderim, vt veniam impetrarem, nouam crucē mihi impones, ſi abnueris. Hanc vnam obedientiæ meæ poſtulo mercedem. 2. Conſidera vocem *Dimitte*. Fungitur officio Sacerdotis Dominus, orat enim pro peccatis populi, imò & hoſtiæ, nec gratuitam ſolum condonationē petit, ſed & offert ſatisfactionem. Clamant vulnera, ſāguis, ſputa, dolores, *Dimitte*, hæc pro peccatis eorum ſuſcipe. Petit autem ſine cōditione & abſolutè dimitte, vt diſcas remiſſionē peccatorum & diuinam gratiam abſolutè petēdam, quia ſemper ad Dei refertur gloriā: deinde non petit dimitti tantum peccata cōmiſſa, ſed omnia etiam futura. 3. Nota vocem *Illis*, id eſt non tantum crucifixoribus, ſed omnibus, qui peccatis

ſuis

suis causam dederunt meæ passioni. Itaque neque tu ab hac oratione exclusus es.

3. *Quia nesciunt, quid faciunt.* Considera Iesum iudicem omnium, & Iesum, nō iudicis & accusatoris, sed defensoris partes suscipere, cū tanta tamen peccati huius fuerit malitia, vt nisi ignorantię nomine extenuari potuerit, imo cum volūtaria fuerit ignorantia, mirum est, quomodo Iudæos excusare possit. Excusabit ergo Christus tunc magis illorum peccata, qui cum dolore inuocant nomen eius. Et tu disce hoc exemplo excusare, non augere exiguas proximi offensiunculas. Secundo considera, Iudæos sciuisse quidem, quid mali agerent, sed nesciuisse, quæ ipsis mala impenderent: & omnes peccatores, dum peccant, nesciunt, quid agant, quia si scirent quam grauiter Deum offendant quantasque pœnas mereantur, millies mori mallent.

MEDITATIO XXVIII.
De secundo verbo Christi.
Luc. 23.

1. *CVm vnus latronū Christo improperaret, Si tu es Christus, saluū te fac & nos: alter eū increpauit, Neque tu times Deum, quod in eadē damnatione es? & nos quidem iustè, nam*

nam digna factis recipimus, hic vero nihil mali gessit. Considera mirandam conuersionē boni latronis: quo enim tempore Apostoli de Christo non audebant loqui publicè eum defendit, nō absterritus Iudæorum calumniis, non proditione Iudæ, non fuga discipulorū, non Christi mortalitate. 2. Sociū peccantē insigni charitate corripit prius, quam sibi aliud à Domino petat, incutit timorem mortis impendentis & iudicij tremendi, peccatum suum agnoscit, & crucis pœnā in satisfactionem sufficit, Christi innocētiam prædicat, qui vere solus cum B. Virg. erat innocēs. 2. Cōsidera, si Deū velim⁹ nobis propitiū, blasphemias in Deū & sanctos ex zelo esse arguēdas, peccata syncere confitenda, & famam piorum, cum traducitur, tuendam.
2. *Et dicebat ad Iesum: Domine memento mei, cum veneris in regnum tuum*. Considera, vnde huic latroni tā repentina mutatio, homini scelerato & infideli, & tā felix, vt primus omnium os suum ad fontem aquæ viuæ apponeret, vt socius Christi in cruce mereretur esse socius? Hæc verè fuit mutatio dextræ excelsi, ad cuius dextrā pependit. 2. Considera magnā eius fidem, quod quem mori videbat credidit, & professus est Dominum, & re-
gem

gem non terrenum,sed cæleſtē. Deinde ſpem firmam, quod grauitas peccatorum eum non deterruit, quominus humiliter peteret ſui memoriam non deponi, vbi oſtendit ſummam in verbo modeſtiam ac ſubmiſſionem.

3. *Et dixit illi Ieſus: Amen dico tibi, hodie mecum eris in paradiſo.* Cōſidera, quomodo paulatim ſaluator ſinū miſericordiæ expādat. Paulò ante pro crucifixoribus orabat: nūc latroni paradiſum aperit. Quam benignus, Domine, quam largus, imo quam prodigus es in hunc latronē. Facile apparet te in mundū veniſſe vt peccatores facias ſaluos, imo nihil aliud facere potes cum ſis ipſa miſericordia, imo fōs omnis bonitatis. 2. Cōſidera, ſi latronem, qui totam vitam in ſceleribus tranſegerat, ob vnius horæ pœnitentiā Chriſtus paradiſo remunerat, quid illis faciet, qui ad mortem vſq; fideliter ipſi ſeruiūt? 3. Nota quod è duobus latronib' ſecum crucifixis, vnum ſaluauit, vt nemo deſperet, imminēte morte; alterum vero non ſaluauit, vt nemo prætendens miſericordiā Dei, pœnitentiam ad finem vitæ differat.

MEDITATIO XXIX.

De tertio verbo Chr in cruce. Ioā. 19.

1. *STans autem iuxta crucem Ieſu mater eius, & ſoror matris eius Maria*

Maria Cleophæ, & Maria Magdalenæ. Confidera fugientibus Apoſtolis mulieres vſque ad crucem Dominum ſecutas ac imprimis matrem eius, tũ quod cæteris eſſet feruentior, tum ne quem hactenus ſecuta fuerat, in morte deſereret,& ſi quid poſſet ſolatij præſtaret,vel obſequij,tum quia & ipſa parata erat, ſi fieri poſſet, per crucem mori; ſciens ſibi prædictum à ſene Simeone: *Et tuam ipſius animam pertranſibit gladius. Luc.* 2. Vnde & ipſa præ aliis martyribus nobilius ibi martyrium, nempe in anima paſſa eſt. Secundò conſidera Beatam Virginem,Sanctum Ioannem & cæteras mulieres ſtetiſſe iuxta crucem,nõ ſediſſe, aut exanimes concidiſſe: non enim ſatis eſt ad ſalutem. vt ſimus vicini cruci,ſed opus eſt ſtare erectos, & pugnare aduerſus tentationes.

2. *Cum ego Ieſus vidiſſet matrem & diſcipulum ſtantem, quem diligebat, dicit matri ſuæ: Mulier, ecce filius tuus.* Conſidera Ieſum matrem ſuam vocare mulierem,quia maternæ aures ſine nouo vulnere illud dulciſſimum nomẽ nõ tuliſſent:deinde vt doceret religioſos, qui mundo mortui cum Chriſto, per obedientiam crucifixi sũt,obliuiſci in terra patris & matris. Secundò.Cõſidera ſub Ioannis nomi-

ne

ne omnes nos filios commendatos Beatæ Virgini, vt hac ratione virginitatem cum Ioanne amaremus, ipsam vt matrem coleremus, & in omnibus tentationibus ad eam confugeremus. 3. *Deinde dixit discipulo: Ecce mater tua, & ex illa hora accepit eam discipulus in sua.* Considera matrem ideo Sancto Ioanni soli commendatam, quia ceteris fuga dilapsis ille solus fidelis amicus vsque ad mortē permāserat: veros enim amicos & seruos Christi crux discernit, id est, tentationum & tribulationum tempus. Filij ergo & genuini B. Virg. sunt, qui ad crucem vsque Christum sequuntur. 2. Considera voce *Ecce* indicari summū beneficium esse, vt cōmunem homo & Deus habeat matrem, ad quam cōfugias, in qua spem colloces, quæ mediatrix sit inter nos & Deum. 3. Cōsidera S. Ioannem, licèt pauperē, hanc nouam matrem recepisse vt suā, non bona, domos, agros, sed officia. Curam enim ei' egit, ne quid deesset. Tu roga Dominum, vt tibi etiam sit mater, & pro te apud filium iugiter intercedat.

MEDITATIO XXX.

De quarto verbo in cruce. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23.

1. A *Sexta hora tenebræ factæ sunt super vniuersam terram, vsque ad*

ad horam nonam, & obscuratus est Sol Considera solem in Domini tui passione obscurari, vt sicut moriente patrefamilias tota domus pullis vestitur in signum luctus, sic luctum de Domini tui passione in meditationibus concipias. 2. Vt discas grauitatem peccatorum mortalium tantam esse, vt leuius sit Solem, & sidera interire, quam vno crimine Dei offendi maiestatem: siquidem quolibet peccato mortali Deus est occisus. 3. Vt intelligas Dominicæ passionis fructum esse in contemptu splendoris mundi huius. Qui enim cum Christo confixi sunt, non honoribus, sed contemptu gaudent & neglectu. Vnde Paulus. *Absit mihi gloriari, nisi in cruce Domini. Gal. 6.*

2. *Circa horam nonam exclamauit Iesus voce magna, dicens: Eli, Eli, lamazabacthani, id est, Deus meus, Deus meus, vt quid dereliquisti me?* Considera Christũ idcirco in fine tã miserabilem edidisse clamorem, quod reuera in parte animi inferiore intolerabiles sentiret pœnas: pars enim illa nihil solatij vel auxilij à superiore parte, nec ab ipsa diuinitate coniũcta accepit, sed relicta fuit, vt pateretur quantum posset. Hora nona autem corpus totum erat exhaustum, tum ex copia

copia effusi sanguinis, tum ex incredibili clauorum dolore, tum ex lethali sudore frigoreque vndique diffuso. 2. Considera, quomodo in tali statu, moribundos ad cœlum sustulerit oculos, multisque profusis lacrymis clamarit magno affectu, *Deus meus, Deus meus*, qui nunquam deseris clamantes ad te, cur me dilectissimum filium sine vllo solatio in hac extrema lucta derelinquis? Hinc disce, quid nobis qui pleni peccatis sumus, futurum sit in hora mortis, si filius Dei ita deseritur, nisi Christo coniuncti maneamus?

Quidam autem illic stantes dicebant. Heliam vocat iste. Considera, hoc dictum esse, vt discas otiosos homines in rebus suis incurios, nihil nisi aliorum verba & facta carpere & ridere. 2. ab impiis ignorari discrimen inter Eli & Heliam, id est, inter honorem, qui Deo debetur, & qui sanctis, vt sunt hæretici nostri temporis. 3. illos sinistrè Dei verba torquere, qui illa quidem audiunt, sed non iuxta illa vitam instituunt.

MEDITATIO XXXI.

De quinto Christi verbo. Ioan. 19.

1. SCiens Iesus omnia consummata, vt consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. Considera, Dominum in

tantis crucis tormentis,tamen lustrasse Scripturas singulas, an quæ forte superesset nōdum ad tuā salutem impleta, vt tu in Dei voluntatē superiorumque iussa intentus, nihil omittas eorum, quæ tui officij, vel vocationis sunt. 2.Considera Christum nihil vnquam vel fecisse temerè vel dixisse, sed eo retulisse omnia vt consummaretur Scriptura,id est,voluntas Dei in ea expressa:sic effice tu quoque vt nihil agas, nisi quod consentaneum est tuæ vocationis legibus & obedientiæ & mercedem mirum in modum in cœlo augebis.

3. *Sitio* Considera, cur tot doloribus obrutus de sola siti queratur,nimirum vt qui iam sanguinem suum totum effuderat, omnis generis cruciatus exantlarat, Patrem pro omnium peccatis orarat, indicaret optare se,vt vicissim nos pro grati animi significatione aliquid offerremus. Sitiebat enim emendationem,perfectionem,& salutem nostram,sicut & sitiuit à primo vitæ exordio. 2.vt hanc sitim animarum testamento nobis relinquat. Mundus sitit opes, honores voluptates, quæ magno quidem constant, sed sitim non explent, imò vt venena bibentem perimunt At Christus te vult sitire ad fontem aquæ viuæ salientem in

in vitam æternam, id eſt, Deum, tuamque & aliorum ſalutem, ſicut ſitiuit Chriſtus, quæ ſitim explent.

3. *Et continuo accurrens vnus ſpongiam aceto impletam, impoſuit arundini & hyſopo, & dabat ei bibere.* Conſidera, an hæc ſit iuſta merces illius oris, quod ad noſtram ſalutem toties apertum fuit, & linguæ illius quę tot documēta dedit, tot ęgros curauit, tot edidit miracula. Sed Chriſtus, qui iā pro cęteris peccatis tuis aliis pœnis ſatisfecerat, voluit etiam gulæ, & intemperantiæ medicinam adhibere, & os, quod eſu pomi in paradiſo erat infectum, hac amaritudine quaſi antidoto purgare. 2. Conſidera, nos acetū porrigere Chriſto, cum in rebus ad ſalutem ſpectantibus ſumus tepidi & negligentes: mundo verò merum vinum præbere, cum nulli labori parcimus, in honoribus & exiſtimatione nominis aucupanda.

MEDITATIO XXXII.

De ſexto Chriſti verbo. Ioan. 19.

1. CVm *accepiſſet Ieſus acetum, dixit. Conſummatum eſt.* Conſidera, non dictum eſſe, conſummatum eſt hoc vel illud, ſed abſolutè, vt ſcias hac Dominica paſſione omnia perfecta, tam in cœlis, quam in terris, tam quæ ad Deum, quam quæ ad homines

pertinent. Sicut enim peccatũ violauit omnia, ita Christi sanguis restituit omnia vt discas & in Christi passione omnia, quærere, & cum Apostolo, in nullo nisi in cruce Domini gloriari. *Gal.* 6.

3. Considera, quomodo consummarit omnia quæ ad Deũ, vel ad se pertinebant. Primò enim quidquid à Prophetis prędictum, per figuras veteris legis præfiguratum, à voluntate æterni Patris decretum vel mãdatum, quidquid denique ad redemptionem nostram opus erat, perfectissima obedientia expleuit. 2. quia nulla pars, nullum membrum in eo expers crucis fuit. Anima tristis fuit ad mortem. Corpus totum flagris laceratum, caput confixum spinis, capilli euulsi, facies deformata sputis & alapis, aures vexatæ blasphemiis & iniuriis, manus & pedes transfossi clauis, lingua fellis & aceti amaritudine imbuta, sanguis totus effusus. 3. extremam manum apposuit omniũ virtutũ speculo & exemplari. In vita enim & passione elucet perfectissima obedientia, humilitas, paupertas, patientia, fiducia, fortitudo, perseuerantia, & infinita caritas.

3. Considera, quomodo consummarit omnia nos concernentia. Peccatum enim finem accepit, debita omnia soluta,

luta, fidelibus omnia bona comparata, nihil vt nobis desit in vlla gratia. Ecclesia noua, cum nono sacrificio, nouis sacramentis, & legibus erecta, & missione Spiritus sancti in æternum confirmata, Sanctorum in limbo desiderium completum. In malis quoque odium Iudæorum est finitum, imperium diaboli euersum vires eius fractæ, in abysso catena constrictus, nil amplius metuendus, sed etiam puerulis irridendus. Tu ergo post tanta beneficia, ne sis ingratus, sed conformes te eius voluntati. *Voluntas enim eius est sanctificatio nostra.* vt loquitur Apostolus. 1. *Thes.* 4.

MEDITATIO XXXIII.

De septimo verbo Domini in cruce. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.

1. IEsus *magna voce clamans ait.* Considera Christum, quoties Patri pro se locutus est, clamasse; ad alios, vel pro aliis non item, vt discas magno affectu cum Deo agendum, & non aridè vel frigidè; deinde vt scias illo momento ad omnium dolorũ culmen peruentum fuisse. 2. Considera, cur clamarit orando, nempè vt indicaret se vitæ mortisque Dominũ, nec *nisi vocata,* inquit Nazianzenus *ausa fuisset accedere.* a: vt Deum Patrem ad

commiserationem pro totius mundi peccatis flecteret, omnium enim peccatorum personam in cruce sustinebat. 3. vt ad infernum vox penetraret, quæ ibi exhilarauit Patres in limbo, sed perterrefecit dæmones. 4. vt corda omnium hominum ad pœnitentiam commoueret.

2. *Pater in manus tuas commendo spiritum meum.* Considera Christum Scripturæ verbis orare, vt te doceret non tuo iudicio & ritu Deum colere, sed illo, quē à Spiritu sācto dictata est Scriptura, vel ab eodē docta Ecclesia tradit. 2. Considera eum nō orasse, vel metu iudicij, & inferni, vel quod indigeret commendatione apud Patrem, sed vt doceret te inuictum ab oratione spiritum non relaxare, scíresque omnes pios hac oratione Deo commendatos. Hos enim spiritus nomine compellat Dominus, qui eius spiritu sunt imbuti. *Qui*, inquit, *natus est ex spiritu spiritus est. Ioan.* 3. Si autem nos Christus commendat Patri, decet & nos eidem animas commendare in benefactis.

3. *Hæc dicens, inclinato capite tradidit spiritum.* Considera inclinasse caput, vt indicaret, quam graue onus peccatorum sustinuerit. 2. quam pauper fuerit, non habens etiā in morte,

vbi

vbi caput reclinet. 3. vt tibi ſuggerat quanta ſint crucis commoda. 4. precibus tuis merito paſſionis ſubnitentibus annuat. 2. Conſidera eum tradidiſſe ſpiritum tum Patri in tertium diem ſeruandum, tum nobis. Dederat enim nobis ante corpus ſuum, ſanguinē, & veſtes, reſtabat vt daret & animam, & pretium redemptionis noſtræ fieret perfectum. Vt diſcas te tuum non eſſe, ſed Chriſti, quia ſuis membris tua, ſuis potentiis tuas, ſuo corpore tuum, ſua anima tuam mercatus eſt ſibi & redemit.

MEDITATIO XXXIV.

De ſignis mortem Chriſti ſecutis. Matth 27. Marc. 15. Luc. 23.

1. ECce *velum templi ſciſſum eſt in duas partes, à ſummo vſque deorſum.* Conſidera Chriſto ſpiritum cum clamore emittente omnes creaturas ingemiſcere, ac ſi cum conditore ſuo vitæ finem faciente, & ipſæ deficere velle viderentur. Omnes hominibus præ metu tacentibus in vltionem impiorum ſe paratas exhibent. Deoque ſuo etiam viſcera offerunt. 2. Conſidera velum templi ideo ſciſſum, quia morte Chriſti omnia veteris teſtamēti myſteria maximè autem cruentorū ſacrificiorum, patefacta ſunt. Apertus & aditus eſt in vera ſancta ſanctorum,

id est, in cœlestem patriam. Vt discas imposterum omnium excusationum & peccatorum vela à corde tuo tollere, & interiora Deo & Sacerdoti per confessionem patefacere in hac vita; sic enim opus non erit post mortem in die iudicij illa scindere, & toti mundo manifestare.

2. *Et terra mota est, & petræ scissæ sunt.* Considera, cum Iudæi peterent silentium iudici turbis clamantibus. *Benedictus qui venit in nomine Domini. Luc. 19* Christum respondisse, iis tacentibus lapides clamaturos. Id verè nunc euenit, hominibus enim Christum confiteri non audentibus, petræ diruptione testimonium dant eius diuinitatis 2. Considera si nos, qui quouis peccato lethali Christum crucifigimus, de peccatis non conteramur, nec passioni Christi compatiamur, nec tremendum iudicij diem timeamus, terra sumus insensibiliores, petris duriores, & mortuis magis mortui.

3. *Et monumenta aperta sunt, & multa corpora Sanctorum surrexerunt, & in sancta ciuitate multis apparuerunt.* Considera hoc signo omnium maximè. Christum apertis inferorum portis S. Patres liberos emisisse. 2. eadem morte fœtentia cordium sepulchra aperien

aperienda esse, vt inde fœtor omnis peccatorum exhalaret. 2. corpora iustorum aliquando resurrectura & cum Christo sine fine victura. 3. Considera, his quinque Dominicæ passionis signis, contineri effectus, quos in anima peccatoris operatur. Primo enim scisso velo ignorantiæ iudicij dies, & pœnæ inferni illi obiiciuntur. 2. terra, id est, mens timore illorum commouetur ad resipiscendum. 3. cor saxeum ad pœnitentiam emollitur. 4. per confessionem è sepulchro peccatorum extrahitur. 5. restituitur vitæ gratiæ, & dignus fit ingressu ciuitatis sanctæ supernæ Ierusalem.

MEDITATIO XXXV.

De conuersione Centurionis. Mat. 27. Marc. 15.

1. *Videns Centurio, qui ex aduerso stabat, quia sic clamans expirasset, viso terræ motu, timuit cum suis valde.* Considera, quam velociter sanguis Christi suas exerat vires, oratione tam efficaci Deo Patri oblatus, qua pro crucifigẽtibus rogauit. Quæ enim terræ motu, aliisque signis indicabantur, eadem hic in animis hominum perficiuntur. Tu spem firmam cõcipe, eũ tuis necessitatibus nunquã defore, qui etiam carnifices suos ad pœnitentiam reuocauit. 2. Considera, quæ con-

uersio

uersionis Centurionis, sociorumque fuerit causa, nempe quia ex aduerso stabat, id est, mores, gestus & verba Christi sedulo obseruabat: sic tu si conuerti velis, diligenter perlege vitam Christi, eiusque virtutes obserua.
3. Considera, omnes timuisse conspectis miraculis, quia *initium sapientiæ est timor Domini. Prou.* 1.

2. *Et glorificauerunt Deum, dicentes: Vere hic homo iustus erat: Vere hic homo filius Dei erat. Luc.* 23. Considera hunc primum crucis Dominicę fructum esse vt Deo sua gloria integra fide tribuatur, & quidem à carnificibus suis Magna bonitas Domini tanta facilitate eorum crudelitatem in mansuetudinem commutantis, & opprobria in laudes Angelicas conuertentis. 2. Cõsidera, ingens miraculum, in morte atroci & infami illum à gentibus agnosci Deũ, qui vix homo præ corporis deformitate videretur. Nempè sanguis Christi ea credenda persuadet, quæ etiam omnem fidem humanam excedunt.

3. *Omnes quoque è turba videntes, quæ fiebant, percutientes pectora sua, reuertebantur. Stabant autem omnes noti eius à longè, & mulieres multæ, quæ in Galilæa ministrarant ei.* Cõsidera, terræ motu, & aliis signis turbã moueri,

moueri, vt incipiant confiteri eum, quem ante spreuerant: vt discas aduersitatem sæpe vtiliorem esse prosperitate, quia reddit nos cordatiores. 2. Considera à longè stetisse mulieres notas, quæ Christo ministrarant, vt discas hanc mercedem rependi earum caritati & eleemosynis, quod ad crucem vsque perseuerarint, sed à longè stetere, quia exigua earum crux fuit, si cum Christi cruce conferatur.

MEDITATIO XXXVI.

De latere Christi aperto. Ioan. 19.

1. *IVdæi, quia erat dies Parasceues, rogarunt crucifixorum frangi crura, sed latronum tantum fracta sunt.* Cõsidera Iudæos, cultus diuini prætextu, lõgè aliud voluisse, vt nimirùm Christum, quem expirasse nesciebant, grauiori cruciatu de hac vita tollerent: vt discas hominum improborum malitiam semper crescere iuxta illud: *Mali homines & seductores proficient in peius, 2. Tim.* 3. 2. Considera, vtrumque latronem commune quidem sustinuisse supplicium, sed bonus ille peccata deleuit, & nomen martyris sibi comparauit iuxta Augustinum: malus gehennam addidit. Vt discas, quam mundus & diabolus suis cultoribus mercedem reddant, nempè duplicem pœnam.

2. *Iesu*

2. *Iesu autem, cum eum viderent mortuum, non fregerunt crura, sed vnus militum lancea latus eius aperuit, & continuo exiuit sanguis & aqua.* Considera quam magnum fuerit vulnus: non enim, vt notauit Augustinus, ait Scriptura latus percussit, sed aperuit: vnde & B.Thomas à Domino iussus ei inferre manum post resurrectionem. 2 Considera Christum amore voluisse id fieri, vt nihil de amore se remisisse ostenderet, imò, si opus foret, paratum iterum pati, ac vt quicquid in corde resederat sãguinis, ait B.Cyprianus, effunderet, nihil sibi reseruans. Deinde vt amoris tui signũ indelebile insculperet. Ad hæc vt ad cordis eius intima, velut per ostiolum in latere arcæ, penetrares. Denique, vt sicut ex latere dormientis Adæ educta est Eua, sic ex latere Christi dormientis Ecclesia, aqua enim baptismi fideles generantur, & sanguine in Eucharistia cibantur.

3. *Et qui vidit, testimonium perhibuit, & verum est testimonium eius, vt & vos credatis. Facta enim sunt hæc, vt Scriptura impleretur. Os non comminuetis ex eo. Exo. 12. Et, Videbunt in quem transfixerunt. Zach.* 1. Considera ideò S. Ioannem multis verbis dicere, se esse oculatum testem;

vt discas esse mysterium magni momenti. 2. ideò, quod de agno Paschali in Exodo scribitur, Christo attribui, quia ipse est verus agnus cuius os non debet comminui; id est, eius potentiam in Eucharistia non debemus scrutari, nec fraternam caritatem violare. 3. in die iudicij vulnera Christi impiis fore conspicua; vt discas, quanta gloria sit martyrum futura in cœlo, qui cum Christo vulnerum cicatrices velut gemmas retinebunt.

MEDITATIO XXXVII.

De depositione de Cruce. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23. Ioan. 19.

1. *CVm sero esset, venit Ioseph ab Arimathia homo diues, & nobilis decurio, vir bonus & iustus & occultus Iesu discipulus,* Considera Dominum duobus Iosephis commendasse suam personam: Vni initio vitæ, à quo gubernaretur; alteri in fine, à quo sepeliretur. Ioseph idem est, quod accrescens, vel proficiens, quia Iesus iis tantum se communicat, qui in vita spiritali in dies proficiunt. 2. Considera Ioseph occultū fuisse discipulū Iesu; sed ne perderet tandem tantū thesaurum prodidit se contemptis periculis, vt discas te non obtenturum Iesum, nisi contemnas timores humanos & paratus sis aliud pati. Rosæ non

colligun

colliguntur sine spinarum puncturis.
2. *Hic non consenserat actibus eorũ, quia expectabat regnum Dei. Hic audacter à Pilato petiit corpus Iesu & impetrauit, cum ex Centurione audisset esse mortuum, de quo mirabatur.* Considera hic alias virtutes Iosephi, si vis esse dignus corpore Domini. Primò enim vitanda sunt malorum consortia. 2. ad regnum cœleste est anhelandum 3. constanter perficienda sunt, quæ Dei gloriam promouent. 4. sæpè magno desiderio & deuotione petendum est & accipiendum corpus Domini 2. Considera miram obedientiam Christi post mortem, quod noluerit corpus deponi citra licentiam legitimi magistratus, & vt illud ex gratia ab eo peteretur; tanquam malefactoris, quo terræ mandari posset. Deinde eximiũ in nos amorem, quod postquam dedit nobis sanguinem, animam & vitam, pro consolatione nostra voluit etiam corpus suum Iosepho, & in eo nobis donari.
3. *Ioseph autem mercatus sindonem mundam, corpus Iesu depositum illâ inuoluit.* Considera quantam reuerentiam Ioseph cruci exhibuerit, clauos ipse euulserit, & de cruce iuuante Ioanne & mulieribus paulatim, excipiente illud in sinum matre sua B Virgine,

gine, demiserit. Quot hic singultus, quot suspiria omnium & lachrymæ: Vide quomodo in oscula beata Mater ruat totius corporis, quomodo in pectus B. Ioannes, quomodo ad pedes Maria Magdalena. 2. Considera syndonem mundam esse mundam à peccatis conscientiam, in qua debemus corpus Domini excipere, dum communicamus, & si non habemus, nummo pœnitentiæ emere.

MEDITATIO XXXVIII.

De sepultura Domini. Ioan. 19.

1. *VEnit & Nicodemus ferens mixturam myrrhæ & aloes quasi libras centum: Corpus autem Christi ligarunt linteis cum aromatibus.* Considera, quantum Nicodemus ex passione hac profecerit; Prius venerat ad Iesum nocte, nunc palam: tunc nihil præter quæstiones afferebat nunc fert pretiosa aromata, & officium exhibet sepulturæ: vt discas in virtutibus progressum facere, omnemque metum & turpem verecundiam excutere. 2. Cōsidera, neutrum accessisse munere vacuum, nam Ioseph linteum & nobile sepulchrum dedit. Nicodemus myrrham & aloem in magna copia tulit ad obsequium corporis mortui, vt tu quoque eius honori libenter labores tuos consecres. 3. Cōsidera, quid officij præsti-

præstiterint corpori deposito, quam sedulo omnia eius vulnera, contemplati sint, quoties osculati, quam reuerenter in subiectam peluim, sputa, cruorem aliasque sordes abluerint, & pro reliquiis conseruarint, quomodo ablatum corpus linteis ligarint, & caput sudario texerint.

2. *Posuerunt autem Iesum in monumento, quod Ioseph exciderat in petra, in quo nondum quisquam positus erat. Et aduoluit Ioseph saxum magnum ad ostium monumenti, & abiit.* Considera Christum voluisse sepeliri, vt nihil quæ ad homines pertinent, prætermitteret. 2. vt tu, maximè si religiosus sis, cogites te esse vt mortuum & sepultum mundo & concupiscētiis eius. 2. Cōsidera vt sacra vasa in tēplo, sic corpora nostra, quibus corpus Domini in communione recipimus, posse dici sepulchra Domini. Tunc autem sunt in petra excisa, quando in virtutis cultu constantes sumus. Magnum autem saxum sepulchro nostro aduoluimus, cum gratia Dei ita munimus pectus, vt nullus aditus sit dæmoni, carni & mundo.

3. *Mulieres autem sedebant contra sepulchrum aspicientes vbi poneretur corpus Iesu, & reuertentes parauerunt aromata & vnguenta.* Considera, te cum

cum corp⁹ Domini susceperis in corpus tuum velut sepulchrum, debere à distractione mẽtis cauere, cum Mariis autem istis perseuerare in contemplatione Iesu in corde tuo sepulti. 2. non satis esse, vt Christus semel sit vnctus sed cum mulieribus alia vnguenta paranda, quia de virtute in virtutem est procedendum.

MEDITATIO XXXIX.

De custodia sepulchri. Matth. 27.

1. *Principes sacerdotum rogant Pilatum, vt iubeat custodiri sepulchrum, ne discipuli eum furentur, & dicant surrexisse. Seductorem enim illum dixisse: Post tres dies resurgam.* Considera quale studium impiorum illorum sit in tãto sabbato, quod erat festum Paschæ, vt obscurent gloriam Christi, quãdo enim cum Deo agẽdum erat, agunt cum homine prophano & infideli. Quos tu imitaris dũ negotiis externis diebus festis, quãdo templa, & sacramenta frequentanda sunt, distineri te sinis. 2. Considera timeri ab istis impiis Christum etiam mortuum: quanto magis timebitur viuus, dum veniet cum maiestate viuos & mortuos iudicaturus. 3. Considera cur Christum vocent seductorem, nempe quia populum ad veram fidem & salutem, Apostolos verò ad Euangeli-

cam perfectionem adduxit,& doctrinam suam miraculis firmauit: vt non mireris nunc quoque vocari seductores, qui alios ad Catholicam fidem, ad perfectius viuendi genus, & religiosam vitam traducunt.

2. *Ait illis Pilatus: Habetis custodiã; Ite, custodite sicut scitis.* Considera eum, qui semel impiorum voluntati consensit, non posse se facile ab eorum importunitate subducere, vt hic accidit Pilato: & experiuntur, qui semel dæmoni se addixere, aut meretriculæ amori dedidere. 2. Considera inde factum, vt Pilatus, qui prius pro Christo stabat, nunc metu perculsus cum Iudæis contra eum conspiret, dicens: Habetis præsidiarios meos milites, diligenter ergo custodite. Hic enim fuit peccati fructus, vt & auctor fieret, incensorque malorum, & totus metu ob factam mentionem resurrectionis trepidaret.

3. *Illi abeuntes munierunt sepulchrũ signantes lapidem cum custodibus.* Cõsidera hanc impiorum contra Deum sollicitudinẽ gloriam Christi magis promouisse, & accidisse quod illi veriti sunt, ne nouissimus error esset peior priore, quo enim plures custodias & sigilla adhibuere, hoc testatior facta est Christi resurrectio, & omnis

suspicio

ſuſpicio furti adempta. 2. Conſidera ſtudium Iudæorum in malo, te ſalubrius imitari poſſe in bono; vt, ſi velis Ieſum non tolli ex animæ tuæ ſepulchro, præſerues te non ſolum ab operibus malis cuſtodiendo ſenſus externos, ſed etiam obſignes ſigno crucis, & cuſtodias cor à cogitationibus & deſideriis prauis.

MEDITATIO XL.

De deſcenſu Chriſti ad Limbum. Ephеſ. 4. Coloſ. 2.

1. Conſidera, quomodo Saluator noſter eadem immenſa in nos caritate, qua pro nobis crucem aſcẽdit, & paſſionem conſummauit, mox ad infernos in propria perſona deſcendit, vt opus redemptionis quam perfectiſſimè abſolueret. Sicut enim mortem elegit, vt nos à morte vindicaret, ita & deſcenſum hunc in intima & obſcuriſſima terræ penetralia ſuſcepit, vt ſuos ab inferis liberaret Vnde diſcis, primo negotia gloriæ Dei & ſalutis animarum per te, & nõ per alios perficere. Secundo, non dedignari pro conſolatione, vel auxilio proximorum vilia loca, vt hoſpitalia, carceres & pauperum viſere tuguria. 2. Conſidera, quam incredibili gaudio perfuſi ſint omnes Patres, qui in obſcuriſſimis terræ locis inde à con-

dito orbe per duo,tria,4.5. millia a
norum latuere,cum perfringi infe
portas audirent , animamque Chr
cum ingenti fulgore , Angelis in
meris stipatam, ingrediētem vider
Præcurrebat ibi reliquos sine dul
Ioannes Baptista , & digito omnib
demōstrabat,illā̄m esse Christi anim
quē ipse baptizasset. Tum primus g
neris humani parens Adam, suppl
ad Christi pedes , & amplexum ru
bat:idem Noë, Abraham , Dauid ,
alij faciebant. Eo autem maius fu
gaudium quo maior & diturnior p
tot annorum curricula fuit huius a
uentus exspectatio, quo clarius vid
runt omnes promissiones Patrib
factas , reipsa completas ; omnesq
tribulationes perpessas conuersas
summam felicitatem & gloriam.
cut enim in cœlo & in terra nullu
præstantius bonum est , quam Deu
sic nullum maius potest esse gaudi
quàm Deum videre & possidere.
2. Considera quomodo ad Chri
aduentum omnes tartarei spirit
cœperint contremiscere,& post ere
tam tot Patrum prædam , quam cu
summo triumpho , fracto eorum
bore & potentia,gloriosè eduxit,c
perint fremere & tumultuari , &
lamentabili vlulatu suam seruiturē

flere. Triumphabis & tu de dæmone, multosque eius faucibus eripies, si multa cum Christo patiare, & tentationibus dæmonis, mundi & carnis fortiter restiteris.

MEDITATIONES
Residuæ de Christi Vita & Doctrina, Quæ non incidunt in Dominicas vel Festa.

MEDITATIO I.
De Christi generatione æterna.
Ioan. I.

IN *principio erat verbum.* Considera, cum duplex sit Verbum humanum, vocale, & mentale; Christum, vt est Filius Dei à similitudine mentalis dici Verbum. 1. quia sicut verbum, vel cogitatio mentis nostræ, qua sibi mens loquitur sine passione & corruptione à mente procedit, eiusque est expressa imago; ita Filius Dei incorruptam & passionis expertē à Patre trahit originem, & expressam eius imaginem gerit. 2. Sicut mens sibi ipsi per verbum vel cogitationem loquitur, & in seipsā, & omnia quæ scit agnoscit: ita & in Filio sibi ipsi Pater loquitur, & in eo, quasi speculo & vi-

ua imagine, se omnesque creaturas contemplatur. 2. Considera per principium significari primordium mundi & omnium rerum conditatum: voce autem *erat* denotari filij Dei cum Patre æternitatem. Si enim iam erat Verbum cùm mundus conderetur, rectè infertur nunquam eius duratioñe incepisse; Si enim incepisset, iam non præcessisset principium durationis & omnium rerum conditarum. Deinde dicit, *in principio erat*, non autem, *fuit*, vt significet verbum ita præcessisse res conditas, vt tamen cum illis perseuerarit & permanserit.

2. *Et verbum erat apud Deũ.* Considera his verbis primo indicari. vbi fuerit filius Dei, vel Verbum ab æterno: si enim apud Deum Patrem fuit, qui incircumscriptibilis est, nullo certè loco, nullis finibus fuerit circumscriptum. 2. quale fuerit, non accidẽs, vt nostrum verbum mentale, vel vocale in mente, vel aëri inhærens, sed subsistens, non in Deo; sed apud Deum. 3. Verbum hoc ita per se subsistere, vt ab eo secundum personam distinguatur. 4. ita esse personam distinctam, vt tamen sociali & amicabili coniũctione maneat cum Deo patre deuincta. 5. procedere à Patre.

3. *Et Deus erat verbum.* Considera

ſicut prima parte ſignificata eſt æternitas, Verbi cum Patre, ſecunda vero perſonalis eius à Patre diſtinctio, ita hac tertia parte deſignari identitatē, naturæ eius & eſſentiæ cum Patre, vt licet Pater & Filius duæ ſint perſonæ reipſa inter ſe diſtinctæ, maneat tamen vnus idēque Deus. Debet enim in hac oratione præconſtrui dictio *Verbum*, vt ſit ſenſus: *Et verbum illud, quod dixi, erat Deus.* Verborum autem, quæ mox hic ſequuntur apud B. Ioānem *Hoc erat in principio apud Deum*, hæc eſt ſententia, Hoc nempe Verbum quod dico eſſe Deum, hoc inquam & non aliud erat in principio apud Deum. 2. Conſidera hoc verbum diuinum in eo diſtingui à verbo mētali noſtro, quod hoc inefficax ſit ad operandum, illud verò efficax ad omnia facienda, & ideo ſubdit S. Ioannes: *Omnia per ipſum facta ſunt, & ſine ipſo factum eſt nihil quod factum eſt.* 3. Conſidera, ſi velis eſſe genuinus Dei filius, debere te magno deſiderio æternitatis, hoc eſt conſpectu Dei fruendi in æternum, teneri. 2. conuerſationem tuam habere in cœlis, id eſt, apud Deum, & ideo ſemper eum præ oculis habere, & non res terrenas. 3. Deo per intimum amorē ex toto corde iungi. 4. vt ſi natura eſſe non poſſis
idem

idem cum Deo, sis saltem volũtate & spiritu. *Qui enim adhæret Deo, vnus spiritus est cum eo.* 1. *Cor.* 6. 5. Vt non tantum multa bona cogites & velis, sed etiam facias. Debemus enim Deũ diligere vt habet B. Ioannes, non tantum verbo sed opere & veritate.

MEDITATIO II.

De Christi filij Dei Incarnatione. Ioan. 1.

1 VErbum caro factum est. Considera quis mũdi status fuerit ante filij Dei incarnationem: Nempe idolis colendis, mutuis odiis & cædibus aliisque flagitiis patrandis totus deditus erat. Omnes declinauerant simul inutiles facti: nõ erat qui faceret bonum vsque ad vnum. Veritas exultabat, caritas refrixerat, & malitia, abũdabat, regnabat mors, dominabatur Sathan, & in infernum innumera animarum turba præceps ruebat. 2. perpende quis status fuerit SS. Patrum in Limbo, post diuturnam captiuitatem liberationis suæ, salutisq; mundi cupidorum Nimirum toto affectu ad Deum clamabant. *Vsquequo obliuisceris nos in finem? Exurge quare obdormis Domine exurge, & ne repellas in finem. Psal.* 87. *Psal.* 43. Veni tandem gloria gẽtis nostræ, & spes vnica stirpis tuæ. Desere tandem, ô vere Iacob,

cob, domum paternam, & ab æterna requie tua descende, & carnem humanam assume.

2. Considera quomodo sacrum triũ diuinarum personarum collegium vtriusq; partis afflictissimũ statum dolenter perspiciens cœperit agitare cõsilia de certo remedio, illos ab æterno exitio, hos captiuitate diuturna vindicandi. Persona Patris videbatur propendere in iustitiã vt peccatores secundùm grauitatem delictorum puniantur. Persona Spiritus sancti vero in misericordiam vt peccantibus parceretur. Filius autẽ cõsiderans hominem ob temere affectatam sui similitudinem in has miserias delapsũ, nec suis viribus posse emergere ad salutem se ipse obtulit paratũ ad assumẽdam carnẽ, & in ea ad profundendum pro salute hominis sanguinem, cui oblationi misericordiarũ Pater cũ Spiritu sãcto mox subscripsit, & decreto vna facto, Mariã Virginem dignissimã esse, ex qua carnẽ assumeret, mox euocatur Gabriel Angelus, qui rem annuntiet, & cõsensum ab ea impetret.

3. Considera, consensu à B. Virgine impetrato, quomodo mox post verba Illa, *Ecce ancilla Domini fiat mihi secundum verbum tuum*. Spiritus sãctus superuenerit, & virtus altissimi obumbrauerit

obumbrauerit illam, ſicut promiſerat Angelus, & Verbum caro factum ſit, Deus homo in vtero B. Virginis: Sic celebratæ ſunt æterni verbi cum natura humana nuptiæ. *Sic miſericordia & veritas obuiauerunt ſibi, iuſtitia & pax oſculatæ ſunt.* Sic humilis ancilla facta eſt mater ſui creatoris. Sic homo miſer & vilis in diuinæ naturæ conſortium eſt exaltatus. Conſidera, humilitatem filij Dei, quod vilis homo fieri voluerit, imò non homo tantum ſed caro, quæ in homine abiectiſſima eſt communis ſcilicet cum lumbricis & vermibus, & aliis vilioribus creaturis. *Omnis* enim *caro fœnum*, *Iſa*.4. Factum eſt autem caro, non quia conuerſum ſit in carnem, ſed quid ita arctè illi coniunctum ſit, vt quicquid fecit Deus, caro vel homo feciſſe dicatur, & quicquid paſſus eſt homo, Deus paſſus dicatur.

MEDITATIO III.

De virginitate B. Virg. ſponſo Ioſepho reuelata. Matth. 1.

1. *CVm eſſet deſponſata mater Ieſu Maria Ioſeph, antequam conuenirent, inuenta eſt in vtero habens de Spiritu ſancto.* Conſidera quare non de ſimplici virgine, ſed de deſponſata Chriſtus concipitur. Primum vt per generationem Ioſeph origo Mariæ monſtra-

mõſtraretur. 2. ne lapidaretur à Iudęis vt adultera. 3. in Ægyptum fugiens haberet ſolatium & adiutorem. 4. vt partus eius cælaretur diabolo, vt diſcas dona cœleſtia non facilè mundo & dæmonibus patefacienda, ne margaritas proiiciamus ante porcos, & ne per vanam gloriam ea mittamus. 2. Conſidera B. Virginem, etſi ſciret ſe geſtatione vteri cauſam ſuſpicionis & mœroris daturam Ioſepho; tamen innocentiæ ſuæ conſciam, & in Deo cõfiſam, conticuiſſe: vt diſcas nõ turbari ſi quando iniquè infameris, modò cõſcientia te non redarguat, fiduciam autem omnem reponere in Deo, qui non negliget innocentiam tuam, cum opus erit, patefacere toti mundo.

2. *Ioſeph cum eſſet iuſtus, & nollet eam traducere, voluit occultè dimittere eam.* Conſidera, licet Ioſeph ſecundum legem potuerit accuſare & repudiare virginem, poſtquam cognouit eſſe grauidam, tamen ad tuendum eius honorem maluit eam dimittere occultè, vt diſcas omnium proximorũ nomen & famam etiam poſt eorum lapſum quoad fieri poteſt, tueri. Deinde eum prius rem diu expendiſſe quã aliquid decerneret, & ideò apud Deũ meruiſſe myſterij reuelationem; vt diſcas in rebus dubiis non pręcipitare

conſi

consilium, sed inuocato Dei auxilio sedulo perpẽdere, quid opus sit facto.

2. Considera si Deus & matrem suam, & sponsum eius iustũ permisit tantopere affligi, non esse quod nos peccatores queramur, si aliqua afflictione à Domino visitemur. Si enim iusti simus, proderit ad meritum; si imperfecti, ad vitæ emendationem.

3. *Hæc eo cogitante, Angelus Domini in somnis apparens ei, dixit: Noli timere accipere Mariam coniugem tuam. Quod enim in ea natum est, de Spiritu sancto est; pariet autem filiũ, & vocabis nomen eius Iesum.* Considera, quanta mysteria Angelus paucis his verbis sit complexus. Reuelauit enim iam adesse saluatorem tantopere à Patribus expectatum, omnes diuinas promissiones, vocesque Prophetarum completas, conceptionem eius esse miraculosam, nempe opus Spiritus sancti, & ex matre Virgine profectam, salutem quoque ab hoc Saluatore expectatam non esse temporalẽ, sed spiritualem & æternam; addidit enim Angelus: *Ipse saluum faciet populum à peccatis eorum.* 2. Considera, quanto gaudio perfusus fuerit S. Ioseph, postquam è somno euigilauit, dum videt se non modo ab omni metu & suspicione liberum, sed etiam

in

in tantam dignitatem euectum, vt esset electus in sponsum, custodemque matris Dei, imò in nutritium ipsius Messiæ & Saluatoris. Vnde nec dubiũ est eum statim ad pedes B Virginis tum fortè precibus vacantis accidisse, & veniam pro erratis & suspicionibus humiliter postulasse, vnaque cum ea Deo pro reuelatione facta gratias egisse. Vbi discas in Deo si quando ad tempus affligeris, spem omnem collocare, qui suo tempore nouit cum tentatione facere prouentum, exiguúmque mœrorem amplissimis compensare consolationibus.

MEDITATIO IV.

De vita Christi ab anno ætatis 12. vsque ad 30. Luc. 2.

1. *CHristus annorum 12. Hierosolymis cum parentibus redit in Nazareth, & erat subditus illis.* Considera Christum, vt scribit B. Lucas cœpisse primum facere, deinde docere. Nam 30. primò annis exercuit se in humilitate, paupertate, patientia, obedientia, & oratione, deinde verò tribus annis vltimis prædicauit & docuit ali s; vt intelligas, si verbo aliis prodesse velis, prius diu operam dandam pietati, bonorúmque operum exercitationi: nam non facilè docebis alios verbo, quod non ipse præstiteris

stiteris exemplo.1.Considera,etsi scriptum non sit, quid egerit Christus post annum 12. vsque ad trigesimum, tamen non fuisse otiosum: à consuetudine mundi se subtraxit, in adeundo templo & orando frequens, sæpè matrem in humilibus officiis, sæpè S. Ioseph in fabrili arte iuuit. Nam Marcap.6.de eo quidam dicunt, *nonne hic est faber?* Cur autem hæc fecit, nisi vt ad tempus solicitudinem amemus, mundi consuetudinem vitemus, vanam gloriam fugiamus, prius bene discamus, quam ad alios docendos prosiliamus?

2. Considera ex vna parte bonum Ioseph strenuè laborantem, vt habeat, vnde carissimam sponsam suam, & mundi fabricatorem sustentet. Ex alia humilem Virginem sua industria, nẽdo, texendo, aliisque modis prouidentem cibum ei, qui in cœlo Angelos, & in terra pascit omnes creaturas. Compatere Christo, dum aspicis & illũ in sudore vultus sui instar primi Adam laborantem, non vt sibi prodesset, sed vt nobis exemplum daret humilitatis, obedientiæ & caritatis. 2. Considera, quantum solatium B. Virgini attulerit tam diuturna filij commoratio, quem certo credebat mundi creatorẽ. quanta reuerentia ipsa & Ioseph eum

allo

allocuti fuerint. Quam promptus fuerit ille ad omnia, licet nihil ei imperare auderent aspice illum seruili cinctorio præcinctum, & per domum currentem, vt nunc S. Ioseph, nunc B. Virginem iuuare queat, dolandis asseribus, hauriendа aqua, domo euerrenda, foco construẽdo. Verosimile enim est nullos ibi fuisse vel famulos vel ancillas. Circunstantibus interim sanctis Angelis, & obstupescentibus, eumque cum gaudio iuuantibus.

Considera, quoties præter ista corporalia opera & publica, fecerit alia multa spiritualia & sublimia in secreto; ac imprimis, quoties labore diurno fessus in pauperculum suum cubiculum rediens, totas subinde noctes pro salute nostra in oratione impenderit. Quoties multas horas in rebus cœlestibus matri patrique explicandis impenderit. Quoties per diem labores orandi causa, petita à parentibus facultate, interruperit. Quoties memor inobedientiæ parentum primorum, ingratitudinis hominum, & perditionis tot animarum cum lacrymis animam suam crucifixerit, vt iram Dei placaret, & salutem nobis impetraret.

2. Considera, quod B. Lucas addit, *Christum cum ætate creuisse in sapientia & gratia apud Deum, & homines,*

nes, vt discas si verè Christum imita velis, te debere operam dare, vt nul vitę tēpus sine fructu abire permitta proficiendo de virtute in virtutē, tu apud Deum per obseruationem diu norum pręceptorum, tum apud hom nes per exempla bonorum operum.

MEDITATIO. V.

De prædicatione Ioannis Baptist Matth.3. Marc.1. Luc.3.

1. *IOannes Baptista habebat vest mentum de pilis camelorum, zonam pelliceam circa lumbos: esca a tem eius erat locusta, & mel syluest in deserto.* Considera Ioannem adh puerum ingressum desertum, ibiq vsque ad trigesimum ætatis annum summa austeritate vixisse, vt discas vita semel piè inchoata perseuerar etiamsi molestiæ nonnullæ occurrā

2. Considera, si Ioannes in vtero m tris sanctificatus quo inter natos m lierum maior nullus fuit teste Chr sto. *Matth.* 14. tam seuerè tractau corpus suum: quid nobis, qui peccat & imperfectionibus pleni sumus, f ciendum sit.

2. *Ex deserto autem digressus, cir Iordanem prædicauit baptismum, d cens: Pœnitentiā agite; appropinqu uit enim regnum cœlorum.* Consider Deum, euocasse Ioannē ex deserto

præ

prædicationis officium, tum vt ostenderet, perfectionem vitæ Christianæ non in sola contemplatione, qua nostræ saluti studemus, sed etiã in actione, qua saluti aliorum operam damus, consistere: tum vt intelligeremus eos, quibus incumbit munus alios docēdi, debere esse amicos pœnitētiæ, orationis, & contemptus mundi, vt quod docent verbo, testentur vitę exemplo.

2. Considera, quis scopus, quod argumentum debeat esse prædicatori vel doctori aliorum, nempè vt homines adducat ad pœnitentiam, id est, ad contritionem, confessionem, & satisfactionem pro suis peccatis. Et quia arduum id & durum videri posset, molliuit S. Ioannes hoc initium prædicationis, dulcedine maximi præmij, nempè regni cœlorum appropinquantis, vt discas & tu inculcare hominibus magnitudinem mercedis futuræ, si pœnitentiam amplexi fuerint.

3. *Tũc exibat ad eum omnis Iudæa, & baptizabantur ab eo confitētes peccata sua, illisque dicebat: Ego quidem aqua baptizo vos. Veniet autem fortior me, cuius non sum dignus soluere corrigiam calceamenti, qui baptizabit Spiritu sancto & igni* Considera, quãtam auctoritatem sibi conciliarit sola

vitæ ſanctitate. B. Ioannes, non ſolum apud imperitum populum, ſed etiam principes, ſcribas, & phariſæos, ſic vt turmatim ad eum audiendum conuolarent; imò etiam ſuſpicarentur eſſe ipſum Meſſiam, in lege promiſſum. Vnde & conſecutum eſt, vt facilè eos ad patefacienda publicè peccata, & ſuſcipiendum nouum baptiſmi ritum adduxerit. 2. Conſidera humilitatem Ioannis, qui cum tantum nomen ſanctitatis obtinuiſſet, tamen nō ſe effert, non prædicat, ſed vt Chriſtum extollat, eiuſque patefaciat diuinitatem, ſe pedibus eius ſubmittit. Nimirum probè norat ad veram ſanctitatem imprimis pertinere, honores, & magnam nominis exiſtimationem contemnere, & ſe omnibus propter Chriſtum ſubiicere.

MEDITATIO VI.

De Baptiſmo Chriſti. Matth. 3. Marc. 1. Luc. 3.

1. *IESVS venit à Nazareth Galilææ in Iordanem ad Ioannem, vt baptizaretur ab eo.* Conſidera filium Dei, ſimulátque parentibus, & mundo valedixit, incedere ſolũ, ſine ſociis, (qui tamen habere poterat in comitatu multa Angelorum millia) miſcere ſe turbæ publicanorum & peccatorum, atque ſi vnus eſſet de populo, ſubiice-

re ſe Ioannis magiſterio, vt ab eo baptizetur in pœnitentiam & remiſſionem peccatorum: cùm ille prorſus eſſet peccati expers, nec pœnitētia egeret, imò eſſet magiſter omnium, qui ſolus baptizaret in Spiritu ſancto. Nos autem licet peccatis pleni, volumus videri gloria & honore digni, aliiſque imperare. 2. Conſidera, Chriſtum nunquam ſe in actionibus ſuis exhibuiſſe vel oſtentaſſe, tanquam eximium & ſingularem hominem, ſed cæteris ſimilem; vnde voluit more aliorum circumcidi, in templo preſentari, & nunc à Ioanne baptizari, vt diſcas in omnibus actionibus etiam ſpiritualibus te aliis accōmodare, nec peculiaria priuilegia tibi vindicare ob doctrinam, ſapientiam, opus, induſtriam.

2. *Ioannes autem prohibebat eum, dicens: Ego à te debeo baptizari, & tu venis ad me? Et reſpondit Ieſus: Sine modo, ſic enim decet nos implere omnē iuſtitiam.* Conſidera, quantus ſtupor inuaſerit humilem Ioannem, cùm videret hoc modo Saluatorem mundī venientem ad ſe: cogita, quomodo magno ſpiritu ei occurrēs ſe ſtatim ad pedes eius abiecerit, dicens; *Ego à te debeo baptizari, & tu venis ad me?* Abſit, abſit, vt ego audeā te baptizare, creatura vilis Creatorem, homo Deū.

2. Conſidera quomodo viciſſim Chriſtus humiliarit ſe coram Ioanne, quomodo ambo non de prærogatiua honoris, vti nos, ſed humilitatis & abiectionis cōtenderint. 3. conſidera Christum complementum iuſtitiæ vocare, ſi ſubmittat ſe Ioanni, hoc eſt, creator creaturæ; quæ ergo erit iuſtitia noſtra, dum non ſolum contemnimus inferiores, ſed etiam ægrè ſubmittimus nos æqualibus aut ſuperioribus?
3. *Chriſtus à Ioanne baptizatus mox aſcendit de aqua, eoque orante apertum eſt cœlum, & Spiritus ſanctus in ſpeciæ columbæ deſcendit in ipſum, & vox audita: Tu es filius meus dilectus, in quo mihi complacui.* Cōſidera, quomodo rex Angelorū non reformidat ſe in conſpectu hominum veſtibus ſpoliare, & aquam intrare, obſtupeſcentibus Angelis & veſtes ſubleuātibus. Deinde quam trepide Ioannes ſequatur, & aqua caput Chriſti deuotè perfundat. 2 Cōſidera propter hāc ineffabilē Chriſti abiectionem ruptū cœlū, effuſos ex eo Angelos, vt nuditatem eius operirēt, Et quia homines non capiunt tantam humilitatem, voluit Deus declarare voce cęlitus miſſa hāc virtutē eſſe, qua ſibi maximè cōplacuit in Chriſto. 3. cōſidera deſcēſu columbæ indicari, Spiritum ſanctum
illabi

illabi illis, qui proprietates habēt columbæ. Nam velut illa vtitur gemitu pro cantu, nō ferit rostro, caret felle, nō habet vngues recuruos, & educat pullos alienos æquè ac proprios: sic homo perfectus dolet de peccatis, famam nullius lædit, est iræ odiiq; expers, nil alienum vsurpat, necessitatibus proximi æquè ac suis prospicit.

MEDITATIO VII.

De vocatione primorum quinque discipulorum. Ioan. 1.

1. *ALtera die stabat Ioānes, & ex discipulis eius duo. Et respiciēs Iesum ambulantem, dicit: Ecce agnus Dei.* Considera, Christum venisse ad seruum suum Ioannē Baptistam. 1. vt eum honoraret. 2 vt testem sui aduentus eū acciperet. 3. vt aliquos eius discipulos ad Apostolatū vocaret. Vndè Ioannes demonstrando illis Christum, mentibus eorum tantam impressit dignitatem Saluatoris, vt eis persuaserit Christum sequendum. 2. considera quod Ioannes primò steterit 2. respexerit Iesum ambulātem. 3. dixerit Ecce agnus Dei. Vnde disce, si alios docere velis, primo debere te esse constantē in doctrina, & vitæ exēplo. 2. debere diligenter totum vitæ Christi progressum expendere. 3. hanc Christi vitā aliis imitandā proponere.

2. *Iesus conuersus, videns duos discipulos sequentes se, dixit: Quem quæritis? Tum illi: Rabbi vbi habitas? Et Iesus: Venite & videte.* Considera Christum statim conuertisse oculos in eos qui se sequuntur, vt discant, qui relicto mundo Christum secuti sunt, ob virium suarum imbecillitatem, aut vitæ initæ asperitatem, non animum despondere, nam talibus mox Christus misericordiæ suæ respectu addit animum & fiduciam, viresque suppeditat. 2. Considera, hos duos discipulos, impendente licet vespera, comitatos Christum, illosque ab eo benignè receptos, vt discas nullum tempus esse, quo non possimus facere benè, Deóque seruire. Qui in iuuentute non comitatus est Christum, saltem comitetur in senectute, ętatis vespera.

3. *Venerunt & viderunt vbi maneret, & apud eum manserunt die illo; hora autem erat quasi decima.* Considera, quanto Dominus promptior sit ad dandum, quàm nos simus ad petēdum. Nam cùm Dominum non aliud sciscitati essent, quàm vbi habitaret, vt postea eum inuenire possent, is non fuit tam exigua petitione contentus, sed porrò inuitauit eos vt secum pergerent, & si vellent vnà pernoctarent. Rectè autē dicit Euangelista, discipu-

los

los illos tota die apud eum mansisse, neque enim nox esse poterat, vbi erat Christus verus Sol iustitiæ, & lux mũdi. O quàm suauia illius clarissimæ noctis fuerunt colloquia. 2. Considera sicut discipuli illi experientia probarunt, quàm iucundum fuerit toto die commorari cum Christo, eumque loquentem audire; ita religiosos, qui summa spiritus voluptate fruuntur, in sua religione solos capere, quantum bonum sit seruire Deo.

II. PARS.

1. *Duorum illorum vnus erat Andræas, qui inuento Simoni fratri mox dixit. Inuenimus Messiam, & adduxit eum ad Iesum.* Considera Andreā statim post inuentum Messiam, thesaurum absconditum, spiritu Apostolico communicare fratri suo, vt nempè qui sanguine dudum sibi iunctus esset, etiam fide & religionis studio iungeretur, & ideò rectè ait se inuenisse Christũ quia hoc est inuenire Christum amore eius accendi, curandę etiā proximi saluti incumbere. 2. Considera quam alius longè sit spiritus huius sæculi, quod omnibus modis laborat, vt sanguine iunctos & cognatos abstrahat à studio perfectionis, & Christo in abrenunciatione omnium rerum sectanda.

2. *Intuitus Simonem Iesus dixit: Tu Vocaberis Cephas, vel Petrus. Deinde inuenit & Philippum, dixitque ei Iesus: Sequere me. Philippus, autem inuenit Nathanael, & dixit: Inuenimus Iesum filiũ Ioseph à Nazareth. Tum ille. A Nazareth potest aliquid boni esse?* Considera, mirabilem Dei prouidentiam, quod cum Andreas prior vocatus fuerit, & immediatè à Deo, Petrus verò posterius & per hominem, tamen Christus eum indicet Ecclesiæ fundamentum futurum. 2. cõsidera proprium eorum qui ad sequẽdum Christum, adducuntur, esse munus, vt & alios adducant, hoc est, bonum suum non sibi soli vsurpent, sed liberaliter aliis communicent. 3. Considera voce Nazareth Hebraicè significari sanctificatam, separatam, custoditam & floridam: itaque non posse non aliquid boni ab illa manare. Si enim sanctificatus, & in gratia Dei sis omnia opera tua sunt meritoria, si separatus à mũdo, sãctus redderis corpore & spiritu. Si sensuũ portas sedulo custodieris, non facilè ab hoste expugnaberis: si denique floridus, non potes non bonum odorem piæ vitæ exemplo exspirare.

3 *Vidit Iesus Nathanael venientem ad se, dicens: Ecce verè Israëlita in*

quo

quo dolus non est. Tum ille: Vnde me nosti? Cum esses sub ficu, inquit, vidi te. Tum ille: Rabbi, tu es filius Dei, tu es Rex Israël. Considera, eos Deo carissimos esse & verè Israëlitas, id est, perfectos Christianos, qui ab omnib' dolis & fraudibus sunt alieni. Vnde & Christus Apostolis hanc virtutem commēdauit, dicens. *Estote simplices sicut columbæ. Matth.* 10. Et in canonizatione Sanctorum hæc imprimis virtus commēdatur. 2. considera, Nathanaelem, licet Apostolica hac virtute præditus esset, tamen in numerum Apostolorum non esse ascitum, quia Christus voluit conuerti mundum, & humanam confundi sapientiam, per homines rudes & idiotas, quo constaret non humana, sed diuina virtute Christianam religionem persuasam mundo. Nathanael autem erat homo eruditus & legis Doctor. 3. considera doctrina adiutum Nathanaelē, vt citius aduerterit Christum secum loquentē esse Messiā, quia videbat duo illa abditissima; quæ de ipso prodidit Christus, nō potuisse sciri nisi à Deo.

MEDITATIO VIII.

De eiectis è templo vendentibus.

Ioan. 2.

1. IESVS *Hierosolymam ingressus, cum in tēplo inuenisset vendentes oues,*

oues, & boues, flagello omnes eiecit. Cōſidera Chriſtum ante omnia adiiſſe templum, quia in omnibus actionibus ſuis primò ſemper quærebat Dei gloriam: Et cùm aduerteret illud fœdè à negotiatoribus profanari, licèt mortalium mitiſſimus eſſet, & ipſe agnus Dei zelo diuino accenſus, ex funiculis fortè oblatis confeciſſe flagellum, terribilique vultu totam illā ſacrilegam turbam eieciſſe. Conſumatur & cor tuum vindicandi diuini honoris zelo, quando tuum Dei templū, id eſt, animam tuam aduertis belluinis carnalium affectuū motibus profanatum, & flagello pœnitentiæ in illud de ſæuias. 2. Conſidera funiculis deſignari peccata, quibus homo velut funibus conſtringitur, vt intelligas Deum ex peccatis noſtris ſumere caſtigandi materiam, eo quod dum in malo perſiſtimus, & peccatis peccata addimus, multiplicemus funiculos è quibus fiat flagellum quo caſtigemur.

2. *Eiecit quoque oues & boues, & nummulariorum effudit æs, & menſas ſubuertit.* Conſidera oues eſſe, qui ſpecie pietatis alios decipiunt: boues, quæ ſunt beſtiæ laborioſæ, eſſe Prædicatores, qui ob quæſtum ſuum, & non ob lucrum animarū verbū Dei annunciant; nummularios autē, qui Deo nō integrè

integrè ſeruiunt ſed partim Deo, partim mundo, & qui non purè quærunt Chriſti gloriam in actionibus ſuis ſed ſua potius commoda. 2. Conſidera, ſi Dominus tam grauiter tulit animalia innoxia, ementeſque & vendentes illa tantū, quæ cultui diuino erant dedicata, & iamiā offerenda, quid facturus eſſet, ſi inueniſſet in eo homines confabulantes de rebus vanis, nugatores, impudicos, famæ alienæ detractores, irriſores, nullaq; deuotione prędítos?
2. *Et his qui columbas vendebant, dixit: Auferte iſta hinc, & nolite facere domum Patris mei, domum negotiationis.* Conſidera columbas ſpiritaliter vendere eos, qui receptam Spiritus ſancti gratiam, non gratis vti deberent, ſed pro mercede aliis communicant, vel qui non ſecundum merita, ſed ſecundum hominum fauorem & gratiam, illam impertiūt, vel denique qui beneficia Eccleſiaſtica ſimoniacè emunt, vel vendunt. 2. Cōſidera, Chriſtum mitius locutum vēdentibus columbas, tum quia pauperiores, & ſimpliciores homines eſſe ſolēt, qui vendunt aues, tum quia per columbas volucres innoxias Spiritus S. deſignabatur: Vt diſcas zelum temperare, quando agendū eſt contra eos, qui ex ignorantia & ſimplicitate potius quàm ex mali

malitia & proteruia, in aliqua re diuinum honorem lædunt.

MEDITATIO IX.

De colloquio Domini cum Samaritana. Ioan. 4.

1. I*Esus fatigatus ex itinere sedebat sic supra fontem sub horam sextam* id est, circa meridiem. Considera, Iesum benedictum per mõtes & valles, à mane vsque ad meridiem sine cibo & potu, quærentem errantem ouiculam, vt eam deducat ad ouile, ac tandem more hominum de via fessorum, sedere supra fontem, vt ibi tanquam peritus auceps verborũm suorum reti aucupetur auiculas ratione præditas, vnáque capta, ea duce vtatur ad alias in rete illiciendas. 2. cõsidera eũ sedere sic, id est, in terra, qui sedet supra Cherubinos: sedere supra aquas mortuas, vt commutaret eas in aquas viuas, ad quas per Prophetam omnes inuitauit, dicentem. *Omnes sitientes venite ad aquas*, supra puteum profundum, quasi super nouam cathedram, vt patefaciat noua & profunda mysteria scripturarum.

2. *Venit mulier de Samaria haurire aquã, cui dixit: Da mihi bibere. Discipuli*

cipuli enim iuerant in vrbem, vt cibos emerent. Confidera admiranda Dei iudicia, & quàm verè dixerit Apostolus: *Non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei. Rom.9.* Mulier enim hæc neque quærebat Christum, neque currebat ad salutem, minus volebat, & tamen diuina pietas eius est miserta liberans eam à peccatis, & similem efficiens Apostolis, vtpote quæ Samaritanis Christum annunciauit. 2. considera, eum qui venerat ad dandũ verum potum, postulare bibere: ardebat nimirum desiderio, non iam extinguendi sitim corporis, sed cordis, hoc est, animam illam conuertendi, Nec enim legitur, eum postea bibisse. Parui faciebat Dominus lassitudinem suam, & sitim; pluris æstimabat animæ salutem, quàm potum aquæ 3. considera tunc potum petere à nobis Dominum, quãdo interna inspiratione nos impellit, vt relictis peccatis conuertamur ad se fontem aquæ viuæ salientis in vitam æternam.

1. *Quomodo, ait mulier, Tu cum Iudæus sis, bibere à me Samaritana poscis? Tum Iesus: Si scires, quis poscat, forsan petiisses ab eo aquã viuã.* Confidera Christũ ex habitu à Samaritana agnitum Iudæum, vt discamus, si velimus imitari Christum, nos eo habitu

habitu vti debere, quo cognoſcamur eſſe Chriſtiani. Turpe eſt enim honeſtate habitus nos etiam à Turcis & Iudæis vinci. 2. Conſidera ſapientiam Chriſti ſenſim ab aqua materiali tranſeuntis ad ſpiritualem, vt doceret nos, cùm volumus conuertere peccatorē, opportunitatem venari loquendi de tali materia, & primum loqui de eo quod eius profeſſioni conuenit, & pedetentim quaſi aliud agendo in ſermonem de ſalute ſpirituali delabi.

II. PARS.

1. *Domine, ait mulier, puteus altus eſt, nec hydriam habes: vnde ergo habes aquam viuam? Reſpōdit, Qui biberit ex mea aqua, nō ſitiet in æternum. Tum illa: Da mihi hanc aquam.* Conſidera, qua arte Dominus paulatim cor durum mulieris emolliat. Primò enim ſe magnū aliquē virum eſſe indicat. 2. promittit aquam viuam. 3. exponit effectus aquæ quod ſitim perpetuò tollat, & ſaliat in vitam æternam, id eſt, viuificet animam. O raram liberalitatem Chriſti, ignorantibus viuam gratiæ ſuæ aquam patefacientis, ac non petentibus etiam offerentis, nec mirum, nam diuinæ bonitatis fōs eſt ſuipſius diffuſiuus, & ideò quærit hortos,

hortos,in quos donorum riuos effundat. 2. Considera aquā huius mundi significare opes,honores & voluptates sæculi,quę non possunt extinguere sitim, sed augent potius. Aquam verò Christi designare gratiam Dei & bona cœlestia, quæ verè sitim nostram explent,& extinguunt

2. *Vade inquit Iesus, voca virum tuum. Tum mulier, Non habeo virū. At Iesus, quinque habuisti,& quem habes, tuus non est. Tum illa: Video quia Propheta es tu.* Considera, Dominum non ante se voluisse manifestare illi, quàm confessa esset virum suum non esse, cum quo habitaret, ac proinde se peccatricem esse. Neminē enim gratiæ suę participem facere solet, nisi prius se humiliet, & peccata sua confiteatur. 2. Considera, cum mulier proculdubio hac confessione sua multum erubuerit, quomodo à cœlesti medico mox fuerit adiuta & curata: benignè enim confessionem eius confirmauit, & bis collaudauit, quòd verè dixisset. Honorifica enim res est apud Deum peccati confessio,& laudē potius, quàm pœnam meretur. 3. Considera, quomodo post expiata humili confessione crimina, aqua viua ante oblata ex anima illa scaturiat, & sensim viui fontis instar in cœlum ascendat,

dat, non enim vocat amplius Iu
dæum, ſed Prophetam, loquitur d
adorando Deo, de Meſſiæ aduentu.
3. *Cum mulier dixiſſet, ſcio qui
Meſsias venit, Ieſus ait: Ego ſum, qu
loquor tecum. Sic mulier relicta hy
dria abiit in vrbem, nuncians, ſe v
diſſe Meſsiam. Diſcipuli autē mira
ſunt eum cum muliere locutū.* Cōſid
ra, quomodo ſylueſtris hæc ouicu
paulatim verbis Chriſti emollita p
tiatur ſe tāgi & capi à ſuo paſtore. I
nara enim licet adhuc, quis ſit, incip
in eū credere, eumque amare, & ide
dicit ſe ſcire Meſſiā venturum, & o
tare ab eo doceri. Quid hic reſtaba
niſi vt paſtor ſe proderet, & ouicula
in humeros reiectam deportaret a
ouile. Dixit ergo ei: *Ego ſū, qui loqu
tecum* 2. Cōſidera, hoc reſponſo dat
tātum ignem in pectore mulieris a
cenſum, vt ardoris impatiens, obli
hydriæ, aufugerit in vrbem, quo t
tum populum eodem igne accend
ret, ſicut & factum eſt. Nec mirum e
hydriæ oblitam, quia iam biberat, i
ſitim perfectè reſtinxerat, vt diſca
& te deſerere hydriā carnaliū cupidi
tatum, ſi velis aliis viam ſalutis oſtē
dere. 3. Conſidera, Apoſtolos miratos
Chriſtum loqui cum muliere? quo
fecit, vt doceret in primis religioſo

& clericos rarò loqui cum mulieribus, & si fiat, paucis verbis, nec sine comite.

MEDITATIO X.

De principio prædicationis Christi.
Matth.4. Marc.1. Luc.4.

1. *IEsus relicta ciuitate Nazareth, venit in ciuitatem Capharnaum, Galileæ metropolim.* Considera cur Iesus patriam suam deserat, nempe vt doceret si liberè velimus aliis annũtiare veritatẽ, debere exuere nos omnẽ inordinatum erga parentes & cognatos affectum deinde munere prædicandi fungi, vbi spes est vberioris fructus, vt erat in illa vrbe populosa. Tertiò vt traderet modũ in persecutione seruandum, vt scilicet non temerè nos periculis exponam⁹, sed fugiamus cum Christo, qui in patria nõ erat receptus. 2. Considera, Iesum nõ inchoasse prædicationem Hierosolymis apud principes, sed apud pauperes Galilæos, vt doceret non esse ambiendas cathedras celebres, sed vnum animarum fructum spectandum. Vnde & tot millia de populo eum sequebantur.

2. *Exinde cœpit Iesus prædicare, quoniam appropinquauit regnum Dei: Pœnitemini, & credite Euangelio. Et fama exiit de illo per totam regionem.*

Considera causam cur Christus non cœperit prædicare, nisi Ioanne Baptista in carcerem coniecto. Nempè ne occasionem daret Schismati, vel dissensioni populari: deinde vt exemplũ humilitatis daret prædicatoribus, vt facilè cedant, nõ solum superioribus, sed etiam paribus & inferioribus in munere prædicandi. 2. A pœnitentia exorsus est, sicut Ioannes, tum vt eius doctrinam confirmaret, tum vt doceret nos nõ aspernari aliorum, qui nos præcesserunt, si bona sit, doctrinam. Ad hæc vt ostenderet primam & auream clauem, qua peccatoribus aperiatur regnum cœlorum, esse pœnitẽtiam, hoc est dolorem de peccatis vitæ anteactæ, confessionẽ eorumdem, & satisfactionem per bona opera. Hęc enim pœnitentia regnum cœlorum, quod propter peccata longissimè à nobis recessit, rursum nobis appropinquat, modò vera fides Catholica à pœnitentia non absit.

3. *Et circuibat totam Galilæam, docens in Synagogis, & sanans omnem languorem, & secutæ sunt eum multæ turbæ magnificantes eum.* Considera, hic in Christo, velut in speculo, formam boni Prælati, & prædicatoris Primò enim debet circuire, id est, omnem ignauiam excutere, & subditos

inui

inuiſere, cognoſcereque num omnes rectè credant & viuant. 2. Circuire Galilæam, in qua erant gentiles mixti Iudæis, pauci diuites, multi pauperes, id eſt, omnes promiſcuè Chriſto lucrifacere hæreticos, malos Chriſtianos, & inopes. 3. Docere in Synagogis, tradere doctrinam Chriſtianã in ſcholis & templis. 4. Adiumento eſſe non ſolum in rebus ſpiritualibus, ſed etiã in corporalibus. 5. Doctrinam tradere non curioſam, ſed animabus ſalutarẽ, & communi omnium Chriſtianorum conſenſu approbatam. 6. Doctrinam verbis traditam, ſtabilire exemplo.

MEDITATIO XI.

De ſocru Simonis. Matth. 8. Marc. 1. Luc. 4.

1. *EGreſſi de Synagoga venerunt in domum Simonis: Socrus autem Simonis tenebatur magnis febribus, & rogauerunt Ieſum pro ea.* Conſidera, non caruiſſe myſterio hunc tranſitum Ieſu ad domum Petri ex Synagoga Nuſquam legimus illum poſt itineris & prædicationis labores, ad quietẽ vel cibum capiendum diuertiſſe ad magnifica palatia, ſed ad piſcatorum, aliorumque pauperum ædes, vti hæ Petri fuere. Quid autem aliud erat hęc Petri domus, niſi Eccleſia, cuius Petrus cuſtos & paſtor factus eſt, dum

Christus ei diceret: *Si diligis me, pasce oues meas, Ioan.* 16. Quas Christus elegit in sponsam, repudiata rebelli Iudæorum Synagoga. 2. Considera Apostolos non solum inuisisse ægrã, sed etiam intercessisse pro illa, vt discas, cum non potes opere, precibus saltem apud Deum & homines diuites infirmos iuuare, deinde & implorare auxilia Sanctorum in cœlo, vt patrem misericordiarum pro nobis & illis interpellent.

2. *Iesus accedens illam imperauit febri, & manu eleuauit eam, & mox surgens, ministrabat eis.* Considera, cur Iesus conscius illam ægram esse expectarit donec discipuli rogarent pro ea. Nẽpe quia domus Petri debuit esse dom⁹ fidei, caritatis & orationis, & ideo illas virtutes in ea exercere voluit. Potuit & verbo absens eã sanare, sed ad ostendenda maioris amoris signa voluit in persona propria eã adire, manuque tãgere, & febri imperare, vt tangendo se hominem, imperando Deum esse monstraret. 2. Cõsidera quomodo febris non solum recesserit, sed vires ita in ea firmatę fuerint vt repente ex lecto exiliens cœperit magno studio vt gratam se ostẽderet, ministrare. Vt discas, non te dare otio, cùm à peccatis fueris solutus & iacturam præteriti temporis in

morbo vel corporali vel spirituali factam, nouo studio resarcire.

3. *Vespere facto varios ægros ducebant ad eum, & dæmoniacos, ille manu imposita eos, curabat. Dæmonia autem clamantia, Tu es filius Dei, non sinebat loqui.* Considera, in sola Petri domo, id est, Ecclesia Romana, esse absolutionem ab omni genere spiritualium morborum, id est, peccatorum, ac etiam corporalium, quãdo fiunt miracula. 2. Vesperi vel nocte tribulationum plures sanari, quàm luce prosperitatis, per aduersa enim plures redeunt ad se, & conuertuntur ad Deum, quam per prospera. *Vexatio dat intellectum. Isa. 28.* 3. Christum non permisisse loqui dæmonia, vt doceret nos, dæmonem semper pro hoste infesto habendum, & nunquã ei communicandum, siue in bonis, siue in malis. Qui enim videtur commodis nostris amplius fauere, hoc amplius nostræ saluti insidiatur.

MEDITATIO XII.

De Paralytico iuxta piscinam sanato. Ioan. 9.

1. *IEsus à Paralytico 38 annorum iuxta piscinam Hierosolymis iacente cum rogasset, Visne sanus fieri? Is respondit: Hominem nõ habeo, qui me mittat in piscinam.* Considera di-

uinæ sapientiæ altitudinem, quod ex plurimis ægris ibi iacentibus vnum tantum sanandum sumat: id enim facit, vt conseruemur in timore Dei, in cuius manu vita æquè ac mors nostra posita est. Deinde, vt magis excitemur ad illũ amandum, cuius gratia scimus nos misericordissimè præuentos. 2. Considera, licèt Dominus non ignoraret, quid hic æger peteret, tamen ab eo rogauit, velletne esse sanus, vt suam exponeret voluntatem. Iesus enim nõ est Saluator eorum qui nolunt, sed volunt, & suę saluti cooperantur; nam vt dicit B. Aug. *ser. 15. de verb. Apost. Qui creauit te, sine te, non iustificabit te sine te*, id est, sine cooperatione tua. Tum rogauit, vt eum accenderet ad desiderandam sanitatẽ, sicque dignior illa redderetur. 3. Considera per paralyticum hunc designari peccantes ex consuetudine longa, per cæteram verò turbam languidorum, cæcorum, claudorum & aridorum, iacentium ad piscinam, peccantes ex negligẽtia, ignorantia, fragilitate & malitia, qui si velint, omnes sanari possint.

2. *Dicit ei Iesus: Surge, tolle grabatum tuum & ambula. Et sustulit, ac ambulabat, Tum Iudæi: Sabbatum est, inquiunt, non licet tibi tollere. Et ille: Qui me sanauit, iussit.* Considera, tunc

Domi

Dominum peccatori dicere : Surge, quando condonato peccato infundit illi suam gratiam. Tunc autē peccator tollit grabatum, cum displicent, quæ prius delectabant, ambulat verò, cùm gratiæ acceptæ cooperatur, exercendo se in operibus bonis. 2. Considera, Iudæos arguere in paralytico, quod videbatur eis reprehensibile, & non quod erat laudabile, nempe miraculū adeptę sanitatis, peruersi enim in aliis notare tantum solent mala, quæ publicent, non autē bona: aut si norent, in malam partem interpretantur. 3. Considera, grabatum esse bona huius vitæ, opes, honores, & voluptates, in quibus homo æger decumbit quando illis delectatur, quando verò pro onere reputat, signum est eum sanum esse & ambulare.

3. *Iesus cum declinasset à turba, inuento postea in templo paralytico, dixit: Sanus factus es, iam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat.* Considera, Iesum ideò declinasse, vt doceret in bonis operibus non quærendum hominum applausum, deinde aliquando expedire digredi ab illis, qui ad calumniandum sunt procliues & optima intentione facta, in pessimā partem interpretantur. 2. Considera, paralyticum postea inuentū à Christo

n templo, vt discas, quoties gratia aliqua à Deo ditatus fueris, gratias ei referre, non lingua tantum, sed religiosa etiam conuersatione, frequentando Ecclesias, audiendo conciones & vitam pristinam in meliorem commutando, ne subtracta à Deo per ingratitudinem nostram gratia, deterius aliquid nobis contingat, hoc est, in priora peccata relabamur, & in iis ex desperatione veniæ moriamur.

MEDITATIO XIII.

Nazareni Christum voluere præcipitare. Matth. 13. Marc. 6. Luc. 4.

1. *Iesus ingressus Synagogam in patria sua explicato loco Isaiæ plicuit librum dicens: Hodie impleta est hæc Scriptura.* Considera, Iesū noluisse initiū prædicationis & miraculorū facere in patria Nazareth, ne videretur ad id potius humano in populares affectu, quam puro animarum zelo permotus. Noluisse tamen omnia illis præsidia subtrahere, tum quod lege quadam naturæ, dilectionisque ad id esset obligatus, tum quod officiū eius esset omnes ad salutem vocare. 2. Cōsidera, eum post quædā ex Isaia lecta plicuisse librū, vt indicaret non omnia omnibus promiscuè prædicanda, sed habendam rationē capacitatis auditorum. Deinde non dixisse ea de se scripta,

ſcripta, ſed tunc eſſe completa, vt indicaret, quàm modeſtè de rebus ad laudem vel honorem noſtrum pertinentibus loqui debeamus.

2. *Et omnes mirabantur eius doctrinam, dicentes: Vnde huic ſapientia? nonne is eſt faber, filius Mariæ? & ſcandalizabãtur in eo.* Cõſidera ſtultos Nazarenos indignari Chriſto ob parẽtelæ humilitatem, atque ſi homo ſapiens, & miraculorum patrator nõ poſſit naſci ex humili proſapia, cum & Dauid tot regũ radix, & Moſes ex humili paſtorũ ſtirpe orti ſint. Deinde rectè Chriſtum ab iis dici fabrum, vel filium fabri, quia filius erat fabri illius magni, qui fabricauit totum orbem terrarum. 2. Conſidera, cur cum Nazareni petierint etiam ſignum aliquod exhiberi in patria ſua à Chriſto ſicut fecerat in Capharnaum, tamen non fecerit. Nempe, quia ex vanitate petierant, ne ipſorũ ciuitas videretur contempta præ aliis: deinde, quia cum eſſet sãct⁹ ſanctorũ, & alij Sãcti Chriſti parentes apud eos nati, tamẽ, velut ingrati, tantum beneficium nihili fecerunt, & vnde moueri debuerant, vt Chriſtum magni facerent, nempe ex doctrina admiranda, & miraculis, inde anſam arripuerunt eum calumniãdi. Sed mirum non eſt, Nazareth non

cognouiſſe

cognouisse suum Christum, cùm nec mundus, teste S. Ioanne cap. 1. cognorit.

3. *Iesus dixit eis: Nemo Propheta acceptus est in patria sua. Et repleti ira eiecerunt eum urbe, & in montem duxere præcipitandum: ipse autem per medium illorum ibat.* Considera Christum non cælare veritatē Nazarenos, etiam si sciat illos ægrè laturos, quia magno beneficio afficimur, dum nobis nostri defectus & imperfectiones patefiunt, licet illud non agnoscamus. Nazarenos autem qui Christo ideò mortem intentarunt, imitantur omnes illi, qui concionatores & doctores veritati patrocinantes persequuntur.

2. Considera, Christum præcipitare se conantibus non restitisse: sed quiete per medium illorum transiisse, vt discamus iniurias nobis illatas dissimulare, & aliorum malignitatem patientia vincere.

MEDITATIO XIV.

De electione 12. Apostolorum. Marc. 3. Luc. 6.

1. *CVm Iesus in oratione pernoctasset in monte, vocauit ad se discipulos, & ex iis elegit duodecim, quos & Apostolos nominauit.* Considera Christum digressum à suis in solitarium locum prædicandi causa, totam-

que

que noctem in precibus cõsumpsisse, nõ quod ipse indigeret hæc præparatione ad electionẽ Apostolorum, sed vt nos doceret exemplo suo, cùm pro rebus magnis seriò orandum est, vt digrediamur ab hominum turba, & in oratione perseueremus 2. Considera, in mõte electos Apostolos, vt intelligerent, qui aliis præesse, eosque docere volunt, debere, rerum cœlestium scientia, & vitæ sanctitate aliis præeminere, & alienissimos esse à cupiditate rerũ terrenarũ, opum, honorũ, & voluptatum huius mundi. 3. Cõsidera, vocatos, esse Apostolos, id est, missos, nuncios, tabellarios, vt nomine ipso admonerentur humilitatis, & obediẽtiæ, ac cogitarẽt quicquid essent, quicquid possent, se non suis viribus, sua sapientia, suoq; merito, sed sola gratia Dei & volũtate adiutos præstare.
2. *Et præcepit eis, in via tollerent virgam, peram, panem, æs, nec duas tunicas haberẽt, & irent calceati sãdaliis.* Considera, quomodo mittat Apostolos prædicatum, instar pauperum viatorum, prohibens ne secum ferrẽt quicquam superuacaneum, sed tãtum necessaria: quo omni cura terrena soluti liberius inuigilarent officio prædicationis. Incedebant quidẽ, pãnosi, sed caritate egregiè vestiti: vacui

cui nummis, diuina autẽ virtute pleni; destituti adminiculo baculi, sed firma fiducia nixi, atque ita cõueniebat vt quia aliis prædicaturi erant de cõtemptu mundi, ipsi iam ante eum cõtempsissent. 2. Considera, si sis religiosus, quomodo Christus eorum quos in Apostolos assumpsit, virtutem probauit: vt non mireris, in religionis ingressu vnum vel plures annos probationis institutos, quibus solent tyrones in humilibus quibusque officiis exerceri, quo solidum fundamẽtum perfectionis Christianæ in humilitate iaciant, Sicut enim habitus virtutum, non acquiruntur, nisi crebris actibus, teste Philosopho, ita humilitas religiosa non acquiritur, nisi crebro & diuturno exercitio humiliationis, vt ait S. Bernardus epist. 87.

3. *Ecce ego mitto vos, ait, sicut oues in medio luporum. Estote prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ. Cauete autem ab hominibus.* Considera, etiamsi terrere potuerit Apostolos talis missio, qua præda fierent lupis, tamen contra magno solatio illis fuisse, quod mitterentur ab eo, qui defẽderet eos à lupis, sed etiã virtutem dedisset conuertendi immanes lupos in mãsuetos agnos: Monet verò eos, vt ex parte sua sint prudentes,

dentes, vt serpentes, qui ad voces incantantium aures occludunt, hoc est, ne sinãt se decipi hostium blanditiis; & ad caput tuendum exponunt totũ corpus, id est, vt sinant potius totum corpus discerpi, quam fidem & salutem animæ eripi: Deinde monet, vt simplices sint, sicut columbæ, hoc est, patientes, & malum non reddant, sed potius bonum. Secundò, Considera, quod monet cauendum esse ab hominibus, hoc est, prospiciendum, cum quibus agãt, quia sæpe inimici domestici eius, & nonnunquam homo nequam malitiã cuiusuis ferocis bestiæ, imò & dæmonis superat: *Matth.* 10. tũ quia lædit eũ etiã, à quo nullo modo est læsus, sed beneficiis affectus, tum quia nocet etiam iustis & innocentibus, quos dæmõ accedere non audet.

MEDITATIO XV.

De ambulatione Christi super aquas. Matth. 14. Marc. 6. Ioan. 6.

1. *CVm Apostoli in mari ob ventũ contrarium iactarentur, Iesus in terra stans, & videns eos laborãtes in remigando, venit ad eos supra mare.* Considera mare esse cursum mortalis vitæ, in quo omnes nauigamus. Venti contrarij sunt inordinatæ concupiscentiæ nostræ & desideria, quæ *militant*, teste sãcto Iacobo, *in membris*

bris nostris. Caro enim assiduè pugnat contra spiritum. Contra hos ventos cum Apostolis remigandum est alacriter. Deus non deerit conātibus. Christus in littore stabit, qui respicere solet, non in eos qui suauiter viuunt, & manibus stant cōplicatis, sed qui sibi imperantes prauorum desideriorum fluctibus resistunt. O quam suauis est labor ei, qui cogitat oculos Christi in se intentos, & paratā habere pro perseuerante in finem immortalem coronam: Secundò, Considera, Christum, cùm discipuli tota nocte laborassent in mari, tandem ambulasse super mare versus illos, cùm amplius ventis obluctari nequirent: vt disceremus, non statim animum despondere, cùm aliqua aduersitate concutimur; nam licet Deus ad breue tempus differat auxilium, vt nostram probet fiduciam & patientiam, tamen tandem præsenti ope moram suam compensat.

2. *Cùm Iesus iam esset proximus naui, velletque præterire, Apostoli putarunt phantasma esse, præ metu clamantes. Et mox Iesus, Habete fiduciam, ego sum.* Considera, Christum potuisse discipulis propitios largiri vētos, sed noluisse, ne tempori potius, quàm diuinæ virtuti attribuerent. Voluit

luit eos agitari fluctibus, vt probaret quantum ſuis viribus poſſent. Voluit tota nocte laborare, & non progredi, vt ſcirent ſe ſine gratia Chriſti nihil poſſe. Voluit terreri viſo, quaſi à dæmone ſubmergendi eſſent, vt diuinum inuocarent auxilium, quo inuocato mox Chriſtus iuſſit eos non timere, dicens: Ego ſum magiſter, ſaluator, Deus veſter. Vnde ſummam conſolationem accepere, vt diſcas nunquam deſperare, quia dum pericula ad ſummum peruenere, diuinum præſto eſt auxilium, 2. Conſidera, ingenium huius mundi eſſe, res diuinas, & operum bonorum exercitia reputare phantaſtica, & hypocritica. cum tamen in iis omnis ſalus noſtra ſit repoſita.

3. *Tum Petrus: Domine, ſi tu es, iube me ad te venire ſuper aquas. At ipſe ait: Veni. Et mergi incipiens clamauit, Domine ſaluum me fac. Tum Ieſus manu eum apprehendens, Modicæ, ait, fidei, quare dubitaſti? eoque nauim ingreſſo ceſſauit ventus, & nauis erat ad terram.* Cōſidera eximiam Petri fidē, quod crediderit ſe quoque virtute Chriſti poſſe ambulare ſuper aquas; deinde eximiam caritatē, quod expectare non potuerit, donec Chriſtus ad ſe veniſſet. In verò enim amore nulla eſt mora, nulla aduerſitatum

formi

mido,donec fruatur amato. 2. Consi-dera, nihilominus Christum permisisse submergi Petrum, tum vt occultè eum moneret,talia non esse ordinariè à Deo petenda,quæ omnes vires humanas superant ne videamur curiosi: tum vt ostenderet fidẽ eius non fuisse omni ex parte perfectam,& sic humilitatem coleret. 3.Considera,Christo in nauem recepto cessasse omnes ventos & fluctus, quando enim intimè intra Ecclesiæ nauim fide & caritate coniuncti sumus Christo, illico omnes tentationum diabolicarum venti concidunt, omnes aduersitatũ fluctus frãguntur, vel certè sine animi perturbatione tolerantur non secus quàm si ad terram applicuissemus, & in portu versaremur.

MEDITATIO XVI.

De transfiguratione Domini. Matth. 17. Marc. 9. Luc. 9.

1. *IEsus assumpsit Petrum, Iacobum, & Ioannem in montem excelsũ, vt oraret.* Considera vitæ æternæ pulchritudinem nõ capi, nec veram Spiritus sancti consolationem accipi, nisi ab iis, qui vehementer amant, cum his tribus Apostolis Christum, eiusq; doctrinam: deinde montem mortificationis, aliarumque arduarum virtutum ascendunt, ac solitudinem diligunt,

ligunt, hoc eſt, ſoli Deo, non mundo placere conantur. 2. Conſidera, mirabile, Dei artificium, quo cõnatur nos ad vitæ æternæ deſiderium, & rerum terrenarum contemptum accendere: nempe corporis glorioſi ſplendorem oſtendit, vt cogites tum quanta ſit futura animæ gloria, tum ne refugias carnem cum anima exemplo Chriſti in hac vita crucifigere. Non *enim cõdignæ ſunt huius vitæ paßiones*, teſte Apoſtolo, *ad futuram gloriam.*

2. *Transfiguratus eſt ante eos, & facies vt ſol, veſtes autem eius, ſicut nix ſplenduere. Et apparuere Moſes & Elias, loquẽtes, de exceßu eius.* Conſidera Chriſtum inter orandũ in monte eſſe transfiguratum, ſicut & olim Moyſis facies poſt ſermonẽ cum Deo habitum mirè reſplenduit, vt diſcamus nulla re magis illuſtrari animam quam luce gratiæ, aliorumq; donorum ſpiritualiũ ac beneficio feruentis orationis, vel colloquij cum Deo. 2 Conſidera, quãto gaudio exilierint Moſes & Elias, quod viderent Dominum in carne præſentem, quem tandiu expectarant, & quidem tanta maieſtate refulgentem, ſecumque loquentem de exceſſu ſuo, id eſt, paſſione & reſurrectione, ipſorumq; liberatione. 3. Perpende Dominũ in ſumma illa gloria,

 miſcentem

miſcentem tamen ſermonem de re tã triſti, tum vt indicaret quanto deſiderio patiendi teneretur, tum vt nos doceret, vt *in die bonorum*, iuxta Sapientem, Eccl. 11 *nõ ſimus immemores malorum*, rebuſque proſpere fluentibus, expectemus & aduerſa.

3. *Tum Petrus ad Ieſum: Bonum eſt inquit, nos hic eſſe. Faciamus tria tabernacula. Et ecce nubes lucida obũbrauit eos, & voce audita de cælo: Hic eſt filius meus dilectus, &c. Apoſtoli in faciem cecidere, quos erigens Ieſus, ait: Nolite timere, & tacere, quæ viderant, iuſſit.* Conſidera, Petrum cum guttulam delitiarum glorię ęternæ deguſtaſſet: mox huius mundi voluptates faſtidiſſe, cœleſtis enim conſolatio facit hóminem eſſe extra ſe, & voluptatũ mundanarum obliuiſci. Vnde diſce & tu de futura felicitate animi & corporis cogitare, & facilè mundi illecebras, & carnis commoda deſpicies, diceſque ſi religioſus ſis vel piæ congregationi adſcriptus: *Bonum eſt nos hic eſſe*, hoc eſt in cœtu, vbi occaſio eſt contemplandi res diuinas, & multa bona opera exercendi, animanque ſaluandi. 2. Conſidera in hoc admirando myſterio totam SS. Trinitatẽ apparuiſſe. Nam Patris perſona declarata eſt voce. Filij verò in carne, Spiritus

Spiritus sancti autem in forma splendidæ nubis, quia ille est, qui nos diuinarum consolationum rore semper irrigat, & cœlestium donorum imbre perfundit. 3. Considera Christũ Apostolis mandasse, ne cuiquã ante mortem suam hanc visionem patefacerẽt, vt discas ea quæ ad honorem & gloriam nominis tui pertinent, potius supprimere, quam propalare multis.

MEDITATIO XVII.

De Lunatico sanato. Marc. 9. Matth. 17. Luc. 9.

1. *CHristo de monte Thabor descẽdenti, quidam genibus prouolutus obtulit filium lunaticum, quem spiritus allidebat, dicens, discipulos non potuisse illum eiicere.* Considera Christum post tantã transfigurationis gloriam, non dedignatum iterum cõuersari cum simplici turba, ægris, & energumenis curationis causa adductis: vt discamus etiamsi excellamus magnis naturę & gratię donis, demittere nos etiã ad informãdos homines rudes & pauperes, imò & peccatores, ac quotquot infirmi sunt spiritu. 2. Cõsidera, tunc nos esse lunaticos, cum variis animi perturbationibus nos agitari sinimus, easque nõ domamus, ac ita Deo nõ solũ, sed hominibus etiã reddimus exosos, ac tãdẽ eò perueni-

mus, vt nec discipulorum Christi, hoc est, præceptorum & patrum spiritualium monita audiamus.

2. *Cum vidisset eum Iesus, statim à spiritu elisus in terram spumabat, Tũ Pater: Si quid potes, adiuua nos. Et Iesus: Si potes credere, omnia sunt possibilia credenti. Tum ille: Credo Domine, adiuua incredulitatem meam. Et Iesus iussit spiritum exire, nec regredi.* Considera, hominem non solere tentationibus agitari, quando vitã solutam ducit secundum voluntatem dæmonis, sed dum conatur se ab eius imperio abducere, & ad Christum per vitam piam redire. Vnde Sapiẽs. *Eccl.* 2. dixit: *Fili accedens ad seruitutem Dei, sta in iustitia & timore, & præpara animã tuã ad tentationẽ.* 2. Cõsidera, quod dæmon miserum hunc adolescentem primò deiecerit in terram: tum variis modis afflixerit. Hoc enim præcipuum dęmonis munus est, vt hominem per peccatum etiam vnicum lethale in terram deiiciat: nã semel prolapsum, facilę deinde in alia præcipitat. 3. Considera Christum mãdasse dæmoni, non modò vt exiret, sed etiam ne rediret, vt indicet, peccatorem tum perfectè resipiscere, quando non solum pristina peccata deserit, verumetiam in eadem non

relabitur,

relabitur, vnde qui facile redeunt ad vomitum, declarant se non habuisse perfectam contritionem.

3. *Iesus tenens manum eleuauit sanatum, & surrexit. Discipulis autem secreto rogantibus, cur non potuissent eijcere Spiritũ respõdit: Propter incredulitatem vestram, & quia hoc genus oratione & ieiunio tantũ eiici queat.* Cõsidera sanatum manu eleuatum, vt intelligeret peccator, in manu sua quidem esse labi & peccare, sed non itẽ surgere à peccato, si absit Dei gratia: deinde vt sciret se postquam peccata euomuit, non debere otiari, sed in sanctis operibus se exercere. 2. Cõsidera, Christum non reprehendisse palã, sed secretò discipulos suos; cum enim essent futuri aliorum magistri, non cõueniebat eorum imperfectiones populo esse notas; vnde discimus, opportuno tempore & loco arguendas esse quasdam personas, & non semper publicè. 3. Considera quoniã non potuit spiritus ille fugari, nisi acriori remedio orationis & ieiunij, nonnunquam ad extirpanda quædam vitiá, vt quæ sunt consuetudine corroborata, opus esse asperioribus pœnitentiæ remediis, vt ieiuniis crebris, ciliciis, disciplinis, confessione & communione.

MEDITATIO XVIII.

De muliere adultera. Ioann. 8.

1. *IESVS rogatus à Pharisæis, sitne mulier adultera secundum legem lapidanda, inclinauit se, digito scribens in terra.* Considera tantam fuisse Christi misericordiam in peccatores, vt inde Pharisæi calumniandi ansam quæsierint: vt discas fiduciam in Christo ponere, certus de remissione peccatorum, licet grauia sint, & in lege graui pœna mulctentur, modò ad cor redeas: si autem homini fidas, ille te coram Deo & hominibus accusabit. 2. Considera, cur Iesus distulerit responsum, nempè vt Principes & iudices discant, audita accusatione prius causam, & circumstantias eius expendere, ne iniustam sententiam proferant: deinde, vt quando nos audimus aliquem lapsum, non mox eum apud alios condemnemus, sed potius excusemus, cogitantes nos quoque fragiles & è terra fictos, posseque labi. 3. Considera, non debere nos refugere etiam humiles actus & ritus, licet videantur inciuiles, quando possumus, ea re proximo prodesse.

2. *Cum isti pergerent quærere, Iesus erexit se, dicens: Qui sine peccato est, primus in illam lapidem mittat, & iterum in terra scripsit, & mox alius post*

alium

alium discessit. Considera, hoc dicto Christi nos moneri, ne facilè malè loquamur vel iudicemus de proximo, sed consideremus imperfectiones nostras. Quantumcumque enim homo sanctus sit, semper, si bene conscientiam examinet, & digito discussionis in terra cordis scribat, inueniet quod in se reprehendat, nec facilè lapidem in alios emittet. 2. Considera, sicut adultera ab omnibus condemnata est antequam sisteretur Christo, eo verò præsente omnes se subduxere: sic nos quando manemus in peccato, à dæmone & propria conscientia condemnamur, vbi verò per confessionem humiliati nos subiecerimus Christo, absoluimur. 3. Considera, Christum denuò se inclinasse in terram, ne magis eos, si diutius respexisset, pudefaceret, & liberius se inde subducerent vt discas, cùm quis tua monitione satis est pudefactus, non amplius instare.

3. *Tum erigens se Iesus, ait: Mulier, nemo te condemnauit? Respōdit, nemo. Tum ille, nec ego te condemnabo. Vade, & iam amplius noli peccare.* Cōsidera, quanti fecerit Christus ordinariā superiorum potestatem; nec enim mulierem ante absoluit, quā intellexerit, eam à nullo condemnatam, quo discas nunquam aliquem ab amore vel

obedientia superiorum abducere. 2. Considera clementiam Christi, quod nullo probroso nomine adulterā appellarit, sed mulierem, indicans sexus fragilitatem: cum tamen ipse solus hoc peccato offensus esset, sicut peccato Dauidis, qui dixit: *Tibi soli peccaui*, *Psal.* 50. gratior enim est Deo maximus peccator pœnitens, quàm superbus, qui sibi videtur iustus. 3. cōsidera Christum, non absoluisse eam nisi postquam locuta est; vult enim, vt ex parte nostra quoque cooperemur, confitendo peccata nostra, & laudes diuinas prædicando. Deinde parum admodum ab ea postulare, nempe vt deinceps non delinqueret.

MEDITATIO XIX.

De cæco nato. Ioan. 9.

1. *Christus cùm cæcum natum vidisset, & discipulis quærentibus; an ob peccata sua, vel parentum ita natus esset, respondisset, id factum ad manifestandum opera Dei, luto ex sputo facto liniuit eius oculos, & lauare in natatoria Siloe iussit.* Considera, Christum vidisse cæcum non otiosè & frustra, sed vt eius miseriæ opem ferret: vt disceremus, non satis esse cognoscere proximi ærūnas, nisi etiam operam demus vt ab illis liberetur. 2. Considera modum, quo curauit

uit cœcum 1. reum respexit. 2. lutum imposuit oculis. 3. ad fontem misit: sic tria peccatori faciēda sunt, vt Deo reconcilietur. Primò enim opus habet auxilio diuinæ gratiæ vt resurgat. 2. agnoscere debet fœditatem peccati per cōfessionē 3. abluere illud vel per baptismū, sit infidelis, vel per lachrymas contritionis si sit fidelis, relaps⁹.

2. *Cæcus post visum receptum sæpius à Pharisæis rogatus quomodo vidisset, cum constanter respondisset, à Christo id factum, eiectus est ex Synagoga.* Cōsidera cœcum nunquam in longa contentione hac verbum vllum defendēdi sui causa effutiuisse, sed magno zelo Christi patrocinium suscepisse, cōtempto honoris sui periculo: vt doceret nos iniurias nobis illatas non magni facere, illatas verò Deo nullo modo tolerare. 2. Considera, eū Synagoga pulsum, quod nomen Christi tueretur, vt intelligas, simulatque inceperis seruire Deo, mundum tibi fore contrarium, & te ex sua societate exturbaturum, Christum autem te non deserturum.

3. *Iesus cæco iam foras eiecto, dixit. Tu credis in filium Dei? Tum ille Quis est Domine? Et Iesus: Ego sum. Tum ille: Credo Domine, & procidens adorauit eum.* Considera Iesum ideo manifestasse

manifestasse apertè se esse filium Dei, (quod & Samaritanę fecerat,) vt doceret omnes pios, qui magnas afflictiones propter Christum subeunt, longè esse Christo cariores, & ideò plura & maiora beneficia Christum illis conferre, quam aliis qui earum sunt expertes. 2. Considera Christum quæsiuisse cæcum, & tandem inuentum rogasse, num crederet in filium Dei? vt discas, Deũ ne minimũ quidem opus nostrum bonum irremuneratum relinquere, sed statim gratiam suam nobis offerre, vt ad perfectionem vitæ Christianæ perueniamus, sed quia nostram cooperationem requirit, idcirco quærit à cæco, an credat in se. Et quia verè & perfectè credidit, ideò & opere mox declarauit, adorando illum.

MEDITATIO XX.

De adolescente diuite. Matth. 19. Marc. 10. Luc. 18.

1. *CHristus adolescenti roganti, vt possit saluari, respondit: Serua mandata. Cum autem addidisset, si vellet perfectus esse, bona sua daret pauperibus, abiit tristis.* Considera Christum primo iuueni recitasse præcepta 2. tabulæ, deinde consilia, vt doceret nos, si ad perfectionẽ vitæ Christianæ cõtendamus, opus esse, vt prius nos

nos exerceamus in operibus ad caritatem proximi ſpectantibus, quæ ſunt propria vitæ actiuæ. Deinde vt intelligeremus nos non eſſe ſemper ſecuros de ſalute, ſi præcepta ſeruemus, quę & iuuenis ille ſeruarat: & ideò contendere debere ad maiorem perfectionẽ, ac longius in curſu virtutis progredi, exemplo ſagittariorum, qui vt ſcopũ valde remotum attingant, arcum paulo altius attollunt. 2. Conſidera, hunc iuuenem, licet magno deſiderio ſalutis teneretur (nã flexis genibus petiit inſtrui) tamen vbi de opibus deſerendis mentio facta eſt, reſiliiſſe, id enim multis aliis piis & deuotis contingit, qui vbi proſperè illis omnia fluunt, nec quicquam aduerſi in honore, & corporis commodis patiuntur, ſtrenuè Deo ſeruiunt, at vbi pati aliquid cœperint, ab amore proprio victi, langueſcunt.

2. *Tunc Ieſus: Quàm difficilè eſt diuitem introire in regnum Dei. Facilius eſt camelum per foramen acus tranſire. Tum diſcipuli: Quis ergo poterit ſaluus eſſe? Et Chriſtus: Impoßibile eſt apud homines, ſed non apud Deum.* Conſidera mirandam hominum cœcitatem, qui cum ſciant non à Salomone, ſed æterna Dei ſapientia hanc prolatam de diuite ſententiam, inhiando

inhiando opibus, in tam apertũ salutis discrimen se coniiciant. De diuitẽ epulone, certè Scriptura nullam aliã dãnationis affert causam, quam quod habuerit multa bona in vita sua. *Fili*, ait Abraham, *recordare, quia recepisti multa bona in vita tua, & ideo nũc cruciaris. Luc.* 16. 3. Considera, cur Christus dicat impossibile esse apud homines, vt diues saluetur, nẽpe quia generatim loquendo omnes homines *auaritiæ fere student à minore vsque ad maiorẽ.* vt Prophetę loquũtur, *Isa.* 56. *Ier* 6. & vt loquitur Apost. *Phil.* 1. *Omnes quæ sua sunt, quærunt, non quæ Iesu Christi.* Deinde, quia qui *volunt diuites fieri*, eodẽ teste. 1. *Tim.* 6. *incidunt in laqueum diaboli, & desideria multa inutilia & nociua, quæ mergunt hominem in interitum & perditionem.* Apud Deum autem possunt salui fieri, qui diuina gratia muniti non student auaritiæ, & amicos faciunt de mammona iniquitatis pauperes.

3. *Et Petrus: Ecce nos reliquimus omnia, quid ergo erit nobis? Cui Christus: Sedebitis mecum super sedes* 12. *iudicantes tribus Israël: imò quotquot reliquerint omnia propter me, centuplum accipient hic, & postea vitam æternam.* Considera, cur cum Petrus

&

& alij Apoſtoli tam pauca reliquerint, nempe pauperes piſcatores, tamen tã magnificum præmiũ Chriſtus illis promittat. Nempe quia non ſolũ facultates ſuas, parentes, amicos & patriam reliquerant propter regnum Dei, ſed etiam affectum ad illa, ac cupiditatem plura habendi, deinde reliquerant ſeipſos ſuamque voluntatem, eam ſubiicientes alterius voluntati & obedientiæ. Et ideo voluit Dominus eos quoque eſſe de mercede ſecuros, vt quod in die iudici eſſent ſecum futuri iudices totius mũdi. 2. cõſidera, quam conueniens fuerit eos eſſe aliorum iudices, qui tam boni fuerunt iudices ſui ipſius & verorum bonorum, vt qui ſcirent paupertatem opibus, crucem voluptatibus ſæculi anteponendã, maximè autem debebant eſſe iudices tribuum Iſraël, id eſt, iniquorum iudicum in Iudæa, à quibus Apoſtoli erãt iniuſtè flagellati, & omni dedecore affecti. 3. cõſidera ſecundum reſponſum Chriſti in omnes fideles quadrãs, eſſe illud quod toti mundo perſuaſit contemptum mũdi, quod cõpleuit monachis deſerta, & monaſteria, quod õnes docuit vim inferre ſibi & regno cœlorũ. Hi enim ſunt qui pro deſertis voluptatibus ſæculi, centuplum illud quotidie

tidie experiuntur, id est, mille maiores voluptates spirituales quàm mundani, pro vno patre, matre, fratre, domo deserta habent centum patres, matres, domos.

MEDITATIO XXI.

De suscitatione Lazari. Ioann. 11.

1. *CHristus, audito nuntio de Lazari ægrotatione, per biduũ substitit, vt euidentius foret miraculum.* Considera, Martham & Mariam sorores per nuntium certiorem reddidisse Dominum tunc vltra Iordanẽ agentem, dicentes: *Ecce, quem amas infirmatur*, vt discas in omni aduersitate primò curare, vt reconcilieris Deo, ne fortè peccata tua causam dederint morbo, deinde vti oratione plena resignationis, vt est ista; qua nihil petas, sed omnia Deo committas, dicendo: *Ecce quem amas, patitur hoc vel illud?* Quod enim me ames, certissimis indiciis scio ex sanguine pro me fuso, aliisque beneficiis mihi collatis. 2. Cõsidera, cur Christus biduum in eodem loco moretur cum tanto optimarum sororum dolore, & sinat Lazarũ mori. Nempe vt ostenderet maiorẽ erga eas amorẽ. *Quos enim amo*, ait Apoc. 3. *arguo & castigo.* Suscitatione enim Lazari quatriduani factum est, vt ipsarum corda, discipulorumque & aliorum

aliorum magis in fide confirmarẽtur, & Dei gloria per tam fidos & amicos testes vbique prædicaretur, ac imprimis vt dura Iudæorum pectora magnitudine miraculi tandem frangerentur. Vide quomodo Christus non aliud quærat in suis operibus, quam Dei gloriam,& nostram salutem.

2. *Ait Christus discipulis : Lazarus amicus noster dormit , sed vado vt à somno excitẽ eum. Martha & Maria Magdalena occurrunt Christo veniẽti, & dicunt : Domine , si fuisses hic, frater non fuisset mortuus.* Considera, quod Lazarum amicum suum Christus dicat dormire, cùm iã esset mortuus,quia amici Dei propriè non moriuntur , sed dormiunt tantùm ; tum Deo , quia ei tã facile est ad vitam illos reuocare , quàm dormientem excitare ; tum ipsis, quia iustis mors est ianua ad vitam ęternam,& perpetuam quietem. 2. Cõsidera mulieres currere ad Christũ pro antidoto contra mortem, quia cõgruebat mulierem primũ accurrere ad clementissimum redemptorẽ,quæ primò aures præbuerat pessimo seductori;primã exorare vitam, quę prima adsciuerat mortem. Deinde perpende licet fides eorum nõ fuerit perfecta(quia putarunt Lazarum non potuisse sanari à Christo absente) tamen

men eas rectè dicere, Lazarum non fuiſſe moriturum, ſi adfuiſſet: quia vbi eſt vita, nequit eſſe mors, vnde & dixit: *Ego ſũ reſurrectio & vita Qui credit in me, etſi mortuus fuerit, viuet.* Quibus verbis mota Martha dixit: *Ego credidi, quia es filius Dei viui, qui in hunc mundum veniſti.*

3. *Chriſtus collacrymans oratione facta, cum lapidem iuſſiſſet amoueri, clamauit, Lazare veni foras; excitatumq; ſolui iuſſit.* Conſidera Chriſtum Mariæ & Iudæorum lacrymis commotũ, infremuiſſe, & voluntariè turbaſſe ſeipsũ, vt diſcamus aliorũ afflictionib' compati ex caritate. 2. lachrymaſſe, ad docendũ nos, quod flere debeam', & pro nobis, quia omnes ſum' peccatores per Lazarum ſignificati, & pro miſeriis ſpiritalibus proximorum, maxime ſi ſint mortui corã Deo. 3. iuſſiſſe moueri lapidẽ à ſepulchro, quia nihil æquè impedit veram reſurrectionem à peccato, ac obduratum cor in peccando. 4. eleuaſſe oculos in cœlum, vt diſcamus in ærumnis non fidere meritis noſtris, ſed confugere ad Deum. 5. clamaſſe, vt concionibus & inſpirationibus diuinis pareamus. 6. iuſſiſſe ſolui vincula, vt per confeſſionem peccatorum abſolutionem à peccatis quæramus apud Apoſtolo-

rum

rum successores sacerdotes. 7. Iussisse Lazarum abire, vt post, acceptam peccatorum remissionem, sobriè, piè & iustè vitam instituamus.

MEDITATIO XXII.

De filio prodigo. Luc. 15.

1. *PRodigus extorta portione substãtiæ, in regionem longinquã abiit, eamque dißipauit viuendo luxuriosè.* Considera prodigum esse peccatorẽ, vel in vocatione sua deficientem, qui portionem substantiæ postulat, cum quærit libertatem, & vult sui esse iuris. Dicitur autem portio, quia omnis huius mundi libertas, vel voluptas exigua est, si ad æternã gratiæ & gloriæ substantiã conferatur. 2. in regionem longinquã abiit, quia homo terrenis deditus, & suo arbitrio viuens, nõ diu potest esse sine peccato mortali, & sic separat se à Deo, & domo paterna, ac aliquando vocationem suam deserit, eoque peruenit, vt non possit pia loquentes audire 3. dissipat portionem suam, hoc est gratia Dei spoliatur, virtutibus & donis spiritualibus, ac etiam bonis temporalibus, vt non habeat quod comedat, & quo induatur, ac demum turpissimis peccatis se delat, menteque & corpore corrumpatur.

2. *Fame valida coorta factus subul-*

cus, cupiebat ventrem implere porcorum siliquis, & nemo ei dabat. Et reuersus in se, ait: Ibo ad patrem, dicens: Pater peccaui in cœlum, & coram te. Considera, peccatorem valida fame premi, cum auulsus est à Deo Patre, qui solus animam satiare potest, solus quietam & tranquillam reddere conscientiam. Pascere autem porcos, (quorum est in cœno volutari, & oculos nunquam in cœlum erigere) quando it post concupiscentias suas, passionibus obsequitur, & omne respuit aliorum imperium & obedientiã, nulli quoque rei inhiat, nisi honori suo, & voluptati, beneficiorũ Dei immemor, orationis, confessionis & bonorum operum. Cui peccatori id etiã contingit tandem, vt & ab aliis contemnatur, & nunquam voluptatibus, quas quærit, frui vel expleri possit. 2. Considera, sicut peccator in peccatis hærens, se porcum facit & bestiam, sic quando cogitat de emẽdatione, redit ad se, & fit iterum homo, dum adiuuante diuina gratia, primum aperit oculos, & agnoscit miseriam, vilitatemque suam, deinde dolet de petulãtia sua, ac concepta fiducia de paterna Dei clementia surgit, & in viam se dat pœnitentiæ, ac procidens in terram peccata sacerdoti confitetur.

3. *Pa*

3. *Pater autem videns redeuntem à longè, accurrit, & osculatus eum, iussit ei reddi stolam primam, annulum, calceos, & conuiuium parari in gratulationem.* Considera Dei Patris benignitatem, qui statim ad peccatoris cõuersionem se conuertit, etiamsi longè absit, id est, nondum plenã contritionem de peccatis habeat, nouo auxilio occurrit; signa caritatis ostendit, osculatur, peccatorem sibi coniungit, primam iustitiæ stolam facilè reddit, annulo caritatis eundem sibi desponsat, virtutibus tanquam calceamentis, ornat, & mirabili consolatione, quasi cõuiuio, reficit, ac Angelos, omnesque Sanctos in cœlo inuitat ad illud, vt gaudeant super vno peccatore pœnitentiam agente. 2. Considera sæpe illos qui in magnis peccatis fuerunt, maiori caritate in Deum ferri, quàm qui nunquam in grauia peccata sunt lapsi, vt non desperes, si aliquando grauiter peccasti.

MEDITATIO XXIII.

De cœna apud Bethaniam. Matth 26.

1. *CHristus in domo Simonis leprosi cœnabat, & pariter Lazarus. Martha autem ministrabat.* Cõsidera quanto solatio fuerit hæc cœna, sex diebus ante passionem instituta, tum Christo, tum aliis conuiuis: Christo,

 quod

quod cœnaret in cœtu suorũ dilectorum à quibus sciebat se amore maximo,non in domum modo, sed etiam in cor receptũ.Aliis vero, quod summopere gauderẽt,se pro beneficiis ab eo acceptis posse aliquod grati animi signum ostendere.Hospes enim Simõ à lepra curat⁹ fuerat.Lazarus vitæ restitutus,Magdalena ex sordibus peccatorum extracta. Martha priuilegiũ Christum hospitio excipiendi, eique ministrandi acceperat. Vnde & nunc in aliena domo ministrauit.2.Cõsidera,cur Lazarus vt fertur,post suscitationem suam nunquã riserit,vel aliud lætitiæ signũ dederit, nẽpe tria mirabatur.1.horrendum Dei iudicium, & alteri⁹ vitæ supplicia improbis parata.2.quod Deus ex tanta maiestate in tantam vilitatem ob salutem hominis se demiserit.3.cæcitatem & ingratitudinem hominum tanti beneficij magnitudinem non æstimantium,nec futurum iudicium metuentium.

2. *Maria fracto alabastro vnguentum effudit super caput Christi, eiusque vnxit pedes & capillis tersit, & impleta est domus odore vnguẽti.* Cõsidera, officium Mariæ tanto gratius fuisse Christo,quanto amor eius longius excedebat aliorum amorẽ. Alabastrum enim illud non erat,nisi cor

eius

eius amore diuino flagrans; fractio verò, nil nisi amoris impatientia in corde bulliētis; nil nisi liberalis oblatio, qua non solum totum suum amorē effunderet Christo, sed & cor suū, quo tanquam vase ille cōtinebatur. 2. considera, vnguētum fuisse pretiosū, quia Deo offerēda sūt quæ sūt pretiosissima. Vnguento autē vngim⁹ caput Chr. cū omnia opera nostra dirigimus ad gloriā Dei: pedes verò cum nostrā, & proximorum salutē iisdem syncerè quærimus. 3. considera, odore vnguenti totam domum impletam, nēpe Ecclesiam, quia generosum hoc Magdalenæ factū vbique hactenus in ea celebratum est & celebrabitur: vt discas magni facere opera charitatis & humilitatis quæ tam bonum odorem vbique relinquunt.

3. *Cùm obmurmuraret Iudas, Vt quid perditio hæc? Respondit Christus: Quid molesti estis huic mulieri? Bonum enim opus operata est in me.* Cōsidera, opera bona quo præstantiora sunt, hoc nōnunquam calumniis magis esse obnoxia, etiam, apud bonos, qui zelo quidem bono, sed non secūdum scientiam, ea carpunt; sed non ideo à seruis Dei omittēda sunt, modò bona intentione ad maiorē gloriā Dei, & salutē animarum exerceātur.

Fieri enim non poteſt, vt in omnibus ſemper hominibus, ſimul & Deo placeamus. 2. Conſidera, reprehenſum à Chriſtó Iudam, & alios diſcipulos, quod putarēt conſultius potuiſſe pretium vnguenti dari pauperibus, nam miſericordiam in pauperes alibi ſæpe laudarat, vt diſcas, ſicut arguendi non ſunt, qui bona ſua erogant in pauperes, ita nec arguendos, qui erogant in honorem Chriſti, pro extruendis Eccleſiis vel monaſteriis, & vnum bonū opus alteri poſſe præferri, neutrum tamen reprehendi.

MEDITATIO XXIV.

De ficu areſacta, & altera eiectione vendentium è templo. Luc. 19. Mat. 12. Marc. 11. Ioan. 11.

1. *CHriſtus mane è Bethania exiës eſuriit, & conſpecta ficu habente folia ſine fructibus, (non enim erat tempus ficorum) maledixit eam, & mox exaruit.* Conſidera Dominum illum, qui in cœlo paſcit omnes beatos ſpiritus, & in terra omni animæ viuēti prouidet cibum in tēpore, ideò mane eſurire, quia nullo pridie ſumpto cibo pernoctarat in oratione, pro cœcitate Iudæorum & tua curāda ſolicitus. 2. Conſidera, eum fame compulsū adire ficum, ſi forte ad ſedandam famem in ea fructum reperiret, & quia nihil

nihil reperit, maledicti fuiſſe, vt diſcas tibi idē accidere poſſe, ſi ſolis bonorum deſideriorum,&propoſitorum parum firmorum foliis onuſtus inueniaris ; quod fiet, ſi inſtar ficus iſtius propinquus maneas vitæ publicæ, id eſt, vitæ laxæ & mundanæ. 3. Conſidera cur cùm non fuerit tempus ficorū, tamen ficus maledicta ſit, nempe quia ira Domini non in illam arborem, ſed in Synagogam Iudæorum,& in omnes obſtinatos in peccatis ferebatur, quibus ſemper tēpus eſt faciendi fructus bonos pœnitentiæ. Hac fame cruciabatur Chriſtus, vt paſſionis ſuæ merito videret obſtinata noſtra corda molliri & conuerti, ſimul indicans, ſi tantam gratiam repellamus, fore, vt prorſus deſeramur, ſicut & Iudæi verè deſerti ſunt.

2. *Et veniens Hieroſolymam cum introiſſet templum, cœpit eiicere omnes vendentes & ementes è templo dicens: Domus mea, domus orationis eſt, vos autem feciſtis illam ſpeluncam latronū.* Conſidera morem fuiſſe Chriſti, quoties Hieroſolymam veniret, primum adire templū, vt formam nobis religionis veræ præſcriberet, ne ante ad alia negotia nos cōuertamus, quàm in tēplo, vel alio loco opportuno per preces nos commēdauerimus Deo. 2.

considera, si tã terribilem se declarauit erga materialis templi profanatores, quid sit facturus contra profanatores templi spiritualis, id est, animæ nostræ, quæ est templum Spiritus sãcti. Nã B. Paulus. 1. Cor. 3. ait: *Qui hoc templum violauerit, disperdet illum Deus*. 3. cõsidera, si domus Dei dom' orationis est, quanta deuotione & attẽtione in illa precib' vacare debeas, maximè cum Christũ realiter habeamus in altari præsentem. Si enim in locis vbi reges mundi versantur, sũma seruatur modestia & silentiũ, quãta seruari debet, in præsentia regis regum, creatoris cœli & terræ.

3. *Et cœpit illis loqui in parabolis, & erat quotidie docens in templo; accedentes, cæcos & claudos sanans: & vespera facta egrediebatur ex vrbe.* Considera Christum, cùm sciret se quæri ad necem, non tamen à quotidiano aditu templi, & prædicatione abstinere: vt intelligerent ipsum non refugere mortem sed sponte ad eã se offerre; idcirco enim in publico loco cõparebat, vt facilius inueniri posset. 2. Considera, eum post totum diem in laboribus prædicationis & institutionis popularis consumptum, ieiunum excedere vrbe, quia nemo erat, qui necessitati eius succurreret; vt doceret

nos pro laboribus in proximi salutę expensis, non exigere temporale præmium; nec quęrere apud eos quietem, qui proditiones machinantur; deinde non conuersari diu cũ secularibus, sed tantum quantum opus est, & deinde redire in Bethaniam , id est domum obedientiæ, ubi mandata Dei seruantur. 2. considera Christum in eodem templo misericordiam miscuisse cum seueritate, quia licet eiecerit sacrilegos, tamen cœcos, & claudos sanauit, & alios in vita pia & sancta instituit.

MEDITATIONES De apparitionibus Christi post Resurrectionem.

MEDITATIO XXV.

De apparitione facta B. Virgini.

1. CONsidera, B. Virginem, instante Resurrectionis hora, quam sciebat non dormitasse, sed in oratione subinde verba illa ingeminasse. *Exurge gloria mea , exurge psalterium & cithara. Psal.* 56. magnoque desiderio filij sui gloriosum reditum præstolatam. Deinde sũmo diluculo resplenduisse repẽtè conclaue & filium cum admirabili gloria illi astitisse, cor autem

tem B. Virg. tanta lætitia perfusum fuisse ex illustri aspectu, vt aliquandiu ne verbum quidem profanari potuérit. Si enim Patriarcha Iacob, Gen. 45. accepto nuncio de filio suo Ioseph superstite vix apud se fuit, quid post tantas contumelias, dolores & cruciatus filij tanta gloria compensatos euenisse putamus B. Virg. 2. perpende, non solum Christum ei apparuisse, sed vnà sanctissimos quoque Patres Adamum, Abrahamum, Dauidem, aliosque Prophetas, quibus summum gaudium erat oculis videre totius humani generis Redemptoris matrem.

2. Considera, quænam fuerint colloquia filij & matris, quæ arcana matri filius enarrarit; vt quid in ædibus Pōtificum ante biduum perpessus fuerit, quomodo anima è corpore excesserit, quid apud inferos egerit, quantam gloriam sit adeptus: qua narratione omnem mœstitiam superiorum dierum detersit. 2. perpende quanto gaudio affecta fuerit, cùm videret gratiosissimum filij vultum suo candori restitutum, quando sensit vultus sui lacrymas, sacris eius manibus abstergi, cùm potestatem factā sibi videret, vt in suauissimos diuinorum brachiorū rueret amplexus. Vide eam cum summa

ma

ma veneratione ad genua eius, adorandi cauſa, ſe prouoluentem,& ſanctiſſima vulnera pedũ, manuum, atque lateris, cum incredibili conſolatione exoſculantem, & exclamantem: Verè fili mi, *ſecundum multitudinem dolorum meorum, conſolationes tuæ nũc lætificauerunt animam meã. Pſal. 93.*
3. Conſidera, quid B. Virgo totis 40. diebus, quibus filius in terris rediuiuus apparuit, egerit. Nec enim dubium eſt, quin filius, qui toties Apoſtolis, & aliis ſe videndum exhibuit, crebrius etiam adfuerit matri, eam multis de rebus inſtruxerit & mirificè conſolatus fuerit, multa de Eccleſia ſua, de fidei propagatione, de martyrum coronis, de ſua & beatorum gloria, aliiſque multis prædixerit: omnes deinde Chriſtianos, quibus illam conſtituit aduocatam & patronam, illi commendarit. 2. Perpende, ſanctos Apoſtolos, & imprimis B. Ioannem retuliſſe illi quæcunque à filio quoties apparuerat, audierint: vt de inſufflato in eos Spiritu ſancto, de poteſtate peccata remittẽdi cõceſſa, de Petro omnium fideliũ paſtore cõſtituto, Contra verò B. Virginem quæ ipſa audiſſet Apoſtolis communicaſſe, eoſque conſolatam fuiſſe, & erexiſſe ad perpetiendas fortiter omnes perſecutiones

tiones nomine Christi inferendas.

MEDITATIO XXVI.

De apparitione facta Mariæ Magdalenæ. Marc. 16. Ioan. 20.

1. *PEtro & Ioanne digressis, Maria perseuerauit ad monumentũ, foris plorans.* Considera Petrum & Ioãnem, qui simul cum Maria ad monumentum venerunt, timore occupatos abiisse. Mariam verò mãsisse impauidam: cùm enim perdidisset magistrũ super omnia dilectum, nihil putabat superesse in mundo quod perderet, quia cum ipso & vitam & omnem spem suam perdiderat. 2. perpende, solam Mariam meruisse videre Christum, quia ibi perseuerauit. Deus enim non remunerat actiones nostras, nisi in illis perseueremus. 3. nota Mariam stetisse iuxta sepulchrum, & plorasse, quia vita animæ sanctæ in hoc exilio est, sẽper stare iuxta sepulchrũ Christi, considerando amarissimam eius passionem, & peccata, propter quæ Saluator mortuus est, deplorando.

2. *Flens ergo inclinauit se, & prospiciens in monumentum vidit duos Angelos, dicentes: Mulier quid ploras? Et respondit. Tulerunt Dominũ meum, & nescio vbi posuerunt eum: & conuersa retrorsum, vidit Iesum idem rogantem.* Considera Mariam,

non

non cùm ſtaret, ſed cũ inclinaret ſe in monumentũ, & introſpexiſſet, dignã factam viſione & Angelorum & Domini: vt diſcas tempore orationis & contemplationis rerum cœleſtium, te dimittere etiam ad conſiderationem tuarum imperfectionum & lapſuum, ac humiliare te coram potenti manu Dei tanquam gratia indignum. & ilico aderit angelica conſolatio. 2. Cõſidera, quando in oratione non inueniis ſtatim Chriſtum, hoc eſt, conſolationem ſpiritualem, te non debere ab a deſiſtere, ſed perſeuerare cum cõunctione & deſiderio, auxiliúmque ſanctorum menti occurrentium implorare, vſque dum compareat.

Putans autem Ieſum, quem videat, hortulanum eſſe, Domine, ait, ſi tu ſuſtuliſti eum, dic mihi vbi poſuiſti eum, & ego eum tollã. Tum Ieſus: Maria. Et illa: Rabboni. Tum Ieſus: Noli me tangere, nondum enim aſcendi ad patrem meum. Conſidera Mariam quidem Ieſum vidiſſe, quia amabat, ſed non cognouiſſe, quia imperfecta erat in fide: vt diſcas, quando imperfectiones nimis multas miſcemus amori noſtro in Deum, fieri vt non magnum guſtum ſpiritalem in diuino fruitio ſentiamus. 2. Nota Mariam ſimulatque agnouit Dominum incõſideratè

ſideratè cucurriſſe vt illum amplecte-retur, & ideò repulſam paſſam: vt diſcas, ſi quando ex ſingulari Dei gratia animus in oratione exardeſcat ad aliquod opus bonum faciendum, diſcretione & prudentia in eo exequendo vtare, & ſedulò circumſpicias, quid tempori, loco & perſonæ tuæ vel alienæ congruat. 3. Nota, Chriſtum apparuiſſe in hortulani ſpecie, vt diſcas imitari proprietates hortulani. Eius munus eſt hortum colere, & inſtruere arboribus, ſtirpibus & herbis fructiferis: & hominis pij atque Chriſtiani, ſi ſaluus eſſe velit, eſt hortum animæ ſuæ colere & exornare optimis ſpiritualis doctrinæ, virtutúmque documentis & exemplis.

MEDITATIO XXVII.

De apparitione facta 7. diſcip. piſcantibus. Ioan. 21.

1. *Diſcipuli Chriſti ſeptem cum noctè piſcantes nihil cepiſſent, & mane in littore Ieſus petiiſſet, num pulmentarium haberent, id eſt, piſces: reſpondere, non.* Conſidera eos noctu piſcari, & ſine fructu laborare, qui opera bona exercent in peccato mortali, vel qui in bonis operibus, non Dei gloriã, animarum ſalutem, ſed ſua tantum cõmoda,

moda, vel humanam gloriam oculis propositam habent. Vel qui proprio iudicio & voluntate, non Superiorū, nec inuocato Christi auxilio, opus licet bonum aggrediuntur. *Qui enim non colligit mecum*, ait Christus, *dispergit*. 2. Considera Christum Apostolis apparuisse mercatoris specie, quasi pisces vellet emere, vt quæstione illa factus familiarior tandem ad miraculum veniret, vt discant, qui alios Christo lucrari volunt, primum familiares miscere sermones de mercaturæ, militiæ, negotiorum aliorum successu, quo experti bonum consilium, meliora consulentibus deinde facilius credant.

2. *Ait Iesus: Mittite rete in dexteram. Faciunt, & tot capiunt, vt rete attrahi non posset. Ioannes ait: Dominus est. Petrus mox nudus in mare prosilit, alij ad littus cum reti properant nauigio.* Considera mirabilem obedientiæ vim, qua effectum est, vt longè minori labore Apostoli maximum fructum fecerint. Tota enim nocte suo nutu laborātes nihil ceperāt. nunc alieno nitētes, pisces spe omni plures & maiores. Noctu ad sinistrā iecerant rete, quia sua tantum commoda spectabant: nunc autē ad dexteram, quia quod egerunt, propter Deū

& Christi gloriam egerunt. 2. Cõsidera, Ioannem ante alios cognouisse Christum, quia illi sunt capaciores diuinarum rerum, qui cum Ioanne mẽte & corpore sunt puriores & castiores, teste Hieronymo epist. ad Pammach. *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbũt.* Petrus autẽ nudus abiicit se in mare, quia quampr..nùm anima gustat, quam suauis sit Dominus, eiusq; iugum, mox nudus nudũ, omnibus impedimẽtis abiectis, Christum optat sequi, & cum eo mare tribulationum & crucis calcare, licet alij malint trahentes rete, id est, onus temporalium bonorum, manentesque in naui, id est, sæculo, ad littus salutis paulatim tendere.

3. *Apostoli attractis 153. piscibus in littus, vt viderunt prunis impositum piscem, Iesus ad prandium inuitatis panem & piscem distribuit.* Cõsidera, sicut Iesus, dum illi piscarentur nutu suo, parauit eis prandiũ, & coxit piscem, ita dum nos hic in diuino seruitio fatigamur, ipsum in cœlis parare conuiuium, quo nos excipiat, & coronas, quibus laborem nostrum remuneret. 2. Cõsidera iucundũ & felix hoc conuiuium. Vide quomodo Domin⁹, qui paulò ante pro cõsueta humilitate sua & caritate cocũ egerat,

iam in prandio agat & ministrũ,porrigat panem & piscem,simulque cum illis comedat. Stabant boni discipuli non audentes loqui præ reuerentia & stupore, velut oues circum pastorem, aut filij ircum amantissimum patrem, tantoque gaudio spiritu & corpore perfundebãtur,vt in lacrymas soluerentur quæ non alia de causa facta sunt,quam vt crederent verè eum resurrexisse, & post labores huius vitæ [illegible] ad littus, id est ad vitam æternã [illegible]erint se remunerãdos. 2. Cõsidera per prunas ignem Spiritus sancti, per piscem assum,Christum passum in veru crucis,per panem verò,memorialẽ passionis,id est, sacram Eucharistiam designari,vt tria tibi potissimum cõmendata habeas in laboribus huius maris,vel mundi:primum ignem Spiritus sancti, id est gratiam vel ardentem in pectore caritatem in Deum & proximum , ex quo igne caritatis & Christus passus est. 2. Crebram meditationem passionis Christi. 3. Frequẽtem communionem Eucharistiæ, si gnem illum conseruare velis.

MEDITATIO XXVIII.

De apparitione in monte Galilææ. Matth. 28.

VNdecim discipuli abierunt in Galilæam in montem, vbi con-

 stituerat

stituerat illis Iesus, & videntes eum adorauerunt. Considera, hanc præcipuam fuisse Christi apparitionem: nam Christus in ea ostendit, quanta suam passionem secuta sit gloria, & potentia, arcanum de vocatione gentium discipulis aperuit, Apostolos & Episcopos orbis eos fecit, & fundamentum Ecclesiæ iecit: vt discas, quanto gaudio soleat præteritas afflictiones compensare, quas cum Apostolis pro Christo sustinuerimus. 2. Nota, nos verum spiritum homines conuertendi accepturos, quando cum Apostolis deserta valle, id est, huius sæculi commodis ascenderimus montem perfectionis, & soli Christo, confixi cum eo cruci adhæserimus.

2. *Et accedens ad eos Iesus, dixit: Data est mihi omnis potestas in cælo & in terra. Euntes ergo in totũ mundum, docete omnes gentes seruare mea præcepta, & baptizate, &c.* Considera summam humilitatem Christi iã gloriosi, qui cum, vt Deus omnem potentiam habuisset ab æterno, & vt homo, à primo momento conceptionis datam habuisset, tamen ita loquitur, ac si post resurrectionẽ prius accepisset, ad confusionem nostrã, qui in omnibus rebus gloriam & honorem nostrũ quærimus, & dona nobis non auctori

Deo

Deo aſcribimus. 2. Conſidera quantum gaudium obortum ſit in Apoſtolorum animis, cùm primùm intelligerent Chriſto tantam potentiam poſt paſſionem & reſurrectionem contigiſſe, vt non ſolum ab omnibus huius vitæ, infirmitatibus & incommodis eſſet liber; ſed tantus cœli & terræ Dominus, vt & opitulari eis poſſit deinceps in terra & in cœlo regnum æternum conferre, deinde cum audirent ſibi etiam eandem quadantenus poteſtatem conferri, vt nimirum toto orbe liceret Euangelium prædicare, peccata remittere, & omnes homines ad ſalutem adducere. 3. Nota eos non ad quietem, ſed ad magnos labores vocari.

3. *Qui crediderint, in nomine meo, dæmonia eiicient, linguis loquentur nouis, ſerpentes tollent, ægros curabũt. Et ecce ego vobiſcum ſum vſque ad conſummationem ſæculi.* Conſidera, illud eſſe veræ fidei viuæ per caritatẽ operantis argumentum, ſi zelum proximos iuuandi habeamus, vt ſi efficiamus, vt dęmonia eiiciant, id eſt, peccata per confeſſionem euomant, ſi ea loquamur, quæ gloriam Dei & ſalutem animarum promoueant, ſi dolos & fraudes ſerpentinas mũdi auerſemur, ſi vacillantes in via fidei, vel vitæ ſã-

ctæ monitis nostris reducamus, si in persecutionibus constantes in pietate permaneamus, fiducia omni coniecta in Deum, qui fidem suam non fallet, cùm hic promittat se nobiscũ futurũ, & quidem non serò, sed opportunè. *Ecce* enim præsens & opportunũ designat tẽpus, quasi dicat, quoties opus erit adero. *Ego* autem significat eum, qui ex omnibus periculis liberare queat; ego scilicet, qui principem huius mundi, mortem & mundum totum iam expugnaui.

MEDITATIONES De Communi Sanctorum.

MEDITATIO I.

De communi Apostolorum. Matt. 9. 10. Marc. 6. Luc. 6. 9.

1. D*IE facto, Iesus vocauit ad se discipulos suos, quos voluit & elegit duodecim ex illis, quos vocauit Apostolos.* Considera, neminem discipulorum ante vocationem se ad Apostolicum munus, id est, vt mitteretur ad prædicandum obtulisse, imò Christus quendam vltro se offerentẽ & dicẽtem, *Sequar te quocumq; ieris.* repudiauit Vnde discis, neminem, licet idoneum se putet, debere ingerere

se

se in functionem alios docendi, vel regendi, sed expectare donec ab iis, qui Christi vices obeunt, vocetur, ne dum vano pietatis zelo quærit lucrifacere aliorum animas, perdat suã. 3. Nota Apostolos à Christo vocatos in medio occupationum suarum, vt dum piscarentur, vel aliis negotiis tẽporalibus vacarent, vt indicaret seruitium Dei omnibus huius vitæ negotiis anteferendum. Vnde habent, quod metuant, qui à Christo vocati, ob commoda temporalia, vel alios respectus humanos venire negligunt.

2. *Et misertus turbæ iacentis instar ouium non habẽtium pastorem, dixit: Messis multa, operarij autem pauci.* Considera, Dominũ tam paucos discipulos ad opem toti mundo ferendã elegisse, vt indicaret, licet reuera deberent esse multi prædicatores & pastores Ecclesiæ, tamen semper paucos fore veros operarios, multos autem mercenarios sua cõmoda quærentes, Semper enim pauci sunt, qui quærant labores, & animarum salutem, plurimi autem, qui sectentur otium, & aucupentur honores, opes, & diuitias. Quare rectè dixit Christus discipulis, vt Dominum rogarent pro operariis, nempe bonis & idoneis, in messem ablegandis. 2. Nota, Chri-

ſtum vt Apoſtolos extolleret ſuper omnes Sanctos, voluiſſe eos coram mundo eſſe contemptos, & abiectos, & humilitati operam dare, vt metum iniiceret iis paſtoribus, qui ſemper ad maiores honores & opes contẽdunt, ne tandem ad infimum locum detrudantur, ſi non in hac vita, ſaltem in futura.

3. *Apoſtolis item dixit: Nolite poſſidere aurum, vel argentum, nec quicquam per viam portate, non ſacculum, nec virgam, nec panem, nec duas tunicas.* Conſidera nuſquam legi, Apoſtolos in totum orbem amandatos, ſecũ tuliſſe vllum commeatum pro ſua ſuſtentatione, imò hic eis vetitum videtur: vt intelligant, ſerui Dei ſtudio iuuandi animas accenſi, non debere ipſos eſſe ſolicitos de victu vel amictu corporali; ſed iactare omnem fiduciã in Deum, qui nõ eſt negaturus neceſſaria, cùm ad omnes ipſe dixerit. *Nolite ſoliciti eſſe, dicentes, quid manducabimus, aut quid bibemus, aut quo operiemur.* 2. Notá, quod Dominus, in iis quæ ad alios pertinent, mandarit, ne ferrent virgam, indicans non ſeuerè, & aſperè, ſed humaniter & benignè à paſtoribus tractandas ſpirituales oues, nec duas tunicas, ne ſuperfluis ſe onerarent, ſed erogarent in pauperes.

II. PARS.

II. PARS.

1. *NOn vos me elegiſtis, ſed ego elegi vos & poſui vt eatis, & fructum afferatis, & fructus veſter maneat, vt quod petieritis patrem in nomine meo, det vobis.* Conſidera, eos quibus incumbit cura animarum, non poſſe ſperare laborum ſuorum fructũ niſi à Deo electi, & miſſi ſint per eos, qui Chriſti locum tenent, & licet putent ſe aliquẽ facere fructum, is tamẽ ſtabilis non eſt. Deinde, vt electi ſint à Chriſto, non debent tamen fructum quem colligunt, ſuæ induſtriæ tribuere ſed gratiæ Dei; ſi enim opem eius implorent, omnis ſufficientia eorum ex Deo eſt, vt loquitur Apoſtolus. 2. Cor. 3. Idque fit vt conſeruentur in humilitate, ne dum aliis prædicant, vt idem dicit 1. Cor. 6. ipſi à Deo reprobentur.

2. *Si mundus vos odit, ſcitote quia me priorem odio habuit. Si de mundo fuiſſetis, mundus quod ſuum erat, diligeret.* Conſidera, te ex his verbis poſſe ſcire, cuius partes ſequaris, Dei, an mundi: nam ſi ob cultum veræ pietatis, & vitiorum fugam, ridearis, contemnaris, & grauiter ab aliis affligaris, ſignum eſt te exoſum eſſe mundo, ac proinde electum à Chriſto, qui dicit tales non eſſe de mundo, cum

sint potius de cœlo. Contra verò si quia conaris amicitiam cum mundo colere amaris & honoraris ab omnibus, signum est te diligi à mundo, ac proinde vehementer dubitare, an măseris in numero eorum, qui sunt à Christo electi Nemo siquidem potest simul placere Deo & mundo. *Quicquid enim est in mundo, aut est concupiscentia carnis, aut oculorum, aut superbia vitæ*, vt loquitur S. Ioannes 1.cap.2. qui sunt tres fontes omnium malorum, Deoque exosi.

3. *Ecce ego mitto vos vt oues in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columbæ.* Cōsidera, Dominum Apostolis, & per eos omnibus Christi seruis consulere, vt in conuersatione cum hominibus imitentur simplicitatem columbinam, & prudentiam serpentinā, Colūba caret felle & malitia: Si pellitur, redit; si pulli ei tollātur è nido, gignit alios in eodē Serpēs verò pro defēsione capitis periculo exponit totū corpus: sic Christi seruus cogitare debet bene de omnibus, dicta, factaque aliorum in bonam partem interpretari, malè agentibus benefacere, diligere inimicos, & beneficiis eos sibi deuincire. At vbi viderit in discrimen vocari gloriam Christi, vel

animæ

animæ ſuæ ſalutem : inſtar ſerpentis, nõ ſolum facultates ſuas temporales, ſed etiam vitam, ſi opus ſit, propriam, ad tuendum diuinum honorem, ſuãque ſalutem debet exponere.

MEDITATIO II.

De iiſdem Apoſtolis.

1. CONſidera, ſicut Deus olim ad frangendam Pharaonis ſuperbiam immiſit non leones vel tigrides, ſed exiguas muſcas. Holophernis fœminam Hebræam, Madianitarum paucos milites armatos lagenis & tubis: ſic ad frangendam tyrannidem dæmonis & mundi, miſiſſe ſimplices & rudes piſcatores, nempe, vt fructus eorũ, id eſt, conuerſio mundi tribueretur diuinæ potentiæ, ſciretúrq; Euãgelij propagationem, non humanum, ſed diuinũ opus fuiſſe. 2. Vt ipſi agnoſcerent ſe non merito ſuo, ſed ex gratia ad Apoſtolicam dignitatem vocatos. 3. Vt exuti curis temporalibus, in prædicatione eſſent prõptiores, aliiſque ſuaderent paupertatem Euãgelicam. 4. Vt experiẽtia propriæ fragilitatis & ruditatis diſcerent, aliorũ infirmitatibus compati. Secundò; nota numerum Apoſtolorum præfiguratũ multo ante duodecim fontibus deſerti helim, lapidibus pretioſis in Rationali, panibus propoſitionis in tem-

plo, lapidibus ex quibus erectum altare, bobus sustinentibus mare æneum, leonibus throni Salomonis. 12. Fundamentis sanctæ ciuitatis Hierusalē, Apoc. 21. ex quibus cognosci potest, quam nobile & sublime fuerit officium Apostolorum, eorumque qui illis successerunt.

2. Considera, quam singularis gratia fuerit, eos ex toto orbe seligi, vt cum orbis Domino familiariter conuersarentur, vt fierent noui Testamenti ministri, & diuinorum mysteriorum dispensatores, vt post angularem lapidem Christum essent lapides primi & fundamenta Ecclesiæ, vt ipsi extruerēt Ecclesiam, cuius materiam omnes Patriarchæ & Prophetæ comportarāt, vt donis gratiæ iisdem, & omnibus regibus ac principibus, qui fuerunt & erunt, præferrētur. Vnde & in scriptura vocantur Principes super totā terram regnantes, Pastores, & Doctores, dij fortes, amici & fratres Christi, cœli, montes, agni, sal terræ, lux mundi.

2. Nota, quàm magna & multiplex iis collata fuerit potestas. 1. Fuit consecrandi corpus & sanguinē Domini, ac offerendi, quam ne Angeli quidem habent. 2. Dimittendi peccata, & aperiendi regnum cœlorum, quia facti sunt quasi dij. 3. Pascendi oues, & regendi

gendi Ecclesiam. 4. Docendi nouam legem gratiæ. 5. Scripturas canonicas edendi, quia Spiritus sanctus per eorũ ora loquebatur. 6. Miracula, quibus doctrinam suam confirmarent, patrandi.

3. Considera fructum quem fecerint: nam primò totum orbem Euangelio complerũt, falsorum deorum cultum exciderunt, oraculis eorundem ora clauserunt, radices peccatorum euulserunt, igne spiritus sui syluam mundi accenderunt, demum quidquid boni hodie in Ecclesia cernitur, ab illis profectum est. Ab his manauit constantia Martyrum, iustitia Confessorũ, puritas Virginum, zelus Doctorum, sanctitas Sacerdotum, rigor Monachorum, vnde admirans hunc fructũ clamat Propheta. *Nimis honorati sũt amici tui Deus, nimis confortatus est principatus eorũ. Psalm.* 138. Quod si tanta fecerunt q̃dum essent mortales in terra, quid iam facient immortales in cœlo? 2. Perpende, quantum laborũ præmium eis cesserit in hac & altera vita. In hac quidem pax conscientiæ, eis ante mortem relicta, cum Christus diceret. *Ioan.* 14. *&* 16. *Pacem meam do vobis*. 2. Gaudium cordis, cùm ait, *Marc.* 10. *Iterum videbo vos, & gaudium vestrum nemo tollet à vobis*. Atque

que hoc est centuplum illud promissum relinquentibus omnia 3 Persecutiones,cruces,& mors gloriosa pro Christo tolerata,nulla enim re homo similior Christo fit, quam qui pro eo patitur. Vnde Apostoli gaudebant, quod digni habiti essent pro nomine Iesu contumeliam pati: & B. Paulus Act.5. gloriabatur in suis tribulationibus.In altera verò vita primum eorum fuit,quod sessuri sint super sedes 12.iudicaturi 12.tribus Israël,imò, vt ait Apostolus Paulus,erunt & iudices Angelorum. Alterũ erit,quod edãt & bibant in mensa regni Christi,id est, omnibus delitiis,quæ mẽte excogitari non possunt, circumfluent , eoque amplius,quo cæteris erunt beatiores.

MEDITATIO III.

De SS.Martyribus.

1. CONsidera opere Martyrij nullũ esse præstantius 1.Quia est nobilissimus caritatis actus.*Maiorẽ caritatem nemo habet*,ait Christus Ioã. 15. *quam qui ponit animam pro amicis suis*.2.Quia est actus inuictæ fortitudinis, quia contẽnuntur omnia genera pœnarum,ac ipsa mors. 3 Quia actus inseparabilis patientiæ, de qua Christus Luc.21. *in patientia possidebitis animas vestras*.4. Quia excedit omnia alia sacrificia & oblationes,

nam

nam in his externa tãtum, in illo verò omnia externa & interna offeruntur Deo. 5. Quia reddit Martyres similiores Christo, nempe milites duci. *Qui vult venire post me*, ait Christus Luc. 9. *tollat crucem suam, & sequatur me.* 2. Nota varios esse Martyres, & quidem propriè dictos. 1. Qui pro fide & confessione Christi trucidantur. 2. Qui ob defensionẽ veritatis, vt S. Ioãnes Baptista, Isaias, Ieremias. 3. Qui ob obseruationem diuinæ legis, vt Machabæi. 4. Qui ob defensionem immunitatis Ecclesiasticæ, vt S. Thõ. Cantuar. 5. Qui ob probitatem suam, vt iustus Abel.

2. Considera quàm liberaliter Deus remuneretur hoc heroïcũ opus martyrij in hac vita & futura. In hac quidem, quia promittit illis in Euangelio se tantam efficaciam daturum eorum verbis, vt omnes eorũ aduersarij non possint iis resistere: & ideo non debere vel præmeditari, quid respondeant. 2. Etsi flammis ardeant, vel à bestiis discerpantur, ne vnum quidem capillum eorũ periturum. 3. Quia certo sciunt se mox à morte fore saluos, & ideo S. Augustinus ait, iniuriã fieri Martyri, si quis oret pro eo post mortem. Vnde Psal. *Pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum eius.* 4. Quia

Quia tanta ſolatia in ipſis tormentis Deus ſuppeditat, vt in corpore ſæpe nullum dolorem ſentiant, vt accidit S. Laurentio, & S. Stephano videnti cœlum apertum. In altera vero vita Deus quoque copiosè remunerat martyriū, quia perfectiſſimè vicere mundū, carnem ſuam & dæmonem, vnde de iis dicitur Pſal. 20. *Poſuiſti in capite eius coronam de lapide pretioſo.* Et coronā quidem duplicem. Vnam auream, quæ eſt communis omnibus beatis, nempè gloria eſſentialis. Alteram, aureolam, quæ eſt gloria accidentalis, debita iis qui heroico opere victoriam ex hoſte retulerūt. Quo pertinet & gloria, qua poſt Apoſtolos in tota Eccleſia eorum feſta celebrantur ſolemnius, patrociniúmque à fidelibus inuocatur.

3. Conſidera, & alios eſſe Martyres, impropriè quidem ita dictos, ſed tamē veros, & eiuſdem pręmij cū ſuperioribus participes, vti ſunt illi, qui non in corpore, ſed in animo acèrbiſſima perpeſſi ſunt, vt fuit B. Virgo, Maria, de qua S. Simeon vaticinatus eſt, quod animā ipſius pertranſiturus eſſet gladius, nempe cum ſtaret ſub cruce filij, qui gladius ei tantum dolorem conciliauit, vt ea de cauſa dicatur plus quā martyr, & regina martyrum. 2. Ij qui in anima & corpore multa pro fide,

vel iustitia perpessi tamen occisi non sunt, vt B. Iob. S. Ioannes Apostolus, S. Athanasius, & innumeri eremitæ, virgines, alijque religiosi, qui per omnem vitam carnem suam crucifixere cum concupiscentiis, & acerbitatem passionis martyrum, diuturnitate mortificationis non solum æquarunt, sed etiam crebro superarunt. Quis enim dubitet plus mereri eum, qui 20. 30. vel 40. annos in summa humilitate, castitate, paupertate & obedientia ante Deo promissa egit, multisque bonis operibus claruit, quàm qui breui temporis momento ob fidem Christi occisus est? Vnde S. Bernardus notauit Christum in Euangelio idem tribuisse præmium pauperibus spiritu (vtrorumque enim ait esse regnum cœlorum) & martyribus, quoniam voluntaria paupertas sit quoddam martyrium.

MEDITATIO IV.

De SS. Confessoribus.

1. CONsidera Confessores vocari generatim eos, qui citra profusionem sanguinis in omni pietate & sanctitate vitam clauserunt, & confessi sunt Christum. 1. Corde, in eum credendo, eumque adorando vt creatorem cœli & terræ. 2. Ore eum assiduè laudando & benedicendo, gratiasque pro

pro beneficiis agendo: deinde eiusdē honorem & doctrinam verbis & scriptis: vt fecerunt Ecclesiæ Doctores defendendo. 3 Factis & operibus, id est, mandatis diuinis parendo, & vitā Christiano homine dignam agendo.
2. Perpende & confiteri Deum eos cum merito, qui se accusant ob proprios defectus. *Iustus enim*, vt habet Sapiens Prou. 18. *prior est accusator sui.* Confitendo enim peccata, fatemur Deum solum esse iustum, & sanctum solumque esse misericordem, qui possit peccata remittere, sicut monet S. Ioānes: *Si confiteamur*, inquiēs, *peccata nostra, fidelis est & iustus, vt remittat nobis peccata nostra, & emundet nos ab omni iniquitate.*
2. Considera, speciatim inter sanctos Cōfessores numerari. 1. Eos qui post exilia, carceres, aliaque tormenta pro Christo perpessa tandem in pace obiere. 2. Doctores, qui sanctitate vitæ & doctrina, scriptisque libris orbem illustrarunt, & conuerterunt. 3. Qui omnibus huius mundi bonis relictis, se in solitudines vel cœnobia abdidere, & durissimam vitā duxere in paupertate, castitate & obedientia. 4. Qui eximij in caritatis operibus corporalibus vel spiritualibus fuere, vt Iob, Tobias, Constantius, & Carolus Magnus,

gnus, S. Ioannes Eleemosynarius, & alij, qui in sæculo sanctè vixerunt.
2. Considera, quantum præmium hos Confessores maneat: nam Matth. 10. dixit Christus: *Omnis qui confitebitur me corā hominibus, confitebor & ego eum coram Angelis Dei, & corā Patre meo qui in cœlis est.* Quod sine dubio futurum est, in extremo die iudicij, in totius Ecclesiæ militantis & triumphantis conspectu. Cogita, quāto gaudio exilient animæ eorum, qui tunc nominatim laudabuntur, & iubebuntur sedere inter primos diuinæ & regiæ aulæ illius Principes. vt fulgeant sicut stellæ firmamenti in perpetuas æternitates. Vide & illos qui omnia sua hic reliquerunt, ad subliniorem gradum euehi, vt sedeant super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israël, Matth. 19. id est, omnes fideles. Ac denique lautissimū omnibus apparatum conuiuium, in quo Christus ipse transiens ministret vt loquitur B. Lucas cap. 12.

MEDITATIO V.

De communi SS. Virginum.

1. Considera Christū, cùm de cœlo in terram descendit, instituisse familiam Virginum, vt sicut ipse in cœlo adoratus erat ab Angelis, ita in terris Angelos haberet, qui ei serui-

rent. Dedit fidelibus ſpiritum, vt ſe puros & caſtos ſeruarent, ac corporis ſui vas, vt monet Apoſtolus 1. Theſ. 4. in ſanctificatione & honore cuſtodirent, & non in paſſione deſiderij. Fuit virginitas in cœlo inuenta, & ad homines delapſa, ac poſt iudicij diem in cœlo, vbi neque nubent, neque nubẽtur vlli, ſed omnes erunt vt Angeli Dei, ſemper perſeuerabit. 2. Perpende Chriſtum eam aliis conſuluiſſe, & etiã ſeruaſſe perfectiſſimè: quippè qui erat candor lucis æternæ, & ſpeculum ſinè macula. Matrem quoque ſuam Mariã omnium Virginum reginam eſſe voluiſſe. Præcurſorem item ſuum Ioannem Baptiſtam, & inter Apoſtolos cariſſimum S. Ioannem.

2. Conſidera ſtatus Virginei dignitatem. Primò enim Virgines ſunt Chriſti ſponſæ. Vnde S. Agnes ad Tyrannũ: *Ipſi ſum deſponſata, cui Angeli ſeruiunt, cuius pulchritudinem Sol & Luna mirantur.* 2. Magis conformes ſunt Chriſto, eiuſque matri, & SS. Angelis: in carne enim eſſe, & non ſecundum carnem viuere, non humanum, ſed angelicum eſt. 3. in parabola ſementis. Matth. 13. ſancti Patres Virginibus tribuunt fructum centeſimum, at viduis ſexageſimum; coniugatis autem trigeſimum. 4. curis ſæculi ſunt ſolutæ.

solutæ. *Virgo* enim, ait Paulus 1.Cor.7. *cogitat quæ sunt Domini, vt sit sancta corpore & spiritu.* 5. Quia Virginitas, teste S.Ambrosio est mater martyrū, imò & ipsa est martyrium, nam martyrium sæpè breui tempore absoluitur, at Virginum cum carne pugnantium diuturnū est martyrium. 6. Quia voto continentiam perpetuam offerre, Origene teste, est holocaustum Deo gratissimum.

3. Considera Virginum præmium à S.Ioanne Apoc.14. descriptum. Vidit enim agnum stantem supra montem Sion, & cùm eo 144. millia habentiū nomen eius, & Patris scriptū in frontibus suis: audiuit & vocē citharœdorum, addens: *Isti sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati. Virgines enim sunt, & sequuntur agnum quocunque ierit.* Mons Sion est Ecclesia triumphans. Agnus immaculatus est Christus, quem congruebat stipari à Virginibus mēte & corpore puris, quę in fronte nomen eius habebant, quia opere fidem quam in corde habebant professæ sunt. Citharas, quæ habent chordas ordine extensas, pulsabant, quia mortificantes membra sua quasi extensæ fuere & cōfixæ cū Christo in ligno crucis dum viuerent, & suauissimū in auribus Dei sonū reddiderunt.

MEDITATIONES De Beneficiis diuinis.

MEDITATIO I.

De beneficio creationis.

1. Considera opus ipsum, quid ab æterno vsque ad diem conceptionis tuæ in vtero matris fueris, nẽpe purum purúmque nihil, quod qualibet creatura etiam minima & vilissima vilius est. Secundo, cùm nihil esses, & nihil referret te esse aut non esse, Deũ ex mero amore tui te creasse, & totum tibi dedisse, quod es. 3. Cùm Deus potuerit te aliud facere quàm hominem, vt bestiam, lapidem, vermiculum, fecisse te creaturam rationalẽ, omnium aliarum corporaliũ dominam. 4. Hominem non stultum, cœcum, claudum, leprosum sed sanis & integris membris. 5. Ad imaginem & similitudinem suam. Ad imaginem quidem, quia intellectu, voluntate & memoria preditum. Ad similitudinem verò, quia omnium virtutũ pulcherrimarum capacem, quæ sunt quidam diuinæ naturæ quasi characteres.

2. Considera, tuæ creationis finem; quæ est vt vicissim Deum creatorem ex toto corde, tota anima, & tota mẽ-

te & omnibus virib⁹ tuis ames, quia totum te, quantus es, creauit. Si enim parentibus secundum Aristotelem, non possumus reddere æquiualens, qui corpus genuerunt, quomodo poterimus Deo, qui totum hominem condidit? Vt omni humilitate & pietate Deo seruias, obsequendo eius & Ecclesiæ sponsæ suæ mandatis. 3. Vt eum ob beneficia præstita maximè autem creationis, perpetuò colas, laudes & glorifices. Si enim in veteri Testamento vix vllum beneficium populo Israëlitico contulit, quod non voluerit anniuersari, & solemni recoli memoria, quid non exiget à nobis pro hoc beneficio creationis immenso nobis præstito, quo non solum ad imaginem suam nos cōdidit, sed animam immortalem impertiit, vt immortalibus aliquando bonis fruerentur? Vnde rectè quidam sanctus concludit, hominem non toties respirare, quoties tenetur Dei sui recordari. Sicut enim ipse semper est, ita debere Deo semper gratias agere, pro immortali esse quod ab eo accepit. 4. Vt postquam dicta in hac vita præstiteris, tandem felicitatis æternæ cum Deo particeps efficiaris, quo nullum maius bonum excogitari potest.

3. Considera finem creationis aliarũ creaturarum corporalium, qui est vt nobis seruiant,& auxilio sint ad consequendum finem nostrum. Creauit enim Deus cœlos, Solem, Lunam, & stellas,ac elementa,vt nobis ad distinctionem dierum & noctium vsui essent, vt suo influxu hæc inferiora pro nostra necessitate afficerent. Deinde varia animalium genera, alia ad subleuandos labores,alia ad præstandum victum & amictum, alia ad recreationem,aliosque vsus quotidianos Similiter Deus aliis omnibus donis suis naturalibus & supernaturalibus nobis concessis,vt ingenio,prudentiæ,fortitudini corporis, sanitati,doctrinæ,diuitiis,honoribus,&c.hunc finem præstituit, vt seruiãt nobis ad salutem.Et ideò si non seruiant, contraria potius nobis esse optanda & eligenda, vt ægritudinem potiùs quàm sanitatem, mortem quàm longam vitam,paupertatem quàm diuitias, religiosam vitam potius quàm sæcularem.

MEDITATIO II.

De beneficio conseruationis.

1. Considera Deum postquam te fecit,etiam cõseruare & gubernare, quod non est minus beneficium priore. Illud enim semel tantum tibi factum est; hoc autem semper repetitur.

tur. Quotidie enim Dominus quodãmodo te creat, quia semper conseruat quem semel creauit: nec minor vel potentia, vel amor requiritur in vno, quàm in altero. Si igitur multum illi debes, quia subito te creauit, plus debebis, quod iugiter te cõseruet. Quotquot enim temporis mométa habuit, & habet, & habebit vita tua, tot partes sunt istius beneficij, quia nec in vno illorum subsistere potuisses, si Deus oculos suos à te auertisset.

2. Considera Deum omnia alia bona mundi condidisse, vt iuuarent ad tui conseruationem & gubernationẽ, ac imprimis angelos ipsos qui assistunt semper ante faciem eius. *Omnes enim* teste B. Paulo Heb. 3. *sunt administratorij spiritus in ministerium missi, propter eos, qui hæreditatem capiunt salutis.* Idem dicendum est de omnibus aliis creaturis corporeis totius mũdi, quæ diriguntur à Deo in hunc finem, vt hominem in suo esse conseruent, cœlum cum planetis, aër cum auibus, mare & flumina cum piscibus, terra cum bestiis, fructibus, floribus, coloribus & odoribus, quod mirabatur Propheta Psalm. 8. dicens: *Quid est homo, Domine, quod memor es eius, aut filius hominis, quoniam visitas eum? Gloria & honore coronasti eum, &*

constituisti eum super opera manuum tuarum. Omnia subiecisti sub pedibus eius, oues & boues uniuersas, insuper & pecora campi.

3. Considera, sicut omnia bona sunt nostra beneficia, etiã omnia mala esse nostra beneficia, quia ab illis Deus nos conseruauit. Alios enim videmus affligi calculo, alios podagra, alios lepra, alios epilepsia, aliisque morbis Mũdus enim hic nihil aliud est, quàm infinitarum ærumnarum, & laborum pelagus, nec in ea vel vna domus inuenitur, in qua non sit aliqua calamitas. Itaque si ab his liber & immunis sis, est quod Deo pro tanto beneficio gratias agas. Cùm enim omnia mala aut ex natura, aut culpa oriantur, & in te vtraque causa ádsit, cur non similes in te existunt effectus? quis malorum illorum diluuium impediuit, quo minus te obruerit, nisi diuina gratia & beneficentia?

MEDITATIO III.

De beneficio redemptionis.

1. Considera à quo sis redemptus, nempe à filio Dei tuo creatore & cõseruatore, qui humanam naturã assumere dignat⁹ est, vt perfectissimo modo te redimeret à peccatis, & perpetuà damnatione inferni, quam per peccatum merebaris. 2. considera quantum

quantum amorem in hac re erga te & omnes homines Deus demonstrarit, nempe quantum maximum potuit. Nam cùm non posset pro suis peccatis satisfacere vllus homo si Deus nō fieret homo, ipse pro homine voluit fieri homo, & quidem mortalis & passibilis, ac potius mori pro homine, quàm vt periret homo. Nō secus, ac si magnus rex aliquis pro homine vilissimo mancipio, quod pro grauissimis sceleribus nullo supplicij genere compensare posset partis læsæ offensam, vel seipsum vel filium suum mactandum offerret.

2. Considera, quo modo sis redemptus, nempe perfectissimo. Poterat enim Deus sola voluntate, verbo vel nutu, antequam fieret homo, nos redimere; sicut vno verbo creauit. Et factus homo poterat oratione, vno gemitu, vna gutta sanguinis etiam in circumcisione sua profusa totū genus humanum redimere, sed voluit totius sanguinis effusione, passioneque omniū acerbissima, & ignominiosissima redimere. 2. considera, tantam acerbitatem fuisse, vt ipsi in horto orāti cogitatio sola futurorum cruciatuum sudorem sanguineū toto corpore expresserit. Flagris sic cōcisus, colaphis contusus, sputisque oppletus est, vt videretur leprosus. Manus pedesque

clauis obtusis confossi, caput spinarũ aculeis per cranium trãsfixum. Et super hæc trabẽ crucis ipse suis humeris iã conuulneratis gestare coactus est, sed supra vires, quia sub onere corruit. 3. Considera, quàm ignominiosa fuerit tota passio. Primò enim à proprio discipulo proditus, deinde funibus & catenis per vias in habitu alieno velut stultus pertractus, per ludibrium tanquam Rex adoratus, Barrabæ latroni posthabitus, in medio latronum velut sceleratissimus crucifixus, & in ipsa cruce variis conuitiis lacessitus.

1. Considera, à quantis malis sis redemptus. Primò enim redemptus es à peccatis; quorum tanta est grauitas, vt expiari non potuerint nisi sanguine filij Dei. 2. à perpetua tyrannide & seruitute diaboli, cui per peccatum eras mancipatus. 3. ab igne æterno, diabolo & angelis eius parato. 2. Cõsidera, quanta bona ex hac redẽptione consecuta sint. Primò enim ex filio diaboli factus est filius Dei. 2. ex hærede æternę damnationis factus est hæres æterni regni. 3. factus est particeps gratiæ & amicitiæ diuinæ, omniumque bonorum spiritualium. 4. vt si in peccata vetera relabaris, iterum possis per pœnitentiam in gratiam restitui.

ſtitui. 5. vt in gratia exiſtens merearis augere gratiam, & vitam æternam. 6. vt ſuſcipias fontem gratiæ, nempe in SS. Euchariſtia, ac etiam, (vt pro tot beneficiis à Deo acceptis dignum aliquid reddas.) Patri cœleſti eundem offeras, quod fit in ſacrificio Miſſæ.

MEDITATIO IV.

De beneficio vocationis ad fidem Catholicam.

1. CONſidera non prodeſſe nobis beneficium redemptionis, niſi ſubſequatur beneficiũ vocationis ad veram fidem, & iuſtificationem. Sicut enim emplaſtri nullus eſt vſus, ſi non applicetur vulneri, ſic nec paſſionis Chriſti in nobis vlla ſequitur vtilitas, niſi per fidem, & ſacramenta fidei nobis applicetur. 2. Conſidera, ſine peculiari ope & auxilio diuino neminem vocari ad veram fidem: *Nemo poteſt venire ad me*, inquit ipſe Chriſtus. Ioan. 6. *niſi pater meus traxerit illum.* Sicut enim lapis natura ſua ſemper cadit deorſum, nec poteſt tendere ſurſum niſi auxilio externo, ſic homo propter peccati corruptelam ſemper inclinatur in amorem rerum terrenarum, nec poteſt ad amorem cœleſtium mentem erigere, niſi dextera excelſi adiutus.

2. Conſidera quot millia non dico hominum,

hominum, sed nationum infidelium & hæreticorum ab initio mundi, & ante Christum, & post Christum, ac etiã hoc sæculo iusto Dei iudicio hãc necessariam ad salutem vocationem cõsecuti nõ sint, ac proinde perierint & pereãt in sua infidelitate vel hæresi. Cogita, quid de te factum esset, si inter ethnicos nat⁹ esses, si ligna & lapides adorasses. Deinde si hæreticos parẽtes, cognatos, patriam habuisses: Vide quãtas gratias debeas Deo tuo, quod in tãta reproborum multitudine voluerit te inter domesticos Ecclesiæ suæ Catholicæ Romanæ nasci, lacte Apostolorum nutriri, & sanguine Christi inebriari. Quod voluerit te per sacrum baptismum renasci, filium Dei, & vitæ æternæ hæredem fieri.

3. Considera, quot millia Christianorum sint, qui per veram fidẽ in Christum & baptismum à peccatis & dãnatione æterna quidem sunt liberati & diuinæ gratiæ & amicitiæ restituti, sed tamen postea vel in hæresin, vel in grauia peccata relapsi sint, ex quibus nõ emerserunt: tu autem toties relapsus, & naufragium passus, arrepta pœnitentiæ tabula ad portum salutis redieris; quàm patienter tecum sæpe Deus egerit, quod vel grauia peccata committentẽ, vel diu in illis hærentem,

tem,& non dolentem, imò alios etiã ad illa sollicitãtem, sustinuerit. Quod in medio peccatorum multas sępe inspirationes pias suggesserit;& ad resipiscendum vocauerit eum, qui nil aliud faciebat, quàm quod vocantem offenderet. Quod denique clamore tã alto vocarit, vt non secus, quàm Lazarum à morte ad vitam reuocauerit, ac tanta gratia ornarit, vt etiam suaue sit & iucundum à pristinis peccatis abstinere,& Deo seruire.

MEDITATIO VI.

De beneficiis peculiaribus, cuique propriis.

I. Considera, si quæ peculiaria à Deo beneficia tibi tota vita tua contigerint; quæ non sunt aliis, etiam Catholicis, inter quos vixisti, communia, siue sint naturæ siue fortunæ, siue gratiæ, Naturæ & fortunæ esse possunt hæc: Quod infans non sis in vtero extinctus. Quod non sis natus ex parentibus infamibus, illegitimis, hæreditario morbo infectis, corpore vitiatis, magis & veneficis, mendicis; latronibus aliisq: nebulonibus. Quod à parentibus piis ab infantia educatus,& ab iisdem pædagogis, magistrisque catholicis ac probis tradit⁹ instruẽd⁹. Quod seueriore disciplina domestica, & scholastica fueris

ris à societate petulantium lasciuorúmque puerorum,& à variis peccatis abstractus.

2. Considera beneficia particularis gratiæ, maximè post annos pueriles. Quod tibi præceptores obtigerint docti & pij, qui simul veram pietatem Christianam cum litteris instillarint. Quod occasionem habueris multas conciones & exhortationes audiendi. Quod ad eas scholas, Academias, hominumque piorum sodalitates perueneris, in quibus frequens est vsus sanctissimorum Sacramentorum Confessionis & Eucharistiæ: vbi multa præclara exempla veræ pietatis publicè, priuatimque cernuntur. Vbi vigent exercitationes repetitionum quotidianarum, disputationumque priuatarum & publicarum. Vbi nulla est iuuētutis vanitas & dissolutio, vbi summa erga præceptores obedientia & reuerentia. Vbi denique liberè exercitationi omnium bonorum operum, ipsique honestati: sine cuiusquam ludibrio & conuitio, quisque vacare potest.

3. Considera alia beneficia magis arcana & occulta, tibique omninò propria, vt si sis à parentibus hæreticis natus, in hæresi ab hæreticis præceptoribus instructus, & tamen tandem

mira

mirabiliter ad veram fidem traductus: si in ea perstiteris, etiam postquã à parentibus vel amicis es exhæredatus, vel derelictus. Item, si à societate malorum singulari gratia abstractus: Si ex sordibus grauis alicuius peccati in quo diu hæseris, emerseris. Si à periculo singulari, vel animi vel corporis liberatus, vt à naufragio, à morte post lethalia vulnera, à prauissima tẽtatione, v. c. se necandi, vel ab aliis periculis tibi ignotis. Quis enim scit, à quot tentationibus te Deus præseruauerit, à quot occasionibus peccandi? quoties laqueos inimici in via existentis ruperit, ne illis implicareris? Quare sicut pro occultis peccatis quotidie oras cum Propheta, Psal. 18. *Ab occultis meis munda me Domine*, ita & pro occultis istis beneficiis debes gratias agere.

MEDITATIO VII.

De beneficio æternæ. Prædestinationis.

1. CONsidera hoc beneficium non esse commune, sed peculiare, eorum dumtaxat, qui ab æterno à Deo electi sunt ad vitam æternam, quod est omnium beneficiorum maximum, & gratia gratiarum, non solum quia datur ante omne meritum, ex sola immensa Dei bonitate, sed etiam quia cætera

cæterorum eſt fundamentum. Cùm enim homo electus eſt ad vitã æternam, mox quoque Deus, quæ ad illam conſequendã requiruntur, media impertitur. *Quos enim prædeſtinauit*, inquit Apoſtolus, Rõ. 8. *hos & vocauit & iuſtificauit.* Sicut enim Pater carnalis, qui filium educat. vt aliquando Eccleſiaſticus fiat, curat vt à teneris annis litteris operam det, & moribus Eccleſiaſticis aſſueſcat, ſic ætern⁹ Pater ſemel ad gloriã æternam electos, paterna ſua cura dirigit in via iuſtitię, donec ad finem deſtinatũ perueniãt, 2. Conſidera etiam ſi hoc prædeſtinationis beneficiũ in hac vita nobis maneat occultum, tamen ſigna quædam illius haberi poſſe: inter quę maximum eſt perſeuerãtia in vita pia & sãcta. Qui enim multis annis in timore Domini vixit, atque omni ſtudio peccata mortalia fugit, piè poteſt credere, quod, vti Apoſtolus loquitur. 1. *Cor.* 1. cõfirmabit eum Dominus vſq; in finem ſine crimine in diem aduentus Domini, & quod vti incepit, ſic finiet. 3. Conſidera neminem quidem de hac perſeuerantia poſſe eſſe ſecurũ nam & Salomon, cũ diu piè vixiſſet, tandem defecit, tamen quia vna hirundo non facit ver & prouerbium eſt. *Adoleſcens iuxta viam ſuam, etiam*

etiam cùm ſenuerit, non recedet ab ea. Prou.22. humiliter de infinita Dei bonitate præſumi poteſt, quod qui ita perſeuerat, electorum numero ſit aſcriptus, ſicut præſumit ſe ſaluandum: hoc enim illud præſupponit.

3. Cōſidera, quanti faciendum ſit hoc beneficium, ac proinde quantæ gratiæ tibi pro eo ſint agēdæ Deo Opt. Max. Primò enim nihil excellentius vel ſublimius eſſe poteſt fine & ſcopo prædeſtinationis: eſt enim ipſe Deus, vel æterna diuinæ viſionis, & omni voluntate pleniſſima fruitio, quod bonum eſt omnium maximum, quo maius deſiderari non poteſt. Deinde prędeſtinatio eſt antiquiſſima, quæ non incepit cum mundi conſtitutione, ſed mundo multò antiquior, imò ipſi Deo coæua, qui quemadmodum ab æterno eſt, ſic ab æterno dilexit ſuos, & te. Tertiò, quia eſt electio immutabilis, quod enim Deus ſemel voluit & decreuit, immutari nō poteſt. *Ego Deus,* inquit ipſe apud prophetam, *& non mutor.* Quartò, quod te cum paucis aliis inter tot centena millia hominū, qui ſæpè meliores fuerunt, dignatus ſit eligere, in numerū prædeſtinatorū, idque ab omni æternitate; quod pectori diuino tui memoria inſculpta fuerit ante omnia ſæcula, quod pro fi-

priuo habitus sis, & in splendoribus Sanctorum, cùm Pater cœlestis dixit filio naturali, *Ego hodie genui te.*

MEDITATIO VIII.

De beneficio vocationis ad Religionem, quæ est pro Religiosis.

1 Considera, si Religiosus sis, aut desiderio ingrediendi religionẽ tenearis, hoc beneficium quoque esse peculiare, & post diuinam prædestinationem omnium maximum, paucisque concessum, & ideò Christus dicebat de illo, Matth. 19. *Qui potest capere capiat.* Et. *Si vis perfectus esse, vade & vẽde omnia quæ habes & da pauperibus, & veni sequere me.* Religio enim est status perfectionis, non quod omnes perfecti esse debeant qui eam suscipiũt, sed quod quotidie proficiendo per obseruationem non solũ præceptorum, sed etiam consiliorum diuinorum debeant ad vitæ Christianæ perfectionẽ tendere. Hęc est, dempto martyrio angustissima porta & arctissima via, quæ ducit ad vitam æternam, & pauci sunt, qui inueniunt eam. *Matth.* 7. In hac, si quis conuenienter suæ regulæ in vita pia & sancta perseueret, probabilissimum argumentum habet se esse in numero prędestinatorum.

2. Considera causam, cur hoc benefi-

cium

cium tanto sit in pretio habendum. Vna est, quia in S. Scriptura sola temporalium facultatum in pauperes propter Christum distributio, amplissimã habet promissionẽ à Christo, vt quod magnum thesaurum eiusmodi habituri sint in cœlo, *Matth.* 19. deinde, quod centuplum in hoc sæculo accipient, quoad domos, agros, & fratres, & in futuro vitam æternam. *Marc.* 10. Quid ergo habebunt, qui præterea se castrant propter regnum Dei, & voluntatem suam, ac iudicium subiiciũt voluntati hominis loco Dei, & hoc palam solemni vel simplici professione Deo, & omnibus Sanctis vouent, vt faciunt omnes veri religiosi: Altera est, quia Sãcti Patres cõparant ingressum in religionem alteri baptismo, eo quod per illum homo, sicut per baptismum liberetur ab omnibus peccatorum pœnis. S. Gregorius addit, sicut holocaustum excedit alia sacrificia, sic ingressum religionis, omne genus pœnitentiarum vel satisfactionum etiam publicarũ excedere. B. Bernardus verò & Petrus Blesensis etiam comparant religiosam vitam, & labores continenti martyrio.

3. Considera, cur sancti Patres his comparationibus sint vsi. Prima causa est, S. Thomæ Aquinatis, quia paucis

eleemosynis potest homo satisfacere pro pœnis peccatorũ, iuxta illud Danielis 4. *Peccata tua eleemosynis redime.* Ergo multò magis satisfacit, qui non solum omnia sua dat pauperibus, sed etiam seipsum tanquam seruum offert Deo & religioni, imò vouet se nihil amplius proprium possessurum. Secunda causa est, quia tota professio veri religiosi consistit in cõtinua deportatione crucis suæ, hoc est, abnegatione proprij iudicij & voluptatis, mortificatione sensuum, passionũ, omniúmque cupiditatum prauarum carnis & mundi, secundùm illud Luc. 9. *Si quis vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suã quotidie*, & hoc est spirituale martyrium. Vnde Sapiens dicit Prou. 16. *eum qui dominatur animo suo, meliorẽ esse expugnatore vrbium.* Imò Seneca Philosophus gentilis agnouit epist. 115. *imperare sibi maximum esse imperium.*

MEDITATIO IX.

De nouem bonis religionis à S. Bernardo descriptis hoc rythmo.

IN RELIGIONE HOMO viuit purius, cadit rarius, surgit velocius, incedit cautius, quiescit securius, irroratur crebrius, purgatur citius, moritur confidentius: muneratur copiosius.

1. Con

1. Considera primum, cur *Viuat purius*, nempè 1. ob puritatem intentionis, quia omnia facit ad Dei gloriam, & animæ salutem *Si oculus tuus fuerit simplex*; ait Christus Matt. 6. *totum corpus tuum lucidum erit*. 2. Ob puritatem à peccatis mortalibus, quæ sola animam verè impuram faciunt, quia boni religiosi malunt mori, quàm scienter peccare mortaliter. 2. Ob puritatem mentis & corporis angelicam, quia promiserunt Deo & religioni castitatem. 2. Considera, cur *cadat rarius*, nempè 1. quia in ea rara vel nulla sunt offendicula vel lapides scãdali in quos impingat. 2. Nulli laquei dęmonis, ratione opũ, honorũ, vel voluptatum mundi, quas appetat. *Qui enim volunt diuites fieri*, ait Apostol. 1. Tim. 6. *incidunt in laqueum diaboli*. Hic autem non solum non vult diues fieri & magni haberi, sed etiam paupertatẽ amat tanquam matrem, & cupit ab omnibus contẽni. 3. Quia è cõtra multa in ea sũt adminicula Superiorũ, Confessariorum, & Præfectorum spiritualium, à quibus sustentetur ne cadat. 3. Considera, cur *surgat velocius*, quia lapsus eius ordinariè non sunt nisi veniales, qui multis modis expiari queunt, oratione Dominica, aqua benedicta, tunsione pectoris, cõ-

fessione generali, gemitu, actu feruenti caritatis, &c. 2. Quia à multis sociis fratribus potest subleuari. Vnde dicitur Eccl. 4. *Væ soli, quia nõ habet subleuantem se.* 3. Quia angelica ministeria in angelico isto statu ei sunt promptiora, & diuina præsidia nomine *centupli in hac vita* sunt promissa.

2. Considera bonum quartum, cur *incedat cautius*, nempè 1. Quia sicut Deus nullum relinquit peccatum impunitum, sic religio omnes lapsus expiat per pœnitentiam. 2. Quia in religionum regulis omnes ferè imperfectiones prohibentur, in quas aliquis incidere possit. 3. Quia omnes Superiores, æquales & inferiores habet suorum morũ inspectores, & quasi obseruatores, quibus cauet vel minimam dare occasionem offendiculi. II. cur *quiescat securius*, nempè quia 1. expers est omnis curæ rerum ad victum, vel amictũ necessariarum. *Nemo militans Deo*, ait B. Paulus, 2. Tim. 2. *implicat se negotiis sæcularibus.* 2. Quia nullum bellum vel exiguum habet, cum mundo, quem deseruit, & carne, quam per mortificationis virtutẽ crucifixit cũ vitiis & concupiscentiis. 3. quia sũma fruitur conscientiæ pace, *Secura mens*, ait Sap. Prou. 15. *quasi iuge conuiuium.* 3. Considera bonum sextum, cur

cur *irroretur crebrius*, nempè 1. quia in quotidianis exercitiis spiritualibus orationum, meditationum, sacrificij Missę, & Communionis sæpè particeps fit diuinarum inspirationum. *Super quem requiescet spiritus meus*, ait Dominus Is. vlt. *nisi super humilem & quietum & contritum corde.* 2. consolationem cœlestium etiam in mediis afflictionibus, vt ieiuniis, disciplinis, ciliciis. 3. nouarum virtutum & donorum Spiritus Sancti.

3. Considera bonum septimum, cur *purgetur citius*, nēpè 1. quia in ea visitatum est quotidianum examen conscientiæ tam particulare, quam generale, in quo inquirit in singulos lapsus, dolet & emendationē proponit. 2. quia crebrò iteratur confessio sacramentalis, & post illam deuota cōmunio. 3. quia in ea frequentes sunt satisfactiones pro expiandis pœnis peccatorum, tum sponte susceptæ, tum à Superioribus, Confessariis vel regula iniunctæ, quas si sedulò seruet, purgatione opus non erit in altero sæculo.

2. Considera, cur *moriatur confidentius*, nempè I. quia scit promissionem generalem, & specialem esse infallibilem. Generalem, *Qui perseuerauerit vsque in finem, hic saluus*

 eri-

erat. Matth. 10. *&* 19. Et specialem, *Vade & vẽde omnia, & habebis thesaurum in cælo.* 2. Quia scit, prouerbium esse, qui benè vixit, & angustam viam tenuit, non posse, malè mori, secularésque solitos sub mortẽ dicere: Vtinam in religione tali vel tali vixissem. 3. Quia, vt supersint adhuc aliquæ imperfectionum reliquię expiandæ, nouit se habere in extrema hora ex priuilegio Ordinis indulgentiam plenariam, ac ante & post mortẽ communionem omnium sui Ordinis precum & sacrificiorũ, aliorúmque operum bonorum. 3. Considera, cur *remuneretur copiosius.* Nempè 1. quia qui relictis omnibus secuti sũt Christum; sedebunt super sedes duodecim iudicantes. *Matth.* 19. & centuplum accipient in hac vita, & in futuro vitam æternam. *Matth.* 10. Centuplum accipiunt, quia pro Patre vno relicto, in religione plures spiritales patres, pro fratre plures fratres, pro vna domo plura collegia vel cœnobia. 2. Quia teste Apostolo Rom. 2. *Deus reddet vnicuique secundum opera sua. Et qui seminauerit in benedictionibus, de benedictionibus & metet.* 2. *Cor.* 9. At Religiosus quotidie vacat operibus vel religionis, orando & laudando Deum, humilitatis, vel misericordiæ corpo

corporalibus aut ſpiritualibus. Deinde quælibet eius opera etiã adiaphora, vt dormire, comedere, ſtudere, ſunt meritoria, tum quia ſemper ferè eſt in Dei gratia, tum quia omnia ad Dei gloriam refert, & facit ex obedientiæ virtute. 3. Quia præter ea quæ omnibus beatis ſunt communia, religioſis maximè competunt tres aureolç, Martyrum ſcilicet, Virginum & Doctorum, quæ ſunt accidentalia quædam præmia.

MEDITATIONES DE peccatis.

MEDITATIO I.

De grauitate peccatorum ex parte Dei.

1. CONſidera *Peccatum* ſecundum B Auguſtinum *eſſe dictum, factum, vel concupitum contra legem Dei*, hoc eſt, præuaricationem diuinorum mandatorum. 2. Expende, quãtum malum ſit, & idcirco ſummo ſtudio cauendum quatuor de cauſis. Primò, quia Deo maximè exoſum. *Odio eſt Deo impius*, ait Propheta Sap. 14. *& impietas eius*. 2. quia expiari non potuit niſi ſanguine filij Dei. 3. quia ex diabolo eſt, & diabolo acceptiſſimum.

Qui-

Qui enim peccatum facit, ait B. Ioannes 1. cap. 3. *ex diabolo est, quoniam ab initio diabolus peccat*. 4. quia nihil æquè homini noxium.

2. Considera, vnde constet Deo esse exosum, nempè ex grauissimis, quibus illud castigauit pœnis, primò in angelis, deinde in hominibus. In angelis quidem, quos vnà cum principe Lucifero, cùm essent omnibus naturæ & gratiæ donis in sua creatione ornati, Deóque gratissimi, ob vnam superbam animi cogitationem, quasi pares diuino numini esse vellent, è cœlo ad teterrimum, obscurissimúmque inferni carcerem deturbarit. 2. Considera, quid ibi agant. Nimirum, nec quicquam boni facere, nec quicquam mali omittere ibi possunt, perpetuò dolentes de amissa felicitate, tum naturali, qua beati fuere, tum diuina, qua esse potuerant, desperantes omnem resipiscendi facultatem, furentes odio in Deum, sibi graues, nobis inuidentes & omnibus fraudibus ac insidiis homines sanctos circumuenientes, ac denique flammas sempiternas, quibus adurantur, sed non consumantur, vbicumque sint, secum deferentes.

3. Considera quomodo in hominibus Deus illud castigarit. Et primò in omnium

nium hominum principe Adamo, quẽ sua manu formarat, cui imperium orbis terrarum detulerat, quem plurimis naturæ gratiæque dotibus locupletarat, cui ęternam felicitatem promiserat, & in paradiso loco omnium totius mundi pulcherrimo collocarat, hunc enim vnà cum coniuge sua, ob decerptum è medio paradisi contra mandatum Domini pomum, derepente omnibus gratiæ opibus exutum eiecit è summa felicitate ad summas miserias, ad laborem manuum, ad sudorem vultus, & quod cogitantem reddat attonitum, totam cum eo posteritatem, id est, omnes homines qui sunt, fuerunt, & futuri sunt, vsque ad mundi finem. Nam omnes huius sæculi & futuri ærumnæ, vt peccatum originale, & alia, morbi, paupertas, fames, bella, & damnatio æterna ex illo solo Adæ lapsu, prodierunt. 1. Cõsidera quàm grauiter subinde variis sæculis alia quædam peccata in hominibus castigarit; nam tempore legis naturæ & Noë, totum mundum perdidit diluuio, Sodomam & Gomorrham igne & sulphure. Tempore verò legis scriptę murmur Dathã & Abirõ, inobedientiam Saulis, & Dauid adulterium. Ac in noua, mendacium Ananiæ & Sapphyræ, Act. 5. notum est,
quam

quam duriter puniuerit & puniat quotidie, vel in vno peccato mortali decedentes, in hac vita, nempè æternis inferni flammis.

MEDITATIO II.

De grauitate peccatorum, ex parte Christi, pro peccatis mortui.

1. Considera tantam esse peccatorum nostrorum grauitatem, vt filium Dei de cœlis in hanc terram traxerit, & ad carnem humanam assumendam, in qua pro iis expiandis pati posset cõmouerit. Nam cùm malitia peccati lethalis sit infinita, vtpote contra bonitatem Dei infinitam, non potuit nisi satisfactione infinita deleri. Vnde vel infinita pœna toleranda erat, quæ in creaturam infinitam conuenire nequit, vel tempore infinito, sicut luunt damnati in inferno, vel infinitæ dignitatis persona substituẽda, quæ actione aliqua infiniti meriti Deo satisfaceret; cuiusmodi fuit persona Christi, quæ hoc negotium ex incredibili suo amore erga salutem nostram suscepit. 2. Considera inde consequi, sicut peccatori sua peccata in inferno sedem parant, & sicut furi parant sua furta supplicium, sic peccata cuiusque nostrum Christo humanam carnem assumendi, & moriendi necessitatem attulisse.

2. Con

2. Considera Christum, vt peccatorum nostrorum, quæ in humeros suos suscepit, grauitas magis eluceret, non solum vitã duxisse laboribus & afflictionibus plenissimam, sed etiam mortem sustinuisse omniũ acerbissimam, contumeliosissimámque, quò non solum infinitatem culpæ infinita satisfactione, (quod fieri poterat vna gutta sanguinis, vno gemitu, vna oratione, vno actu caritatis) plenè expiaret, sed etiam absolutissimo iustitiæ modo, id est, atrocissimo cruciatu & pœna expiaret.

3. Considera, non inde magnitudinem peccati extenuari, quod non pro tuis solius, sed totius mundi peccatis Christus tam atrocia passus sit, sed potius declarari passionis virtutem. Vt enim si Solis huius clarissimi solus lucem & calorem percipias, non magis tibi soli ille lucebit, quam si eius splẽdore & ardore cũ cæteris mortalibus perfruaris: vtque non minus hominẽ occidas, si solus eum gladio cõfodias, quàm si decem alios ad cędem faciendam tibi adiungas: sic vnum peccatũ mortale tuum, ad quod expiandum necessaria erat passio Filij Dei, non est minus causa passionis Domini, quam si cum reliquis peccatis totius mundi cogitetur cõiunctum. Nec minus vtilitatis

litatis nobis adfert passio Christi pro totius mũdi peccatis suscepta, quàm si pro te solo eandem suscepisset.

MEDITATIO III.

De grauitate peccatorum ex parte dæmonum, quia eis maximè placent.

1. Consídera, inde quoque cognosci peccati, maximè mortalis fœditatẽ, & ideò magnopere esse fugiendum, quod nihil æquè exhilaret antiquum nostrum hostem diabolum: quod ex tribus signis colligitur. Primum est, quia in tota rerum natura, non aurum, non argentũ, non lapides pretiosos, non cibi potusve lautitias quærit, sed tantum animas, quemadmodum in Gen. cap. 14. adumbratur, vbi dicit Rex Sodomorum in persona diaboli. *Da mihi animas, cætera tolle tibi.* Ita enim B. Gregorius exponit. Animas autem caperẽ non potest, nisi laqueo peccati lethalis. Quam autem anima semel esca peccati capta exhilaret dæmonem, B. Anselm. libr. Similium c. 189. declarat exemplo pueri, qui filo alligatam auiculam manu retinet, & si quando laxato fune lõgius auolare eam permittat, tamen illico cum magno gaudio & risu retrahit.

2. Consídera alterum signum, ex quo cognoscimus dæmonem amare pecca-

tum,

tum, nempè assiduas tentationes, quibus hominem oppugnat: nunquam enim fatigatur in eo ad peccatum solicitando. Sex iam millia annorum sunt, quod huic vni studio incumbat quo homines peccare faciat, nouosque quotidie modos delinquendi excogitet, & quo plures in errorē inducit, hoc alacrior & ardentior ad tentationes augendas redditur; quemadmodum colligitur ex libro Iob. Cum enim Deus illum rogasset, vnde veniret, respondit: *Circuiui terram, & perambulaui illam, Iob.* 1. Adeò enim occupatus est in peccato promouendo, vt dormiendi tempus illi non suppetat, sicut, testatur Iob. cap. 30. cum ab eo tentaretur: *Qui comedunt*, inquit, *non dormiunt.*

3. Considera tertium, signum vnde liquet dæmoni acceptissimum peccatum: nempè, quia nunquam eo potest satiari. Licèt enim infinita hominum millia, propter impietatem, & peccatorum fœditatem hactenus in tartara præcipitata sint, & indies præcipitentur, non tamen fames eius expletur, sed pergit *circuire sicut Leo rugiens, quærens quem deuoret*, vt loquitur Apostolus Petrus 1. cap. 5. *Absorbebit fluuium*, ait Iob cap. 40. *& non mirabitur, habebit fiduciam, quod Iordanis*

nis influet in os eius. Os eius infernus est: fluuius in illud influens sunt peccatores, qui magno cum impetu, velut rapidissima flumina, hiatu inferni absorbentur. In vitis Patrum narratur principem dæmoniorum summo honore satellitem quēdam suum dæmonem affecisse, & in throno regio collocasse, quod monachum quēdam, cui per quadraginta annos insidias struxerat, ad vnum luxurię peccatum pertraxisse. 2. Considera, sicut mali angeli magnopere ex lapsu hominis exhilarantur, sic contra bonos angelos summopere lætari hominis conuersione. *Gaudent enim super peccatore*, vt est apud B. Luc. cap. 15. *pœnitentiam agente*.

MEDITATIO IV.

De grauitate peccatorum ex parte defectuum.

1. Considera, animam tuam ad imaginem & similitudinem Dei cōditam, dum perseuerat in gratia & amicitia Dei, tam splendidam esse, totque donis spiritalibus ornatam, vt creator ipsius delectetur habitare in illa: simulatque verò in peccatum lethale cōsenserit, tam spurcam & abominabilem reddi, vt peccator si copia eam videndi daretur, aspicere eam præ horrore non possit. Nam omnibus benefi

beneficiis diuinis spoliatur, & cumplurimis malis obruitur. Quod ad beneficia attinet, Primò De⁹ ab ea recedit. 2. perdit eius gratiā & amicitiā. 3. familiaritatem Spiritus sancti. 4. participationē meritorum Christi. 5. paternam Dei prouidentiam. 6. virtutes infusas, & dona Spiritus sancti. 7. pignus regni cœlestis. 8. communionem bonorum Ecclesiæ. 9. pacem & securitatem conscientiæ. 10. meritum & fructum omnium bonorum operum, ipsamque vitam æternam.

2. Considera, quanta mala adferat consensus in idem peccatum. Primò enim Dei odium conciliat & iram. 2. turpissimis sordibus animam cōspurcat. 3. ream efficit æternæ dānationis. 4. delet è libro vitæ. 5. præsidio angelico destituit. 6. seruituti dæmonum subiicit. 7. remorsum affert conscientiæ 8. periculum in grauiora peccata labendi. 9. obligationem peccati deflendi, pudorem confitendi, & laborem pro iisdem satisfaciendi. 10. hominem commutat in bestiam secundum illud Psalm. 48. *Homo cum in honore esset, non intellexit: similis factus est iumentis insipientibus*. 2. considera cū hæc fide Catholica verissima esse credamus, quàm horribile sit quod tam facilè in peccatū mortale

 labamur.

labamur. Cum tamē ad nomen solum peccati mortalis ita exhorrescere deberemus, ac si fulmen de cœlo caderet, vel si infernus ipse ad nos absorbendos dehisceret.

3. Considera etiam peccato veniali Deum offendi, licet nō tam grauiter, vt propter illud gratiam suam nobis subtrahat, & ideo pietatis amantibus est fugiendum ob sequentes eorum effect⁹. 1. quia obligat ad pœnam huius vitæ vel futuræ in Purgatorio. 2. animam nonnihil deturpat. 3. minuit caritatis feruorem, sicut aqua flammam. 4. animi vires debilitat, sicut onus ambulantem. 5. retardat gloriā æternam. 6. minuit meritum & gloriam vitæ æternæ. 7. disponit ad peccatum mortale. 8. obstaculum ponit nouæ gratiæ. 9. impedit deuotionem in orando, & progressum in vita spiritali, atque vt Deum non perfectè amemus. 10. quia displicet Deo, & angelis, & ideo nō licet peccatū veniale committere, etiamsi spes effulgeret totum modum per illud conuertendi ad Christum. 2. considera dicta Patrum, nam S. Augustinus ait nullum peccatum esse tam paruum, quod cōtemptum non fiat magnum. Sanctus Hieronymus dicit nō esse in peccatis leuibus considerandum, quod sint

parua,

parua, sed quod magnus sit Deus, cui displicent. S. Gregori⁹ scribit, veniale aliquando periculosius esse mortali, eo quod hoc facile notetur, illud non item. Sic multæ paruæ guttæ subeūtes carinam, quia notatę non sunt, tandem submergunt nauem, quàm magni fluctus non submersere,

MEDITATIONES De Miseriis, in quas natura humana per peccati malum prolapsa est.

MEDITATIO I.

De miseria natiuitatis humanæ.

1. CONsidera solos primos parentes nostros Adam & Euam, vt docet S. Gregorius, perfectè cognouisse humanæ vitæ miserias, quia soli felicitatem, in qua creati erant, experientia ipsa didicerant, nos autem, qui in miseriis nati sumus & educati, velut phrenetici miserias nostras non sentimus, & ideo sicut illi qui loca malè olentia incolunt, fœtorem non olfaciunt tollente sensum longa consuetudine, ita nos non abhorremus etiam perpetuò, neglecto

 cœlo,

cœlo,in huius vitæ miseriis perdurare. 2 Perpende,quomodo possis à tam graui errore liberari : nempe si accuratè meditando examines primùm natiuitatis humanæ miserias, deinde totius vitæ curriculi.

2.Considera, Deum hominem creasse, vt docet Scriptura Gen.1. ex limo terræ,id est, ex vilissima totius mundi materia. Itaque licet Rex sis, vel Papa, tamen non es nisi gleba,fimus & limus, qui omnium calcatur pedibus : modum conceptionis humanæ esse tam fœdum, vt Christus licet illudi, & conspui se passus sit à vilissimis mancipiis,& non homo,sed vermis haberi, tamen eo modo concipi noluerit. 3. quid miseri⁹ muliere parturiẽte?quis dolor intolerabilior,quis planctus miserabilior? 4. bestiæ, dum nascuntur,prodeunt vel calceatæ, vel lana,squamis,corio, aliisve rebus tectæ : solus homo nudus prodit cum immunda tunica & galero immundiori. Item illæ simul ac natæ sunt natãt,volant,currunt & quærunt necessaria sine magistra:solus homo nihil scit,nihil potest nisi aliorum vlnis portetur, aliorumque manibus foueatur, sed nec edendi, bibendique modum habet,nisi doceatur. Natura, nihil demum ei docuit, nisi plorare:

&

& vix ante quadragesimum diem post ortum ridet.

3. Considera, quid aliud sit corpus humanum quàm testa putrida, aut vas corruptum, cui quicquid infunditur mox acescit Quid aliud quam saccus stercoribus fartus, & candida niue tectus, qui foris quidem pulcher apparet sed intus excrementis & sordibus plenus ést: vbi gentium tam sordidum volutabrum reperitur? vbi terrarum existit stagnum, tot fœtores infrà supraque exhalans? Arbores herbæ, bestiæ multæ gratissimi odoris excrementa effundunt, at homo solus tam abominanda eiicit, vt non nisi cloaca quædam sordium videatur. Hoc Ethnicus Plotinus quōdam perpendens nunquam passus est corporis sui effigiem depingi satis esse sibi asserens, quod onus tam immundum, & anima sua indignum, toto vitæ tempore circumferre cogeretur.

MEDITATIO II.

De miseria breuitatis humanæ vitæ.

1. Considera, raro ad annū septuagesimum, aut, vt maximum ad octogesimum peruenire. Nā Propheta ait. Psal. 89. *Dies annorum nostrorum in ipsis septuaginta anni. Si autē in potētatibus octoginta anni, & amplius eorum labor & dolor* 2. Cōsidera,

ra, si numerum dierum subtiliter inire velis, tempus infantiæ, pueritiæ & somni esse excludendum, nam vita infantis & pueri potius bestiæ est, quàm hominis, cùm in ea nihil discatur vel agatur homine dignum. Dormiens quoque potius mortuus, quàm viuus cẽsetur ob rationem, sensusque sepultos. Vnde & Poëta somnum vocauit gelidissimæ mortis imaginem. Cum autẽ homo quotidie octo horas & sæpè plures somno tribuat, sequitur tertiam partem vitę solo somno illi detrahi, ac proinde etiam in longæuis vitam esse perbreuem.

2. Considera, si hanc vitam cum æternitate cõferas, quàm breuis futura sit: Sapiens ait, Eccle. 18. vitã hominis longissimam esse 100. annorum. Quid autem sunt centum anni si cum æternitate cõferantur? certè nil aliud quàm guttula aquæ cum immenso mari. Si enim totus mundus collatus cum cœlo extremo, est instar puncti; quid tempus vitæ nostræ collatũ cum æternitate erit, nisi minus quàm momentum imò nihil. Hanc breuitatem cum æternis pœnis suis collatam agnoscunt damnati in inferno, dum ita apud Sapientem cap. 5. loquuntur. *Quid nobis profuit superbia, aut diuitiarum iactantia, quid contulit nobis? Transierunt omnia tanquam*

vmbra, & tanquam nuncius præcurrens, & tanquam nauis, quæ pertransit fluctuantẽ aquam, cuius cum præterierit, non est vestigiũ inuenire: aut auis, quæ transuolat in aëre, cuius nullum inuenitur argumentum itineris illius: aut tanquam sagitta in locum destinatum. Ita & nos nati continuò desiuimus esse, & nullum virtutis vestigium valuimus ostendere

3. Considera hinc sequi, nullam posse maiorem esse amentiam quàm sempiternas, intolerabilesque pœnas momentanea tãtillæ vitæ voluptatula sibi mercari. Et cum hæc vita tã breuis sit, futura verò tam longa, quæ potest stultior esse amẽtia, quàm huius vitæ res tam solicitè accumulare, & de his quæ ad vitam ęternam pertinent, nolle semel cogitare? 2. cõsidera, cur æterna sapientia voluerit hanc vitam esse breuem, nempe primò, quia sciebat hanc vitam nobis non esse nisi continuam militiam, exilium, & miseriã, ac idcircò ab ea citò nos liberaret, & ad patriam cœlestem reuocaret. 2. quia summo amore nos complectitur; iam autem constat eum, qui aliquem amat, ægrè diu posse abesse ab eo quem amat. 3. vt eo magis vitam præsentem contemneremus, & aspiraremus ad æternam.

MEDITATIO III.

De miseria incertitudinis humanæ vitæ.

1. Considera breuitatẽ vitæ, si nobis certò constaret, fore tolerabiliorẽ, vt si v.c. constaret nos 50.60. 70.annis victuros, at hoc quoque incertum est. *Nescit homo,* ait Sapiens Eccl.9. *finem suum, sed sicut pisces capiuntur hamo, & sicut aues laqueo comprehenduntur, sic capiũtur homines in tempore malo, cum eis extemplo superuenerit.* Vnde scitè dictum est: *Morte nihil esse certius: hora verò mortis nihil incertius.* Atque ideo Sapiens quidam vitam humanam comparat bullis tempore pluuiæ super aquam natitantibus, quarum quędam mox vt ebullierunt resident, aliæ verò paulò quidem diutius fluctuãt, sed omnes tandem euanescunt, Alij enim homines in vtero materno pereunt, alij in infantia, alij in pueritia, alij in adolescentia, vel virili ætate, alij in senectute. Deinde, alij sani subitò pereũt, vel morbo, vt apoplexia, vel casu, vt submersione, vel vi aliunde illata, vt gladio, sclopo, lapide. Alij extinguũtur morbo breui vel diuturno.

2. Considera, cum terminus vitæ nostræ tam sit incertus, quanta sit nostra temeritas, quod tam securè, tamque

que negligenter viuamus, immemoresq; simus verborum Christi toties clamantis, Matth 24. *Vigilate, quia nescitis qua hora filius hominis venturus sit*, quasi dicat, cùm horam nesciatis, omni hora vigilate, & quia diẽ nescitis, omni die vigilate, &c. 2. considera, vt energiam verborum Christi intelligas, cur excubiæ perpetuæ in vrbibus & castris hosti vicinis habeãtur; certe non alia de causa, quã quod præsidiarij ignorent quando hostis venturus sit, si enim scirent, tunc certe tempore intermedio, somno quieti vacarent. Cum ergo eadem prorsus incertitudo sit de hora mortis nostræ, cur non similiter vigilemus? Certè anima nostra, pretiosior est omnibus mundi vrbibus & castris, & si spectes lytrum quo redempta est, etiã Angelis. Deinde hostes animæ sunt plurimi, potentissimi & callidissimi, qui noctes diesque insidiantur, & iactus aleæ, in hoc consistit, vt simus parati ipso momento quo mors venit, vt liquet ex parabola de fatuis virginibus. *Matth*. 25. quibus imparatis clausa est ianua.

3. Cõsidera, cur Deus voluerit nobis incertum esse exitum vitæ. Vna causa est, quia multi, si scirent se 60. vel 70. annis victuros, differrent pœnitentiã,

&

& grauiora peccata committerent: dũ vero nesciunt, non differunt pœnitẽtiam, ne forte in peccatis moriantur. 2. si è contra scirent, se non diu victuros, multa bona opera proximo salutaria omitterent, ac tantum propriæ saluti vacarent. Deinde in conuersatione humana forẽt melancholici, tetrici, & fastidiosi, communemque pacem & concordiã turbarent. 3. si quis æger sciret infirmitatem suam non fore vltimam, non confiteretur, non communicaret, nõ inuocaret Sãctos, non imploraret auxilium eorum in Missis, & alia bona omitteret; quia autem nescit, sæpè diligẽtissimè confitetur, & quidẽ de tota vita, vota edit, eleemosyn. in pauperes profũdit.

MEDITATIO IV.

De miseria fragilitatis humanæ naturæ.

1. Considera vitam nostram non tantum esse breuem & incertã, sed etiam fragilem multisq; periculis expositam: sic vt vitrum non sit fragilius. Pestilens odor, infectus aër, sol feruentior, hyems acrior sæpe vitam nobis eripiunt, non solum infantibus & pueris, sed etiam viris. Si rogaris, cur iste vel ille obierit? Responsio in promptu est. Ex haustu aquæ frigidæ, quem sumpsit auidius; ex potu vini

quo

quo se obruit, ex nimio dolore, vel terrore, ex spina hærente in gutture ex ictu serpentis, ex demorso digito à fele, &c.

2. Considera dictum Isaiæ cap. 40. de hac materia: *Vox dicentis* inquit, *clama: & dixi, quid clamabo? Omnis caro fœnum, & omnis gloria eius quasi flos agri. Exsiccatum est fœnum & cecidit flos, quia spiritus Domini sufflauit in eo.* Quæ enim firmitudo in carne: ait in illa verba Ambrosius lib. 3. Hexa. c. 7. quæ salubritas potest esse diuturna? Hodie videas adolescentem validum grata specie, suaui colore, crastina die tibi facie & ore mutatus occurrit. Hodie nobilis & diues triũphat, cras in carcerem rapitur.

3. Considera eãdem fragilitatem, quæ est in corpore, cerni etiam in anima nostra: vnde D. Paulus. 2. Cor. 4. scripsit nos thesaurum, nempe gratię, gestare in vasis fictilibus. Tam enim multa sunt in hoc mũdo pericula lapsus, tot sunt vbiq; laquei à mundo, carne & dæmone ad irretiendas animas dispositi, vt Propheta dixerit Ps. 10. *Pluet Deus super peccatores laqueos.* Quos aliquando in visione cõspiciens S. Antonius exclamauit. *O Domine, quis tandem euadet omnes istos laqueos?* Hinc est, quod tot animę pereant quotidie, sic vt B. Bernard⁹ nõ

vereatur dicere, ſicut ex decem nauibus in Oceano vix vna in portũ peruenit, ſic ex decem animabus, vix vnã laqueos mundi euadere, & ad vitam æternam peruenire. Nec in cœlo ſecuritas fuit vnde cecidit Lucifer cum tot Angelorum millib⁹. Nec in paradiſo, vnde expulſus eſt Adam cũ Eua, nec in ſchola Chriſti, in qua periit proditor Iudas, nec in primo cœtu Chriſtianorũ, in quo Ananias cũ Sapphira extinctus eſt, vt diſcas te, etiãſi in ſanctiſſima religione viuas, necdũ eſſe ſecurum. 3. conſidera cauſam cur Deus tam fragilem humanam vitam eſſe voluerit, nempe vt ea ob oculos poſita citius à peruerſa vita reſipiſceres: quod enim aliud eſt interſtitium inter te & tartarũ, niſi caduca & fragilis iſta tua vita? quæ hodie florens, cras fortè exareſcet. Quod vt melius intelligas, imaginare tibi te videre hominem aliquem è tenui filo pendentem, cui ſubiectus ſit puteus profundiſſimus: & cogita quanto ille in metu ſit, ne filo rupto in illũ corruat: quid non offerat, vt periculo illo eximatur? In nõ minori ruinæ periculo, imò maiori eſt quiuis homo exiſtens in peccato mortali, filo enim vitæ ſemel rupto, corruet in puteum altiſſimum inferni, in flammas per-

petuas

petuas è quibus nunquam emersurus est. Quis vero in tanto periculo luxuriari, voluptati indulgere, ridere queat?

MEDITATIO V.

De miseria inconstãtiæ vitæ humanæ

1. Considera vitam humanam illã quoque habere miseriam, quod mutabilis sit, & inconstans. Vnde Iob c. 4. *Homo*, inquit, *natus de muliere breui viuens tempore, multis repletur miseriis: qui quasi flos egreditur, & conteritur, & fugit velut vmbra, & nunquam in eodem statu permanet.* Homo enim nũc sanus est, mox æger, nunc lætus, mox tristis; nunc quietus, mox turbatus: nunc dubius, mox certus; nunc timidus, mox audax; nunc vult, mox non vult; nunc ridet, mox flet. Breuiter tot sũt mutationes, quot occurrunt circumstantiæ & accidẽtia, vt nec Luna, ne Euripus vllus sæpius mutetur. Mare non mouetur, nisi cùm venti mutantur, sed in homine sunt continuæ mutationes, siue sequiãt venti siue tranquilla sit malacia.

2. Considera hanc mutabilitatem maximè cerni in Saluatore nostro, qui quo die cum maximo gaudio populo recept⁹ est in vrbem Hierosolymam, eodem ab omnibus sub vesperam derelictus est. Prius obuiam præcesserãt

Christo

Christo cum ramis virentibus, quatriduo verò post aridis ramis percusserunt eius caput. Ante vestimentis suis se exuerunt, vt sternerent in via; post verò eum vestibus propriis spoliarunt, vt flagellarent & crucifigerent. Prius clamabant: Benedictus qui venit in nomine Domini: paulo pòst autem acclamarunt Pilato: Reus est mortis, crucifige eum. Nonne hæc magna & subita fuit mutatio? Hinc disce, quis exitus honorum & dignitatum huius sæculi, nec amplius confide eius amicitiæ & prosperitati, quia inconstans est & mutabilis. Confide autem in solo Deo, eiusque gratia & amicitia; Ille enim solus immutabilis est, & verus amicus in aduersis æquè ac prosperis.

3. Considera quanta mutatio & vicissitudo fit etiam in rebus maximis huius vitæ, vt in regnis & imperiis. Monarchia huius mundi cœpit quidē in Assyriis, sed non perstitit diu, migrauit enim ad Persas, & paulo pòst ab his ad Lacedæmonios, & ab his ad Romanos à quibus tandem transiit ad Germanos. Quod si imperium, in quo summa totius mundi dignitas consistit toties translatum est, quid in hoc mundo firmum esse potest & stabile? 2. considera S. Ioannem, c. 2. scribere

ſcribere tres columnas, quib⁹ inſiſtit mundus tremere & tranſituras. *Omne*, inquiens, *quod eſt in mundo, eſt concupiſcentia carnis, concupiſcentia oculorum, & ſuperbia vitæ, & tranſit mundus & cōcupiſcentia eius.* Quis ergo non fugiat ex illo? nemo enim manet in domo minante ruinam.

MEDITATIO VI.

De miſeria fallaciæ vitæ humanæ.

1. Conſidera hanc miſeriam longè peiorem eſſe ſuperioribus, nam vt vulgo dicitur: Ficta ſanctitas duplex ex impietas: ſic ficta apparenſq; felicitas duplex eſt miſeria. Vnde enim tam longa Dei nobis ſubrepit obliuio, vnde diuitias tanto ſtudio quærim⁹, ad honores anhelamus, nulla mortis cura tangimur, niſi quod falſo perſuademus vitā fore diuturnā & caſſa ſpe annorū multorum ſpatia nobis pollicemur? *Quotidie*, inquit B. Hieronymus ep. ad Nepot. *morimur, & quotidie commutamur, & contra fidem atque experientiam ipſam nos eſſe æternos credimus.* Et iterum: *Nemo enim tā fractis viribus, & ſic decrepitæ ſenectutis eſt, vt non putet ſe adhuc annum vnum ſuperuicturum.* Denique de vita haud ſecus iudicam⁹ quam ſi eius breuitas vel longitudo eſſet in arbitrij noſtri poteſtate.

2. Conſi

2. Conſidera, de officiis honorariis & dignitatibus, ac omnibus voluptatibus quam blanda ſpecie ſe nobis offerant: & quot confeſtim, vbi ea receperimus, afflictionibus, periculis, curis, inuidiis & laboribus ſint obnoxia. Virgo gaudens pergit ad ædes ſui ſponſi, non enim videt aliud quam quod foris apparet: at ſi videret ſementem miſeriarum quæ illo die ſeminatur, iuſtiorem cauſam haberet plorãdi, heu quot moleſtias illa feret: quot noctes inſomnes ducet, quot in re domeſtica patietur difficultates. 2. cogita, ſi mundus tibi hîc blandiatur, id fieri vt te fallat; ſi exaltet, vt te deficiat, ſi exhilaret, vt poſtea magis affligat. Dat multa bona, ſed cum felle & dolore mixta. Dat tibi liberos vt gaudeas, ſed poſtea tollit vt gaudium compenſet maiori luctu. Et neſcio quomodo natura ita comparatum ſit, vt magis ſemper affligant mala quam exhilarent eius bona.

3. Conſidera omnem hanc fallaciam oriri ex nimio amore noſtri ipſorum, qui ſic excœcat nos, vt apparẽtia bona ſemper veris anteponamus. Quia enim nimium amamus hanc vitã, odimus mortẽ, immò nec ferimus de ea mentionẽ fieri, & ideo non poſſumus nobis perſuadere eam eſſe vicinam,

ne

ne in mœrorem aliquē ex cogitatione incidamus. Hinc fit, vt & alios citò morituros facile credamus, non autem nos: nempe quia non ita tenere alios quam nosipsos diligimus. 2. considera, & aliam esse causam huius fallacis opinionis, quod plus æquo fidamus vel ætati vel viribus & sanitati corporis, & nõn consideramus mille modis hominibus licet sanis quotidie abbreuiari vitam.

MEDITATIO VII.

De multitudine miseriarum huius vitæ.

1. CONsidera, breue, incertum, & fallax, quod in vita nostra est, variis, multisque corporis & animæ miseriis esse permistum, sic vt mors potius quam vita appellāda sit. Vnde rectè Sapiens Eccl. 40. *Occupatio*, inquit, *magna creata est hominibus, & iugum graue super filios Adæ, à die exitus de ventre matris eorum vsque in diem sepulturæ in matrem omniū*

2. Considera nullum temporis punctum præterire quo non ad mortem festinemus. *Hoc ipsum*, inquit S. Hieronymus, *quod dicto, quod scribitur, quod relego, quod emendo, de vita mea tollitur, quot puncta notaui, tot meorum damna sunt temporum.* Et si vita nostra aliud nõ est, quā iter

ad mortem, & hora mortis eadem sit quæ iudicij, quid vita nostra est, nisi iter ad horrendum Christi tribunal, qui potest corpus & animam mittere in gehennam.

2. Considera etiam si vita nostra breuis sit, breuisque eius voluptas, longam tamen reuera esse propter innumeras miserias, eoque longiorẽ quominus nos miseros, velut phrenetici, agnoscimus. Quoties homo timore, mœrore, dolore exagitatur etiam sine vlla causa, vt possit dicere cum Iob cap. 7. *quare posuisti*, ô Deus, *me contrarium tibi, & factus sum mihi metipsi grauis?* Quantas molestias & labores sustinet homo, antequam panẽ lucretur? Auiculæ, aliæque bestiæ sine sudore necessaria sibi parant, solus homo noctes diesque sudare debet, *per mare pauperiem fugiens, per saxa per ignes.* 2. Considera homini illud Psalmi 89 vere conuenire, *Anni nostri sicut aranea meditabuntur*, id est, nos in annis nostris velut aranea meditamur. Aranea enim vt victum sibi paret, se totam euiscerat, & noctu diuque in reti texendo laborat, & tandem quid capit? vilem musculam. Sic homo noctu diuque laborat pro vili lucello, & tandem vix panem sibi liberisque necessarium parat. 3. Considera,

dera, vt homo liber sit à labore & cura, aliunde tamen alias ei obrepere miserias, primò innumerorum morborum, quibus pleni sunt Medicorum libri, deinde bellorum; caritatis annonæ, terræ motuum, eluuionum, furtorum, aliorúmque infortuniorum à bestiis & ipsis hominibus. Quot enim quotidie homines in bellis & extra, gladio, bombardis aliisque armis ab hominibus conficiuntur. Iulius Cæsar paucis copiis plus quàm decies centena hominum millia trucidauit, & tamen omnium Imperatorum clementissimus dicitur. Quid fecisset si fuisset tyrannus?

3. Considera præter hæc omnia singularum ætatum proprias miserias. Quid aliud est infans nisi bestiola rationis expers in specie humana? Quid adolescens, nisi equus indomitus, vel vitulus? quid senectus, nisi omnium morborum & molestiarũ saccus? Senex deserit mundum, & à liberis suis deseritur, deserunt eum propria membra & sensus: deserit & seipsum, cum sæpè delirus sit, & ratione vti nesciat. Et tamen optant, omnes quacunque in ætate sint fieri senes. 2. Considera, nullum hominem sua sorte esse contentum: quantumuis sit potẽtissimus. Quot Imperatores se sponte imperio

abdicarunt? Quot Episcopi Episcopatu? viuunt homines omnes sicut infirmus, qui nihil aliud agit quàm vt se ex vno latere in aliud voluat, & reuoluat, sperans maiorem quietē quam non inuenit, & nescit causam inquietudinis suæ esse internam infirmitatem. 3. Considera Deum tot amaritudinibus miscuisse vitam nostram, vt ad eius fastidium nos prouocaret, & ad vitam æternam omnium miseriarum expertem pelliceret. Si enim iam cum tot ærumnis quotidie obruimur, tam ægrè ex statione vitæ huius discedimus? quid faceremus, si omnia prosperè & iucundè nobis in hac vita succederent?

MEDITATIONES DE quatuor nouissimis.

MEDITATIO I.

De morte.

ORatio præparatoria erit. Posito ob oculos Deo rogare eum præsentem, vt omnes cogitationes tuas, verba & opera dirigat ad suam gloriam tuamque salutem.

Præludium, imaginare teipsum decumben

cumbentem in lecto, morti vicinum à medicis desperatum, deposito ad caput cereo, ad pectus imagine Crucifixi, extremam iam animam ducere.

II. Præludium. Ora Deum vt gratiam tibi concedat, fructum aliquem ex consideratione mortis capiendi.

1 Considera, ex vna parte mortem esse certam & ineuitabilem: *Statutum est enim*, ait Apostolus Hebr. 9. *hominibus semel mori*: ex alia verò parte quoad tempus & horam, locum etiam & modum esse incertissimam. Imò maximè hominem persequi solere, cùm minimè de eius aduentu cogitat iuxta illud Pauli. 1. Thess. 5. *Dies Domini sicut fur in nocte ita veniet: cum enim dixerint, pax & securitas, tunc repentinus eis superueniet interitus.* 2. Considera quomodo affectum se sentiat is qui omne suum solatium in vita diuturniore positum habet, quando monetur medicum nullam spem dare vitæ. Talis enim mox obiicit oculis mentis perpetuum suum ex mundo exilium, videt iam iam se abstrahendum à parentibus, cognatis, amicis, sociis, fauore principum, dignitatibus, palatiis, agris, vineis. Deinde, quod longè acerbius, animam vi à corpore tantopere amato auellen-

à corpore tantopere amato auellendam, quam pœnam nullus verbis exprimere potest, quia nullus expertus est, nisi qui extremum spiritum reddidit.

2. Considera quam anxius idem sit futurus, cum sentiet se incertum de salute. Primo ob multitudinē peccatorum 2. quod tunc multorū recordabitur ante oblitorum 3. quod quæ aliàs leuia visa sunt, tunc grauissima apparebunt. 4 quod tunc maximè dubitabit, sit ne in odio vel amore Dei. 5. quod anceps hærebit, an veram de peccatis habeat contritionem: ac tādem ita attonitus sit, vt nesciat, quò se vertat. 2. Considera, si Deum respexerit, imminebit Deus ei iratus, distringens instar vindictæ gladiū: si oculos depresserit, videbit sepulchrū tetrum odorem exhalans suo corpori paratum: animæ verò quā negligenter habuit: apertam inferorum abyssū si seipsūm ingressus fuerit, inueniet turbam peccatorum, quorum conscientia eum æternis addicat suppliciis. Si verò circumspexerit, videbit circumstātium dæmonum copias, codicem criminū explicantes, & patulis faucibus in prædam inhiantes. Volet quidem miser fugere seipsum, sed fieri non poterit: volet terga vertere,

vertere, sed non concedetur.

3. Considera extremum conflictum cum vita agonem & angorẽ mortis, quando cereus accenditur, & in aurẽ inclamatur, vt corde saltem si non ore, se Deo commendet. Quo puncto etiam sanctissimi quiq; magno metu concuti solent, vt S. Hilarion clamãs: *Egredere anima mea, quid times, septuaginta annis seruiuisti Deo, & mori times?* 2. perpẽde, quomodo tunc totus pallescat, extrema manuum, pedumque frigeant, oculi concidant, corpus totũ, sudore madescat, pulsus languescat, anhelitus ægrè trahatur, pectus constringatur, & palpitet, ac mox subeat lethalis oppressio, & acule⁹ mortis, quo cogitur anima è corpore migrare. 3. expende, quomodo anima egressa corpus tã lautè & honorificè ante ornatum & tractatũ, tã deforme & horribile redditur, vt omnes ab eo intuẽdo & tangẽdo abhorreant, ac ipsi amici mox laborent, vt inter quatuor vel quinque asseres cũ veteri indusio inclusum in terram, à vermibus consumendum defodiatur.

Concludes colloquio cũ Deo, quo petes hęc tuo animo ita infigi, vt deinceps sic vitã instituas tuã, quemadmodum velles instituisse, quando ad agonem mortis perueneris: qui enim

bene viuit, non poteſt non bene mori.

MEDITATIO II.

De morte iuſtorum piorum.

Sap. 3.

Iuſtorum animæ in manu Dei ſunt, & non tanget illos tormentum mortis. Viſi ſunt oculis inſipientium mori, illi autem ſunt in pace.

1. Conſidera mortem, licet in ſe, vt dictum eſt, ſit horrenda, eã tamẽ ab hominibus piis & religioſis, qui eã habent pro ærumnarum huius vitæ termino, & æternæ felicitatis principio, cum deſiderio expectari: qui cum S. Propheta dicũt Pſal. 43. *Quemadmodum deſiderat ceruus ad fontes aquarum, ita deſiderat anima mea ad te Deus.* Et cum Apoſtolo Phil. 1. *Cupio diſſolui, & eſſe cum Chriſto.* 2. cõſidera inde non ſequi iuſtos non reformidare mortem naturaliter, cum & Chriſtus, vt homo, timuerit ſed lõgè aliter quam peccatores: hi enim cauſã timendi habent, & ſępe de ſalute deſperãt: iuſti verò, etſi ex infirmitate naturæ, dum mors inſtat, turbẽtur, tamen quia ſciunt poſt mortem ſe fœlici⁹ victuros, gaudẽt. Itaq; timẽdo lætantur, & lætando timẽt; ſicut S. Martinus qui in morte aſtãti dęmoni fidenter

fidenter dixit: *Quid hic aſtas cruenta beſtia? nihil in me funeſte reperies: ſinus Abrahæ me recipiet.* Et S. Ambroſius. *Non timeo mori, quia bonum Dominum habemus.*

2. Conſidera, iuſtis dolores & langores ægritudinis & mortis apparere iucundos & dulces, ob ingens deſiderium, quo flagrant patiendi pro Chriſto, & pœnas meritas expiandi. Deinde exiguum metum illis ab hoſte humani generis, quē dum vixerunt ſæpius expugnauerunt, poſſe iniici, contra vero prę$\overset{s}{t}$o futurã multorum Angelorum tutelam & conſolationem, B. Virginem, atque ideo ipſum non rarò Chriſtum. Tertiò, eoſdem ob bonæ cõſcientiæ teſtimonium, percepta Sacramenta omnia, & fiduciam in diuina miſericordia poſitam, tantam ſenſuros pacem & conſolationem, vt omni metu depulſo initium quoddã voluptatum patriæ ſint deguſtaturi. Denique nec vllo dolore afficiendos quod diuellantur ab omnibus rebus creatis, quia iamdudum in vita illis renunciarunt, ſcientes ſe per illas impèdiri, quo minus perfectè ſuo creatori coniungi poſſint.

3. Conſidera, eos potius gauiſuros, quã triſtaturos de ſeparatione animæ à corpore, quia agnoſcent eam in illo

tanquam in carcere fuisse detentam, in morte autem primò solutam vinculis restitui veræ libertati, & auolare in suam patriam. 3. Nec de statu corporis sui post mortem vllum mœrorem capturos, tum quod certo credant, illud suo tempore cum maxima gloria resurrecturum, tum quod, sicut in vita commoda corporis sectati nō sunt, & nudi Christum nudum sequi parati fuerunt, ita etiam ex humilitate gaudeant illud ex terra factum in terram redire. Vnde sanctus Franciscus voluit nudus in terra mori & tādiu post mortem nudus relinqui, donec milliare vnum confici possit. S. Arsenius verò optauit illud proiici canibus deuorandum post mortem.

MEDITATIO II.

De iudicio particulari.

1. CONsidera animam vita defuncti solam ineūtem iter in regionem ignotā, vt sistatur iudicio particulari Dei, quod non minus metuendum est quàm vniuersale, in fine mundi futurum, quia qualem inueniet Deus hominem, inquit B Augustinus, in suo nouissimo die, talē iudicaturus est in mundi nouissimo die. 2. Considera quatuor personas in iudicio illo futuras. Prima est anima iudicanda, quæ in conscientia descriptam geret totā anteactam

teactam vitæ historiam. 2. Est Christ' iudex simul & testis, atroci vultu animæ impiæ minas & pœnas spirans. 3. Sancti Dei summa indignatione eandem detestantes. 4. Dæmones peccata exaggerantes, & bona opera extenuãtes. Cogita ad quas angustias redigetur misella anima, quando ipsa consciẽtia teste, verissimas fatebitur omnes contra se prolatas accusationes.
2. Considera examen ipsum quod instituetur factorum dictorum, cogitatorum, in quo tria sunt metuenda. 1. Multitudo rerum de quibus reddẽda est ratio: nam *cui plus datum est, plus exigetur ab eo. Luc. 12.* 2. Iudicis exactissima de singulis inquisitio, & seuera punitio: nam non solum nouissimum quadrantem reposcet, sed etiam de omni verbo otioso & cogitationibus occultissimis rationem exiget. 3. Acerrima iudicis de reb' existimatio. *Nõ enim cogitationes meæ, cogitationes vestræ, neq; viæ meæ, viæ vestræ, dicit Dominus.* Qui studiosus est mũditiei non potest etiam paruas sordes in pretiosa veste ferre. Sic Christ' ipsa puritas non potest ferre etiam minimas in anima nostra sordes Nos exigua quædam peccata censemus, quæ De' grauissimè punit. Imò pro peccatis habet quæ nos peccata esse nõ putamus,

tamus, vt 2. *Reg.* 6. quod Oza Leuita arcam cadentem attigit. Vnde Dauid. *Psal.* 18. exclamat: *Delicta quis intelligit?*

3. Confidera, difcuffis, cognitifque caufis procedendum ad pronunciationem fententiæ multis nominibus formidabilem. 1. Ob conftantiam iudicis, qui nullis precibus, lachrymis, interceffione, vel excufatione à iufta fententia ferenda deduci poterit. 2. Ob magnitudinē rerum de quibus agetur, non enim de pecuniis vel agris, fed de fummis bonis vel malis, in omnem æternitatem duraturis tractabitur. 3. Ob immutabilem fententiam iudicis, quæ nullo iudicio retractari poterit. Deus enim cum fummus fit iudex, & qui falli in iudicando non poteft, ab eo non erit ad alium appellatio. Secundò cogita quanta trepidatio miferam animam inuadet, quando eleuata manu conuerfis in eam oculis iudex Chriftus æternam & irreuocabilem proclamabit fententiam: *Difcedite maledicti in ignem æternum, Mat.* 25. Dei faciem nunquam vifurus, nihil boni vnquam à me habiturus. Deus bone, quæ defperatio, qui fletus, quæ lamenta hic erunt? Tertiò è contra cogita quanto gaudio exultabit anima, cùm audiet optatiffima verba: *Veni*

Veni benedicti Patris mei, poßide regnum tibi paratum à constitutione mundi.

MEDITATIO IV.
De iudicio vniuersali.

Vide Meditationem 26. Dominicæ post Trinitatem, & primam Dominic. 2 Aduentus.

MEDITATIO V.
De inferno.

Oratio præparatoria, vt suprà, de morte.

I. Præludium, Imaginare Infernum, locum esse tenebrosum, vastum, & profundum sub terra positum instar latissimi putei pice, sulphure flammà, fumo, viperis, bufonibus, & serpentibus pleni, in quo nil auditur præter gemitus, suspiria, maledictiones tortorum, & eorum qui torquentur cum perpetuo planctu, & stridore dentium.

II. Præludium. Pete gratiam à Deo, vt cordi tuo grauitatem pœnarũ, quas damnati sustinent, imprimat, vt hinc iuueris ad vitanda peccata.

1. Considera, in infelici hoc loco tria genera pœnarum inueniri: pœnã sensus, pœnam damni, & vermem conscientiæ. Quod ad sensus pœnam attinet, scias nullum membrum, nullum sensum esse, qui nõ singulari ibi dolore excrucietur, secundum multitudinem, & grauitatem criminum per il-

los commissorum: oculus impudicus horrendo dæmonum aspectu; aures confusione lamentorum ibi resonantium; nares tetro fœtore: gustus rabida fame & siti; tactus ardore & frigore inexplicabili; memoria præteritarum voluptatum recordatione, & intellectus consideratione bonorum amissorum, & malorum impendentium in omne æuum. 2. Considera, singulares pœnas, quibus nonnulli punientur. Alia enim pœna superbi, alia inuidi, auari, luxuriosi, &c. punientur: qua in re maxima apparebit Dei sapientia & iustitia, exactissime singulorum excessus debitè castigantis. Vnde in Apoc. 18. in meretricem super aquas sedentem, talis pronuntiata est sententia. *Quantum glorificauit se, & in delitiis fuit, tantum date illi tormentum.*

2. Considera pœnam damni absque omni comparatione priore maiorem, quæ consistit in visionis Dei & perpetui cum omnibus sanctis cōsortij priuatione. Et licet omnibus damnatis communis futura sit, tamen acerbior erit Christianis omnibus, ac imprimis clericis & religiosis, qui maiorem occasionem habuerunt ad visionem illā perueniendi. 2. Considera & tertiam pœnam, nempè conscientiæ vermem, qui

qui continenter rodens nunquam cōsumetur, sed perpetuò scelera commissa exprobrabit. Ah quæ suspiria ab ea erumpent, cùm sentiet tam sæpè instinctus diuinos, quibus ab hoc vel illo malo retrahebatur, & ad bonum incitabatur, repudiatos? Quid cogitabit, cùm ob illos neglectos aduertet se addictam ardoribus sempiternis & intolerandis.

3. Considera, si omnis molestia quantumuis breuis, exustio digiti in flamma candelæ modica tibi intolerabilis nunc videtur, quid facies in igne infernali acerrimo, ad quem cōparatus noster ignis, etiam maximus, pictus videtur? Quid in tanto calamitatum & cruciatuum Oceano, quantum nullus mortalium satis animo concipere potest? quid dices, vel audito nomine æternitatis? O æternitas, æternitas, quem tui consideratio non mouet ad malā vitam deserendam, is aut fidem nō habet, aut si habet, cor non habet.

2. Considera horrendas blasphemias, in quas ob nunquam finiendas pœnas infelices animæ erumpent, & contra Deum tanquam inimicum, & contra Christum, tanquam iniquum iudicē, & contra sanctos, tanquam alteri parti nimiū addictos. Deinde execrationes & maledicta, quæ euoment filij in paren

parentes,& parẽtes in filios,discipuli in præceptores,quod sua indulgentia has flammas pararint, socij deniq; in socios,quod prauis colloquiis,exemplisque se mutuo seduxerint. Atque hæc tãto fient cum strepitu & clamore,vt si inter nos tale quid audiretur, præ horrore planè vt arentia ligna rigidi staremus.

Colloquio cum Deo meditatio cõcludetur, quo gratiam petemus semper ob oculos habendi pœnas æternas inferni, vt eo facilius à peccatis abstineamus.

MEDITATIO VI.

De cœlesti gloria.

ORatio præparatoria eadem cum superioribus.

I. Præludium. Pone tibi ob oculos amœnissimum, altissimum, amplissimumque locum eo ornatu, qui cœlo Empyreo inest, ita nominato, quod luce pulchritudineque reliquos cœlestes orbes superet.

II. Præludium. Pete à Deo gratiam, vt intimè gloriam patriæ cœlestis intelligas,quo magis exciteris ad seruiendum ipsi in vitæ puritate.

1. Considera; qualis sit beatorum locus, nẽpe vastissimus & pulcherrim⁹, ciuitas nempe immensa,tota ex auro purissimo, cuius mænia sint pretiosæ

gemmæ & margaritæ, portæ ex ſmaragdis & ſapphiris exciſæ, viæ argenteæ,& inſtar chryſtalli pellucidæ :vbi nulla nox,nullę tenebræ,nullus ęſtus, nullum frigus, ſed ſumma amœnitas, vbi Sol iuſtitiæ nunquam oritur,nunquam occidit,ſed amabilem ſuam lucem mira cum voluptate omniū diffundit. 2. Conſidera, ſi rectum huius machinæ.Solis,Lunæ,errantium & nō errantium ſtellarum tanto ſplendore collucet, qualis erit cœleſtis illa patria, vbi aula eſt magni regis regum, Dei omnipotentis, qui cariſſimis ſibi filiis multo maiora præſtare vult & poteſt quam nos poſſimus cōprehendere. Ideò dicebat Dauid. Pſalm. 83. *Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum: concupiſcit & deficit anima mea in atria Domini.*

2. Conſidera, qualis illa ſit domus Dei, omninò nimirum iucundiſſima & amabiliſſima, vbi omnium bonorū eſt copia,vbi nec quicquam quod offendat,adeſt, nec quicquam quod delectet,abeſt,vbi amor perfectus,timor nullus, dies æterna, & vnus omnium ſpiritus; vbi facie ad faciem contemplantur ſanctiſſimam Trinitatem, & omnia in illa,eandemque ex toto corde, omnibuſque viribus complectuntur & amant.Vbi ſanctiſſimam vident

Christi humanitatem, in quam desiderant Angeli prospicere. B. Virginem item, vt matrē Dei, & in gloria Christo proximam; tum Angelorum choros, & varios hominum ordines, Apostolos, Prophetas, Patriarchas, Martyres, Cōfessores, Virgines, Innocentes, parentes, cognatos, socios, & omnes instar solis splēdidos, tantaque caritate flagrātes vt nullus minus de aliena gloria, quàm de sua gaudeat. 2. Considera multitudinem & plenitudinem gaudiorū, quæ erit in omnibus. Tanta enim erit multitudo, vt solus Deus ea numerare possit, tanta magnitudo, vt solus Deus norit æstimare, tanta varietas & perfectio, vt nihil habeat hic mundus cum illis comparandum. Sūmum autem gaudium capient ex perpetua securitate, quod non solum ab insidiis dæmonis & mundi liberi sint, sed quod inferni pœnas, ad quas tam multi detrusi, euaserint.

3. Considera, quanta sit futura gloria corporum, habebunt enim quatuor singulares dotes, subtilitatem, agilitatem, impassibilitatem & claritatem, quæ tanta erit, quod teste Christo Matth. 13. *Iusti fulgebunt vt Sol in regno Patris*. Nec explicari potest quanta in voluptate ibi futuri sint omnes sensus, quæ ibi lux, quæ colorū venu-

stas,

ſtas, qui concentus, qui ſapores, qui odores. Nam Iſa. 64. *Nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis aſcenderunt, quæ præparauit Deus diligentibus ſe.* 2. Conſidera, quanto gaudio exilient, qui multos labores in corpore ſuſtinuerint, multa pro Chriſto perpeſſi fuerint, ciliciis, diſciplinis, ieiuniis ſe contra tentationes munierint, qui prauis carnis cupidatibus ſedulo reſtiterint, eaſque crucifixerint. 3. Cogita tu quoque quid hactenus egeris, quid agas, quid agere cogitas pro gloria cœleſti: Perpende, quibus mediis vſi fuerint ſancti omnes, qui nunc cum Chriſto in cœlo regnant, vt gloria illa non exciderent, eoſque ſtrenuè imitare.

Colloquio cum Deo meditationem conclude, quo petas veniã ob tempus hactenùs negligenter actum, & decernas te deinceps velle ſedulò percurrere viam mandatorum Dei.

MEDITATIONES DE Sanctiſſ. Sacramento Euchariſtiæ, pro iis qui crebrius communicant.

MEDITATIO I.

De excellẽtia Sacramẽti Euchariſtiæ.

1. Conſidera in iſto Sacramẽto contineri. Primò, Chriſti diuinitatẽ,

fontem gratiæ,omniumque donorum spiritualium.*In Christo enim inhabitat*,teste Apost.Col.2. *omnis plenitudo diuinitatis corporaliter, & omnes thesauri sapientiæ & scientiæ in eo sunt reconditi*.2.Animam Christi,omnis sapientiæ, gratiæ,& virtutum plenissimam,omnes creaturas corporales & spirituales perfectione superantem. 3 Sanctiss. Christi carnē à Spiritu sancto ex purissima carne, sanguineque gloriosæ Virginis Mariæ formatam & hypostaticè diuinitati vnitam. 4. sanguinem sacratissimū, à Christo primū adhuc infantulo, dum circumcideretur,deinde verò in ara crucis copiosissimè effusum,vt tu discas quoque circumcidere & resecare prauos tuos affectus,& inordinatas animi perturbationes mortificare.

2. Considera excellentiam huius Sacramenti posse nobis constare.Primò, quia Deus illud in veteri testamento præstantissimis figuris pręmonstrauit, vt panis & vini à Melchisedech oblatī Abrahæ, panum propositionis, panis subcinericij Heliæ, Agni Paschalis, Mannæ, arcæ fœderis,& farinæ Helizæi.2. Variis nominibus appellauit in testamento nouo,vt panis, potus carnis & sanguinis Eucharistiæ,communionis,corporis Domini,calicis,viati-

ci, sacramenti, sacrificij. 3. Multis admirandis miraculis, variis locis & tẽporibus illustre reddidit. 4. Quia Angeli magno numero, vbi hoc Sacramẽtum cõficitur, & reuerentia, vt loquitur B. Chrysostomus, assistunt, & supplices illud venerãtur. 5. Quia omnes Sancti Patres multis laudibus illud prosequuntur, & pro nobilissimo mysterio, imò omniũ sacrificiorum, veteris testamenti cõplemento prædicant. 6. Quia Ecclesia non solum quotidie illud conficit, & ad veneratione͂ conseruat, sed etiam solemnibus festis & processionibus, quot annis celebrat. 6. Quia nihil æque horrent dęmones ac Eucharistiam.

3. Considera miracula stupenda, quæ sunt in hoc vno Sacramento. Primò enim consecratione à Sacerdote perfecta panis in corpus Domini, & vinũ in sanguinem transsubstantiatur: imò vtrumque in totum Christum, vti iam est in cœlo. 2. Accidentia panis, vt quantitas, figura, & qualitates ibi manẽt sine subiecto. 3. Licet hostia variis modis afficiatur, pũgatur, comedatur, calefiat, &c. Nihil tamen inde patitur corpus Christi, quia est incorruptibile, sicut in cœlo. Quartò, vnum corpus Christi non solum est in duobus locis simul, vt in cœlo & in altari, sed in

mille, id est, vbicumque sunt hostiæ. 5. Nec solum est totus Christus cum carne, anima & diuinitate in hostia, sed etiam in qualibet hostiæ parte, si fortè frangatur. 6. Totus est in minima etiam particula, quæ speciem panis vel vini retinet, cum omni sua quantitate & accidentibus. Et alia plura. Quæ omnia Christus fecit ex solo amore tui, vt tecum esse posset, tibique prodesse.

MEDITATIO II.

De causis institutionis huius Sacramenti.

1. CONsidera, primam & præcipuam causã esse, vt declararet quanto amore, nempè infinito & immenso, nos prosequeretur, vnde Ioannes de vltima cœna acturus, cap. 13 *Cum*, inquit, *dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit eos.* Dedit enim Christus nobis in hac institutione, nõ aurum, non gemmas, sed thesaurum omnium thesaurorum corpus suũ & sanguinem, animam & diuinitatem, Deum & hominem, quo nihil maius & præstantius dari potuit. Secundò, hoc donum nobis pręparauit eo tempore, quo Iudæi præparabant virgas, spinas, contumelias, blasphemias, clauos, crucem, & omnis generis tormẽta Christo. Vnde intelligis, quantum obstri

obstrictissimus vicissim amare donum & donatorem, & crebro hoc Sacramentum vsurpare.

2. Considera, alteram causam esse, vt nobis viuam suæ passionis, imò totius vitæ memoriam relinqueret. Vnde & præcepit dicens: *Hoc facite in meam commemorationem. Matth.*26. Tertiã verò, vt sua præsentia reali & perpetua continuo solatio sponsæ suæ, quæ est Ecclesia, & cuique animæ fideli esset. Quartam, vt membra capiti in vno corpore coniungeret, sic vt illud mẽbris semper posset se communicare & in ea influere, sine quo influxu illa mortua essent. Quintam, vt hac esca & potu spiritali suæ sanctissimæ humanitatis nos inuitaret & traheret ad contemplationem & amorem suæ diuinitatis.

3. Considera & alias causas, vt sextam, ad conseruandam scilicet vitam nostram spiritualem, cum iste panis sit spiritualis, qui facit nos crescere in spiritu: sicut & cibum corporalem nobis prouidet, vt crescamus in corpore. Septimam, vt medicinam nobis cõtra quotidianas infirmitates, id est, contra peccata relinqueret, sicut & reliquit contra vulnera & morbos corporum. Octauam, vt non careremus sacrificio vero ad diuinam maiestatem placan-

dam, quam quotidiè offendimus: & ad gratias agendas pro beneficiis, quæ indies recipimus. Nonam, vt nobis occasionem præberet admirabili modo exercendi tres virtutes Theologicas, Fidem, Spem, & Charitatē, cùm in hoc Sacramento id maximè requiratur. Decimam & postremā, vt intimè ipsi Deo coniungeremur, quippe cùm ipse sit huiusmodi cibus in hoc Sacramēto, qui manducantem in se conuertat.

MEDITATIO III.

De dignitate, quæ homini accidit ex hoc Sacramento.

1. Considera, dum communicas, te fieri templum Spiritus sancti, & tabernaculum totius Trinitatis, circundarique infinito Angelorum numero canentium, *Sanctus, Sanctus, Sanctus.* Vt ergo semper templum debet esse mundum & ornatum, sic cogita debere esse cor tuum purum, & virtutibus ornatum. 2. Animam tuam fieri thecam reliquiarum corporis & sanguinis Domini, quæ longè omnes sanctorum reliquias excedunt. Vt ergo eiusmodi thecæ sunt aureæ & argenteæ, margaritisque & gēmis ornātur, sic cura, vt anima tua auro caritatis, & argento castitatis, & aliorū donorū cœlestium gemmis sit instructa.

2. Considera te communione fieri quasi

quasi matrem Dei, sponsam Iesu, fratrem Christi, imò B.Virginis Filium: quoties enim communicas, gignis in te Christũ,& gigneris à Christo, quia corpus tuum & animam tuam in suã carnem transformat. Operam ergo dare debes,vt & imiteris B.Virginem maximè in humilitatis virtute,qua facta est mater Dei.2. Te fieri sepulchrũ viuum Christi,non mortui,sed viuentis, in quo non tantum 40. horis, vt in illo lapideo,sed perpetuò quiescat; vt ergo sepulchrum illud erat nouum, & mundum, & corpus Christi inuolutum in syndone mũda cõtinebat,(vnde & in altari ponitur in corporali mundo) sic cura animam tuam ante communionem semper expurgari ab omnibus peccatis etiã venialibus,omnibusque carnalibus affectidnibus.

3 .Considera te,dum communicas,fieri hospitem Christi, si Christus, cùm adhuc degeret in terra , vel semel in domum tuam diuertisset,certè beatissimum te reputasses. Quanto beatior nunc es, dũ quoties voles non in domum, sed in corpus & animam tuam, eumque immortalem & gloriosũ recipis, nec solũ benedictam eius vestẽ vel carnẽ tangis, manusque vel pedes osculatis sed ore ipso sumis & intimè complecteris. 2.Fieri te ex crebra,cõ-

munione

munione Dei aulicum & cubiculariũ, assidere mensæ regiæ, & vesci epulo pretiosissimo carnis & sanguinis Domini. Nulla vnquam mater inuēta est, quæ carne sua pauerit proprium filiũ: at Deus hic proprij filij carnem manducandam apponit. Vide ergo quam debeas esse humilis, verecundus, comptus & omni virtute ornatus.

MEDITATIO IV.

De effectibus & fructibus huius Sacramenti.

1. CONsidera te quoties corpus Domini sumis, os applicare lateri Christi, & sanguinem eius pretiosissimum exugere, vt loquitur S. Chrysost. ac ideò participē fieri Spiritus Christi, omniumque virtutum. Vt enim qui cibum sumit, eum sibi eiusque vim sibi propriam facit, sic qui Christum sumit, eius bona & dona sibi propria facit. Vnde sicut Patriarcha Iacob Genes. 25. indutus vestibus fratris Esaü benedictiones eius accepit, sic nos induti carne Christi omnes benedictiones spirituales hæreditamus. 2. Considera, omnia mala per communionem pelli, vt peccata venialia, & aliquando mortalia, cùm sunt occulta & incognita, constantiam carnalem minui, tribulationes leniri, pœnas Purgatorij alleuiari, & dæmones fugari.

2. Con

1. Considera per communionem gratiam in anima mirificè augeri, intellectum illustrari, voluntatem accēdi, cor confortari, conscientiam exhilari, amorem mundi in Dei amorem conuerti, deuotionem excitari, familiaritatem cum Deo iniri, pignus gloriæ diuinæ accipi, omnes virtutes capere incrementum. 2. Eiusdem beneficio te posse & debere multas exercere virtutes, quas abstinendo à Sacramento non exerceres; nam qui communicare vult, primo templum adit. 2. Cogitat de vita emendanda. 3. Dolet de peccatis. 4. Humiliter confitetur, & absolutionem consequitur. 5. Pœnitentiam iniunctam explet. 6. Orat deuotius. 7. Ædificat proximum. 8. Exercet actus religionis. 9. Profitetur fidem. 10. Exercet actum amoris erga Christum.

3. Considera quot millibus hominum in mundo ignotus sit hic thesaurus, & vt notus sit multis, quam pauci illum quærant. Et vt voluntas sit quærendi, tamen deest occasio: ac vt sit, non permittantur ea vti. Quot sūt in Germania sola, qui optarēt vel micas de mensa Domini colligere, & copia non datur? Quot reputarent se beatos, si vel semel in mense possent esse cōuiuæ Christi? Imò quot monachis & monia

monialibus poteſtas communicandi adempta eſt? 2. Conſidera, ſi nobis Dominus dedit, quod tot hominibus negauit, & quotidie negat, quãtas debeamus pro tã ſingulari beneficio agere gratias? Et quo minus dignas reddere poſſumus, eo pluris debemus hoc Sacramentũ facere, & crebrius frequentare, vt ipſemet ſibi id nobis, & per nos eas reddat gratias, quas nos reddere deberemus.

MEDITATIO V.

De præparatione ad communionem.

1. CONſidera à Scriptura ſacra nos moneri de hac præparatione verbis & exemplis. Verbis, nam in primo Reg. c. 7. dicitur: *Præpara te Iſraël in occurſũ Domini Dei tui, quia ecce veniã, & manebo in medio tui.* Et in ep. B. Pauli 1. Cor. 11. *Probet ſeipſum homo, & ſic de pane illo edat*, quam probationẽ Eccleſia intelligit de contritione & confeſſione Sacramentali peccatorum mortalium. Exemplis verò, quia ſi ad manducandum panes propoſitionis, qui erant typus ſanctæ Euchariſtiæ, tanta munditia requirebatur. & ad ſumendũ agnum Paſchalem opus erat tot ceremoniis: Si Ioãnes Baptiſta indignũ ſe reputabat, vt tangeret Chriſtum, & Petrus, vt ſecum eſſet in naui; ac Cẽturio, vt intraret ſub

eius

eius tectum, quomodo nos digni erimus sine præparatione? Certè de primis Christianis, qui quotidie communicabant, in Act. cap. 4. scribitur, quod multitudinis credentium cor vnum erat & anima vna, & perseuerantes erant in oratione.

2. Considera, si natura & ars longè melius opus producant, quando materia prius bene est disposita; & si homines huius sæculi honoratissimè se vestiant, dũ inuitantur ad nuptias; atque itẽ magno studio se comparant, quando princeps aliquis vel dux hospitio recipiendus est, quid nõ facere debeamus, cũ suscipiendus est Rex regũ, & dominus dominãtiũ, maximè cùm non veniat sicut Principes terreni, vt tãtum hospitio suscipiatur, sed vt animam tuã cœlestibus donis ornet ac locupletet? Deinde, si in cõmunione anima nostra coniungitur Deo, sicut reuera coniũgitur, quomodo digne fieri potest ista coniunctio anima existente impura, & tepida, cũ Deus sit purissimus, & ignis cõsumẽs,

3. Considera, animam, vt Deo digne coniungatur primo purgandam esse à peccatis, maximè lætalibus, ne iudicium sibi manducet, & bibat, idque per contritionem, confessionem, & satisfactionem, ac timorem extremi iudicij

dicij & pœnarum inferni. 2. ab omni auersione à proximo, contentionibus & rixis, memor verborum Christi. Matth. 5. *Quando offers munus tuum ad altare, &c. vade reconciliari fratri tuo.* 3. ab omnibus affectibus inordinatis, & rerũ terrenarum cupiditate, vt per amorẽ anima Deo, à quo recessit, iterũ purè vniri possit, 4. ab omni turpiũ cogitationũ specie, quia corpus sumitur purissimum; imò ab omnibus peccatis venialibus, quia deuotionem impediũt. 2. Considera cum Centurione te esse omninò indignum sacra communione & ideò supplex precare Deũ, ne respiciat tuã indignitatem, sed dignum te secundum magnam misericordiam suam, mouendo ad veram contritionem faciat. *Cor contritum enim & humiliatum Deus non despicit. Psa.* 50. Fatere te infirmum mortique vicinum, & ideò confugere ad medicum, pauperem & mendicum & ideò pulsare ad ianuam diuitis, esse filium prodigum, & ideò te in terram prostratũ clamare Luc. 15. *Pater peccaui in cœlum & coram te : iam non sum dignus vocari filius tuus.*

MEDITATIO VI.

De fine vel intentione cõmunicantis:

1. Considera, inter ea quæ ad præparationẽ sunt necessaria, prin-

cipem ferè tenere locũ rectam intentionem vel finem,quem in communicando habere debes : *Si enim oculus tuus fuerit ſimplex*, ait Chriſtus, Matt. 9. *totum corpus tuum lucidum erit : ſi autem fuerit nequam , totum corpus tuum tenebroſum erit.* 2. Conſidera intentionem vitioſam vel certè minus laudabilem eſſe poſſe. 1. ſi communicares , vt mundo habereris pius & ſanctus , hæc enim eſſet hypocriſis, & vana gloria. 2. ſi principaliter communicares ad impetranda bona terrena:nam cum huius Sacramenti cibus ſit ſpiritualis animæ, nõ debet primario referri ad caduca & terrena. 3. ſi primario ſpectares conſolationem vel voluptatem ſpiritalem , quia talis intentio naſcitur ex amore proprio. 4. ſi tantum id faceres ob conſuetudinem, vel quia alij id faciunt.

2. Conſidera rectam intentionem eſſe poſſe. 1. ſi communices ad obtinendã remiſſionẽ peccatorum , quia hoc Sacramentũ etiam eſt ſacrificium, quod offertur pro peccatis. 2. vt libereris à graui aliquo malo, afflictione, tẽtatione. 3. vt impetres ſingularem aliquam gratiam vel donum ſpiritale. 4. vt gratias agas pro beneficiis temporalibus & ſpiritualibus tibi, aliiſque collatis. 5. vt colas, laudeſque Deum & Sãctos,

cum

cum hoc ſit ſacrificium omnium maximum. 6. vt tanto familiarius te coniungas ex amore cum Chriſto, & fias vnum cum ipſo. 7. vt iuues proximos viuentes & defunctos. 8. vt Chriſto gratum præſtes officium quem ſcis ſũmo deſiderio teneri vt nobiſcum ſit. *Delitiæ meæ*, inquit, Prou. 8. *eſſe cum filiis hominum.*

3. Conſidera ex omnibus finibus optimos eſſe eos, ob quos præcipuè eſt inſtitutum hoc Sacramentum. 1. eſt, vt haberes memoriale paſſionis Dominicę, & ideò Chriſtus dixit, *Hoc facite in meam commemorationem.* 2. eſt, vt ſicut cibo corporali corpus, ita hoc ſpiritali cibo anima paſceretur. Vnde Chriſtus Ioan. 6. *Qui manducat hunc panem, viuet in æternum. Et: niſi mãducaueritis carnem filij hominis, non habebitis vitam in vobis.* 3. eſt, vt trãsformareris in Chriſtum, & eſſes in Chriſto, & Chriſtus in te. *Qui manducat meam carnem*, inquit ipſe, *& bibit meum ſanguinem, in me manet, & ego in illo.* 4. eſt & primarius, & imbibas ſpiritum Chriſti, per quem viuamus, inquit S. Bonauentura, cum illa humilitate, caritate, obedientia, amore paupertatis, mortificatione corporis, contemptu mundi, & deſiderio multa patiendi, ſicut Chriſtus vixit.

MEDITATIO VII.

Quid in ipsa communione, & post eam considerandum.

1. CONsidera sũmo mane eius diei quo communicabis, Dominum magno desiderio te in Ecclesia expectare, vt in anima tua requiescere possit. Deinde adeũdo illam cogita quãto gaudio afficiatur Angel⁹ tuus custos, dum te comitatur eũtem, vt suũ tuumq; Dominum hospitio recipias. Tertiò eandem ingressus conspecto altari, in quo est Sacramentum, humilem illi in corde exhibeas reuerẽtiam, auxiliumque B. Virginis aliorũve Sanctorum Patronorum tuorum inuoca, vt te postea ad communionẽ euntẽ comitentur & gratiam dignè, & cũ fructũ cõmunicandi tibi impetrẽt.

2. Dum accedis altare, cogita tibi dici Matth. 25. *Ecce sponsus venit: exite obuiam ei.* Venit ille plenus desiderio tecum manendi, plenus caritate, benignitate & omni bono. Tu quoq; illi obuia plenus deuotione, gaudio, reuerentia, & humilitate, dicens cum B. Virgine, cum esset conceptura Christum Luc. 1. *Ecce ancilla*, ecce seruus Domini, *fiat mihi secundum verbum tuum.* 2. dum iam sumis, tecum sic loquere, *Vnde hoc mihi vt veniat Dominus meus ad me?* simulque cõa

ſidera quis ille ſit, qui venit, nempe Creator & Redemptor tuus, ac illud S. Frãciſci vſurpa, *Deus meus & omnia. Quis es tu? & quis ſum ego?* Adorans interim tota ſubmiſſione cordis eum tanquam Deum.

3. Dum ab altari receſſeris, age primò maximas Deo gratias, quod dignatus ſit animæ tuæ domum intrare. 2. te ipſum tuaque omnia illi in holocauſtum offer, ſicut ille ſe totum tibi obtulit. 3. exerce actus amoris, quaſi ſpiritualiter eum amplexãdo, tangendo, manus & pedes oſculando, rogandoque vt tecũ maneat. 4. expone ei miſerias tuas, inſeruiendi ei deſideria & pete, vt domũ tuã optimis virtutibus exornet gratiamque largiatur, vt diẽ illum in omni pietate transigere valeas, ne facilè calor deuotionis pereat

MEDITATIO VIII.

De frequentanda communione.

1. CONſidera in Eccleſia primitiua, quæ ab Apoſtolis gubernabatur, frequenter, imò quotidie communicatum eſſe, à qua frequentia omnẽ ſanctitatem & ardorẽ ſpiritus eius Eccleſiæ manaſſe certũ eſt. Cõſtat enim quo vſus ille poſtea magis elanguit, hoc ſanctitatẽ populi Chriſtiani plus imminutam. Vnde & hoc ſæculo, quo multis in locis vſus ille eſt

est restitutus, videmus quoque pristinam reflorescere pietatem & ardorem, Ecclesiamque multis nouis sodalitatibus & religionibus augeri.

2. Considera, cùm hoc sacramentum sit animæ cibus, quo ipsa in vita spirituali alitur & roboratur, manifestè consequi, quo sæpius hoc cibo alitur, robustiorem & perfectiorem in vita spiritali reddi. Adde, quod sub specie panis & vini Christus id instituerit, vt indicaret nos eo sæpi⁹ vti debere; nã vt panis communis sæpius comestus vitam conseruat temporalem, sic ille spiritualem. Vnde & SS. Patres in Dominica oratione, per *panem quotidianum* intelligunt S. Eucharistiam. Si autẽ rarò sumitur inquit Ambrosius, quomodo est quotidian⁹. 2. expẽde, cum hoc Sacramentum sit omnis perfectionis & sanctitatis fons suosq; salutares effectus omnibus dignè cõmunicantibus cõmunicet, certũ esse, quo quis cõmunicat crebri⁹, hoc amplius eorum effectuũ participẽ reddi.

3. Considera, cum inter beneficia Christi maxima sit eius passio, nostraque redẽptio, nulla re nos magis ingrati animi notã effugere, quã crebra communione, quia hac secundum institutionẽ Christi illi⁹ renouatur memoria. Dixit enim Ioan. 6. *Hoc facite*

in meam, id est in meæ passionis *commemorationẽ*. 2. perpende quod Christ⁹ se desideret à nobis recipi, & proposita promissione, quod velit manere in nobis, & vitam æternam donare, ad recipiendum inuitet: non potest igitur fieri, vt verè amemus Christum, vel desiderio teneamur cum illo manendi, si non recipiamus eum sæpius.

MEDITATIONES De Sacerdotum dignitate & virtutibus.

MEDITATIO I.

De dignitate Sacerdotum generatim.

1. CONsidera quã præclara nomina à sacris scripturis, & SS. Patribus Sacerdotib⁹ tribuantur. Vocãtur enim 1. Angeli, Malach. 2. *Labia Sacerdotis custodiunt scientiam, & legem requirent ex ore eius, quia Angelus Domini exercituum est.* 2. Vicarij Christi, Lucæ 10. *Qui vos audit, me audit: qui vos spernit, me spernit.* 3. Sal terræ, lux mundi, & lucernæ super candelabra positæ. Matth. 5. 4. pastores, doctores & dispensatores mysteriorum Dei, Ioan. 10, & 21. Ephes. 4. 1. Corint.

Corint.4.5.Episcopi,Pōtifices & Præpositi.1.Tim.3.Tit.1.Heb.5.13.6 mediatores inter Deum & homines,clauigeri cœli,cubicularij Christi, principes populi, primitiæ Domini, primogeniti Israël.

2. Considera quanto honore affecti fuerint,tū in veteri, tum in nouo Testamento, imo etiam apud gentiles. Nā in veteri hæreditatem nō habuerūt inter cæteros Iudæos, vt est Num. 18.sed Dominus erat hæreditas eorū. In nouo quoq;ex redditibus Ecclesiis vel cœnobiis piè oblatis vitam traducunt,ideo clerici dicti, quia in sortem Domini vocati sint,vel quia pars Domini,& ideo singulari quodam ritu à solis Episcopis ad hunc gradum Deo consecrantur. Sed nec vllus sibi hunc honorem assumere potest, nisi vocatus sit à Deo tanquam Aaron, Hebr.4. Deinde: Constantinus Imperator tantopere eos veneratus est, vt dixerit: Si Sacerdotem viderem peccantem cum fœmina, pallio meo cōtegerem. S. Martinus Episcopus Turon. prandens cum Cæsare,prius socio suo,quod esset Sacerdos, poculū porrexit, quàm Cæsari. B. Ambrosius dicit Regum ac principum colla genibus submitti Sacerdotum, eosque osculata eorum dextera credere se

eorum orationibus adiuuari. B. Gelasius Papa in epist. ad Anastasium Imperatorem Duo sunt, inquit, Imperator, quibus principaliter hic mundus regitur. Auctoritas sacra Pontificum, & regalis potestas, in quibus tanto grauius est pondus sacerdotum, quanto etiam pro ipsis regibus hominum in diuino examine sunt reddituri rationem.

3. Considera, sanctissimos quosque ob summam eius dignitatem refugisse sacerdotium, vt S Antonium. S. Pachomium. S. Benedictum, & S Franciscũ, cui hærenti, an fieri deberet sacerdos cũ esset diaconus, in via occurrit Angelus, gestans vitrum pellucidum clarissimo liquore plenum, dixitque sacerdotis animam similem esse debere illi liquori: Vnde ille sacerdos fieri noluit, quia tantam suæ animæ puritatem esse non putauit. Multi quoque sancti & ætate prouecti eremitæ monasteria deseruere, ne ad sacerdotium proueherentur, alij verò iam ad illud prouecti, vel etiam ad Episcopatum, in remotas terras abierunt, ne agnoscerentur, vt Ioannes Silentiarius & alij. S. Marcus quoq; dicitur sibi abscidisse pollicem, ne fieret Sacerdos, & S. Ammonius aures, ne fieret Episcopus.

MEDITATIO II.

De causa dignitatis Sacerdotum nouæ legis.

1. Considera dignitatem Sacerdotum nouæ legis, sumi ex duplici potestate illis collata, ordinis & iurisdictionis. Ratione ordinis possunt consecrare corpus & sanguinem Domini; ratione iurisdictionis possunt homines absoluere à peccatis, & Ecclesiam gubernare. 2. expende quam admiranda sit illa potestas consecrãdi. Magnum beneficiũ credimus præstitum Iosue, quod imperio suo fecerit sistere solẽ, *obediente Domino*, vt loquitur Scriptura Iosue 19. *voci hominis*, sed multo magis præstitum est cuique Sacerdoti. Ille enim fecit stare solẽ, vbi ante erat, at sacerdos sistit Christum in cœlo existentẽ, vbi ante non erat. id est, in altari: illi creatura obediuit, huic creator, illi sol semel loquenti obediuit, huic Deus quoties verba consecrationis eloquitur, obedit. Quis sacerdos tã stupidus est, qui considerans tã stupendã Christi erga se obedientiã, sũmi Regis ad subditũ, Dei ad creaturã, non vicissim libẽter obtemperet Dei mandatis? Quis cũ B. Ioanne Baptista nõ dicat, Matt. 5. *Ego à te debui baptizari*, tibi debui obedire, *& tu venis ad me*, tu mihi obedis.

2. Considera honorem qui ante incarnationem datus est Angelis, vt in persona Dei Exodi 3. dicerent: *Ego sũ Deus Abraham Deus Isaac, Deus Iacob*, nunc deferri omnibus Sacerdotibus, qui apud Malachiam etiam vocantur Angeli. Nam non in persona sua, sed Christi dicunt in consecratione Eucharistiæ. *Hoc est corpus meum. Hic est calix sanguinis mei.* Matth. 26. Vnde sunt quasi Vicarij Christi, & quasi Christus ipse. Quod qui cogitat, quomodo non potest nõ vitam ducere sanctissimam, ab omnibus sordibus impudicitiæ alienam? Quid enim Christo sanctius? Quæ cõuentio Christi cum peccato & Belial?
2. Considera præsepe, crucem, sepulchrum, domum Bethlehem, quia attigerunt Christũ, res sanctas haberi, ad quas spectandas, tangendasque homines longa itinera cõficiunt, cur ergo nõ sit sanctus Sacerdos, ad quẽ Christus non iam mortalis, sed immortalis & gloriosus quotidie diuertit?
3. Considera quanta dignitas Sacerdoti accedat ratione potestatis & iurisdictionis cum priori coniunctæ, nẽpe vt parem quasi potestatem cum Deo obtineat, nempe remittendi peccata, & ligandi; Dei enim solius est remittere peccata, & infundere gratiam,

tiam, & tamen tam efficax ei potestas ea dimittendi data est, vt quæ ipse dimiserit, dimissa etiam sint in cœlis; & quæ ille ligauerit ligata sint etiam in cœlis, vt liquet ex c 16. & 18. Matthæi ac proinde dum confitentes absoluit, disertè dicit: *Ego absoluo te ab omnibus peccatis tuis in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.* Vnde sequitur eius linguam esse clauem, qua clauditur infernus, & cœlum aperitur. Considera eundē Sacerdotem esse cōnstitutum mediatorem, & sequestrum inter Deum & homines vt sacrificia offerat pro hominum peccatis, vt precibus suis irā Dei auertat, vt verbo & exemplo, oues sibi subiectas pascat, & animam suam pro salute earum curanda ponat, cum obligatione rationem reddendi in die iudicij, si vel vna earum pereat. Vnde fit, vt cum in Ecclesiam ab omnibus conuenitur, toto populo in genua procumbente solus Sacerdos erectus stet ad altare, velut pro toto populo vn⁹ decertans. Quis verò tam ingratus sit, vt considerans in quo sublimi gradu à Deo sit collocatus, adhuc se abiiciat in lutum peccatorum, & fiat sacerdos, sicut populus?

MEDITATIO III.

De virtutibus quas inesse Sacerdoti vult Apostolus Paulus 1. Tim. 3. & Tit. 1. Oportet Episcopum irreprehensibilem esse, &c.

1. CONsidera nomine Episcopi intelligi sacerdotē, maximè Curatum, vel qui aliorum curam gerit. Episcopus enim Græce, Latine idem est quod superintēden", itaq; possunt eo nomine quoque intelligi confessarij, & concionatores, quorum est saluti aliorum promouendæ incumbere. 2. Considera has virtutes requiri à B. Paulo in sacerdote 1. vt sit sobrius in potu. 2. prudens prudentia spiritali & moderatus, ne manus citò imponat ordinandis vel Ecclesiæ dignitate ordinandis, alioquin enim communicabit peccatis alienis. 1. Tim. 5. 3. ornatus id est, modestus in habitu & incessu. 4. pudicus in verbis & factis. 5. benignus & mansuetus. 6. iustus 7. sanctus. 8. modestus, non turbulentus. 9. hospitalis. 10. amplectens fidelem sermonem, id est, zelosus in fide Catholica, 11. Doctor & aptus ad docendum, vt potens sit eos qui contradicunt, coarguere 12. continens ab vxore, si quā forte ante ordines duxit. 13. suæ domui bene præposit' Si quis enim domesticorum curā non habet,

eſt infideli deterior. 1. Timoth. 3

2. Conſidera Apoſtolum velle, Primò, vt ſacerdos non ſit ſuperbus, 2.non iracundus. 3. non litigioſus. 4. non percuſſor, vel manu, vel lingua, id eſt, detractor & calumniator. 5. non vinolentus. 6. non turpis lucri cupidus, nec auarus. 7 irreprehenſibilis, id eſt, quem nemo iure queat reprehendere, quique nullam det occaſionem iuſtæ querelæ, vel etiam qui nullius mali ſibi ſit conſcius. 8. vt ſit vnius vxoris vir, hoc eſt, qui defuncta vxore priori non duxerit ſecundam, vel qui plures ſimul vxores non habeat.

3. Conſidera ideo tantam perfectionem ab Apoſtolo exigi in ſacerdote quia vt omnes Patres docent, quo quis eſt ſublimioris ſtatus & ordinis, hoc ad ampliorem virtutum perfectionem tenetur, ſecundum illud Luc. 12. *Cui plus datum eſt, plus exigetur ab illo.* & Sap. 6. *Iudicium duriſſimum his quis præſunt, fiet, & potentes potenter tormenta patientur*, & ſanctus Gregorius. Sicut Prælatus, inquit, & tot coronas ſibi multiplicat, quot Deo animas lucrifacit, ſic ſi peruerſa perpetrat, tot mortibus dignus eſt, quot ad ſubditos ſuæ perditionis exempla tranſmittit.

1.Conſi

2. Conſidera ſacerdotem debere eſſe omnium virtutum, maximè autem fidei ſpei, caritatis in Deum & proximũ, humilitatis, pietatis & caſtitatis, ſpeculum & exemplar: ſi enim lux eſt mundi & lucerna ſuper candelabrum poſita, debet luce doctrinæ ſuæ, & vitæ exẽplaris illuſtrare omnes. Matth. 5. ſi ſal eſt terræ, debet omnes à corruptione peccati conſeruare; ſi pater & magiſter omnium fidelium, debet in ſe oſtẽdere, quod omnes imitẽtur.

MEDITATIO IV.

De præſtantia fidei & ſpei in ſacerdote.

1. CONſidera ſacerdotem imprimis debere eſſe in fide Catholica Romana, ſine qua impoſſibile eſſe placere Deo, cõſtantiſſimũ, & certiſſimum, quia eius velut magiſtri & paſtoris eſt populum in fidei articulis inſtruere, eandem contra hæreticos, hoc tempore maximè, diligenter & ardenter defendere, modum item reſiſtendi tentationibus dæmonis, mũdi, carnis tradere, imo ſi neceſſe ſit etiam pro ea ſanguinem profundere. Bonus enim paſtor animam ſuam dat pro ouibus ſuis, in vera fide conſeruandis, Ioan. 10. *Labia ſacerdotis*, ait Malachias cap. 2. *cuſtodient ſcientiam, & legem Dei requirent ex ore eius.*

eius. 2. Considera, hoc præfiguratum in veteri lege, Num. 10. vbi iussi sunt sacerdotes, dum iniretur præliũ, inflare tubas, vt earum clãgore miles redderetur animosior. Cum autẽ bella spiritalia periculosiora sint & crebriora, quam illa corporalia, ardenti⁹ sanè & frequẽtius tuba oris sacerdoti inflanda est pro fide & sanctis moribus, per conciones & exhortationes. *Victoria enim quæ vincit mundũ*, secundum B. Ioannem, *est fides nostra*. Et diuus Paulus in epist. ad Heb. c. 11. omnia fortia veterum Patrum facta tribuit eximiæ eorum fidei.

2. Considera non solum fidem, qua credimus omnia, quæ Ecclesia Romana credenda proponit, excellentẽ debere esse in eo, sed etiam spem, vel fiduciam, qua omnia possibilia reddũtur credenti, ita vt etiã montes queat transferre, vt ait Christus apud Marcum cap. 8. & Lucam cap. 17. S. Iacob⁹ autẽ c. 1. vult illam fiduciã debere esse firmissimam, non hæsitantem. *Qui enim hæsitat*, supple se impetraturum quæ à Deo petit, *similis est fluctui maris, qui à vento mouetur, & circumfertur: nec æstimet homo ille quod accipiat aliquid à Domino*. Vnde Christus Matth. 8. & 9. ferè omnia miracula illi firmæ fiduciæ adscribit.

bit. Fiat, inquiens, tibi ſicut credidiſti vel fiat ſecundum fidem tuam. 2. Perpende rationẽ huius eſſe, quia ſacerdotis maximè eſt orare pro aliis, & vitam piam, ſanctamque inſtituere: vt poſſit petita impetrare, quia ad hoc à Deo tanquam mediator inter Deum & homines eſt cõſtitutus. Heb. 5. Vnde & aliis in genua ruentibus tempore Miſſæ ſolus ipſe ſtat, quaſi integritate vitæ fretus audeat pro aliis metu cõſternatis orare, vel certè quia hortatur Apoſtolus Heb. 2. vt cum fiducia ad thronum gratiæ adeamus, quo miſericordiam conſequamur.

3. Conſidera eum fidei debere habere quoque diuinæ Scripturæ, rerumque Theologicarum pro officij magnitudine coniunctam ſcientiam, & ſapiẽtiã & attendere, vt Apoſtolus monet Timotheum, 2. cap. 4. *Lectioni, exhortationi, doctrinæ.* Quilibet enim ſacerdos curam habens animarum, tenetur exponere Euãgelium, catecheſin fidei Chriſtianæ tradere, & eos qui contradicunt redarguere. Si enim S. Petrus 1 cap. 3. vult omnes eſſe *paratos ad ſatisfactionem omni poſcenti de fide, quæ in ipſis eſt:* quanto magis debent eſſe ſacerdotes, qui aliorum ſunt Magiſtri & Doctores? Quid turpius eſt, quàm ſacerdotem non

poſſe

posse respondere alicui garrulæ mulierculæ, vel proteruo adolescentulo hæretico obiectanti, vt hoc tempore fit, scripturæ testimonia. Vnde Chrysostomus scribit sacerdotem in omnib' debere esse sapientissimũ & mille instructum oculis, vt non solũ sibi, sed etiã toti populo seruiat. De' verò apud Osee Prophetã comminatur repulsam à dignitate sacerdotij imperitis. *Quia*, inquit cap.4. *tu scientiam repulisti, repellam te, ne sacerdotio fungaris mihi.* Et B. Paulus 1. Cor. 14. *Qui autem ignorat*, nempe ea quæ scire tenetur, *ignorabitur*, nempe in die iudicij, cum dicetur. *Nescio vos.*

MEDITATIO V.

De caritate qua flagrare debet Sacerdos.

1. CONsidera sacerdotẽ nulla magis virtute, quàm caritate debere flagrare, tũ quia fides, spes, aliæque virtutes omnes teste Apostolo, 1. Cor. 13. sine illa nihil prosunt: tum quia officium sacerdotis vel pastoris, tã ratione potestatis, ordinis, vt digne conficiat & administet sacramenta, quam iurisdictionis, quatenus curam animarũ habet, id omnino postulet.

2. Nota typũ huius gessisse veteris testamẽti sacerdotes, quorũ fũctio erat ignẽ sacrum quotidie in altari fouere, Leu. 6. Quid enim aliud ignis ille

designabat, nisi sacram Eucharistiam, Deum & hominē in se sub specie panis & vini continentem? *Deus autem ignis consumens est, Deut. 4.* quem sacerdotes nostri non solum quotidie conseruant, sed etiam conficiunt. Deinde vestiti esse debebant cocco bis tincto, vt indicaretur sacerdotē debere duplici caritate flagrare in Deum scilicet, & proximum.

2. Considera, Christum sacerdotum secūdum ordinē Melchisedech, principem, Psalm. 109. cuius vices obeunt omnes sacerdotes nostri in cōsecrando corpore, vt diximus, Christi, dum aiunt, *Hoc est corpus meum*, maximè declarasse caritatem erga nos, cùm instituit Apostolos in Sacerdotes. Nā B. Ioannes cap. 13. de extrema cœna actur' præmittit, quod *in finē dilexerit illos*. Deinde ex mero in eos amore instituit S. Eucharistiam, id est, excogitauit modum, quo perpetuò nobiscum realiter maneret. Ad hæc longum habuit sermonem de nouo mādato caritatis. Postremò, ex nimio amore sanguinem suū pro nobis profudit. *Maiorem enim caritatem nemo habet*, inquit ipse Ioan. 15. *quàm si animam quis ponat pro amicis suis.*

3. Considera, quod Christus instituturus principē Sacerdotū & Pastorum

rum Petrum, de caritate tantum eum percũctatus est.Ioan.21.*Simon diligis me plus his*?Et ille tandem respondit: *Domine, tu scis quia amo te*.Christus verò, *Pasce ergo oues meas*, indicans ad pascendas doctrina & exẽplo oues & ad gubernandã Ecclesiam maximè opus esse ardenti caritate in Deum & proximum. Veri siquidem pastoris est,Luc.15.ouem perditam requirere, & inuentam,relictis licet 99. ouibus humeris sublatam in ouile portare. Eiusdem est aduenıente lupo, & persecutione exorta, non cum mercenario,qui non est pastor,fugere,sed animam ponere pro ouib⁹,Ioan.10. Eius est cognoscere omnes oues, easque exemplo vitæ sanctæ præcedere, efficereque vt se suamque doctrinam & vitam sequantur,quod non facile impetrabit, nisi multis beneficiis, & amoris indiciis eas sibi deuinciat, ac tandem claue sua cœlesti,quam accepit,regnum cœlorum illis apperiat.

MEDITATIO VI.

De humilitate Sacerdoti necessaria.

1. CONsidera humilitatem esse omnium virtutum fundamentum, ac imprimis teste Chrysostomo, officij sacerdotalis, & ideo ea quoq; excellere debere sacerdotes Vt enim quo domus altius ædificatur,hoc pro-

fundius requirit fundamētum, & arbor, quo ramos altius educit, hoc profundius agit radices, & quo fructibus onustior est, hoc magis se in terram inclinat: sic quo sublimior est sacerdotis dignitas, hoc maior debet esse eius humilitas, iuxta illud Sapiētis Eccl. 3. *Quanto magnus es, humilia te in omnibus*, 1. perpende esse & custodē omnium virtutum, vt vult B. Hieronymus & S. Aug. *Qui enim sine humilitate* inquit B. Gregorius homil. 6. in Euang. *virtutes congregat, quasi puluerem in vētum portat.* Conseruat autem eas, tum quia sicut qui iacet, nō habet vnde cadat, sic humilis non facile labitur in peccatum, tum quia sicut ignis sub cinere, & fructus sub foliis, ita virtutes sub humilitatis operculo, & absconduntur & facilius conseruantur.

2. Considera seruos Dei humilitate magna præditos maximè fuisse à Deo laudatos & exaltatos. Abraham qui puluerem & cinerem se vocabat, Pater omniū fidelium fact⁹ est, *Gen* 18. Dauid qui pulicem, vir secundum cor Dei. 1. *Reg.* 24. Ioannes qui indignum se faciebat, vt solueret corrigiā Christi, dignus redditus est, qui Christum baptizaret, & digito monstraret *Matth.* 2. S. Petrus, cùm Domino diceret

diceret Luc. 15. *Exi à me Domine, quia homo peccator sum*, audiit statim ab eo : *Ex hoc eris homines capiens*, & postea factus est caput totius Ecclesię, & clauiger regni cælorum , Centurio dicens Matth. 8. *Non sum dignus, vt intres sub tectum meum* , audiit à Christo: *Non inueni tantam fidem in Israël*. B Virgo ex humilitate se vobans ancillam Domini *Luc*. 1. meruit fieri mater Dei. 2. perpende & Christũ summum sacerdotem hanc virtutem in primis Apostolis commendasse, dũ diceret, Matth. 11. *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde*. Et rursus. *Si quis inter vos vult primus esse, sit omnium nouißimus*. Atque etiã, cum eos sacerdotes facturus esset, exercuisse cum lauit eorum pedes, & dixit Ioan. 13. *Si ego laui pedes vestros Dominus & magister, & vos debetis alter alterius lauare pedes*.

3. Considera, cum sacerdotum proprium officium sit deprecari, & sacrificia offerre pro populo , nihil æquè iuuare ad reconciliandum Deum, & impetrandam gratiam , ac humilitatẽ precibus coniunctam. *Ad quem enim respiciam* , ait Deus apud Isaiam cap. vlt. *nisi ad humilem & pauperculum*. Et Dauid Psal. 50. *Cor contritum & humiliatum Deus nõ despicies*. Et Ie-

sus Syrach. Eccl. 35. *Oratio humiliantis se penetrat nubes.* Et S. Iudith Iud. 9. *Humilium,* inquit, *& mansuetorũ semper tibi placuit deprecatio.* B. Iacobus cap. 5. & Petrus: *Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam.* Vnde Iosuë 7. cùm in terram se prostrauisset, Deum mox sibi propitium reddidit. Et Dauid cùm humiliter peccatum suum confessus esset, illico à Propheta audit. 2. Reg. 12. *Dominus quoque transtulit peccatum tuũ.* 2. Nota, nihil æquè valere ad vincendas tẽtationes dæmonis ac humilitatẽ, cuius ratio est, quia ille ob superbiã ęterna felicitate excidit. Vnde S. Anton. cùm videret mũdum plenum laqueis, responsum accepit à Deo omnes euadi sola humilitate. Quare nihil æquè valet ad promerendum regnum cœlorũ ac humilitas. *Beati,* inquit Christus Matth. 5. & 18. *pauperes spiritu,* id est humiles, *quoniam ipsorum est regnum cælorũ.* Et, *Nisi efficiamini sicut paruuli, non intrabitis in regnum cælorum.* Et rursus Luc. 4. *Qui se humiliat exaltabitur.* Quæ sententia ter repetita est in Euangelio.

MEDITATIO VII.

De castitate sacerdotibus necessaria.

1. CONsidera si veteris testamenti sacerdotes toto tempore quo mini

miniſtrabant tabernaculo, à domo & vxore abeſſe tenebantur, (miniſtrabant enim per vices) quanto magis noui teſtamenti ſacerdotes, qui non per vices, ſed ſemper miniſtrant, debẽt à coniugio & omni conſuetudine feminarum abſtinere. Deinde ſi Achimelech ſacerdos 1.*Reg.*21. noluit Dauid famelico dare panes propoſitionis comedendos, niſi prius intellexiſſet eum ab vxore aliquandiu ſe cõtinuiſſe. Si idem populo faciendum fuit, *Exod.*19. cum eſſet legem à Deo accepturus, quãto magis cõuenit ſacerdotes noſtros ab omni fœminarum contubernio alienos eſſe, quibus quotidie in ſacrificio Miſſę corpus Domini, per panes propoſitionis præfiguratũ, non ſolum ſumendũ, ſed etiam conficiendum, manibúſve tractandum eſt. Conſidera D. Paulum 1. *Cor.*7. docere eos qui vxorem habent, ſolicitos eſſe quę ſunt mundi, vt placeant vxori, & eſſe diuiſos, id eſt, in multas ſolicitudinum partes, vt exponit Hieronymus, diſtractos; qui autem non habent, cogitare quæ Domini ſunt, vt ſint ſancti corpore & ſpiritu, conſequens eſt ſacerdotes minimè fœminis adhærere debere, vt cogitent quæ Domini ſunt.

2. Conſidera puritatem animi & corporis, non ſolum à diuinis Scripturis,

ſed

ſed etiam ab omnibus Conciliis,ſummis Pontificibus, omnibúſque Patribus & Doctoribus, quotquot in Eccleſia hactenus fuerunt, eámque non vulgarem,ſed ſingularem & eximiam in ſacerdotibus poſtulari, idque multis de cauſis.I.quia ſanctiſſimum Miſſæ ſacrificium, quo nihil auguſtius, crebrius peragere, in eoque puriſſimũ Domini corpus ore ſuo conſecrare,& manibus tractare, aliiſque porrigere debent.2.Quia aſſiduè orationibus,vt ſacrarum horarum lectioni, & diuini officij decantationi, quæ mentem puram, tranquillam & in Deum eleuatam requirunt,vacare tenẽtur.3.Quia prædicatione, & ſanctæ vitæ exemplo plebem ad omnem virtutem, earumdemque perfectionem inflammare. 4. Quia magnam partem temporis impendere ouibus ſuis, vel ſubditis erudiendis,& in viam,dum à via aberrãt, reducendis, ac ſi ægri ſint,inuiſendis, ſolandis, & paſcendis, pauperibus itẽ iuuandis peregrinis recipiendis,ſacramentis variis adminiſtrandis : quæ omnia ſanè requirunt hominem non ſolum ab vxore & liberis, ſed etiam omnium negotiorum ſecularium cura liberrimum. Vnde Apoſtolus 2. Tim. 2. *Nemo*, inquit,*militans Deo,implicat ſe negotiis ſecularibus.*

3. Con

3. Considera sacerdotem, si castitatem inuiolatam nō seruet, multo grauius peccare, quam peccent in eodem genere homines seculares. Primò, quia sacrilegium committit. *Si quis templum Dei violauerit*, inquit Apostolus 1. Cor. 3. *disperdet illum Deus*, at quis templum Dei sanctum, & Deo cōsecratum propriè est nisi sacerdos, toties per varios ordines inunctus, & vices Dei & Angelorum subiens. 2. Quia violat votum castitatis ipsa ordinis susceptione tertio factū. 3. Quia summo scandalo est bonis & malis, imò & vilissimis hominibus: quod scandalum tantum hoc sæculo est, vt causam dederit tot hæresibus. 4. Quia si in statu huius peccati celebret aliáque sacramēta administret, Christum crucifigit, Christo in faciē spuit, Christum cum Iuda prodit, imò pedibus conculcat, & in cloacā proiicit. Quid enim aliud est os sacerdotis impudici vel concubinarij, quid aliud eius anima vel cor, quam cloaca fœtidissima? Quid est margaritas proiicere ante porcos, si hoc non est? hoc est, cùm impudicus sacerdos audet celebrare.

MEDITATIO VIII.

De frequentanda celebratione Missæ.

1. Considera, Sacerdotem ex vi sui officij & muneris, accepisse on[illegible]

intercedendi pro populo ad Deum,& offerẽdi dona, vt loquitur Apoſtolus Heb. 5. & ſacrificia pro peccatis ſuis & aliorum, cum & ipſe circumdatus ſit infirmitate; cùm ergo crebri⁹, imò quotidie ipſe cum aliis peccet, conuenit etiam vt quotidie ſacrificet. 2. Cõſidera Chriſtũ in extrema cœna præcepiſſe, vt ſacrificiũ hoc Apoſtoli peragerent in ſui commemorationem: cùm ergo ſalutare ſit crebrius renouare memoriam paſſionis, ſalutare quoque erit crebrius ſacrum facere. Imò in Dominica oratione omnes fideles docuit quotidianum panem nẽpe Euchariſtiæ, poſtulare. *Si autem quotidianus eſt panis*, inquit B. Auguſt. lib. 2. de ſer in monte, *cur de die in diem transfertur? cur non accipitur quotidie, qui prodeſt quotidie? Cæleſtis eſt medecina*, ait Ambroſius l. 4. de Sacr. c. 6. *debeo igitur ſemper accipere, qui ſemper pecco, & medicina indigeo.*

3. Conſidera exempla ſanctorum, nã quotidie ſe immolare immaculatum hunc agnum confeſſi ſunt. S. Andreas Apoſtolus, S. Ignatius, S. Cyprianus. S. Ambroſ. S. Chryſoſtomus, S. Auguſtinus. Ac S. Gregorius refert in S. Caſſio Narnienſi Epiſcopo, morem quotidie celebrandi diuinitus approbatum his verbis:

verbis : *Age quod agis, non cesset pes tuus, non cesset manus tua*. Hippolytus martyr, ait in die iudicij iudicem *Venite benedicti* dicturum sacerdotibus, qui quotidie pretiosum corp' & sãguinem immolarint. Siricius & Innocentius I. Pontifices hac ratione suadent perpetuam continentiam sacerdotibus seruandam, eo quod quotidie Deo sacrificia offerant. Primi denique Christiani, vt est in Actis c. 2. quotidie perseuerarunt in fractione panis, quod aliquot sæculis obseruatum est in multis locis, erant ergo qui frangerent quotidie.

3 Considera, quanto fructu spirituali priuet Ecclesiam sacerdos, si negligat crebrius dum potest, celebrare. *Sacerdos*, inquit Venerabilis Beda, *non legitimè impeditus celebrare omittens, quantũ in eo est, priuat sãctam Trinitatẽ laude & gloria, Angelos lætitia, peccatores venia, iustos subsidio & gratia, in purgatorio existentes refrigerio, Ecclesiam spirituali Christi beneficio, & seipsum medicina & remedio*. 2. Expẽdat, quanto fructu spirituali priuet se. Qui enim sæpe celebrat, sæpe examinare conscientiam solet, de peccatis dolere, eadem cõfiteri, propositum melioris vitæ facere, satisfactionem peragere, summo religionis

gionis cultu per preces, & sacrificia Deum afficere, mentem in Deum eleuare, populum ad rem diuinam audiendam allicere, vitam tali officio conuenientem instituere, & omnes homines exemplo ædificare, ac denique maiorem apud Deum gratiam, & ampliorem tot bonorum operum mercedem promereri.

GREGORIVS XIII.

Pontifex concessit cuilibet Sacerdoti dicenti ante celebrationem Missæ, quæ sequuntur, 50. annorum indulgentiam.

EGo volo celebrare Missam, & conficere corpus & sanguinem Domini nostri Iesu Christi iuxta ritum S. Romanæ Ecclesiæ, ad laudem omnipotentis Dei, totiúsque curiæ triumphantis, ad vtilitatem meam totiúsque curiæ militantis, & pro omnibus qui se commendauerunt orationibus meis in genere, & in specie, & pro felici statu S. Romanæ Ecclesiæ. Amen.

Gaudium cum pace, emendationē vitæ, spatium veræ pœnitentiæ, gratiam & consolationem sancti Spiritus, & perseuerantiam in bonis operibus tribuat nobis omnipotens & misericors Dominus, Amen.

MEDITATIONES DE Votis Religiosorum.

MEDITATIO I.

De præstantia votorum.

1. Considera, vouere religiosi non esse aliud, quàm relicto sæculo, se totum diuino seruitio dedere,& ad perpetuam paupertatem,castitatem & obedientiam, in religione approbata obligare: his enim tribus virtutibus remouemus omnia impedimenta perueniendi ad vitæ Christianæ perfectionem, quæ est religiosæ vitæ finis. *Quicquid* namque *est in mundo*, vel sæculo, 1. Ioan.2. *aut est concupiscentia carnis*, quæ tollitur castitate: *aut concupiscentia oculorum*,quæ paupertate, *aut superbia vitæ*, quæ tollitur obedientia & subiectione. 2. Considera horum votorum præstantiam inde liquere, quod nobilissima sint.
1. Quia fiunt Deo omnis nobilitatis auctori & in diuinæ eius maiestatis gloriam.2. Quia iis se obligat voluntas nostra, quæ inter animæ facultates tenet principatum. 3. Quia vouere est actus religionis inter omnes morales virtutes nobilissimus. Vnde

de B. Augustinus lib. de Virgin. dicit: Virginitatem, non quia virginitas est, sed quia per votum Deo dedicata est, honorari. 4. Quia sicut vita corporalis pendet ex corde, tanquam à principio, sic vita religiosa, & esse religiosum, pendet ab horum trium votorum obligatione.

2. Considera hanc votorum obligationem Deo esse gratissimam. 1. Quia illis quasi tribus clauis voluntariè religiosus se affigit cruci amore Dei, nō per tres horas tantum, aut dies, sed per totam vitam. Christus latronem in cruce secum pendentem ad breue tēpus & pauca verba pia eloquentem, statim fecit paradisi hæredem, quid ergo faciet tota vita pendenti. 2. Quia illis se totum offert Deo in holocaustum, teste B. Greg. hom. 12. in Ezec. Secularis homo bene agens tantum fructus dat Domino Deo: at religiosus dat arborem cum fructibus, idque in æternum, quia abrenunciat sæculo, & se totum dedicat diuino seruitio. 3. Quia perfectissimo modo se donat Deo, vt nullum sibi ius & imperium retineat, paratus Deo parere, & superiori eius vicem tenenti quacūque in re, quando, vbi, & quantum libuerit. Et ideo sine sacrilegio, si religiosus sis nō potes amplius volūtate & iudicio

tuo

tuo vti,quomodo & vbilibet, ſed tantum ad arbitriũ Dei,cui es cõſecratus.
3. Conſidera, cum religioſi inter omnes Dei ſeruos ſint nobiliſſimi,vtpotè ad perfectionem vitæ ſanctæ ſemper contendentes, iuxta illud monitum Chriſti. Matth.6.& 16 *Eſtote perfecti, ſicut Pater veſter cæleſtis perfectus eſt*, & illud: *Si quis vult venire poſt me, abneget ſemetipſum, &c.* Prorſus conuenit, vt ſpondeant in tribus illis virtutibus, ducem ſuum & Imperatorem Chriſtum imitaturos. Quid enim pauperius,caſtius,obediẽtius Chriſto?
2.Perpende, cùm tam nobilis ſit religionis ſtatus,debere etiam à religioſo non vulgaria, ſed heroïca opera exerceri votis cõgruentia.Vt ratione paupertatis ita contemnere opes, vt nec obolum proprium habere velit, & ſi opus ſit,aut regula poſtulet, vili habitu incedere, & neceſſaria oſtiatim emẽdicare. Ratione caſtitatis,virginitatem ſeruare intactam,nec vlli turpi cogitationi locum dare.nedum verbis aut factis. Ratione obedientiæ nõ ſolum voluntatem, ſed etiam iudicium in parẽdo ſuperioribus quibuſlibet in quauis re ſubmittere.Talis enim obedientia gratior eſt Deo omnibus victimis,& holocauſtis.

MEDITATIO II.

De vtilitate votorum.

1. CONsidera, sicut arbor, quo altius humi radices fixerit, & vitis quo rectius stipiti alligata est, hoc meliores producere fructus: sic volũtatem humanam, quo plus firmata fuerit in bono, hoc præstantiora opera producere. Vota autem voluntatem in bono opere imprimis reddunt firmiorem, ac proinde & opera eius sunt Deo gratiora, & amplioris pręmij meritoria, haud secus quàm opus paruũ à voluntate peruersa & obstinata profectum, detestabilius est aliis malis operibus & grauioris pœnæ meritorium. Secundò perpende, etiamsi religiosus per vota sibi imponat necessitatem seruandi castitatem & alia, non tamen ideò tollere sibi libertatem & meritum, quia illa necessitas non à natura, sed à voluntaria promissione profecta est, & ideò D. Augustinus vocat illam necessitatem felicem, quæ ad meliora compellat: facit enim opus voluntatis perfectius & magis meritorium. Angeli siquidem natura sunt liberiores homine; & tamen eo beatiores sunt, quominus possunt vel ad momentum faciem suam à diuinæ maiestatis conspectu auertere.

2. Considera, proculdubio homini

vtiliss

vtilissimum fore, si Domino vniuersitatis arctissimè esset cõiunctus, atqui religiosus per votorum vincula arctissimè alligatur Christo,ac proinde & Christus vicissim ipsi. *Qui autẽ adhæret Deo, vnus spiritus est,*inquit Apostolus 1.Cor.6.si autem vnus spiritus est, quomodo non est particeps donorum, beneficiorumque eius spiritualium; an potest aliquis os appositum habere fonti & non bibere,manus igni admouere,& non calefieri.2. Perpẽde,cum per vota nos totos Deo dedicemus & à Deo possideri incipiamus, fierique filij Dei, & hæredes Christi fieri,non posse quin nobis benefaciat, cum non tam nobis, quam sibi hoc beneficium debeat.

3. Considera, bona omnia opera ex voto facta plus mereri apud Dominũ Deum, quàm quæ non sunt ex voto facta 1.Quia fiũt ex affectione maiori: maior enim est affectio eius qui ita quippiam vult,vt sibi fas nõ sit aliud velle quã eius qui vult tantum aliud, sic tamen vt liceat cõtrarium.2.Quia ex duplici virtute procedunt, qui enim amore Dei seruat castitatem, vnam tantum exercet virtutem,nempe continentiam: qui verò seruat castitatẽ ex voto,exercet duas,continẽtiam & religionem,3.Quisquis vouet

vel

vel vouet, vt emittat votū & obliget se Deo, vel vt postea teneatur reddere quod vouit, ratione vtriusque autē maximum sequitur meritum. Primi quidem quia maximè voluntaria est actio: sic enim vult, vt non possit reuocare ipsum velle. Secundi verò, quia velle reddere est actus latriæ, qui est actus nobilissimus.

MEDITATIO III.

De præstantia paupertatis religiosæ.

1. CONsidera paupertatem euangelicam, qua religiosus diuitias omnes, ipsosque auri montes quasi stercora, vt ait Paulus Phil. 1. abominatur, idque propter Dei amorem, spemque vitæ æternæ, omnibus virtutibus eminere & esse, vt Ambrosius loquitur lib. 5. in Lucam, *ordine primam, & quasi aliarum virtutum parentem.* Religiosus enim dum vouet illam, non solum omnibus facultatibus se exuit. & nudus nudū sequitur Christum, sed in eo statu se ponit, vt nihil proprij habere possit. Vnde Cassianus lib. 4. c. 13. dicit magnum crimē fuisse, si monachus dixisset, codex meus, tunica mea. Quare & Christus Matth. 3. inter octo beatitudines, id est, virtutes, quæ hominē in hac vita beatum faciunt, paupertati principem locum dedit, eidemque summum prę-

mium

nium attribuit. *Beati*, inquiens, *pauperes ſpiritu, quoniam ipſorum eſt regnum cælorum.*

2. Conſidera, præſtantiam eius maximè ſumi ab exemplo filij Dei, qui, vt ait Apoſtolus, cum diues eſſet, factus eſt pro nobis egenus, & ita egenus, vt dixerit Matt. 8. *Vulpes foueas habent, & volucres cæli nidos: filius verò Dei non habet, vbi caput ſuum reclinet.* Vnde nec in domo, ſed in ſtabulo. eoque alieno naſci voluit, & licet in manu haberet omnes fines terræ, aliorum eleemoſynis viuere & ſtipem mendicando quærere, pauperem habere matrem & patrem, nempè fabrũ. Pauperes item diſcipulos In paupertate demum & nuditate vitam clauderet. Hunc ſanè ſtatum, niſi ſapientia Dei ſe dignum cognouiſſet, non aſſumpſiſſet, niſi ſciuiſſet paupertatem eſſe gẽmam pretioſiſſimam, licet mundo viliſſimam, non ad eam quærendam de cœlo deſcendiſſet, non per pauperes & nudos piſcatores tanta miracula feciſſet, & totum mundum conuertiſſet. Certè aut mundus errat magnifacere pergens opes & diuitias, aut Deus eas contemnens: at impoſſibile eſt Deum errare, ergo turpiſſimè errat mundus.

3. Conſidera ex iudicio mundi lique-

re eius præstantiam. Si enim quis ex paupere repentè fiat diues, mundus non admodum miratur: at contra, si quis ex diuite & copioso sponte fiat pauper, & omnia deserat, agros, vineas, vrbes, summoperè miratur, eo quod nihil putet diuitiis esse nobilius, nihil abiectius inopia. Secundò perpende sedulò, an rencra mundus possit, cum opibus omnibusque delitiis suis ita exsaturare cor humanum, vt acquiescat; Non certè, quia mundi sectatores, quo plus habent, hoc amplius habere desiderant & cùm satiari nequeant partis, ad veram animi quietē nunquā perueniūt. At religiosus, qui neque proprium quicquā habet, neque habere desiderat, victu & amictu modico contentus viuit, eoq; similior est beatis in cœlo: vt enim hi sua gloria omnes contenti in cœlo viuunt, sic ille paupertate religiosa contentus degit in terra, & ideo fortasse à Christo Matth. 5. dictum est, paupērum spiritu, non futurum, sed iam esse regnum cœlorum.

MEDITATIO IV.

De vtilitate religiosæ paupertatis.

1. CONsidera mirabiles eius vtilitates: nam primò tollit superbiam & alia multa vitia, quæ homines occasione opum committunt, vel potē-

tiæ,

tiæ, quæ opes comitatur. 2, Valet ad peccata præterita expianda & delēda, 3. Hominem inutili rerum terrenarū solicitudine liberat, 4. Virtutes ferè omnes inducit, vt temperantiam, modestiam, & maximè humilitatem, quæ est eius velut germana soror, 5. auellit animum ab amore huius mundi, omniumque eius voluptatum, & transfert in amorem rerum cœlestium, vt dicat Heb. 13. *Non habemus hic ciuitatem, sed futuram, quæ in cælo est, inquirimus.* 6. hominem perfectum reddit in hac vita, iuxta illud Matth. 19, *Si vis perfectus esse, vade & vende omnia,* & capacem magni thesauri in cœlo, vt ibidem additur, *Et habebis thesaurum in cælo.*

2. Considera, quia Religiosus voto paupertatis se, & quicquid in mundo habere potuit, tradit Deo, & ne aliquando tergiuersari queat, voti vinculo, se ad paupertatem obstringit, Deum vicissim se illi consecrare, & omnia ad vitam necessaria spondere, sicut olim in persona Aaronis, Num. 18. se facturum recepit, cum dixit se partē & hæreditatē eius fore, intelligens in hoc typo omnes religiosos. Nam si volucres tāto studio necessarium victum suis pullis conquirunt, non putādum est creatorem volucrū

& hominum, ac proprium religiosorum Patrem, suorum religiosorum filiorum, qui in cœnobiis, velut auiculæ in nidis cibum quotidianum præstolantur, obliuisci. Non credendum est, velle necessaria destituturum eos, qui propter ipsum omnibus corporis cõmodis se exuerunt, nihil retinentes proprium. Itaque si tu non desis Deo, nec Deus deerit tibi.

3. Considera, etiam si religiosus nihil proprium sibi vendicet, omnia tamen necessaria ad victum, amictum & habitationem, vt cura sit solutior, aliorum studio obtinere, vt verum sit illud Apostoli in eo, *nihil habentes, & omnia possidentes*. 2. Si alio iter instituat, omnes eiusdem ordinis fratres licet ignoto, omnia caritatis officia deferunt, eo solum nomine, quod audiant eiusdem esse matris, id est, religionis filium: & experitur verum esse promissum Christi de centuplo in hac vita; quia centum, imò mille domos reperit pro vna, sua etiam meliores. 3. cibus & potus, etsi moderata sint, tamen ex amore ei paratur, & ad mensam à seruis Dei defertur. Quicquid apponitur, edit & bibit, omni suspicione seclusa, quod nullus potest Princeps. 4. in senecta maiori in reuerẽtia habetur, & tractatur, licet laborare

rare non queat, commodius: perpenditur enim non quid præstet, sed olim præstiterit. 5. in ægritudine maiori studio & amore ei seruitur, quam dominis secularibus. Medici præscripta ibi accuratè seruantur: si periculum vitę sit tempestiuè monetur, & sacramentis munitur, noctu diuque præsto adsunt custodes & monitores, omnium fratrum precibus commendatur, ac tandem septus orantium corona cum indulgentia plenaria ordini concessa in morte, ad cœlum transmittitur.

MEDITATIO V.

De præstantia religiosæ castitatis.

1. Considera primam eius excellentiam esse, quod hominem, quoad fieri potest, restituat in priorem statum, in quo conditus est, eaque puritate ornet, qua claruit in paradiso terrestri, hoc est, vt caro obsequatur spiritui, nec quicquam homo turpe opere, verbo, vel cogitatione designet, & pars inferior, quæ dicitur sentiens, non obstrepat superiori, hoc est rationi. Secunda est, quod reddat secundum omnes SS. Patres, simillimum angelis, eo quod carnis vinculis alligatum esse, & non secundum carnem viuere, sed secundum spiritum reputent non humanum, sed angelicum. Immò S. Bernardus, & S.

Chrysostomus audēt affirmare aliqua ex parte maiorem esse laudem hominis casti, quam Angeli, huius siquidem castitatem esse feliciorem quidem, sed illius fortiorem, huius naturalem quasi & necessariam, illius verò liberam & voluntariam.

2. Considera, & tertiam excellentiam quod hominem religiosum, vt vult S. Basilius, & Climachus, Deo reddat simillimum, quantum quidem fas sit homini. Deus enim natura incorporeus est, incorruptibilis & purissimus, cum ergo anima ipsa natura incorruptibilis & pura, ipsum corpus ad eandem puritatem & integritatem per castitatem attrahere conetur, non aliud facit, quàm quod similitudinē Dei incorruptibilis in se velut in speculo mundissimo exprimat, & hominem quasi diuinum faciat, in carne carnis quasi expertem. 2. nota hoc bonum tantum, tam fuisse natura humana desideratum, vt antiquus serpens in paradiso nihil aptius reperierit ad primos parentes illiciendos, quam promittendo Gen. 3. *Eritis sicut dÿ*. Sed quod falso promissum est, ab eo, qui præstare non poterat, & ea via qua præstari non poterat, hoc per castitatem religiosus vere tenet & possidet: eoque perfectius, quo

eius

eius castitas est perfectior aliorum, vt coniugum, viduarum & Virginum castitate.

3. Considera quartam excellentiam eius esse, quod hæc castitas inter eximia Dei dona, quæ non humana, sed diuina tantum virtute nobis contingunt numeratur. Vnde Sapiens c. 8. *Sciui*, inquit, *quoniam aliter non possum esse continens, nisi Deus det.* Vnde SS. Patres docent illã virtutẽ esse supra naturam, & supra omnem legẽ & ideo neque in veteri, neque in noua lege imperatam. Excellentia autẽ huius virtutis nascitur ex summa difficultate, quam anima hominis habet in coercendis & frangendis importunis hostis duplicis insultibus, domestici videlicet, id est carnis, quæ continuò noctu diuque pugnat aduersus spiritum, & pugnabit vsque in finem vitæ. Deinde externi, id est, dæmonis, qui nullo alio peccato plus gaudere dicitur, secundum quosdam, quam impudicitiæ, ob quam pugnam exclamat Apostolus Rom. 7. *infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius?*

MEDITATIO VI.

De vtilitate religiosæ castitatis.

1. CONsidera eo nomine, religioso vtilissimam esse, quod eius be-

nescio infinitis liberetur molestiis: & primò quidem carnis, quæ vbi vel minimum obtinet imperium, etiam sapientes, vt liquet in Salomone, in barathrum vitiorum præcipites agit. Deinde familiæ gubernandæ, quę tantas sępe difficultates adiunctas habet, vt redigant ad desperationem. Patrifamilias enim incumbit curãda vxor liberorum educatio, collocatio filiarum, necessariarum rerum procuratio, vt famuli & ancillæ officio suo fungantur, vt omnes probi sint & pij. Taceo varia incommoda & infaustos casus, qui quotidie vel vxoris proteruæ, & litigiosæ, vel liberorum inobedientium, vel cognatorum litigantium causa, incidunt. Religiosus autem velut cœli ciuis sua vocatione contentus aliis necessaria ei curantibus tantum suæ saluti procurandæ vacat.

2. Considera, si quis noctu diuque cum immani fera commoraretur cum in luculẽto vitæ discrimine futurum, ne aut morsu, aut veneno cõficeretur, nisi os ei occludere possit, ne morderet, aut virus effunderet. Scias ergo feram nullam ferociorem, aut virulentiorẽ esse carne nostra, cum qua quoniam continenter versari cogimur, non dubium est quin anima nostra in

magno

magno verſetur periculo. At ab hoc periculo eam vindicat caſtitas; nam concupiſcentiam eius, quæ eſt os belluæ, vinculo voti aſtringens facit vt mordere, vel venena fundere nō poſſit. Secundò, perpende caſtitatem beneficio religionis, & aliis præſidiis munitam, vt fortius crucifigere per eam poſſit religióſus carnem cum cōcupiſcentiis, ac etiam omnia mundi & dæmonum tela ignea ad eandem inflammandam coniici ſolita, auertere, per votum enim paupertatis omnes reſciſſæ ſunt illecebræ & voluptates, per obedientiam omnis conuerſatio cum mundo, mundaniſque hominibus: facilè autem eſt tueri caſtitatem inter caſtos.

3. Conſidera caſtitatem religioſo non ſolum perutilem ſed etiam præ cæteris virtutibus maximè eſſe neceſſariam: nullo enim vitio bona religioſorum fama procliuius obſcuratur, quàm ſi contra caſtitatem vel minimum delinquat. Sit religioſus aliquis paulo tenacior, curioſior, & iracundior, ſit animo plus æquo elatior, ſit purior & aſperior, nondum ſanctitatis & pietatis iacturam apud homines facit: ſed ſi ſiniſtri quippiam audiatur de caſtitate, mox famam obſcurat, quia non poteſt eſſe ſanctitas, vbi eſt

est incontinentia, non potest esse Dei spiritus, vbi dominatur caro, Cuius ratio est, quod alia vitia facilè excusantur: vel quod proueniant à complexione naturali, vt iracundia, vel quod bono fine acciderint, vt parcitas, vel asperitas. Deinde ratione castitatis religiosi habentur purissimi, & speculum virtutum omnium; in puro autem speculo facilè apparet macula.

MEDITATIO VII.

De præstantia religiosæ obedientiæ.

1. Considera præstātiam eius posse cognosci ex iudicio & exemplo Christi Domini: quicquid enim in hac vita egit, quidquid dixit, etsi ex omnium aliarum virtutum fontibus flueret, huic tamē ferè adscribitur. Ipse testatur se de cœlo descēdisse, non vt suam, sed Patris faceret voluntatem. Ioan. 6. Apostolus quoque vitam eius totam mortem, & mortis genus ad vnam obedientiam refert. *Factus* inquit Phil. 2. *obediens vsque ad mortem, mortem autem crucis.* Et S. Bern. sermo 46. in Cant. scribit, eum mori maluisse, quam non obedire. Ratio huius est, quia per obedientiam voluntas nostra, sensusque omnis cum Deo arctissimè coniungitur: in qua coniunctione omnis

omnis hominum perfectio & Angelorum consistit, imò nullæ virtutes adeoque ipsum martyrium alicuius sunt pretij vel meriti, nisi ad Dei voluntatem exequendam referantur.

2. Considera in hanc virtutem omnes ferè virtutes cõcurrere, quasi ad pulcherrimum opus ex pluribus gemmis concinnandum. Nemo enim se alteri homini in omnibus subiicit, nisi magno Dei amore ardeat, multa item fide in eum & fiducia subnixus, deinde profunda humilitate, patiẽtia, fortitudine, & constãtia præstans. Deinde nihil æquè eius dignitatem ostendit ac materia ei subiecta, quæ triplex est. Prima est executio omnium operum externorum, quæ à superiore imperantur. 2. est mactatio propriæ voluntatis, vt vocat B. Gregorius, obediens enim non suam, sed superioris quęrit facere voluntatẽ. 3. est abnegatio proprij iudicij, obediens enim id rectum & honestum iudicat, quicquid superior præscripserit, modò non repugnet legi diuinæ. Quid autem præstantius homo habet, voluntate & ratione?

3. Considera Spiritum sanctum in diuinis litteris obediẽtiam anteferre victimis & holocaustis. *Melior est obedientia*, inquit, 1. Reg. 15. *quàm*

quàm victima, & auscultare magis, quàm offerre adipem arietum. Nec mirum, quia per victimas, aliena carò mactatur, inquit B. Gregor. per obedientiam vero propria voluntas, & libertas, qua nihil plus in mundo æstimatur. Deinde si magni facis paupertatem & castitatem, pluris certè teneris facere obedientiam: paupertatis enim voto tantum obtulisti Deo bona externa, castitatis tantum bona & commoda corporis; at obedientiæ voto interna animi bona, quæ longè præstant corporis fortunæque bonis. Denique nullæ maiores victoriæ obtinentur in bello spiritali, quàm per obedientiam. *Homo obediens*, ait Salomon Prou. 21. *loquetur victorias*. Cuius causa est, quia dum sponte se subiicit alieno imperio vincit se ipsum. *Qui dominatur animo suo*, ait idem Prou. 6. *fortior est expugnatore vrbium*. Quæ victoria tanto illustrior est, quanto difficiliori certamine, nempè contra naturam obtinetur.

MEDITATIO VIII.

De vtilitate religiosæ obedientiæ.

1. CONsidera ex præstantia obedientiæ deriuari magnitudinem meriti, & copiam fructuum. Nam obedientię beneficio non solum omnia bona religiosi opera meliora

fiunt,

fiunt, ſed etiam quæ per ſe nullius ſunt meriti, fiunt Deo grata & meritoria, vt ex obedientia comedere, ambulare animi gratia, cubitum ire. Itaque rectè comparatur obedientia virgulæ diuinæ, quæ omnia ſuo contactu in aurum conuertit. Copia fructuum autem inde liquet, quod teſte Gregorio 35 moral. cap. 10. *Sola virtus ſit obedientia, quæ virtutes cæteras menti inſerit, inſertaſque cuſtodit.* Cùm enim Deus non patiatur ſe vinci à nobis officiis, conſequens eſt, vt qui ſe ſuaque omnia Deo donauit per obedientiam, eidem ipſe viciſſim ſe, ſuaque dona ſpiritualia donet. Cuſtodit autem alias virtutes, contra inſidias dæmonum, quia nihil ſibi confidit, nihil ſibi tribuit, ſed ſe ſuaque Dei manibus quaſi depoſita committit, ex quibus nemo quicquam rapere poteſt. *Ioan.* 10.

2. Conſidera, quod obedientia religioſum eximat ab innumeris moleſtiis & curis, quas quotidie experiuntur, qui in ſeculo ſuo arbitratu viuunt: Obediens enim omnium rerum ſuarum curam in humeros aliorum coniicit, & quaſi infans aliorum vlnis ſe geſtari ſinit, ac denique quaſi dormiendo iter ad cœleſte regnum facit. Superioris enim muneri incumbit,

bit ei omnia necessaria tam in temporalibus, quàm in spiritualibus suo tempore, loco, & ordine prouidere. Ille patris, matris, magistri, ducis & procuratoris vices subit, vnde rectè Climachus gradu 4. *Obedientia*, inquit, *est perfecta abnegatio propriæ animæ & corporis mors voluntaria, vita sine solicitudine, nauigatio sine damno, sepultura voluntatis, est iter facere dormiendo, sub onere aliis imposito & super aliorum vlnas, ne mergaris natare.*

3. Considera, quàm grata sit Deo obedientia, & contrà, quàm inobedientia ingrata. Primum patet exemplo Abrahæ, cuius obedientia simplex fecit, vt non solum ipse, eiusque familia tota, sed omnes mundi gentes benedictæ sint in eius semine, ex quo natus est, qui sua obedientia portas cœli ob inobedientiam conclusas patefacit, sic vt verè dici queat, omnia dona cœlestia, gratiasque & virtutes esse obedientiæ fructus. Alterum liquet ex inobedientis Adami primi parentis exitu, ille enim non solum ipse è paradiso terrestri exulare coactus est, verumetiam cum tota generis humani posteritate maledictioni factus est obnoxius. Omnes enim huius mundi curæ, anxietates,

labores,

labores, ærumnæ, morbi, fames, sitis, egestas, bella, dolores, partus, mors, omnis generis peccata sunt hui' inobedientiæ effectus & pœnæ. Quæ expiari, delerique non potuerunt, nisi secundus Adam Christus Iesus factus obediens vsque ad mortem ignominiosissimæ crucis illas sustulisset.

MEDITATIONES
De quindecim mysteriis Rosarij B. Virg. Mariæ.

GAVDIOSA V.

1. DE Incarnatione Christi, & Annunciatione B. Virg.
2. De Visitatione B. Virg.
3. De Natiuitate Christi.
4. De Præsentatione B. V. in templo.
5. De Inuentione Christi in templo.

DOLOROSA V.

1. De oratione Christi in horto.
2. De flagellatione.
3. De coronatione.
4. De deportatione crucis.
5. De crucifixione.

GLORIOSA V.

1. De Resurrectione.
2. De Ascensione Christi.
3. De Aduentu Spiritus Sancti.
4. De Assumptione B. Virginis.
5. De coronatione B. Virginis.

Vnde

4. De Assumptione B.Virginis.
5. De coronatione B.Virginis.
Vnde versus:
1. *Nuncius, inuisens, natus præsens, reperitur.*
2. *Orat, cum flagris, spinas portat, crucifixus:*
3. *Surgens, ascendit, spirans, assumpta, corona.*

MEDITATIO I.

De 1. Mysterio gaudioso.

De Annunciatione B.Virg.

1. CONsidera immensam Dei caritatem, quod ad te ab æterna damnatione redimendum, cùm esset beatissimus & immortalis, voluerit fieri mortalis & miser homo, idque sine vllo tuo merito, imò infinitis demeritis.

2. Considera, quomodo ad exequendum hoc mysterium mittatur de cœlo legatus Gabriel Archangelus, nunciaturus B.Virgini eam fore matrem Dei: quanto splendore apparuerit, qua reuerentia eam salutarit. Et rursum, qua modestia B Virgo auscultarit, qua prudentia verba Angeli expēderit, qua fide crediderit, & quanta humilitate ancillam se vocarit, licet electa esset Dei mater.

3. Considera, quod mox post verba B.Virg. *Ecce ancilla Domini, fiat mi-*

hi

hi ſecundum verbum tuum , tota Trinitas ad eam deſcenderit, & filius Dei in vtero eius factus ſit homo; ac proinde & ipſa facta eſt mater Dei, regina hominum & Angelorum, & quidam paradiſus, in quo Deus per nouem menſes habitare voluit.

MEDITATIO II.

De 2. Myſterio gaudioſo.

De Viſitatione B. Virg.

1. Conſidera, quod B. Virgo mox poſt conceptũ in vtero Chriſtum magna feſtinatione per montes altos Iudææ cucurrerit ad viſitandum cognatam ſuam Elizabeth tunc grauidam, & in vtero habentem S. Ioannem Baptiſtam. Mirare feruorem, caritatem, & humilitatem, quod exiſtens mater Dei, ei miniſtrarit vt ancilla.

2. Conſidera, quanto gaudio affecta ſit ſãcta Elizabeth ex viſitatione Beatæ Virginis, quomodo obſtupuerit à matre Dei ſe viſitari, quomodo & infãs in vtero eius ad pręſẽtiã Beatę Virginis & Chriſti iam cõcepti exultarit, quam humiliter B. Virgo laudes ſuas exceperit, & mirata ſit humilitatẽ S. Elizabeth dicentis: *Vnde hoc mihi, vt mater Domini veniat ad me?*

3. Conſidera, quomodo B. Virgo auditis ſuis laudibus, vt quod eſſet benedicta inter mulieres, & benedi-

ctus fructus ventris eius, erubuerit,& causam omnem bonorum suorum transtulerit in Deum exclamando, *Magnificat anima mea Dominum, &c.*

MEDITATIO III.

De 3. Mysterio gaudioso.

De Natiuitate Christi.

1. CONsidera quomodo B. Virgo cum Ioseph ex Nazareth profecta sit cum magna fatigatione, in Bethlehem, vt edicto Augusti Cæsaris obediret, idque, hyeme & iam grauida & tenella. Atque ibi non inuento loco in vllo diuersorio, ab omnibus velut mendica repulsa, coacta sit manere in stabulo publico, iniuriis cæli peruio.

2. Cousidera quomodo cum iam hora gloriosi partus adesset, media nocte, sine dolore, dum flexis genibus oraret genuerit Saluatorem, quanto mox gaudio perfusa sit, quam deuotè adorarit & osculata sit infantulum quàm officiosè panniculis vilibus sibi detractis inuoluerit, & in præsepio posuerit.

3. Considera cum affectu compassionis, quomodo Rex Regum sic humiliatus iaceat in duro præsepio & modico fœno, quomodo Rex Angelorũ iaceat frigore tremẽs inter bouem & asinum.

asinum. Attende ad gaudiũ Angelorum cantantium, *Gloria in Excelsis*, & pastoribus nunciãtium hanc natiuitatem. Vide, quo studio illi mox accurrant, & dona sua rustica humiliter illi afferant. Disce pauperi Christo caros esse pauperes maximè & humiles.

MEDITATIO IV.

De 4. Mysterio gaudioso.

De Præsentatione B. Virg.

1. CONsidera quomodo post 40. dies discedens è Bethlehem abierit Hyerosolymam, vt filium suum in templo præsentaret & offerret, pareretque legi Moysis, quæ erat vt omnes mulieres à partu, quia erant immundæ, purificari se curarent. Vide humilit. B. Virg. quæ cum esset mundissima, tamen quasi peccatrix haberi voluit, cùm nos licet peccatores, sancti velimus videri.

2. Considera, qua modestia & deuotione benedictum fructum ventris sui, qui Angelos lætificabat, in templum portarit, quanta reuerentia & gaudio Simeon senex vlnis suis eum exceperit, adorarit, & iterum iterumque osculatus sit, tum obtulerit eum flexis genibus super altare multis cum lacrymis Deo, & in Canticum eruperit, dicens: *Nunc di-*

dimittis seruum tuū Domine in pace.
3. Considera, quàm miranda idem Simeon tūc prædixerit B. Virgini, nempe quod infantulus ille aliquando ponendus esset in signum cui contradiceretur, id est, multa passurus esset à Iudæis, & quod animam ipsius Virg. pertransiturus esset gladius, quod accidit sub cruce tempore passionis. Vide, quomodo lætis Deus subitò miscet tristitia, ne nimium prosperis efferamur

MEDITATIO V.

De 5. Mysterio gaudioso.

De inuento Christo in templo.

1. CONsidera, quanta deuotione B. Virgo cum Iosepho sponso suo & filio Iesu quotannis iuerit Hierosolymam ad celebrandum Pascha. Quam ardentes preces ad Deum ibi effuderit, cum sciret se secum habere verum Filium Dei. Vt discamus multa facere ad quæ non tenemur, & libenter loca sancta prædicandi causa adeamus.

2. Considera intimum dolorem B. Virg. quoniam domum regressa vesperi non inuenit suum Iesum, quem putabat esse in comitatu Ioseph. Perpende quot gemitus, quot lacrymas profuderit, nesciens quò se verteret, erat enim nox. Interim vide Christum

in

in angulo aliquo templi nocte orantem, de die autem vel orantem, vel panem mendicantem, vel de rebus piis loquentem.

3. Considera quomodo prima luce egressa sollicite ab obuiis quæsierit, num vidissent filium, ac tandem cum nusquam appareret, quomodo redierit Hierosolymam mœrens & tristis, ac inuenerit filium sedentem in medio Doctorum. Cogita quantum gaudium ibi mox obortum, quomodo eū sit solatus, monueritq; Deum magis diligendum, quàm parentes.

MEDITATIONES
De quinque mysteriis dolorosis.
MEDITATIO I.

De oratione Christi in horto.

1. CONsidera, Christum post cœnam nocte cum vndecim discipulis mœstum egredi ad hortum, ibique ad iactum lapidis auulsum ab iis, procidere expansis manibus in cœlum, primò in genua, tum pronum in terram: tristis enim erat anima eius ad mortem, id est, tanto mœrore obruebatur, vt videretur

deretur iam expiraturus: tristis autem erat, tum ob cruciatus, quos sciebat se passurum, tum ab ingratitudinem Iudæorum & nostram.

2. Considera, quomodo, cùm ter orasset, *Pater si possibile est, transeat à me calix iste*, eousque desiderium patiendi pro te in eo creuerit, vt sanguis bulliens in venis, violenter tandem per poros corporis eruperit, & sanguinem sudarit. O Domine Iesu, quãta mea in orando tepiditas est, qui ne vnam quidem guttulam aliquando exprimere possum.

3. Considera, quomodo tantum sanguinis vndique per vestes effuderit, vt non posset præ debilitate surgere à terra, nisi Angeli eum eleuassent. Vide cùm surrexerit, faciẽ eius deformatam puluere & sanguine, capillos sanguine concretos, & Angelum Gabrielem sudorem abstergentem, & Christum confortantem.

MEDITATIO II.

De 2. Mysterio doloroso.

De Christi flagellatione.

1. CONsidera, quomodo Christus coram infinita turba hominum à milite insaniente in publicũ trahatur theatrum, vestibus omnibus spolietur, & dirè alligetur columnæ. Cogita quanta ei confusio fuerit totô corpore nudari, & agnum Dei inter

rabidos lupos stare, creatorē mūdi ab ingratis creaturis tā indigne tractari, flagella in humeros Dei cadere.

3. Considera quàm acerba fuerit flagellatio, primò enim nodosis funibus, tum virgis cæsus est sine misericordia. Scelestis enim hominibus non poterant infligi, nisi 40. verbera, ne excoriarentur, at Christo innumera, vt toto corpore fuerit laniat⁹. Finge te quasi præsentē audire ictus. Videre quoq; quomodo riui sāguinis ex facie aliisq; partibus corporis defluant, & tota terra madefiat sanguine. Cogita hæc vulnera infligi ob peccata tua.

3. Considera Christum dum à columna solueretur, viribus fractum quasi truncum concidisse in terram. Vide eum in pauimento sanguineo nudum reptantem, & quærentem vestem qua se operiat. Cum autem è terra surrexit, purpura antiqua tectus, cogita eum te sic allocutum: Hæc passus sum, fili mi, libenter pro te, & grauiora adhuc pati sum paratus, modò tu emendare velis vitam tuam, & exiguum aliquid pati in hac vita.

MEDITATIO III.

De 3. Mysterio doloroso.

De Christi coronatione.

1. Considera quomodo milites Pilati post flagellationem Christo

illuserint, induendo eũ antiqua veste purpurea, & texendo coronã ex acutissimis spinis, eiusque capiti imponendo. Aspice quàm fortiter eã transuersis lignis infigant, vt etiam cranium penetrent. Supplicium quale de nullo vnquam homine sumptum, sed nec de cane.

2. Considera quomodo ei obtulerint arundinem loco sceptri, & per ludibrium genu flexo adorarint, dicendo, Aue Rex Iudæorum, deinde arundine caput verberarint, & alapas dederint in vultum sanguine totum respersum. Cogita hæc omnia patienter eum ferre pro voluptatibus & dissolutionibus tuis inordinatis.

3. Considera, quomodo Christum ita irrisum & consputum Pilatus produxerit foras, & ostenderit Iudęis, dicẽs, *Ecce homo*, vt moueret eos ad commiserationem. Erat enim ita tractatus, vt videretur potius esse non homo, & quasi leprosus, vt dicit Propheta. Sed adamantina Iudæorum corda mota non sunt. Sicut nec nos aliquando mouemur ad compassionem. Cogita quo dolore percussum sit cor B. Virginis, quæ præsens erat, & vix filium suum agnoscebat.

MEDITATIO IV.

De 4. Myſterio doloroſo.

De deportatione Crucis.

1. COnſidera, quomodo Pilatus metu humano Iudęorum victus, lauando manus, Chriſtum damnarit ad mortem crucis, cuius ſententiam iniquam Dominus humiliter acceptauit, paratus mori pro nobis. Vide num tu quoque multa mala facias metu, ne aliis diſpliceas: & an æquo animo ſuſpicias aliorũ iniurias & contumelias.

2. Conſidera, quomodo eius humeris grauiſſima crux impoſita ſit, vt eam portaret, (quod nulli latroni fieri ſolet, vt proprium patibulum portet) quàm benignè eam amplexus ſit quanto cum labore & ſudore iam mẽbris fractus, portarit, & nimio onere preſſus ſæpe ceciderit. Cogita tua peccata fuiſſe illud onus.

3. Conſidera, quomodo deficiente Chriſto ſub onere, tandem crucem portandam Iudæi tradiderint Simoni Cyrenæo, vt diſceres cum Chriſto tibi quoque aliquam crucem ferendam eſſe. Secundò, cogita quomodo allocutus ſit in illo itinere mulieres flentes, inter quas erat & B. Virgo, eaſque ſit conſolatus, vt diſcas nec in tribulationibus magnis à ſalute proximi quærenda ceſſandum.

M E

MEDITATIO V.

De 5. Mysterio doloroso.

De crucifixione.

1. CONsidera, genus mortis crudelissimæ, primò enim Christus omnibus vestibus vi exuitur, & ita omnia vulnera renouantur, stabatque bonus Iesus totus sanguine perfusus: Tum in trabem humi iacentem detruditur, clauis obtusis transfiguntur man⁹ & pedes. Augetur dolor eleuatione & succussione crucis, & trium horarũ diuturnitate, quibus in ea pepẽdit. Imaginare, quasi videres & audires hæc omnia, vt ictus malleorum.

2. Considera, quanta ignominia affectus sit hoc genere mortis. Pendet enim nudus, & in medio latronum, ac si peior esset illis, in loco infami, in tot hominum præsentia. Et in tanta confusione adhuc verbis contumeliosis excipitur & irridetur, ipse autem orat pro illis.

3. Considera, Christum extendere brachia in cruce, vt te amplectatur; clauis affixas manus, vt amorem erga nos indicet esse constantem. Caput inclinat, vt nos osculetur. Nudus est, vt doceat nos omnium rerum contẽptum. Moritur in cruce, vt in tribulationibus perferendis perseueremus.

4. Considera, B. Virginem cum san-

cto Ioanne sub cruce stantem, lachrymis omnino & sanguine de cruce fluente perfusos. Cogita tunc gladiũ transiuisse animam B Virg. de quo ei prædixerat Simeon senex olim. Vide quomodo & ipsa tunc se obtulerit ad crucem subeundam, si fieri posset.

MEDITATIO I.

De 1. Mysterio glorioso.

De Resurrectione Christi.

1. Considera gaudium summum SS. Patrũ in lymbo, cum anima Christi gloriosa tamdiu expectata ad eos liberãdos sũmo triumpho venit.

2. Considera gaudium summum B. Virginis, cum vidit Christum cum corpore glorioso intrantem cubiculũ, quando cum eo collocuta est, non dubium quin absorpta sit in contemplatione tam splendidi corporis, quod ante erat deformatum.

3. Considera gaudium Mariæ Magdalenæ, cui dum ploraret apud sepulchrum, apparuit in specie hortulani. Nec enim tenere se potuit quin rueret in eius amplexum.

4. Considera gaudium Apostolorum, maximè B. Petri, qui Christum negauerat, omnes enim ob Christi mortem & fugam suam valdè erant afflicti. Apparuit autẽ sæpius, & cõsolatus est, quæ magna fuit Christi bonitas.

MEDI

MEDITATIO II
De 2 Mysterio glorioso.
De Ascensione Christi.

1. Considera quomodo in montem Oliueti, vbi erat B. Virgo cum discipulis, & mulieribus, venerit Christus comitatus Patribus ex limbo liberatis: quàm benignè ibi valedixerit matri & aliis, quomodo matrem commendarit Apostolis, omnesque benedixerit.

2. Considera, quomodo B. Virgo & discipuli commoti fuerint, videntes Christum manibus expansis summa gloria ferri in altum, stipatum innumeris angelis suauissimè cantantibus, Patribus lymbi etiam infinito numero, splendore maximo sequentibus.

3. Considera, B. Virginem flexis genibus cum aliis in cœlum continenter respicientem, & prorsus spiritu raptam. Cogita, quo triumpho, lætitia, hymnis Angelorum cælum Christus ingressus: quomodo Pater cælestis eum amplexus, in throno summo ad dexteram eum locauerit.

4. Considera B. Virginem & comites, maximam consolationem accepisse ab Angelis, quos in albis vestitos misit Christus de cœlo: cuius hortatu magno cum gaudio Hierosolymam redierunt.

MEDITATIO III.

De 3. Myſterio glorioſo.

De aduentu Spiritus ſancti.

1. Conſidera, B. V. cum diſcipulis in cœnaculo Spiritus ſancti aduentũ expectantẽ, cũ sũma concordia, oratione feruenti & continenti, ſuſpiriis & lachrymis, idque diebus multis.

2. Conſidera, quomodo eis in oratione raptis *factus ſit repente ſonus*, in aduentu Spiritus ſancti, id eſt, ſuauiſſimus concentus mire afficiens eos, *qui replebat totam domum*, id eſt, corda eorum omnibus donis cœleſtibus.

3. Conſidera, quomodo linguæ igneæ ſuper omnes apparuerint; quæ deſignant amorem diuinum in corde eorũ accenſum, vt non timerent amplius prædicare Chriſtum crucifixum. Hoc ardore accenſus Petrus prima concione tria millia conuertit.

4. Conſidera quomodo B. Virgo quæ plus omnibus repleta erat Spiritu ſancto gauiſa fuerit, cum videret tam fœlix initium Eccleſiæ ſanctæ, tam abũdantem fructum ſanguinis à benedicto filio ſuo in cruce effuſi.

MEDITATIO IV.

De 4. Myſterio glorioſo.

De Aſſumptione B. Virgin.

1. Conſidera, magnum deſiderium B. Virg. moriendi & videndi filium

lium suum. Deinde lætitiam quando cognouit horam mortis appropinquare, vixerat enim in terra, tanquam in longo exilio.

2. Considera, quomodo voluntate diuina ante mortem ex toto orbe miraculosè omnes Apostoli, qui in viuis erant, ei adfuerint. Cogita, quæ colloquia ibi fuerint, quam ardentes preces, quanto honore eam affecerint quantum vtrimque gaudium ex mutuo conspectu.

3. Considera quàm sedulo se ad mortem præparauerit, quò enim morti fuit vicinior, eo viuaciora fuerũt eius desideria, & ardentiores orationes donec magna pace & vultus serenitate anima illa luna clarior euolaret.

4. Considera puritatem, innocentiam, & summas opes illius animæ tanta gratia, tot virtutibus & meritis ornatæ. Quam cogitare possumus ipsius Christi de cœlo delapsi brachiis in cœlum portatam comitantibus innumeris angelis, cum symphonia suauissima, & lætitia inenarrabili.

MEDITATIO V.

De 5. Mysterio glorioso.

De coronatione B. Virg.

1 CONsidera B. Virg. animam eodem splendore & triumpho, quo in cœlum assumpta est, descenisse de cœlo,

cœlo, vt aſcenderet cum corpore. Cogita, quam illud pulchrum & glorioſum fuerit. Si enim alij iuſti ſplendebunt vt Sol, quomodo ſplenduit mater Dei, quæ nunquam peccauit.

2. Conſidera, quanta gloria cum corpore & anima aſcenderit in cœlum, qui hymni cantati, quæ lætitia Angelorum, quãta conſolatio antiquorum Patrum fuerit, quanto honore recepta ab iis ſit in cœlum.

3. Conſidera, quantũ gaudium fuerit Chriſto videre matrem ſuam: quomodo eam manu ſua introduxerit in cælum, quomodo eam ſuper omnes choros Angelorum & Sãctorum euexerit, & ſanctiſſ. Trinitati præſentarit.

4. Conſidera, quomodo recipiat eam Pater vt filiam; Filius vt matrem; Spiritus ſanctus, vt ſponſam ſanctiſſimã, quomodo in ſplẽdiſſima ſede ad dexteram filij ſui eam collocent, & pretioſiſſimam coronam eius capiti omnes res ſimul imponant, applaudente tota curia cæleſti fauſtis acclamationibus & & hymnis.

APPENDIX.

De modo recitãdi Roſarium cum meditatione horum myſteriorum.

QVid ſit Roſariũ, quæque eius inſtitutio vel approbatio, vide in libello Sodalitatis Marianæ P. Franc. Coſteri,

Cofteri,vel in manual.Sodal. Conftat autem Rofarium oratione Dominica quinquies, & Salutatione angelica quinquagies repetita. Quod fi ter iteretur,vocatur Pfalterium B. Virginis, eo quod tot in eo fint falutationes, quot funt Dauidici Pfalmi,id eft 150.

Quia autem difficile eft oranti Rofarium,ad eadem verba toties repetita attendere,piè inftitutũ eft,vt quodlibetRofarium quinque myfteriis perficeretur, quibus meditantis, dum os verba proferret, mens occuparetur Ac primò quidem Rofario competunt.5. Myfteria gaudiofa. 2. dolorofa. 3. gloriofa.

Modus autem cum myfteriis recitandi Rofarium poteft effe duplex. Primus eft,vt antequam decadem aliquam inchoës,myfterium, quod in ea meditandum eft, breuiter in mentem reuoces, retinẽdum tamen donec decadem abfoluas. Deinde fub initium orationis Dominicæ Deum velut præfentem animo fubiicias vt Patrem:fub initium verò falutationis angelicæ,B. Virginem, vt Matrem : quo nimirum imaginatio circa id occupata euagari huc illuc non poffit. Vel certè imagineris te ferri per ea loca,in quibus ea myfteria facta funt,illifque te præfentem effe cogites , ac fi oculis tuis haberes

beres proposita. Quod magno voluptatis sẽsu fieri potest, sicut otiosi imaginamur aliquando nos totam Galliã vel Italiam percurrere, & mira videre, &c. possunt autem Dominico & Feria 5. Expendi mysteria gloriosa. Feria 2.3.& Sabbatho gaudiosa. Feria 4, & 6. dolorosa.

Secundus modus est, vt ad singulas decades mysterium, quod expendimus in ipsis salutationibus angelicis breuiter inseratur hoc pacto.

IN ROSARIO GAVDIOSO.

Ad decades singulas cùm ventum est ad nomen Iesus adiiciatur.

1. Virgo concepisti.
2. Visitãdo Elizabeth portasti.
3. Virgo genuisti.
4. In templo præsentasti.
5. In tẽplo inuenisti.

(AD 3. 4. — Quem — S. Maria mater, &c.)

IN ROSARIO DOLOROSO.

Ad nomen Iesus ad[illegible]ur.

1. Sanguinem sudauit.
2. Flagellatus est.
3. Spinis coronatus est.
4. Crucem baiulauit.
5. Crucifixus est.

(AD 3. — Qui pro nobis. — S. Maria mater, &c.)

IN ROSARIO GLORIOSO.

Ad nomen Iesus adiiciatur.

1.		Resurrexit à mortuis.	S. Maria mater, &c.
2.	AD	In cœlum ascendit.	
3.	Qui	Spiritum sanctum misit.	
4.		Te assumpsit.	
5.		Te in cœlis coronauit.	

Quia verò quodlibet Rosarium concludi solet oratione Dominica, & ter salutatione Angelica in honorem SS. Trinitatis, ac symbolo Apostolorum, vel vt aliis placet, ab iisdem inchoari.

In I. Rosario post Iesus in salutatione Angelica adiiciatur.

Qui nobis augeat.	Fidem rectam. Spem firmam. Caritatem perpetuam.	Sancta Maria, &c.

In II. Rosario post Iesus adiiciatur.

Qui nobis { Intellectum illuminet. Voluntatem perficiat. Memoriam roboret. } S. Maria, &c.

In III. Rosario post Iesus adiiciatur.

Qui { Dirigat cogitationes. Regat verba. Gubernet opera } S. Maria, &c.

Finis Meditationum.

INDEX MEDITATIONVM

ET PRIMO

In omnes Dominicas.

15. Dom.

INDEX MEDITAT.

In festa Sanctorum.

INDEX MEDITAT.

De paßione Christi.

29. De

INDEX MEDIT. RESID.

De vita Christi.

MED.

INDEX MEDITAT.
de Communi Sanctorum.

Mat.

INDEX MEDITAT.
De Beneficiis diuinis.

INDEX MEDITAT.
De peccati grauitate.

INDEX MEDITAT.
De humanis miseriis.

INDEX MEDITAT.
De quatuor nouißimis.

INDEX MEDITAT.
De Sacramento Eucharistiæ.

INDEX MEDITAT.
De Sacro Sacerdotio.

INDEX MEDITAT.
De votis Religiosorum.

INDEX MEDITAT.
De mysteriis Rosarii.

INDEX MEDITAT.
De quinque mysteriis dolorosis.

FINIS.